

ŠVP Základní škola Ostrava - Zábřeh, Horymírova 100

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

úplná aktualizace platná od 1.9.2021

SPOLEČNĚ NA HORYMÍRCE

Základní škola Ostrava – Zábřeh,
Horymírova 100

„SPOLEČNĚ NA HORYMÍRCE“

Platnost od 1.9.2021

Školská rada seznámena se školním vzdělávacím programem dne 12.7.2021.

Koordinátorka zpracování ŠVP
Mgr. Dagmar Teichmannová

Ředitelka školy
Mgr. Miroslava Škaldová

Obsah školního vzdělávacího programu

1. Základní údaje o škole.....	5
2. Charakteristika školy.....	6
2.1. Kapacita a dostupnost školy	6
2.2. Materiální, prostorové, technické a hygienické podmínky školy	7
2.3. Pedagogický sbor školy	8
2.4. Charakteristika skladby žáků školy	9
2.5. Školní družina, školní klub a mimoškolní aktivity	10
2.6. Zapojení školy v projektech	12
2.7. Spolupráce s mateřskou školou	12
2.8. Spolupráce se zákonnými zástupci a subjekty.....	12
2.9. Vlastní hodnocení školy (autoevaluace školy).....	13
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	15
3.1. Zaměření školního vzdělávacího programu	15
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie školního vzdělávacího programu	16
3.3. Podporované a rozvíjené klíčové kompetence	19
3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	21
3.5. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	24
3.6. Individuální péče o žáky (výchovné poradenství, integrace)	26
4. Průřezová témata	28
4.1. Osobnostní a sociální výchova - OSV.....	29
4.2. Výchova demokratického občana - VDO	32
4.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS	36

4.4. Multikulturní výchova - MKV	39
4.5. Environmentální výchova - EV	44
4.6. Mediální výchova - MDV	48
5. Učební plány	52
5.1. Učební plán 1.stupně	52
5.2. Učební plán 2. stupně	53
5.3. Volitelné předměty	55
6. Obsah vzdělávání v jednotlivých oborech	56
6.1. Jazyk a jazyková komunikace	56
6.2. Matematika a její aplikace	140
6.3. Informatika	184
6.4. Člověk a jeho svět	222
6.5. Člověk a společnost	253
6.6. Člověk a příroda	280
6.7. Umění a kultura	336
6.8. Člověk a zdraví	367
6.9. Člověk a svět práce	396
7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	421
7.1. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	421
7.2. Způsoby hodnocení	422
8. Školní preventivní strategie	423
9. Závěr	428

1. Základní údaje o škole

Základní škola a mateřská škola Ostrava – Zábřeh, Horymírova 100, příspěvková organizace

Sídlo: Horymírova 2978/100
700 30 Ostrava – Zábřeh

Právní forma: příspěvková organizace
IČ 709444628
DIČ CZ 70944628

IZO ředitelství 600 144 968

Ředitelka školy: Mgr. Miroslava Škaldová

Internetové stránky školy a elektronická adresa: www.zshorymirova.eu reditelka@zshorymirova.cz

Zřizovatel: Statutární město Ostrava
Městský obvod Ostrava – Jih
Právní forma: obec, IČ 00845451
Horní 3
700 30 Ostrava – Hrabůvka

Součásti organizace:

Základní škola	IZO:	102 844 186	Kapacita:	670 žáků
Školní družina	IZO:	120 100 100	Kapacita:	240 žáků
Školní klub	IZO:	150 057 261	Kapacita:	65 žáků
Školní jídelna základní školy	Kapacita:	600 jídel		
Mateřská škola	IZO:	102 844 658	Kapacita:	140 dětí
Školní jídelna mateřské školy	Kapacita:	140 jídel		

Odloučená pracoviště školy: Horymírova 98, Ostrava – Zábřeh, Rezkova 14, Ostrava - Zábřeh

Školská rada:
Školská rada je ustanovena od 30.11.2005. Školská rada má 3 členy.

2. Charakteristika školy

Základní škola Horymírova 100 v Ostravě - Zábřehu je úplnou základní školou. Její cílová kapacita je 670 žáků. Žáci jsou vyučováni v devíti ročnících základního vzdělávání.

2.1. Kapacita a dostupnost školy

Kapacita školy

Cílová kapacita školy je v současné době jen o něco málo vyšší než je skutečný stav.

Umístění školy

Základní škola Ostrava – Zábřeh, Horymírova 100 je typickou sídlištní pavilonovou školou zkolaudovanou v roce 1988. Škola se nachází na sídlišti Pískové doly v obvodu Ostrava Jih v lokalitě Starý Zábřeh.

Dostupnost a dopravní obslužnost

Žáci z blízkého okolí školy přichází do školy pěšky ze svého bydliště a do školy vstupují hlavním vchodem, který je mimo hlavní komunikaci. Oplocený prostor před školou zaručuje přicházejícím žákům bezpečí při příchodu do školy. Škola je rovněž snadno dostupná pro zákonné zástupce dovážející své děti autem a to dobrým příjezdem k objektu školní družiny z ulice Horymírova. Výhodný je tento přístup pro děti navštěvující školní družinu zejména v ranních hodinách. Žáci, kteří dojíždějí městskou hromadnou dopravou, se dostanou ke škole autobusovými nebo tramvaji.

Škola je bezbariérová. Pro žáky pohybující se na invalidním vozíku je vytvořen vstup z boční strany objektu, kde je umístěna nájezdová plošina. Bezbariérový přístup je dále zajištěn v prostorách školy pojízdnou schodištní plošinou a nájezdovými rampami.

2.2. Materiální, prostorové, technické a hygienické podmínky školy

Učebny školy

Ke své činnosti využívá škola čtyři pavilony hlavní budovy a budovu vedlejší, kde kromě výuky probíhá také činnost školní družiny a školního klubu. V dalším pavilonu, propojeném s hlavní budovou, je školní jídelna základní školy. Škola má celkem 34 učeben. Z toho se využívá 24 učeben jako kmenové učebny jednotlivých tříd a 9 učeben slouží jako učebny odborné. V objektu školní družiny jsou 4 učebny využívané k výuce 1. stupně, herny a keramická dílna.

Z odborných učeben jsou dvě učebny počítačové, školní kovodílna, dřevodílna a učebna hudební výchovy. Tři učebny jsou vybaveny pro výuku jazyků. Dalšími odbornými moderně vybavenými učebnami je odborná učebna pro výuku chemie a fyziky a školní kuchyňka. Ve všech učebnách jsou instalovány interaktivní dataprojektory nebo interaktivní tabule. V provozu je žákovská knihovna.

Vybavení školy se stále modernizuje a postupně se dostalo na velmi dobrou úroveň. Běžné kmenové učebny jsou vybaveny výškově stavitelnými židlemi a lavicemi. Stále se modernizuje a obnovuje vybavení učeben nábytkem a potřebnou technikou. Všechny kmenové i odborné učebny jsou vybaveny dataprojektory s bílou tabulí nebo interaktivními tabulemi a připojením k internetu.

Vybavení školy

Odborné učebny a sbírky učebních pomůcek jsou stále doplňovány nově pořízenými pomůckami, stále se zlepšuje vybavení školy počítači. Ve dvou počítačových učebnách je umístěno 40 počítačů připojených na Internet. Každý pedagog má k dispozici svůj notebook. Všechny učebny mají přístup k internetu. Na obou stupních jsou k výuce využívány také tablety.

Škola je upravena jako bezbariérová a umožňuje i výuku tělesně postiženým žákům. Prostředí školy je barevně laděno a doplňováno výzdobou, na jejíž přípravě se podílí žáci a učitelé školy. Díky keramické dílně, která je v objektu školní družiny, je výzdoba doplňována keramickými výrobky. Keramická dílna je vybavena hrnčířským kruhem a vypalovací pecí a slouží rovněž pro výuku části pracovních nebo výtvarných činností.

Sportovní zázemí školy tvoří tělovýchovný pavilon se dvěma tělocvičnami, nově zřízenou posilovnou, umývárny a šatnami. U objektu je rozsáhlé nově rekonstruované školní hřiště.

Materiálně technické podmínky pro činnost školy a jejích součástí jsou plně vyhovující, je však stále možné vybavení rozšiřovat a modernizovat. Jsou připraveny plány na další modernizaci školy tak, aby moderní výukové pomůcky a technická zařízení byla stále na potřebné úrovni.

Stravování:

Stravování žáků a zaměstnanců školy zajišťuje Školní jídelna při Základní škole Horymírova 100, Ostrava – Zábřeh. Školní kuchyně a jídelna je vybavena v souladu s platnými hygienickými předpisy a poskytuje možnost zdravého stravování. Do prostor školní jídelny se vstupuje přímo z budovy školy. Školní jídelna nabízí žákům i svačinky. Pro žáky, kteří se vzdělávají v budově školní družiny je k dispozici malá „svačinkárna“. V rámci programu „Školní mléko“ je v přízemí školy i školní družiny umístěn automat umožňující žákům odběr mléka nebo jogurtů na čipové karty a odběr ovoce v rámci programu „Ovoce do škol“.

2.3. Pedagogický sbor školy

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy zahrnuje jak učitele s dlouhodobou praxí tak i vyučující, kteří mají praxi ve školství sice krátkodobější, ale jejich velké nadšení a zájem o učitelskou profesi je předpokladem dobré pedagogické práce. Velmi dobře funguje předávání zkušeností mezi učiteli s delší praxí a učiteli méně zkušenými. Vyučující školy se pravidelně účastní různých vzdělávacích aktivit a stále si rozšiřují kvalifikaci a poznatky.

Mnozí učitelé se stále vzdělávají v oblasti cizích jazyků. Postupně se zlepšuje počítačová gramotnost učitelů, jazykové znalosti a zejména znalosti a dovednosti v oblasti osobnostní a sociální výchovy žáků a komunikační kompetence.

Ve škole pracuje plně kvalifikovaný výchovný poradce. Ve školní družině působí 7 vychovatelek. Na škole je zřízeno také Speciálně pedagogické pracoviště poskytující služby výchovného poradce, metodika prevence, speciálního pedagoga, sociálního pedagoga a školního psychologa.

Ředitelka školy je ve funkci od 1.8.2018. Dalšími členy vedení školy jsou dvě zástupkyně ředitelky a vedoucí ŠD.

Personální rozvoj pedagogů

Přístup celého pedagogického sboru i vedení školy k personálnímu rozvoji je velmi aktivní a je předpokladem pro to, že se škola stále rozvíjí. Vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje průběžně. Jsou využívány nabídky vzdělávacích institucí a také možnosti ke vzdělávání

v rámci projektů financovaných z ESF. Většina vyučujících absolvovala vzdělávání zaměřené na vnitřní proměnu školy se zaměřením na rozvoj klíčových kompetencí učitele a zlepšení klimatu na školách.

Priority podporované v dalším profesním rozvoji učitelů jsou tyto:

- vzdělávání v oblasti cizích jazyků
- vzdělávání v oblasti počítačové gramotnosti
- vzdělávání koordinátorů ŠVP a ICT
- vzdělávání v oblasti metodiky předmětů
- vzdělávání v oblasti osobnostní a sociální výchovy
- vzdělávání v oblasti managementu a řízení školy

2.4. Charakteristika skladby žáků školy

Školu navštěvují především děti z blízkého okolí, tedy děti žijící v rodinách na sídlišti. Většina žáků školy jsou občané České republiky. Školu navštěvují každoročně i žáci cizinci, převážně děti vietnamské komunity. Dlouhodobé zkušenosti s výukou těchto dětí svědčí o tom, že není problémem začlenit děti cizince do výuky a všech činností školy, protože náš ŠVP je nastaven pro rovné příležitosti pro všechny žáky tj. bez ohledu na etnický původ.

Sociální prostředí, z něž je naprostá většina žáků školy, je příznivé. Naprostá většina rodin se řádně o své děti stará, zákonní zástupci se školou a učiteli spolupracují a pravidelně komunikují. Pokud se vyskytnou případy sociálně znevýhodněných rodin, hledá se cesta, jak navázat spolupráci co nejlépe, včetně možnosti vyhledání odborné pomoci.

2.5. Školní družina, školní klub a mimoškolní aktivity

Při naší základní škole je provozována činnost školní družiny a školního klubu. Název naší školy přímo předurčil název školního klub „Šemík“.

Nabídka školní družiny:

- ranní a odpolední provoz
- zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, učením, individuální prací
- podpora komunikativních dovedností žáků a schopnosti naslouchat
- žáky vedeme k tvořivosti, rozvíjíme kreativitu, fantazii, estetické cítění
- žáky učíme radovat se z vlastního díla a vážit si práce své i druhých, hodnotit vlastní činnost
- vytváříme bezpečné prostředí školní družiny
- podporujeme přátelskou atmosféru
- rozvíjíme praktické dovednosti žáka - manuální zručnost, jemnou motoriku
- respektujeme individualitu žáka
- zaměřujeme se na zdravý životní styl - dostatečný pobyt venku, pohybové aktivity, vycházky
- při činnostech uplatňujeme zásady slušného chování, dodržování správného stolování a hygieny (zásady 3R – rouška, ruce, rozestupy)

Tradiční akce školní družiny:

- keramické dílny společně s rodiči
- hrajeme Discgolf na frisbee koše
- společná setkání s kamarády z mateřské školy
- výtvarné dílny
- jezdíme na koloběžkách
- Mikulášská zábava s diskotékou
- zábavné dopoledne pro předškoláky z MŠ
- Maškarní karneval
- Turnaj ve vybíjené
- vystoupení dětí ŠD
- Dětský den na školním hřišti a zahradě
- malování na chodníky

Vychovatelky vychází při plánování své činnosti z čtvrtletních plánů a vzdělávacích cílů, úzce spolupracují s třídními učiteli a asistentkami pedagoga přiřazené k žákovi. Při své práci se zaměřují také na péči o žáky z málo podnětného sociálního prostředí, konzultuje a radí se i se školním sociálním pedagogem a psychologem. Pamatováno je rovněž na žáky talentované. Velmi úzká a pravidelná je spolupráce jak se základní školou, tak i se školou mateřskou.

Činnost školního klubu „Šemík“:

Klub realizuje zájmové kroužky a další akce. Cílem je účelné využití volného času žáků, prevence negativních jevů, optimální využití prostor školy i prostor ŠD - vybudovaná sportoviště na míčové hry, běžecký ovál s fotbalovým hřištěm, zahrada s lanovými prolézacími prvky. Dalším cílem je umožnit žákům samotným realizovat své zájmy a nadání v mimoškolní činnosti, uvolňování do kroužků i jiných organizátorů. Taktéž je respektován zájem zákonných zástupců o zabezpečení mimoškolních činností v místě školy bez nutnosti dojíždění do jiných lokalit.

Dle organizačních možností a zájmů žáků nabízí školní družina a školní klub výběr z těchto kroužků:

Výtvarný - rozvíjíme různé stránky dětské tvořivosti. Seznamujeme děti s výtvarnými materiály a nástroji. Učíme se novým výtvarným technikám. Výsledky práce prezentujeme na nástěnkách.

Keramický - s dětmi vytváříme dílka pro jejich vlastní potěšení i potřeby školy. Účastníme se soutěží, pořádáme výstavky prací. Organizujeme sobotní dílny pro rodiče a děti.

Hudebně dramatický - probouzíme aktivitu, prohlubujeme zájem o získávání základních dramatických a slovesných dovedností. Kultivujeme osobní projev a vztahy ve skupině. Reprezentujeme na přehlídkách. Pořádáme vystoupení pro zákonné zástupce a žáky školy.

Pohybové hry - vedeme děti k pravidelnému sportování, vytváříme zdravou potřebu pohybu. Kolektivními sporty podporujeme komunikativní dovednosti dětí.

Rukodělný - rozvíjíme manuální zručnost, jemnou motoriku, seznamujeme se s neznámými technikami.

Počítačový - základy práce s PC a tablety pomocí výukových programů

Logopedický - náprava řeči s omezeným počtem žáků, individuální procvičování pomoci říkanek, pohádek, logopedických deskových her

Badminton - žáky učíme základy pravidel, rozvíjíme fyzickou zdatnost, pravidelně trénujeme, účastníme se meziškolních turnajů, organizujeme přátelské zápasy, dle zájmu také příměstské tábory.

Floorball - žáky učíme základy pravidel, rozvíjíme fyzickou zdatnost, pravidelně trénujeme, účastníme se meziškolních turnajů, organizujeme přátelské zápasy.

Angličtina hrou - učí žáky světový jazyk formou her, omalovánek, písniček a pohybových aktivit.

Školní družina i školní klub se pravidelně přihlašuje a zapojuje dle možností do grantů, šablon a projektů.

2.6. Zapojení školy v projektech

Škola se každoročně zapojuje do různých projektů a grantů vyhlašováných zřizovatelem, Magistrátem města Ostravy nebo Krajským úřadem Moravskoslezského kraje. Všechny úspěchy a aktivity školy v této oblasti jsou zárukou pokračování v podobném vývoji i v dalších letech.

Škola je aktivní v předkládání projektů financovaných z ESF. Dosud byly realizovány projekty Průřezová témata v KOSTCE a Šesti kroky ke gramotnosti, EU projekt na ZŠ Horymírova a Věda a technika klíč k budoucnosti. Škola byla partnerem Ostravské univerzity v rámci projektu Chytří pomocníci ve výuce. Škola se zapojila do projektu Šablony I a Šablony II.

Pedagogové školy spolupracují na celé řadě menších školních projektů. Zařazování školních projektů do vyučovacího procesu je jedním z cílů školního vzdělávacího programu.

2.7. Spolupráce s mateřskou školou

Mateřská škola Rezkova 14, Ostrava – Zábřeh je součástí organizace a je tedy zajištěna vazba mezi školním vzdělávacím programem školy základní a školním vzdělávacím programem školy mateřské. K rozvoji spolupráce jsou organizovány společné akce pořádané pro děti MŠ a žáky ZŠ. Pedagogové vzájemně spolupracují a předávají si zkušenosti a náměty pro společnou práci.

2.8. Spolupráce se zákonnými zástupci a subjekty

Dlouhodobě probíhala spolupráce školy se Sdružením rodičů a přátel základní školy, které bylo významným partnerem školy v oblasti mimoškolních aktivit. Nyní byl založen Spolek při ZŠ Horymírova, který nahradí činnosti Sdružení rodičů. Založením Školské rady se spolupráce rozšířila i na tuto nedílnou zákonem vymezenou instituci.

Dalšími subjekty, s nimiž škola dlouhodobě spolupracuje jsou tyto organizace:

- PPP v Ostravě, ÚMOB Ostrava – Jih, Vita, Policie ČR, Městská policie, Dům umění, Ostravská univerzita, KVIC, Krizové centrum pro děti a rodinu, Úřad práce v Ostravě, Renarkon a další

2.9. Vlastní hodnocení školy (autoevaluace školy)

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- podmínky ke vzdělávání, školní klima, vzájemná spolupráce pedagogů
- bezpečné prostředí školy
- materiálně technické zabezpečení vzdělávacího procesu
- průběh vzdělávání, úroveň dosahovaných výsledků žáků, rozvíjení dovedností a klíčových kompetencí
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob majících vliv na vzdělávání, spolupráce s jinými institucemi
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad výuky se školním vzdělávacím programem a dalšími závaznými dokumenty
- výsledky vzdělávání, úspěšnost v přijímacím řízení na střední školy, úspěchy v meziškolních soutěžích a projektech
- zajišťování individuálních potřeb pro žáky, zohledňování potřeb žáků při výuce

Cíle autoevaluace:

Cílem autoevaluace je posouzení úrovně práce školy podle různých kritérií a hledisek a to z pohledu různých hodnotitelů a vyvození závěrů, které by zpětně napomohly zlepšit úroveň školy a zajistit její další kvalitní rozvoj.

- zhodnocení činností a práce školy z pohledu pedagogů školy
- zhodnocení činností a práce školy z pohledu žáků školy
- zhodnocení činností a práce školy z pohledu rodičů žáků školy
- porovnání zjištěných skutečností
- zhodnocení procesu výuky v souvislosti s využíváním ŠVP
- zefektivnění procesu výuky a práce školy na základě výsledků evaluace

Kritéria a nástroje autoevaluace:

V rámci procesu autoevaluace jsou pro posuzování dosažení jednotlivých dílčích cílů nastavována konkrétní kritéria a dosažení těchto kritérií je monitorováno různými porovnávacími metodami (dotazníky, pozorování, analýzy školních dokumentů, hospitace, srovnávací a dovednostní testy a prověrky, hlasovací ankety, rozhovory, cílené zjišťování...).

V rámci autoevaluace bude využíváno rovněž vnějších hodnotících možností (testování výsledků žáků agenturními testy, testy CERMAT, SCIO, hodnocení školy vnějšími mechanismy..).

Oblast autoevaluace je podrobněji rozpracována v dokumentu školy Autoevaluace školy.

Časové rozvržení

Vlastní hodnocení škola zpracovává za období dvou školních roků.

Návrh struktury vlastního hodnocení školy projednává ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení školy uskutečnit.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Základem je také dlouhodobá koncepce školy a zkušenosti pedagogů školy získané z principů programu Step By Step (Začít spolu), který byl dlouhodobě využíván ve výuce na 1. stupni. Prvky tohoto programu postupně prolínaly do výuky na 2. stupni a jsou uplatňovány i ve školním vzdělávacím programu. Jistým přenesením kréda tohoto programu Step By Step (tedy Krok za krokem) je myšlenka:

„ Malý krůček ve vzdělání, velký krok do budoucnosti “

Název našeho školního vzdělávacího programu „Společně na Horymírce“ byl zvolen většinou pedagogů školy jako nejvýstižnější vyjádření dvou významných skutečností. Upřednostňujeme společnou práci a snažíme se ji maximálně využívat. Jsme si současně vědomi jedinečnosti naší školy a její tradice, a proto se v názvu programu objevuje její název byť v poněkud slangovém, ale v místě obecně známém vyjádření.

Myšlenkou našeho přístupu k žákům je především respektování žáka jako osobnosti, která je nejen objektem vyučovacího procesu, ale má také právo jej aktivně ovlivňovat a naplňovat. Naše žáky vedeme ke schopnosti správné komunikace, schopnosti samostatné tvůrčí práce, ale rovněž ke schopnosti pracovat v týmu. Právě týmová spolupráce je jedním z dalších principů, na který klademe důraz. Žáky povedeme k odpovědnému rozhodování, chápání globálních souvislostí, kladnému vztahu k přírodě při respektování jejich zákonitostí, respektování obecně platných mravních norem a uznávaných životních hodnot.

Důležité pro práci školy jsou společné prožitky žáků, učitelů a zákonných zástupců, a proto je jedním z našich hlavních pilířů spolupráce se zákonnými zástupci.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie školního vzdělávacího programu

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společnými postupy uplatňovanými ve školním vzdělávacím programu. Tyto postupy směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků a to na úrovni školy.

Klíčové kompetence žáků, získané dovednosti a návyky v základním vzdělávání tvoří základ pro další studium a vzdělávání žáků na středních a vysokých školách a jsou nezbytným předpokladem pro praktický každodenní život a základem celoživotního učení a vzdělávání.

Školní vzdělávací program uplatňuje strategie směřující především k cíli výchovy žáka – osobnosti – vybavené potřebnými kompetencemi schopné dobře se orientovat v životě a ve společnosti.

- ve výuce uplatňovat efektivní metody práce
- využívat kooperativní vyučování
- do výuky zařazovat projektové vyučování
- posilovat výuku cizích jazyků
- učit žáky dovednostem a kompetencím
- využívat činnostní učení
- vést žáky ke vzájemné spolupráci, iniciativně vstupovat do vztahů s vrstevníky a dokázat rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reagovat asertivně
- vést žáky k vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování stanovených pravidel
- nabízet rovné příležitost i pro žáky méně nadané
- integrovat žáky s tělesným postižením
- integrovat žáky s poruchami učení
- vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků
- umožnit žákům od 6.ročníku volbu zaměření podle zájmu a schopností
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií

Charakteristika 1. stupně

- využívání dlouhodobých zkušeností z programu Začít spolu (jedním ze základních principů je integrace různých kultur a vytvoření rovných příležitostí pro ně)
- využívání poznatků a dovedností učitelů s dlouhodobou praxí na 1. stupni
- uplatňování postupů a činností z absolvovaných kurzů osobnostní a sociální výchovy (Dokážu to)
- využívání alternativních výukových metod a projektového vyučování
- zařazení výuky anglického jazyka od 1. ročníku
- zařazení výuky informatiky od 3. ročníku
- poskytování péče žákům s diagnostikovanou poruchou učení
- využívání multimediálních programů
- zařazování výuky do moderně vybavených počítačových učeben
- používání výukových programů
- zařazování činností do odborných učeben (venkovní učebny, kuchyňka, hudebna...)
- organizování tvůrčích dílen
- práce v keramické dílně
- spolupráce s mateřskou školou, prolínání principů vzdělávacích programů
- včasná diagnostika poruch učení a následná speciální pedagogická péče formou individuální integrace
- pořádání Dnů otevřených dveří a zábavných programů pro předškolní i školní děti
- široká nabídka volnočasových aktivit
- organizování plaveckého výcviku v rozsahu 40 hodin výuky (2. a 3. ročník)
- pořádání ozdravných pobytů v přírodě, zážitkových seminářů, exkurzí
- dobrý systém výchovného poradenství zajišťovaný kvalifikovanou poradkyní
- systematické působení v oblasti prevence sociálně patologických jevů, zejména vandalismu, drog, násilí a šikaně mezi žáky a uplatňování prvků etické výchovy
- uplatňování minimálního preventivního programu (besedy s odborníky, přednášky městské policie)
- pořádání besídek a vystoupení
- pořádání různých exkurzí, projektů, projektových dnů, besed, knihovnických lekcí, kulturních a vzdělávacích programů
- účast na kulturních a vzdělávacích programech jiných institucí
- pořádání komunikativních kruhů s cílem vytváření sociálních dovedností pro praktický život, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, hledání vhodných způsobů řešení problémů a správné komunikace
- spolupráce se Spolkem při ZŠ Horymírova, který je významným partnerem školy ve finančních a organizačních otázkách

Charakteristika 2. stupně

- pro žáky 6. ročníku je připravena možnost volby zaměření podle jejich schopností a zájmu a to zaměření s vyšším počtem hodin informatiky
- ve všech třídách vyučující používají klasické i alternativní výukové metody práce (např. skupinová práce, kooperativní práce, projektové vyučování ...)
- vyučující využívají ve velké míře odborné učebny – zeměpisnou, jazykové, společenských věd, chemicko-fyzikální, hudební, školní kuchyňku, počítačové, venkovní
- při výuce jsou běžně využívány počítače, tablety nebo notebooky
- v rámci ŠVP zařazení výuky německého a ruského jazyka od 7. ročníku
- bezbariérovost školy a možností integrace žáků s tělesným znevýhodněním včetně ucelené nabídky vhodného vzdělávacího programu se zaměřením na informatiku
- poskytování péče žákům s diagnostikovanou poruchou učení
- nabídka konzultací s pracovníci krizového centra žákům i zákonným zástupcům
- vytváření podmínek vhodných pro nadané žáky
- organizujeme a zúčastňujeme se různých soutěží, školního i okresního charakteru, kde se nadaní žáci mají možnost prezentovat a tím dochází k rozvoji jejich nadání
- nepreferujeme jen intelektuální nadání žáků, ale podporujeme i žáky s jinými druhy nadání (hudební, pohybové, manuální, ...)
- v odpoledních hodinách nabízíme širokou nabídku volnočasových aktivit školního klubu, děti se mohou zapojit do různých kroužků
- žáci spolupracují na tvorbě školního časopisu
- volení žáci tříd pracují ve školním parlamentu, který se stále intenzivněji zapojuje do chodu školy
- podle zájmu žáků a rodičů organizujeme lyžařský kurz pro žáky 7. a 8. ročníků, historické a zeměpisné exkurze za poznáním, adaptační pobyty pro žáky 6. tříd
- škola má školní poradenské středisko, kde žáci mohou vyhledat pomoc v obtížných životních situacích - kariérové poradenství, problémy s učením a chováním
- je zpracována školní preventivní strategie, jejíž součástí jsou besedy s odborníky, městskou policií, policií ČR, hasiči a záchranáři
- žáci se účastní různých exkurzí, besed, knihovnických lekcí, kulturních a vzdělávacích programů
- každoročně pořádáme tvůrčí dílny pro žáky a jejich zákonné zástupce
- pro žáky jsou pořádány zážitkové kurzy a semináře zaměřené na kooperativní a projektové aktivity a environmentální výchovu

Zařazování volitelných předmětů je realizováno v souladu s učebními plány a jejich očekávanými úpravami. Nabídka je orientovaná na obory přírodovědné, ekologii, výpočetní techniku, konverzaci v jazycích, osobnostní a sociální výchovu a různé formy praktických či sportovních činností.

3.3. Podporované a rozvíjené klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žáky vedeme ke čtení s porozuměním s uplatňováním metody kritického myšlení
- podporujeme účast žáků v soutěžích
- učíme je prezentovat výsledky své práce
- žáky vedeme k sebehodnocení
- žákům se snažíme poskytnout především návody, metody jak pracovat s informacemi a využívat je ke svému rozvoji
- učíme žáky efektivnímu učení
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k učení
- žáky vedeme k organizování aktivit, podporujeme jejich samostatnost
- v závěru 9. ročníku žáci zpracovávají soubornou práci a účastní se závěrečných Absolventských zkoušek

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- učíme žáky pojmenovat problémy a umět hledat jejich řešení
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali obhájit své řešení
- podporujeme zájem žáků o zařazování problémových příkladů a úloh
- učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů a umět je vhodným způsobem využít
- učíme žáky využívat Internet jako běžnou formu práce s informacemi
- do výuky zařazujeme projekty a to různými formami
- pravidelně uskutečňujeme projektové dny
- žáci tvoří školní časopis „Zelené listy“, kde mohou prezentovat své názory i nápady
- podporujeme spolupráci žáků mezi ročníky v rámci projektových aktivit
- pro žáky vytváříme příležitosti k prezentaci pro mladší žáky a děti mateřské školy
- učíme žáky kritickému myšlení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- žáky vedeme k dovednosti formulovat myšlenky názory výstižně, souvisle a v logickém sledu
- žáky učíme naslouchat druhým, zapojovat se do diskuze a umět obhájit svůj názor vhodnými argumenty
- žáky učíme využívat moderní komunikační prostředky účelně a efektivně
- žáky učíme využívat schopnosti dobré komunikace ke spolupráci a týmové práci
- žáky učíme porozumění textu, gestům, zvukům, obrazovým záznamům a učíme je umět je reprodukovat

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- žáky vedeme k dovednosti spolupráce ve skupině, týmu, přijímání rolí, formulování a dodržování pravidel spolupráce
- žáky vedeme k ohleduplnosti, respektování druhých, upevňování vzájemných mezilidských vztahů a schopnosti poskytnout radu, pomoc
- žáky vedeme k zapojování se do diskuze, oceňování práce, zkušeností a výsledků jiných a respektování odlišného názoru
- žáky vedeme k pozitivnímu vnímání své osoby, ovládání svého jednání, schopnosti přiznat chybu a umět ji napravit
- žáky učíme naslouchat druhým, zapojovat se do diskuze a umět obhájit svůj názor vhodnými argumenty

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- učíme žáky respektovat druhé, dokázat se vcítit do problému spolužáka a odmítat hrubost a násilí
- učíme žáky odpovědně rozhodovat podle situace s tím, že život je vždy na prvním místě
- vedeme žáky k respektování společenských norem, práv a povinností
- žáky vedeme k ochraně a oceňování tradic kulturního a historického dědictví společnosti a hrdosti na evropskou sounáležitost
- žáky vedeme k ekologickému vnímání souvislostí a problémů současného světa, ochraně přírody, zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- učíme žáky dodržovat bezpečnostní pravidla při všech konáních a jednáních
- učíme žáky přistupovat k činnostem odpovědně a hospodárně

- žáky vedeme k podpoře dovedností použitelných pro další rozvoj a další vzdělávací oblasti
- žáky učíme orientovat se v základních aktivitách směřujících k podnikatelskému myšlení a jeho rozvoji
- žáky vedeme k odpovědnosti při plnění pracovních činností a vytváření návyků

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- učíme žáky používat běžná digitální zařízení, využívat je při učení
- učíme žáky vyhledávat, kriticky posuzovat digitální informace
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsahy
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro zefektivnění a zkvalitnění výsledků práce
- učíme žáky pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s možnými riziky jejich používání
- žáky seznamujeme s možným negativním dopadem nesprávného používání digitálních technologií a digitálního obsahu
- učíme žáky jednat eticky v digitálním prostředí

3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Integrační program naší školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima. Každé dítě má jiné genetické schopnosti bez ohledu na etnický původ, a proto náš ŠVP je nastaven na rovné příležitosti pro všechny žáky bez ohledu na etnikum. Výstupy integračního programu tak zasahují zejména do kompetencí osobnostní sociální výchovy a jejich zvládnutí výrazně ulehčuje žákovu cestu učení.

Výrazným posunem je činnost Školního poradenského pracoviště. Zřízení ŠPP výrazně zlepšilo podmínky pro poskytování péče zejména žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. U žáků se závažnějšími poruchami jsou zřizovány pozice asistentů pedagoga. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se ŠVP:

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagogové tomu budou přizpůsobovat své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

PLPP vytvoří třídní učitel. PLPP má písemnou podobu. Pro vytvoření individuálního vzdělávacího plánu používáme formulář z přílohy č. 3 vyhlášky 27/2016 Sb. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce (speciální pedagog a sociální pedagog) stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Vyhodnocení PLPP probíhá nejpozději po třech měsících od vystavení.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Pro vytvoření individuálního vzdělávacího plánu používáme formulář z přílohy č. 2 vyhlášky 27/2016 Sb. Vyhodnocení IVP probíhá 2x ročně. Zástupci ředitele školy mají k dispozici aktuální přehledy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich dokumentaci. Vyučující daného žáka jsou povinni se seznámit s těmito materiály a dodržovat stanovená doporučení. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle § 16 odst. 1. IVP je zpracováván bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy obdržíme doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy. IVP zpracovává třídní učitel ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka.

Pro změny v individuálním vzdělávacím plánu se použijí obdobně ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování.

V případě, že bude na naši školu přijat žák s lehkým mentálním postižením a budou mu dle doporučení PPP nebo SPC poskytnuta podpůrná opatření minimálně třetího stupně, mohou se tomuto žákovi upravit výstupy vzdělávání podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Tato úprava se podrobně uvede v IVP.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno ředitelem školy, zástupci ředitele, výchovným poradcem, školním metodikem prevence, dále školním speciálním pedagogem, školním psychologem, sociálním pedagogem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky:
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
 - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
 - důraz na logickou provázanost a smyslnost vzdělávacího obsahu
 - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- b) v oblasti organizace výuky:
 - střídání forem a činností během výuky
 - u mladších žáků využívání skupinové výuky
 - postupný přechod k systému kooperativní výuky
 - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče
- d) zařazení pedagogické intervence

Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Pokud dojde ke vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, budou zohledňována jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

3.5. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Zařazení žáků nadaných a mimořádně nadaných do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Tyto žáky musí pedagogové zvýšenou motivací vést k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Třídy druhého stupně na naší škole jsou zaměřeny na rozšířenou výuku informatiky a výpočetní techniky. V rámci vyučování tohoto předmětu umožňujeme žákům rozvíjet znalosti a dovednosti v práci s výpočetní technikou. Žáci mají možnost individuálně pracovat s naučnou literaturou, využívat výukových programů, mají přístup na Internet. Tyto znalosti a dovednosti mají možnost uplatňovat i v jiných vyučovacích předmětech. Velká nabídka povinně volitelných předmětů žákům umožňuje rozvíjení svých zájmů v různých směrech. Žáci mají možnost reprezentovat školu v různých olympiádách a soutěžích.

Naši učitelé usměrňují nadané žáky především v osobnostní výchově, vedou je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, toleranci, ochotě pomáhat slabším. Podporovány jsou individuální zájmy žáků.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole.

ŠVP naší školy vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků bude probíhat tak, aby stimulovala rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se bude uskutečňovat podle IVP, který vychází ze ŠVP, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka.

Individuální vzdělávací plán obsahuje:

- závěry doporučení školského poradenského zařízení

- závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost
- údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi
- vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek
- seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů
- určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka
- personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán zpracovává třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, se školským poradenským zařízením, případně školským zařízením a žákem a dále zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Třídní učitel sleduje a dvakrát ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Pro změny v individuálním vzdělávacím plánu se použijí obdobně ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování.

3.6. Individuální péče o žáky (výchovné poradenství, integrace)

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákovi může být dle doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra poskytován předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogická intervence. Časová dotace je poskytována z disponibilní časové dotace nebo nad rámec rozsahu učebního plánu podle výše počtu hodin pro daný ročník a možnosti poskytnutí péče. Možnost využití disponibilní dotace:

	využití disponibilní dotace z předmětu	rozsah
1. ročník	Český jazyk	1 hodina týdně
2. ročník	Český jazyk	1 hodina týdně
3. ročník	Český jazyk	1 hodina týdně
4. ročník	Český jazyk	1 hodina týdně
5. ročník	Český jazyk	1 hodina týdně
6. ročník	Český jazyk a literatura	1 hodina týdně
7. ročník	Matematika	1 hodina týdně
8. ročník	Matematika	1 hodina týdně
9. ročník	Český jazyk a literatura	1 hodina týdně

Poskytovaná péče přispívá zejména k:

- rozvoji oslabených funkcí
- nápravě chybných návyků dítěte
- opakování a upevňování učiva
- nácviku vhodného používání didaktických pomůcek
- vytváření u žáka pozitivního přístupu ke vzdělání
- umožnění žákovi samostatně pracovat, myslet, získávat poznatky, hledat a odstraňovat chyby
- osvojení si učebních strategií, žák se naučí řešit problémy, organizovat informace, volit vhodné postupy
- umožnění intenzivního individuálního přístupu k žákovi
- zapojení rodičů do systému reedukace – domácí příprava a procvičování, dohled nad plněním domácích úkolů a přípravy do školy

Na naší škole je také možné vzdělávání žáků tělesně postižených formou individuální integrace na prvním i druhém stupni. Škola je bezbariérová a umožňuje pohyb žákům ve všech prostorách. Těmto žákům je k dispozici i bezbariérové sociální zařízení. S integrací žáků s tělesným postižením má naše škola dobré zkušenosti a je připravena tyto žáky integrovat. Žáci se mohou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra mohou být realizovány změny v učebním plánu.

Oblast výchovného poradenství je zabezpečována výchovnou poradkyní školy a to formou individuálních konzultací pro žáky i rodiče, pravidelnými informacemi pro rodiče na třídních schůzkách, zajišťováním besed a odborných přednášek pro žáky i rodiče a dalšími průběžnými aktivitami.

S platností vydaného doporučení od 1. 9. 2016 je žákům poskytována péče dle doporučení školského poradenského zařízení ve formě předmětu speciálně pedagogické péče nebo pedagogické intervence v souladu se stanoveným stupněm podpůrných opatření.

4. Průřezová témata

Charakteristika průřezových témat

Průřezová témata v sobě zahrnují všechny klíčové kompetence a jejich realizace navazuje na filozofii školy, na práci každého učitele. Jsou významnou a integrující součástí vzdělávání, rozvíjí individuální uplatnění žáků, vytvářejí podmínky pro jejich vzájemnou spolupráci. Tato témata mají především výchovný charakter, přispívají k utváření postojů a hodnotového systému žáka.

K realizaci konkrétních výstupů jednotlivých průřezových témat dochází jak v jednotlivých tématech a aktivitách jednotlivých předmětů, tak zcela samozřejmě při každodenním životě školy. V rámci výuky se realizují různé projekty nebo jen nepatrné aktivity a činnosti, které vytváří přátelské prostředí ve škole. Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem všech vyučovacích předmětů.

Nedílnou součástí našeho školního vzdělávacího programu je projektová výuka a to především jako běžný způsob práce v předmětech. Průběžně jsou zařazovány větší projektové celky, které integrují výstupy více předmětů. Několikrát za školní rok jsou realizovány Projektové dny a to buď na jednotlivých stupních nebo i pro oba stupně současně. Průřezová témata jsou v těchto projektech nosným prvkem. Tematické zaměření projektových dnů je voleno ve školním roce vždy tak, aby nejméně jedenkrát za 4 roky byl realizován projektový den na každé průřezové téma.

Ve školním vzdělávacím programu jsou začleněna průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

4.1. Osobnostní a sociální výchova - OSV

Charakteristika průřezového tématu OSV

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je tématem, které prolíná celým Školním vzdělávacím programem. V rámci výukových činností jsou průběžně využívány aktivity zaměřené na naplňování principů Osobnostní a sociální výchovy. Jejím cílem je umožnit každému žákovi najít cestu k uplatnění v činnostech třídy, školy a následně k nalezení dobrých vztahů jak k sobě samému tak i k dalším lidem.

V průřezovém tématu OSV se zaměřujeme na:

- porozumění sobě samému a druhým
- zvládání vlastního chování
- utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvoj dovednosti dobré komunikace
- rozvoj dovednosti spolupráce
- rozvoj schopnosti řešit a zvládat konflikty
- podporu studijních dovedností
- podporu duševní hygieny
- utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- podporu prevence sociálně patologických jevů

Tematické okruhy průřezového tématu OSV

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Začlenění průřezového tématu OSV do jednotlivých ročníků a předmětů – 1.stupeň

OSV	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
Osobnostní rozvoj	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										
Sociální rozvoj	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										
Morální rozvoj	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										

Začlenění průřezového tématu OSV do jednotlivých ročníků a předmětů – 2.stupeň

OSV	ročník	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
Osobnostní rozvoj	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		
Sociální rozvoj	ročník	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
Morální rozvoj	8.																		
	9																		
	ročník	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
Morální rozvoj	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		

4.2. *Výchova demokratického občana - VDO*

Charakteristika průřezového tématu VDO

Průřezové téma Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Žák má získat způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Získá schopnosti řešit problémy konstruktivně se zachováním své lidské důstojnosti, naučí se respektovat druhé a uvědomovat si svá práva a povinnosti a zásady slušné komunikace a

demokratických způsobů řešení. V rámci výukových činností jsou využívány aktivity zaměřené na získání mediálních dovedností. Využívány jsou projektové dny realizované vždy na daném stupni.

V průřezovém tématu VDO se zaměřujeme na:

- utváření aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- uvědomování si vlastní odpovědnosti
- rozvoj a podporu dovedností komunikativních
- prohlubování empatie a schopnosti aktivního naslouchání
- vytváření spravedlivých postojů a posuzování
- uvažování o problémech v širších souvislostech
- kritické myšlení
- rozvoj disciplinovanosti, sebekritiky a respektování zákonů
- na rozvoj sebeúcty a sebedůvěry, samostatnosti a angažovanosti
- utváření hodnot (spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance , odpovědnost)
- ohleduplnost a ochotu pomáhat zejména slabším
- schopnost vnímat z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- podporu asertivního jednání při zachování pravidel chování

Tematické okruhy průřezového tématu VDO

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;

- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku; schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Začlenění průřezového tématu VDO do jednotlivých ročníků a předmětů – 1. stupeň

VDO	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
Občanská společnost a škola	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										
Občan, občanská společnost a stát	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										
Formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										

Začlenění průřezového tématu VDO do jednotlivých ročníků a předmětů – 2.stupeň

VDO	ročník	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
Občanská společnost a škola	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		
Občan, občanská společnost a stát	ročník	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		
Formy participace občanů v politickém životě	ročník	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	ročník	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		

4.3. *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS*

Charakteristika průřezového tématu EGS

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech směřuje k začlenění evropskou dimenzi do vzdělávacích činností školy. U žáků se rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní a otevírají se jim širší horizonty poznání a života v evropském a mezinárodním prostoru.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi a předměty. Propojujeme téma s digitálními technologiemi, což umožňuje žákům získávat a vyhodnocovat informace o cizích zemích. Tyto informace jim usnadňují orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, v rozvíjení zájmů a navazování kontaktů. Využívány jsou projektové dny realizované vždy na daném stupni.

V průřezovém tématu EGS se zaměřujeme na:

- rozvoj vědomostí potřebných pro vzájemné porozumění mezi národy
- schopnost porozumět globálním problémům světa
- posílení informovanosti o roli mezinárodních a nevládních organizací
- rozvoj schopností vnímat projevy kultury v evropském a globálním kontextu
- získání dovedností potřebných pro orientaci v evropském prostředí
- prohlubování vědomostí potřebných k pochopení kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie
- poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- schopnost překonávat stereotypy a předsudky
- vytváření kultivovaného postoje k Evropě jako širší vlasti
- utváření pozitivní postoje k odlišnostem života a kultury
- upevňování a osvojování vzorců chování evropského občana a smyslu pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu EGS

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Začlenění průřezového tématu EGS do jednotlivých ročníků a předmětů – 1.stupeň

EGS	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	POČ
Evropa a svět nás zajímá	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										
Objevujeme Evropu a svět	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	POČ
	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										
Jsme Evropané	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										

Začlenění průřezového tématu EGS do jednotlivých ročníků a předmětů – 2.stupeň

EGS	ročník	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	CHP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
Evropa a svět nás zajímá	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		
Objevujeme Evropu a svět	ročník	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	INF	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		
Jsme Evropané	ročník	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		

4.4. Multikulturní výchova - MKV

Charakteristika průřezového tématu MKV

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání seznamuje žáky s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami a připravuje je na život v multikulturní společnosti. V multikulturní výchově se aktivují mezilidské vztahy ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Klima školy je odrazem těchto vztahů.

V rámci výukových činností jsou využívány aktivity zaměřené na získání mediálních dovedností. Využívány jsou projektové dny realizované vždy na daném stupni. Multikulturní výchovy propojujeme s digitálními technologiemi, což umožňuje žákům získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

V průřezovém tématu MKV se zaměřujeme na:

- předání znalostí a informací o různých etnických a kulturních skupinách
- rozvoj dovednosti orientovat se v pluralitní společnosti
- schopnost komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- uvědomění si práv svých při respektování práva druhých
- schopnosti chápat a tolerovat odlišné zájmy a názory
- umět přijmout druhého jako jedince se stejnými právy
- rozvoj dovednosti rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a xenofobie
- uvědomování si možných dopadů nevhodných projevů
- poskytování znalostí některých základních pojmů z této oblasti
- napomáhání vytváření postojů tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám
- uvědomování si vlastní identity
- schopnosti nastavení přijatelného hodnotového systému
- připravenost k angažovanosti při potírání nevhodných projevů

Tematické okruhy průřezového tématu MKV

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Začlenění průřezového tématu MKV do jednotlivých ročníků a předmětů – 1. stupeň

MKV	ročník	Začlenění v předmětu								ročník	Začlenění v předmětu			
		ČJ	V	PŘV	VL	VV	HV	PČ			ČJ	V	VL	HV
Kulturní diference	1.								Multikulturalita	1.				
	2.									2.				
	3.									3.				
	4.									4.				
	5.									5.				
Lidské vztahy	ročník	Začlenění v předmětu							Princip sociálního smíru a solidarity	ročník	Začlenění v předmětu			
		ČJ	V	PŘV	VL	VV	HV	PČ			ČJ	V	VL	HV
	1.									1.				
	2.									2.				
	3.									3.				
	4.									4.				
	5.									5.				
Etnický původ	ročník	Začlenění v předmětu												
		ČJ	V	PŘV	VL	VV	HV	PČ						
	1.													
	2.													
	3.													
	4.													
	5.													

Začlenění průřezového tématu MKV do jednotlivých ročníků a předmětů – 2.stupeň

MKV	roční k	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	CHP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
Kulturní diference	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		
Lidské vztahy	roční k	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	INF	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		
Etnický původ	roční k	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		
Multikulturalita	roční k	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		
Princip sociálního smíru a solidarity	roční k	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9																		

4.5. Environmentální výchova - EV

Charakteristika průřezového tématu EV

Průřezové téma Environmentální výchova se realizuje ve většině vzdělávacích oblastí. Environmentální výchova přispívá k utváření integrovaného pohledu na svět a prostředí. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu k životu a všem souvislostem. Cílem působení na žáky je dosažení jejich aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a aktivního zájmu o udržitelné rozvoje lidské civilizace.

V rámci výukových činností jsou využívány aktivity propojené s digitálními technologiemi, což umožňuje žákům získávat a sdílet informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. Využívány jsou projektové dny realizované vždy na daném stupni.

V průřezovém tématu EV se zaměřujeme na:

- rozvoj porozumění souvislostem vztahů člověka a prostředí
- uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí
- pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy
- vytváření postojů a vlastní odpovědnosti k prostředí
- dovednosti a návyky nezbytné pro každodenní činnosti vůči prostředí
- rozvoj spolupráce v péči o životní prostředí na různých úrovních
- znalost principů udržitelnosti rozvoje společnosti
- na objektivní vnímání informací o ekologických problémech
- schopnost vyjadřovat, obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska
- prioritní vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vytváření odpovědného vztahu k ochraně přírody
- přispívání k utváření zdravého životního stylu
- aktivní přístup k v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

Tematické okruhy EV

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Začlenění průřezového tématu EV do jednotlivých ročníků a předmětů – 1.stupeň

EV	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
Ekosystémy	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										
Základní podmínky života	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										
Vztah člověka k prostředí	ročník	Začlenění v předmětu									
		ČJ	AJ	M	V	PŘV	VL	VV	HV	TV	PČ
	1.										
	2.										
	3.										
	4.										
	5.										

Začlenění průřezového tématu EV do jednotlivých ročníků a předmětů – 2.stupeň

EV	roční k	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
Ekosystémy	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9.																		
Základní podmínky životy	roční k	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9.																		
Lidské aktivity a problémy životního	roční k	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9.																		
Vztah člověka k prostředí	roční k	Začlenění v předmětu																	
		ČJ	AJ	M	D	Z	PŘ	INF	NJ/RJ	HV	TV	PČ	BP	F	CH	ZO	ZS	TČ	VČ
	6.																		
	7.																		
	8.																		
	9.																		

4.6. Mediální výchova - MDV

Charakteristika průřezového tématu MDV

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání je zaměřeno na poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Cílem je vybavit žáka mediální gramotností. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli médií ale také praktické dovednosti umožňující se dobře orientovat ve společnosti. Propojení mediální výchovy s digitálními technologiemi klade důraz na témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik. Učí žáky rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací. Vytváří příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů. Využívány jsou projektové dny realizované vždy na daném stupni.

V průřezovém tématu MDV se zaměřujeme na:

- podporu schopnosti zapojit se do mediální komunikace
- rozvoj schopnosti analytického a kritického přístupu k mediálním sdělením
- dovednosti využívat média jako zdroje informací
- osvojení si základních principů vytváření mediálních obsahů
- vytváření představy o roli médií ve společnosti
- rozeznávání a pochopení významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvoj komunikačních schopností
- rozvoj schopností týmové práce
- uvědomování si hodnoty vlastního života
- účelné naplnění volného času
- uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů při současné odpovědnosti

Tematické okruhy průřezového tématu MDV

Tematické okruhy receptivních činností:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenní životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Začlenění průřezového tématu EV do jednotlivých ročníků a předmětů – 1.stupeň

MDV	ročník	Začlenění v předmětu						MDV	ročník	Začlenění v předmětu			
		ČJ	PŘV	VL	VV	HV	INF			ČJ	PŘV	VL	VV
Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení	1.							Fungování a vliv médií ve společnosti	1.				
	2.								2.				
	3.								3.				
	4.								4.				
	5.								5.				
Interpretace vztahu mediál.sdělení a reality	ročník	Začlenění v předmětu						Tvorba mediálního sdělení	ročník	Začlenění v předmětu			
		ČJ	PŘV	VL	VV	HV	TV			ČJ	PŘV	VL	VV
	1.								1.				
	2.								2.				
	3.								3.				
	4.								4.				
	5.								5.				
Stavba mediálních sdělení	ročník	Začlenění v předmětu						Práce v realizačním týmu	ročník	Začlenění v předmětu			
		ČJ	PŘV	VL	VV	HV	TV			ČJ	PŘV	VL	VV
	1.								1.				
	2.								2.				
	3.								3.				
	4.								4.				
	5.								5.				
Vnímání autora mediálních sdělení	ročník	Začlenění v předmětu											
		ČJ	PŘV	VL	VV	HV	TV						
	1.												
	2.												
	3.												
	4.												
	5.												

Začlenění průřezového tématu EV do jednotlivých ročníků a předmětů – 2.stupeň

MDV	ročník	Začlenění v předmětu									MDV	ročník	Začlenění v předmětu										
		ČJ	M	Z	PŘ	INF	HV	BP	CH	ZO			ČJ	AJ	D	Z	INF	HV	CH	ZO	ZS	VČ	
Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení	6.										Fungování a vliv médií ve společnosti	6.											
	7.											7.											
	8.											8.											
	9											9											
Interpretace vztahu mediál.sdělení a reality	ročník	Začlenění v předmětu									Tvorba mediálních sdělení	ročník	Začlenění v předmětu										
		ČJ	M	Z	PŘ	INF	HV	BP	CH	ZO			ČJ	AJ	D	Z	INF	HV	CH	ZO	ZS	VČ	
	6.											6.											
	7.											7.											
	8.											8.											
	9											9											
Stavba mediálních sdělení	ročník	Začlenění v předmětu									Práce v realizačním týmu	ročník	Začlenění v předmětu										
		ČJ	M	Z	PŘ	INF	HV	BP	CH	ZO			ČJ	AJ	D	Z	INF	HV	CH	ZO	ZS	VČ	
	6.											6.											
	7.											7.											
	8.											8.											
	9											9											
Vnímání autora mediálních sdělení	ročník	Začlenění v předmětu																					
		ČJ	M	Z	PŘ	INF	HV	BP	CH	ZO													
	6.																						
	7.																						
	8.																						
	9																						

5. Učební plány

5.1. Učební plán 1.stupně

Vzdělávací oblasti		Minimální dotace	Použití disp.hodin	Vyučovací předměty	Počet hodin	Rozdělení hodin do jednotlivých ročníků				
		RVP	ŠVP 2021		ŠVP 2021	1.	2.	3.	4.	5.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	7	Český jazyk a literatura	40	9	9	9	7	6
	Cizí jazyk	9	2	Anglický jazyk	11	1	1	3	3	3
	Další cizí jazyk	x	0	Další cizí jazyk	X					
Matematika a její aplikace		20	4	Matematika	24	4	5	5	5	5
Informatika		2	1	Práce s počítači	3			1	1	1
Člověk a jeho svět		11	2	Vědy	6	2	2	2		
				Přírodověda	3				1	2
				Vlastivěda	4				2	2
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	0	Výchova ke zdraví	x					
	Tělesná výchova			Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	12	0	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova			Výtvarná výchova	7	1	1	1	2	2
Člověk a svět práce		5	0	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1
Disponibilní časová dotace		16								
Celkem		118	16		118	21	22	25	25	25

5.2. Učební plán 2. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Minimální dotace	Použití disp.hodin	Použití disp.hodin	Předměty	Počet hodin	Počet hodin	6. roč.		7. roč.		8. roč.		9. roč.	
		RVP	Se zaměřením	Bez zaměřením		Se zaměřením	Bez zaměřením	Se zam.	bez	Se zam.	bez	Se zam.	bez	Se zam.	bez
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	2	2	Český jazyk a literatura	17	17	4	4	4	4	4	4	5	5
	Cizí jazyk	12	0	0	Anglický jazyk	12	12	3	3	3	3	3	3	3	3
	Další cizí jazyk	6	0	0	Německý/ruský jazyk	6	6			2	2	2	2	2	2
Matematika a její aplikace		15	4	4	Matematika	19	19	4	4	5	5	5	5	5	5
Informatika		4	4	0	Informatika a výpočetní technika	8	4	2	1	2	1	2	1	2	1
Člověk a společnost	Dějepis	10	0	0	Dějepis	6	6	2	2	1	1	2	2	1	1
	Výchova k občanství				Zdravý občan	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	0	0	Zdravý občan	2	2	1	1			1	1		
	Tělesná výchova				Tělesná výchova	8	8	2	2	2	2	2	2	2	2
Člověk a příroda	Fyzika	20	3	3	Fyzika	6	6	1	1	2	2	2	2	1	1
	Chemie				Chemie	4	4					2	2	2	2
	Přírodopis				Přírodopis	6	6	2	2	2	2	1	1	1	1
	Zeměpis				Zeměpis	7	7	2	2	2	2	1	1	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	Hudební výchova	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova				Výtvarná výchova	6	6	2	2	1	1	2	2	1	1
Člověk a svět práce		3	1	1	Pracovní činnosti	3	3	1	1	1	1	1	1		
					Volba povolání	1	1							1	1
Volitelné předměty			3	7	Volitelné předměty	3	7	1	2	1	2		1	1	2
Disponibilní časová dotace		18													
Celkem		122	18	18		122	122	29	29	30	30	32	32	31	31

Zařazení průřezových témat v ŠVP viz kapitola 4.

Využití disponibilní dotace

V učebním plánu 1.stupně je využita disponibilní dotace k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace. Využití dotace je uvedeno v tabulce v kapitole 5.1.

Disponibilní dotace je využita:

- k posílení výuky českého jazyka (v každém ročníku je možné 1 hodinu z této dotace využít pro výuku PSPP u žáků, u kterých toto vyplývá ze stanovených opatření)
- k posílení výuky dalších předmětů

V učebním plánu 2.stupně je využita disponibilní dotace k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace. Využití dotace je uvedeno v tabulce v kapitole 5.2.

Disponibilní dotace je využita:

- k posílení výuky českého jazyka (v 6. a 9. ročníku je možné 1 hodinu z této dotace využít pro výuku PSPP u žáků, u kterých toto vyplývá ze stanovených opatření)
- k posílení výuky matematiky (v 7. a 8. ročníku je možné 1 hodinu z této dotace využít pro výuku PSPP u žáků, u kterých toto vyplývá ze stanovených opatření)
- k realizaci rozšířené výuky informatiky
- k realizaci volitelných vzdělávacích obsahů vycházejících z cílů základního vzdělávání a rozvíjejících klíčové kompetence žáků
- k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace
- k vytváření časové dotace pro realizaci dalších povinných vzdělávacích obsahů dotvářejících zaměření školy

5.3. Volitelné předměty

Přehled volitelných předmětů

Volitelný předmět	Vzdělávací oblast
Biologická praktika	Člověk a příroda
Domácnost	Člověk a svět práce
Fyzikální seminář	Člověk a příroda
Chemická praktika	Člověk a příroda
Konverzace v anglickém jazyce	Jazyk a jazyková komunikace
Konverzace v německém jazyce	Jazyk a jazyková komunikace
Konverzace v ruském jazyce	Jazyk a jazyková komunikace
Matematický seminář	Matematika a její aplikace
Pohybové hry	Člověk a zdraví
Komunikace a média	Informatika
Výtvarné činnosti	Umění a kultura
Zeměpisný seminář	Člověk a příroda

Povinně volitelné předměty jsou nabízeny žákům pro další školní rok vždy před ukončením předcházejícího školního roku. Podle zájmu žáků a organizačních možností školy je upravena skladba předmětů pro další školní rok a nastavena odpovídající organizace výuky. U povinně volitelných předmětů je možná výuka předmětu ve dvoutýdenních intervalech v rozsahu 2 hodin.

6. Obsah vzdělávání v jednotlivých oborech

6.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Jazyková výuka jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí je základním předpokladem pro poznání a pochopení společensko-kulturního vývoje lidské společnosti. Žáci získávají předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci slovem i písmem s uplatněním v různých komunikačních situacích tak, aby se uměli orientovat jak v běžném životě tak i v dalším studijním rozvoji.

Výuka cizích jazyků je nezbytná pro možnost orientace v rámci integrované Evropy a světa. Poskytuje jazykový základ, pomáhá snižovat jazykové bariéry a je nezbytná pro další studium a v budoucím pracovním uplatnění.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Získané dovednosti získané ve vzdělávací oblasti jsou potřebné jak pro kvalitní jazykové vzdělání, tak i pro úspěšné zvládnutí dalších vzdělávacích oblastí.

Realizace v předmětech

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizovaná na 1. i 2.stupni v předmětech Český jazyk, Anglický jazyk a na 2. stupni od 7.ročníku v předmětu Německý jazyk a Ruský jazyk.

Předmět Anglický jazyk je vyučován již od 1.ročníku.

V rámci nabízených volitelných předmětů si žáci mohou na základě volby rozšířit dovednosti v předmětu Konverzace v anglickém jazyce, Konverzace v německém jazyce a Konverzace v ruském jazyce.

Cíle vzdělávací oblasti vycházející z RVP

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

6.1.1. Předmět: ČESKÝ JAZYK - 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Český jazyk má mezi vyučujícími předměty stěžejní postavení s hlavním cílem -vybavit žáky vědomostmi a dovednostmi, které jim umožní získávat poznatky a správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého vzdělávání. Užívání českého jazyka v jeho mluvené i písemné podobě vytváří předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci a otvírá cesty k poznání, vnímání a orientaci okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk je rozdělen do tří složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova.

V komunikační a slohové výchově žáci rozvíjejí své komunikační schopnosti, tvořivost a fantazii, učí se prosazovat a hodnotit formální stránku textů a jejich výstavbu, pochopit různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, analyzovat text a posoudit jeho obsah, kultivovaně psát a mluvit. Tímto rozvíjí mravní stránku osobnosti a jsou v tomto předmětu uplatňovány prvky etické výchovy.

V jazykové výchově získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, k přehlednému a srozumitelnému vyjadřování formou ústní i písemnou.

V literární výchově se žáci prostřednictvím četby se seznamují se základními literárními druhy, s autory dětské literatury a ilustrátory, vytváří si vlastní názor a vztah k literárnímu dílu, získávají čtenářské návyky. Každoročně je pořádána celoškolní soutěž v recitaci.

V rámci výuky Českého jazyka ve třetím ročníku je zařazena Komunikační výchova, v níž budou probírána průřezová témata Osobnostní výchovy.

Podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů se v daném předmětu využívají tyto formy a metody práce: frontální výuka s názorně demonstračními metodami, metody slovní, praktické, komplexní výukové metody jako je partnerská výuka, skupinová a kooperativní výuka, tematická projektová výuka aj.

V rámci výuky žáci navštíví knihovnu a shlédnou nejméně dvě divadelní představení. Ve výuce mohou využívat knihovnu školy, relaxační učebnu a učebnu informatiky.

Obsahové, organizační a časové rozdělení předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	9	9	9	7	6	40

Vzdělávání v předmětu český jazyk směřuje k:

- Pochopení historického vývoje jazyka a kultury národa
- Pochopení jazyka, který je sjednocujícím činitelem národního společenství a nástroj vzdělávání
- Rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- Vnímání a postupnému osvojování jazyka, k získávání a předávání informací, k vyjadřování potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- Zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- Rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- Zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny
- Samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- Rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění
- Rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, komunikace – řeč těla, zvuků a slov, seberegulace a sebeorganizace, komunikace v různých situacích, kooperace a kompetice, kreativita, poznávání lidí – vzájemné poznávání na osudech v příbězích, poznávání ve třídě, ve skupině, srovnávání, mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc,

řešení problému, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, řešení problému a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

- **MKV:** kulturní diferenciaci, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
- **EGS:** Evropa nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, vlastní zážitky
- **MDV:** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vliv TV, rozhlasu a tisku v přiměřené míře k věku žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákovi osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotnímu učení
- učitel klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací
- učitel podněcuje aplikaci pravidel pro pravopis spisovné podoby českého jazyka v písemném projevu s odůvodněním

Kompetence komunikativní

- učitel podněcuje žáky k všestranné a účinné komunikaci
- učitel klade důraz na uplatňování správné verbální i neverbální komunikace se spolužákem, s dospělou osobou ve škole i mimo školu
- učitel vyžaduje spisovnou podobu českého jazyka při vyjadřování

Kompetence k řešení problému

- učitel motivuje k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problému
- učitel zařazuje tvůrčí (volné) psaní
- učitel podněcuje a posiluje logické myšlení při aplikaci pravidel pravopisu českého jazyka

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje práci ve skupinách, párové vyučování
- učitel vyžaduje na role ve skupině

- učitel podporuje schopnost spolupracovat, respektovat práci a úspěchy jiných

Kompetence občanské

- učitel uplatňuje svobodný projev, zodpovědnost ke své osobě i spolužákům
- učitel rozvíjí respektování individuálních rozdílů, kulturní a náboženské odlišnosti svých spolužáků

Kompetence pracovní

- učitel vyžaduje dodržování pravidel bezpečného chování v terénu a odborných učebnách
- učitel podněcuje aktivitu v zapojování do různých činností třídy a školy
- učitel motivuje k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- učitel klade důraz na efektivní využívání digitálních technologií při učení i při zapojení do života
- učitel dbá na to, aby žáci získávali, vyhledávali, kriticky posuzovali a sdíleli data, informace a digitální obsah
- učitel vyžaduje, aby se žáci vyjadřovali za pomoci digitálních prostředků
- učitel dohlíží na využívání digitálních technologií, jejich zefektivnění, zjednodušení a zkvalitnění své práce
- učitel uvádí přínosy a rizika nových technologií

STANDARDSY ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. STUPEŇ

Ročník:

5.

Tematický okruh: **Komunikační a slohová výchova**

Očekávaný výstup: Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

Indikátory:

- žák vybere z nabídky vhodný nadpis
- žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení
- žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu
- žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku
- žák vystihne hlavní myšlenku textu

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

Indikátory:

- žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu
- žák rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro smysl (vyznění) textu
- žák vypíše požadovanou informaci z textu
- žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta

Očekávaný výstup: Žák posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení

Indikátory:

- žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka)
- žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí

Očekávaný výstup: Žák posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení

Indikátory:

- žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení
- žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce

- Očekávaný výstup: Žák reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
Indikátory:
- žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl
 - žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě
- Očekávaný výstup: Žák vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
Indikátory:
- žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku
 - žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná
 - žák změní dialog na vzkaz apod.
- Očekávaný výstup: Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
Indikátory:
- žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka
 - žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout
- Očekávaný výstup: Žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Indikátory:
- žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta
 - žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
- Očekávaný výstup: Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Indikátory:
- žák rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost
 - žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost

Očekávaný výstup: Žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

Indikátory:

- žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění
- žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu
- žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi
- žák v ukázce dopisu doplní, co chybí

Očekávaný výstup: Žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

Indikátory:

- žák v ukázce dopisu doplní, co chybí

Očekávaný výstup: Žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Indikátory:

- žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech)
- žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo

Tematický okruh: Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)

Očekávaný výstup: Žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

Indikátory:

- žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejblíže k zadanému slovu
- žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným
- žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy
- žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)

Tematický okruh: Jazyková výchova (Stavba slova)

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

Indikátory:

- žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou
- žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova
- žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne

- žák k danému slovu uvede slova příbuzná

Tematický okruh: Jazyková výchova (Slovní druhy)

Očekávaný výstup: Žák určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech

Indikátory:

- žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic)
- žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh
- žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu.
- žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu
- žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu
- žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně

Tematický okruh: Jazyková výchova (Tvarosloví)

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

Indikátory:

- žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným
- (doporučujeme pro autory testů rozložit na dvě úlohy na sebe navazující: v 1. kroku žák vyhledá/nevyhledá, ve 2. kroku vyhledané nahradí/nenahradí)
- žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).

Tematický okruh: Jazyková výchova (Skladba)

Očekávaný výstup: Žák vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

Indikátory:

- žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný)
- žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)

Očekávaný výstup: Žák odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

Indikátory:

- žák rozliší větu jednoduchou a souvětí
- žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku

Očekávaný výstup: Žák užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
Indikátory:

- žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován
- žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu

Tematický okruh: Jazyková výchova (Pravopis)

Očekávaný výstup: Žák píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
Indikátory:

- žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných
- žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického

Očekávaný výstup: Žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
Indikátory:

- žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu
- žák doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)

Tematický okruh: Literární výchova

Očekávaný výstup: Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
Indikátory:

- žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku
- žák řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí

Očekávaný výstup: Žák volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
Indikátory:

- žák přednese a volně reprodukuje text
- žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma
- žák napíše pohádku, bajku

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

Indikátory:

- žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)

Očekávaný výstup: Žák při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Indikátory:

- žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka
- žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk - 1. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Komunikační a jazyková výchova			
Zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká Správně přečte a vysloví jednotlivé hlásky	Písmena abecedy	OSV: Rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, komunikace-řeč těla, zvuků a slov	
Odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	Samohlásky krátké a dlouhé		
Člení slova na hlásky	Sluchová analýza a syntéza slov		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	Písmena a hlásky		
Čte slabiky a jednoduchá slova	Čtení hlásek, slabik, slov	OSV: Kooperace, kreativita, řešení problémů, sebepoznání a psychohygiena, rozhodovací dovednosti	
Skládá slabiky a jednoduchá slova z písmen	Skládání z písmen abecedy		
Čte složitější slova i se shlukem souhlásek	Procvičování vázaného čtení probraných typů slov		
Čte jednoduché věty se správnou intonací Rozumí přečtené větě	Čtení jednoduchých vět s porozuměním		
Dokáže utvořit jednoduchou větu	Tvoření jednoduchých vět		
Směřuje k plynulému čtení textů přiměřeného rozsahu a náročnosti s porozuměním	Čtení s porozuměním		
Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání	Komunikace při vytváření kolektivu-představení se Základní prvky verbální komunikace-pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva		
Seznamuje se se základními hygienickými návyky spojenými se psaním	Hygienické návyky při psaní, správné sezení, držení psacích potřeb Psaní - uvolňovací cvičení		
Zvládá techniku psaní	Nácvik prvků jednotlivých písmen		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Napiše psací písmena velká i malá, číslice do 20	Psaní jednotlivých písmen abecedy, psaní číslic Navazování písmen		
Napiše tiskací písmena velká	Psaní tiskacích písmen		
Píše slabiky, jednoduchá slova, věty	Opis slabik, slov, jednoduchých vět		
Přepíše tiskací písmo do psané podoby	Přepis slov, jednoduchých vět		
Píše diktát jednoduchých slov a vět	Diktát písmen, slabik, slov, jednoduchých vět		
Literární výchova			
Vysloví všechny hlásky, dodržuje slovní přízvuk, melodii věty Tvoří smysluplné věty	Správná intonace Technika mluvy. Projevu - dýchání, výslovnost Zdokonalování vyjadřovacích schopností	MDV: Kritické čtení - vliv TV, rozhlasu a tisku v přiměřené míře k věku žáků	
Vnímá a reprodukuje jednoduchý text, dramatizuje text přiměřený věku	Zážitkové čtení s nasloucháním, dramatizace	Návštěva knihovny	
Vypráví jednoduchý příběh podle obrázkové osnovy s pomocí učitele	Vyprávění podle obrázkové osnovy		
Přednáší z paměti literární texty přiměřené věku	Přednes - říkadla, básničky, rozpočítadla		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk - 2. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čtení textu v čítance a jiné (pohádky, povídky)	OSV: Poznávání lidí - vzájemné poznávání na osudech lidí v příbězích, srovnávání, pojmenování a vyhodnocení Vzájemné poznávání ve skupině, třídě	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Otázka - odpověď Pokyn - správná reakce		Dopravní výchova
Respektuje základní pravidla v rozhovoru Osvojí si dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě	Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, respektování rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, zdvořilost, přiměřená gestikulace, otevřená komunikace Dramatizace situací	EGS: Evropa a svět nás zajímá Život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky	
Mluví v krátkých mluvených projevech, správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Základní techniky mluveného projevu - (dýchání, výslovnost) Nácvik pomoci dechových cvičení a jazykolamů	MKV: Kulturní diference - jedinečnost člověka a jeho individuální zvláštnosti	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Tvoření vět na komunitním kruhu	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana prostředí a kulturních památek	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení Zvládá techniku psaní	Jednoduchý popis pomocí nabídky slov	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hledání rozdílu mezi informativním a zábavným sdělením	
Seřadí obrázky podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Děj - základ vyprávování		

Očekávané výstupy:žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Jazyková výchova			
Rozlišuje význam slov, zvláště slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	Slovo a jeho význam (třídění slov, přiřazování slov)		
Rozlišuje a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Práce s textem Seznámení se slovesy, podstatnými jmény a přídavnými jmény		
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Věta jednoduchá Spojky a spojovací výrazy Spojení jednoduchých vět		
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky	Druhy vět Správná intonace		
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev Velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Pravopis po měkkých a tvrdých souhláskách Psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ve slovech Psaní slov s ú/ů Psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		
Rozlišuje souhlásky a samohlásky, zná jejich dělení	Dělení hlásek		
Píše na začátku věty velké písmeno a na konci věty znaménko	Druhy vět podle postoje mluvčího		
Odůvodňuje a správně píše slova s párovými souhláskami na konci a uprostřed slova	Párové souhlásky na konci a uprostřed slova		
Literární výchova			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Přednes básně Plynulé čtení Uplatnění přirozené intonace	Návštěva knihovny	
Vyjadřuje pocity z přečteného textu slovem, dramatizací nebo výtvarnou podobou	Práce s textem		Dopravní výchova
Vnímá rozdíly vyjadřování v próze a verších	Próza, veršovaná poezie, poezie pro děti		
Odlišuje pohádky od ostatních vyjadřování	Pohádky, základní znaky pohádky Mimočítanková společná četba	Návštěva divadelního představení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk - 3. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Používá četbu jako zdroj informací	Čtení textu v čítance a jiné (pohádky, povídky aj.)	OSV: Poznávání lidí - vzájemné poznávání na osudech lidí v příbězích, srovnávání, pojmenování a vyhodnocení Vzájemné poznávání ve skupině, třídě	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Mluvený projev, základní komunikační pravidla - (oslovení, zahájení, ukončení dialogu, respektování role mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování); vyjadřování závislé na komunikační situaci, pozdrav, oslovení, omluva, vzkaz, zpráva, oznámení, a jiné	EGS: Evropa a svět nás zajímá, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost a zvyky Objevujeme Evropu a svět	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Dramatizace situací	OSV: Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně	Dopravní výchova
Mluví v krátkých mluvených projevech, správně dýchá, volí vhodné tempo řeči, pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Základní techniky mluveného projevu -dýchání, výslovnost Dechová cvičení a jazykolamy	MKV: Kulturní diferenciací - jedinečnost člověka a jeho individuální zvláštnosti	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev		OSV: Komunikace - cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím jasných a splnitelných pravidel	Základy neverbální komunikace-postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta	OSV: Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy; respektování, podpora, pomoc	
Používá základní hygienické návyky spojené s psaním	Základní hygienické návyky	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Očekávané výstupy:žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Píše správné tvary písmen a číslic Správně spojuje písmena a slabiky Kontroluje vlastní písemný projev Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Technika psaní; žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav aj.; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis, vypravování a jiné	OSV: Komunikace - komunikace v různých situacích	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Děj - základ vypravování		Dopravní výchova
Jazyková výchova			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin		
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma; stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka)	OSV: Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	
Rozlišuje slova ohebná od slov neohebných, rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, skloňuje podstatná jména podle pádových otázek, určuje osobu, číslo a čas u sloves	Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov	OSV: Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání; organizace vlastního času, plánování učení	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	OSV: Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky	Druhy vět podle postoje mluvčího Interpunkční znaménka na konci vět		
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách a po obojetných ve vyjmenovaných slovech Dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů - mimo morfologický šev Píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a mí	Pravopis - párové souhlásky Vyjmenovaná a příbuzná slova Vlastní a obecná podstatná jména	OSV: Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Literární výchova			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Používá tiché a hlasité čtení	Čtení - praktické čtení - technika čtení, čtení pozorné, plynulé, orientace v textu		
Porozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti Vyjadřuje se přiměřeně svému věku	Věcné čtení - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací klíčová slova		
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Naslouchání - praktické: zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem	OSV: Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování	
Ctí pravidla dialogu	Naslouchání - věcné: pozorné, soustředěné, aktivní		
Pracuje s informacemi, využívá je v praxi	Otázky		
Naslouchá, získává a zpracovává informace	Poslech literárních textů		
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu přiměřené texty, vyjadřuje své pocity	Zážitkové čtení a naslouchání	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnota jejich projevů v chování lidí Návštěva knihovny	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění Dramatizuje, používá fantazii, rozlišuje melodii řeči, týmově pracuje, vyjadřuje se pohybem	Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce, dramatizace	OSV: Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností Orientuje se v textu, používá fantazii, pracuje ve dvojici a týmově Převypráví příběh, přednáší, poznává tradice, vyjadřuje své pocity	Základní literární pojmy - literární druhy a žánry; rozpočítadlo, hádanky, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk - 4. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Praktické čtení - pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé Uvědomělé hlasité čtení - dodržování správné techniky čtení Tiché čtení - schopnost reprodukce děje	OSV: Rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace řešení problému, sebepoznání, sebepojetí Psychohygiena, rozhodovací dovednosti	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Věcné čtení - čtení jako zdroj informací, čtení s porozuměním, čtení vyhledávací (klíčová slova a věty) Záznam podstatných informací	MKV: Etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Základní komunikační pravidla, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, oslovení, zahájení a ukončení dialogu Naslouchání a zdvořilost, kontakt s partnerem v dialogu Komunikační žánry - dialog, telefonický rozhovor, vypravování vlastních zážitků, popis	EGS: Evropa nás zajímá Objevujeme Evropu a svět, vlastní zážitky MKV: Kulturní diferenciacce, lidské vztahy	
Popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě, jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola Naplňuje jednoduchý výlet, posoudí rizika cesty, prokáže znalost chování v krizových situacích	Povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty, vztahy mezi účastníky silničního provozu, základní pravidla silničního provozu Plánování trasy a výbava na cestu Cyklista v dopravních prostředcích	OSV: Rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace řešení problému	Dopravní výchova
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost	Výběr vhodných jazykových prostředků podle komunikační situace Spisovná a nespisovná výslovnost	MKV: Slovenština a jiné jazyky našich kamarádů - projekt	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	Základy techniky mluveného projevu : intonace, přízvuk, pauzy, plynulost, zvukové prostředky řeči, , základy neverbální komunikace, zdvořilost Vyjadřování závislé na komunikační situaci a komunikačním záměru	OSV: Komunikace, řeč těla, zvuků, slov, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Technika psaní - úhledný, přehledný, čitelný písemný projev Kontrola vlastních textů Hygienické návyky při psaní Žánry písemného projevu - vzkaz, oznámení, dopis, pozvánka, zpráva, vypravování, různé druhy popisu, jednoduché tiskopisy - dotazník, přihláška		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	Vytváření osnovy, základní části osnovy Využívání osnovy při psaní vypravování, popisu, dopisu		
Jazyková výchova			
Porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Slovní zásoba - slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma		
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Stavba slova - kořen, předpona, přípona Dělení slov na konci řádku		
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní druhy ohebné a neohebné Skloňování podstatných jmen Mluvnické kategorie: pád, číslo, rod, vzor Časování sloves Mluvnické kategorie: osoba, číslo, čas, způsob		

Očekávané výstupy:žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Spisovné a nespisovné tvary slov		
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Základní skladební dvojice Základ věty - podmět a přísudek		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Věta jednoduchá a souvětí Určování počtu vět v souvětí (podle počtu sloves)		
Užívá vhodných spojovacích výrazů	Spojky a jiné spojovací výrazy v souvětí, obměna výrazů		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Lexikální pravopis - vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná - psaní předložek z, s - předpony od-, nad-, před-, pod-, roz-, bez-, - vlastní jména nejvýznamnějších hor, řek, států Morfologický pravopis - koncovky podstatných jmen podle vzorů		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Syntaktický pravopis - shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech		
Literární výchova			
Vyjadřuje své dojmy a pocity z četby a provede jednoduchý záznam	Zážitkové čtení a naslouchání - získávání pocitů a dojmů při poslechu i četbě literárních textů, jejich vyjadřování Rozvoj čtenářství	Exkurze v knihovně	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, pracuje tvořivě s literárním textem	Přednes básní a prózy, nácvik scénky Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Vlastní tvořivé psaní a výtvarný doprovod k textům Základní literární pojmy – spisovatel, básník, poezie, próza, Reflektuje divadlo, časopisy pro děti, film, rozhlas, televizi	Návštěva divadelního představení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk - 5. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku. Vypíše požadovanou informaci v textu	Praktické čtení - pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, uvědomělé hlasité čtení, tiché čtení, pozorné čtení Zdokonalování techniky čtení Porozumění čteným textům Recitace	OSV: Rozvoj schopností poznávání OSV: Komunikace EGS: Evropa a svět nás zajímá	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Věcné čtení - čtení jako zdroj informací - čtení vyhledávací, klíčová slova, záznam podstatných informací	MKV: Kulturní difference	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Praktické naslouchání - ohleduplné, zdvořilé, vyjadřující kontakt s partnerem Věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, s aktivní reakcí na mluvčího, jednoduché sdělení	MKV: Lidské vztahy OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta Vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě	Reakce otázkami Zapamatování podstatných fakt Reprodukce obsahu slyšeného projevu		
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Reklamy - reklamní slogany		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Mluvený projev			
Na základě zadaných informací vede správně dialog, telefonický rozhovor(s kamarádem, dospělým)	Základní komunikační pravidla - střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování Komunikační žánry - dialog, telefonický rozhovor, zpráva, oznámení, vypravování, popis	OSV: Psychohygiena	dopravní výchova (osvojuje si ohleduplné chování)
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Rozlišuje a využívá spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace, rozlišuje ve slyšené ukázce	Základy techniky mluveného projevu - vyjadřování závislé na komunikačním záměru Mimojazykové prostředky řeči, mimika, gesta Vyjadřování závislé na komunikační situaci Základy asertivního chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnout nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálního zneužívání	OSV: Sebepoznání a sebepojetí	
Písenný projev			
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Žánry písenného projevu - zpráva, oznámení, dopis, inzerát, adresa, pozvánka, popis tiskopisy – dotazník, přihláška	MDV: Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality Mediální kultura	Upevňování techniky psaní
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písenný projev s dodržáním časové posloupnosti	Vyprávění - vytvoření osnovy - vlastní vyprávění, dodržování časové posloupnosti - popis		
Jazyková výchova			
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovesa - mluvnické kategorie – osoba, číslo, čas, způsob, prvotní procvičování tvarů podmínavacího způsobu Neohebné slovní druhy		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Stavba slova - kořen, předpona, přípona, koncovka, slova příbuzná Dělení slov na konci řádku		
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní druhy ohebné i neohebné Podstatná jména - mluvnické kategorie - rod, číslo, pád, vzor Přídavná jména - rozlišení přídavných jmen tvrdých, měkkých, přivlastňovacích - koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých Zájmena, druhy zájmen Číslovky		
Porovnává a nahradí v textu významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Užití spisovných a nespisovných tvarů slov		
Vyhledává základní skladebnou dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Základní skladebná dvojice Podmět holý a rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený Přísudek holý a rozvitý Věta holá a rozvitá Část podmětová a část přísudková		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Věta jednoduchá a souvětí Vzorec jednoduchého souvětí		
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Spojky a spojovací výrazy Základní pravidla interpunkce, užití v praxi Obměna spojek a spojovacích výrazů v souvětí		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Syntaktický pravopis -shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Lexikální pravopis - vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná - předpony s-, z-, vz – orientačně - skupiny bje/bě, pje/pě, vje/vě, mě/mně - vlastní jména Morfologický pravopis - předložky s, z - koncovky podstatných jmen podle vzorů - pravopis sloves v přítomném čase		
Literární výchova			
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je Zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům a zapisuje do čtenářského deníku, hodnotí pocit, který v něm ukázka – kniha působila.	Pocity a prožitky při poslechu a četbě Vyjadřování dojmů z četby a poslechu Výchova ke čtenářství Komunikace citů – pocit spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu	OSV: Návštěva knihovny	
Přednese a volně reprodukuje text podle svých schopností Rozhodne, zda ukázka je poezie nebo próza	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného literárního textu Přednes vhodných literárních textů	OSV: Kreativita OSV: Kooperace MDV: Tvorba mediálního sdělení MDV: Práce v realizačním týmu	
Tvoří vlastní literární text na dané či vlastní téma Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů Napiše pohádku	Vlastní tvořivé psaní Vlastní výtvarný doprovod Sebepojetí - podpora sebepoznání, sebehodnocení, sebereflexe	MDV: Stavba mediálního sdělení Tvorba časopisu - projekt	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární druhy - poezie, próza, drama Literární žánry - báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení - spisovatel, básník, herec, režisér, ilustrátor - verš, rým, sloka, přirovnání, personifikace Poznávání informačních zdrojů – film, televize, rozhlas, internet – zásady orientace a autorská práva	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení EGS: Objevujeme Evropu a svět MDV: Vnímání autora mediálního sdělení MDV: Fungování a vliv medií ve společnosti	

6.1.2. Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje samostatně v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, v učebně společenských věd, ale také v učebně s interaktivní tabulí nebo v počítačové učebně, kde žáci využívají výukové programy.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají tyto formy a metody práce: frontální výuka, projektová práce na daná témata, skupinová práce (s využitím odborné literatury, encyklopedií, slovníků, časopisů, internetu). V rámci výuky žáci navštěvují knihovnické lekce a divadelní představení.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří složek: komunikační a slohové výchovy (1 hodina), jazykové výchovy (2 hodiny, v 9. ročníku 3 hodiny) a literární výchovy (1 hodina). V 9. ročníku si žáci mohou zvolit Cvičení z českého jazyka, kde si prohlubují a upevňují učivo.

Obsahové, organizační a časové rozdělení předmětu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	4	4	4	5	17

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura směřuje k:

- rozvoji komunikačních schopností
- používání jazyka v podobě psané i mluvené
- schopnosti číst s porozuměním, porozumění informacím a následné práci s nimi
- vnímání uměleckých děl a získávání vztahu k umění
- motivaci, aby se žáci stali vnímavými čtenáři a návštěvníky divadel
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet apod.) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; sebezpoznání a sebezpojetí; psychohygiena; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, etika
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá; jsme Evropané
- **MKV:** kulturní difference; lidské vztahy; multikulturalita
- **EV:** vztah člověka k prostředí
- **MDV:** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; stavba mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti; tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky i moderní výpočetní techniku) a do výuky zařazuje práci s těmito pomůckami
- zprostředkovává žákům informace i návody, kde a jak tyto informace vyhledávat, pochopit a využít v učení i v praktickém životě
- podporuje u žáků sebehodnocení a sebekritiku, ukazuje jim cestu, jak se mohou zdokonalit

Kompetence komunikativní

- učitel zařazuje řečnická cvičení a slohové práce, ve kterých si žáci procvičí formulace a přesná vyjádření svých myšlenek
- podporuje výstižné, souvislé a kultivované vyjádření žáků v písemném i ústním projevu
- podněcuje žáky k naslouchání promluv druhých a k přiměřené reakci na ně, zapojení se do diskuse, obhajobě vlastních názorů a vhodné argumentaci
- pomáhá žákům porozumět různým typům textů a obrazových materiálů

Kompetence k řešení problémů

- učitel motivuje žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, k využívání vlastních zkušeností a k samostatnému řešení
- zadává úkoly, ve kterých si žáci prakticky ověří správnost řešení a sledují vlastní pokrok
- klade důraz na analýzu přečtených textů i žakovských prací

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do výuky skupinové práce a dbá na vytvoření a dodržování pravidel práce ve skupině
- vytváří příjemnou atmosféru
- podporuje vytváření pozitivních představ a sebedůvěry žáků
- uplatňuje individuální přístup k žákům talentovaným i k žákům s poruchami učení

Kompetence občanské

- učitel respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- podněcuje žáky k respektování názorů a přesvědčení druhých lidí
- pomáhá žákům vytvářet pozitivní postoj k uměleckým dílům, podporuje jejich smysl pro kulturu a tvořivost
- zapojuje žáky do kulturního dění

Kompetence pracovní

- učitel rozvíjí u žáků smysl pro povinnost, plnění závazků a dodržování pravidel
- motivuje žáky k využití získaných znalostí a zkušeností
- nabízí žákům projekty a další činnosti
- kontroluje žákovské práce a oceňuje je

Kompetence digitální

- učitel využívá digitální technologie při výuce a motivuje žáky k samostatnému vyhledávání informací potřebných ke vzdělávání
- pomáhá při posuzování a vyhodnocování informací
- učí chápat pojem manipulace a přistupovat k informacím kriticky; při sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

STANDARDS ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

2. STUPEŇ – 9. ročník

Tematický okruh: Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup: Žák odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

Indikátory:

- Žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu

Očekávaný výstup: Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

Indikátory:

- Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem
- Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu
- Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek
- Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci
- Žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu

Očekávaný výstup: Žák využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

Indikátory:

- Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou
- Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplyvá z textu
- Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku

Očekávaný výstup: Žák uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

Indikátory:

- Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost
- Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší)

Očekávaný výstup: Žák využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Indikátory:

- Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou.
- Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb

Očekávaný výstup: Žák využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Indikátory:

- Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu
- Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.

Tematický okruh: Jazyková výchova (Ortoepie)

Očekávaný výstup: Žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Indikátory:

- Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky

Tematický okruh: Jazyková výchova (Lexikologie)

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.

Indikátory:

- Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.

Indikátory:

- Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.

Indikátory:

- Žák napíše, jak se nazývá krajina

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.

Indikátory:

- Žák rozliší i vytváří slova složená

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.

Indikátory:

- Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.

Indikátory:

- Žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.

Indikátory:

- Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.

Indikátory:

- Žák ovládá zásady tvoření slov

Očekávaný výstup: Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Indikátory:

- Žák se orientuje v odborném textu

Tematický okruh: Jazyková výchova (Morfologie)

Očekávaný výstup: Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátory:

- Žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem

Očekávaný výstup: Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátory:

- Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu

Očekávaný výstup: Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátory:

- Žák doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.)

Očekávaný výstup: Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátory:

- Žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů)

Tematický okruh: Jazyková výchova (Syntax)

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátory:

- Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy.

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátory:

- Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku.

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.

Indikátory:

- Žák užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum)

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.

Indikátory:

- Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí)

Tematický okruh: Jazyková výchova (Gramatika)

Očekávaný výstup: Žák v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí

Indikátory:

- Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba

Tematický okruh: Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Indikátory:

- Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného.

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Indikátory:

- Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka

Tematický okruh: Literární výchova

Očekávaný výstup: Žák rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
Žák uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

Indikátory:

- Žák určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text.
- Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav
- Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku

Očekávaný výstup: Žák uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

Indikátory:

- Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav
- Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav
- Žák správně určí básnické prostředky ozvlášťující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie)
- Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu
- Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku

Očekávaný výstup: Žák rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

Indikátory:

- Žák vybere z ukázek A – E takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou
- Žák seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly

Očekávaný výstup: Žák formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

Indikátory:

- Žák popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla
- Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila
- Žák na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení

Očekávaný výstup: Žák tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

Indikátory:

- Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce báseň, bajka, pohádka)

- Očekávaný výstup: Žák rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
Indikátory:
- Žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře
- Očekávaný výstup: Žák rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
Indikátory:
- Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů
- Očekávaný výstup: Žák uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
Indikátory:
- Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů
 - Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce
- Očekávaný výstup: Žák porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
Indikátory:
- Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře.
 - Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl
- Očekávaný výstup: Žák vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
Indikátory:
- Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně
 - Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura 6. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Jazyková výchova			
Pracuje s PČP a SSČ, správně třídí slovní druhy, rozlišuje druhy podst. a příd. jmen, zájmen i číslovek.	Tvarosloví - podstatná jména - konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní, mluvnické kategorie, odchylky od skloňování; přídavná jména - druhy, pravopis, stupňování, skloňování, jmenné tvary; zájmena - druhy, skloňování; číslovky - druhy, skloňování; slovesa - mluvnické kategorie, podmiňovací způsob minulý a přítomný	OSV: Rozvoj schopností poznávání, řešení problémů, rozhodovací dovednosti	Pracuje se základními jazykovými příručkami a slovníky
Vyhledává větné členy základní i rozvíjející, porovná větu jednoduchou a souvětí.	Skladba - základní skladební dvojice, shoda přísudku s podmětem, rozvíjející větné členy - přívlastek, předmět, příslovečné určení; věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy, interpunkce	OSV: Řešení problému, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita	https://www.skolasnadhledem.cz/game/995
Spisovně vyslovuje česká slova.	Zvuková stránka jazyka - opakování o hláskách, spisovná a nespisovná výslovnost, zvuková stránka slova a věty	MDV: Vliv médií OSV: Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, řešení problémů, rozhodovací dovednosti , D	https://www.pravopisne.cz/
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu.	Rozvrstvení národního jazyka - řeč a jazyk, útvary národního jazyka, nářečí, slang, argot, obecná čeština, jazykověda	MDV: Vliv médií na společnost EGS: Evropa a svět nás zajímá OSV: Řešení problému	
Komunikační a slohová výchova			
Zdůvodní nutnost znalosti vyplnění tiskopisů, znalosti aplikuje v praxi, navrhne znění inzerátu, napíše zprávu, oznámení, sestaví dopis.	Tiskopisy, úřední dokumenty - poštovní poukázky, podací lístek, inzerát, objednávka, zpráva a oznámení; SMS; dopis osobní a úřední	OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti, rozvoj schopností poznávání	Kreativita a tvůrčí psaní provází celé odvětví komunikační a slohové výchovy
Navrhne postup práce při popisu, vybere nejvýraznější rysy, všímá si detailů, najde vhodná přirovnání.	Popis - statický, dynamický, popis pracovního postupu	EV: Vztah člověka k prostředí	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří stručné výpisky nebo výtah z textu.	Výtah a výpisky - zápis hlavních myšlenek textu	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Vypravování - ústní, písemné; osnova	EV: Vztah člověka k prostředí OSV: Sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, řešení problému	
Dorozumívá se výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Mluvený projev – zásady dorozumívání Otevřená komunikace – úroveň komunikace, dialog,	OSV: Mezilidské vztahy, komunikace	
Odlišuje ve čteném a mluveném textu fakta od názorů a hodnocení, fakta ověřuje pomocí dostupných zdrojů.	Čtení a naslouchání – čtení jako zdroj informací Aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního čtení		
Literární výchova			
Rozlišuje základní literární druhy, porovná poezii a prózu, zhodnotí přečtené ukázky.	Charakteristika literárních druhů (lyrika, epika, drama), rozlišení poezie a prózy, mýtus, epos, pověst	EGS: Evropa a svět nás zajímá OSV: Rozvoj schopností poznávání, řešení problému	Užívání encyklopedií, slovníků, využití internetu; návštěva divadelního představení
Vybírá si individuální četbu podle svých zájmů, využívá čtení jako zdroj informací.	Zážitkové čtení - témata: Vlast, Praha, Národní divadlo, B. Smetana, Za dobrodružstvím, Příroda, Příběhy s dětským hrdinou	EV: Vztah člověka a prostředí OSV: Poznávání lidí, mezilidské vztahy HV, VV, PŘ, D, Z	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura 7. ročník			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Jazyková výchova			
Správně třídí slovní druhy, rozlišuje otázky doplňovací a zjišťovací, věty podle postoje mluvčího, věty jedno a dvojčlenné, větné členy.	Opakování - pravopis, slovní druhy, druhy vět podle postoje mluvčího, otázky doplňovací a zjišťovací, věta jednočlenná a dvojčlenná, základ. větné členy - holé, rozvité, několikanásobné	OSV: Rozvoj schopností poznávání, řešení problémů, rozhodovací dovednosti	Používání jazykových příruček, práce se slovníky
Samostatně pracuje s PČP, SSČ a dalšími slovníky a příručkami, tvoří spisovné tvary slov.	Tvarosloví – slovesa, slovesný rod, neohebné slovní druhy	OSV: Rozvoj schopností poznávání, řešení problémů, rozhodovací dovednosti	https://www.mojecestina.cz/
Rozčlení věty vedlejší podle jejich druhu, v písemném projevu zvládá pravopis v rámci individuálních schopností.	Skladba - přísudek jmenný a slovesný, vedl. věta přísudková, podmět, vedl. věta podmětová, shoda podmětu s přísudkem - pravopis, rozvíjející větné členy - předmět, příslovečné určení, přívlastek, vedl. věta předmětová, příslovečné, přívlastková	OSV: Řešení problému, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita	https://www.umimecesky.cz/cviceni-veta-jednoducha
Vybere slova mnohoznačná, vyhledá (vytvoří) synonyma, homonyma, antonyma.	Nauka o významu slov - slova mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma	OSV: Řešení problému, rozvoj schopností poznávání, kreativita	https://www.skolasnadhledem.cz/game/995
Porovná jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby.	Tvoření slov - obohacování slov. zásoby, odvozování sloves, skládání slov, přechylování, přejímání z cizích jazyků, zkracování	MKV: Vzájemné obohacování různých kultur EGS: Evropa a svět nás zajímá AJ, D	https://www.pravopisne.cz/
Komunikační a slohová výchova			
Vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah. Základy studijního čtení.	Výtah, výpisky - stručnost a přehlednost textu – studijní technika ve všech předmětech	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti	Kreativita a tvůrčí psaní provází celé odvětví komunikační a slohové výchovy

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Srovná úřední a soukromé dopisy, na základě poznatků vytvoří vlastní příklady úředních dokumentů.	Úřední dokumenty - dopis, žádost, přihláška, reklamace, životopis	OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti, rozvoj schopností poznávání	
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení.	Popis - předmětu, pracovního postupu, uměleckého díla, subjektivně zabarvený popis - líčení	EV: Vztah člověka k prostředí OSV: Rozvoj schopností poznávání PČ	
Rozčlení a na příkladech doloží charakteristiku vnitřní a vnější, přímou a nepřímou, poznatky využije ve vlastní tvorbě.	Charakteristika vnitřní a vnější	OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti, rozvoj schopností poznávání	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci.	Kultivace ústního projevu, volba jazyk. prostředků	MDV: Výběr a kombinace slov OSV: Řešení problému, komunikace	
Literární výchova			
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, tvoří vlastní literární text.	Literární žánry, pojmy - pověst, povídka, román, pohádka; divadlo; poezie - rým, verš, rytmus; bajka Tvořivé činnosti s literárním textem	MKV: Multikulturalita EGS: Jsme Evropané OSV: Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita HV	Užívání encyklopedií, slovníků, využití internetu; návštěva divadelního představení
Ocení příklady lidové slovesnosti, porovná je s autorskou tvorbou.	Lidová slovesnost	EV: Vztah člověka k prostředí EGS: Evropa a svět nás zajímá HV	
Vyhledává informace v různých informačních zdrojích.	Knihovna jako kulturní centrum; internet	MDV: Vnímání mediálních sdělení OSV: Řešení problému návštěva knihovny	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Jazyková výchova			
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí, rozebere větu jednoduchou i v souvětí, určí významový poměr, vyhledá přístavek, vloženou větu vedlejší, vhodně používá interpunkci.	Skladba - věta jednočlenná a dvojčlenná, věta jednoduchá a souvětí, zápor, stavba věty jednoduché, vztahy základních větných členů, rozvíjející větné členy, významový poměr mezi několikanásobnými členy, větné členy ve vztahu přístavkovém, souvětí souřadné, významový poměr mezi souřadně spojenými větami, souvětí podřadné, vložená vedlejší věta, interpunkce	OSV: Řešení problému, rozvoj schopností poznávání	Používání jazykových příruček, práce se slovníky
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, porovná jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby.	Tvoření slov - způsoby obohacování slovní zásoby, slova přejatá	MKV: Vzájemné obohacování různých kultur	https://www.pravopisne.cz/
Správně skloňuje slova přejatá, rozčlení slovesa vidu dokonavého a nedokonavého, určí slovesný rod.	Tvarosloví - skloňování přejatých slov, slovesa, vid, slovesný rod	MKV: Multikulturalita EGS: Evropa a svět nás zajímá	https://www.mojecestina.cz/
Porovná jednotlivé slovanské jazyky, zhodnotí ukázky nářečí, historické a spisovné češtiny.	Obecné výklady o jazyce - jazyky slovanské, útvary českého jazyka, ukázky nářečí, ukázky historické češtiny	EGS: Evropa a svět nás zajímá OSV: Řešení problému	https://www.skolasnadhledem.cz/game/995
Komunikační a slohová výchova			
Porovná charakteristiku přímou a nepřímou, vnitřní a vnější, vyhledá charakteristiku literární postavy, aplikuje získané vědomosti při tvorbě vlastní charakteristiky.	Charakteristika - definice, dělení, charakteristika literární postavy, vlastní charakteristika	OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí	Kreativita a tvůrčí psaní provází celé odvětví komunikační a slohové výchovy
Zdůvodní podstatnost úředních dokumentů, porovná jejich formu, vytvoří vlastní dokumenty.	Úřední dokumenty - urgence, reklamace, výpověď	OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti, rozvoj schopností poznávání	
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr.	Líčení (subjektivně zabarvený popis)	EV: Vztah člověka k prostředí	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Odborné texty - práce s odborným textem, výtah jako studijní metoda, odborný výklad Mluvený projev – připravený i nepřípravený Diskuse	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti, rozvoj schopností poznávání	
Vyvodí základní znaky úvahy, vychází ze svých osobních zkušeností a znalostí při zamyšlení se nad problémem a tvorbě vlastního úvahového textu.	Úvaha - podstata úvahových slohových postupů	OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti, rozvoj schopností poznávání	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj, odlišuje fakta od názorů a hodnocení.	Publicistické styly - komentář, fejeton, recenze	MDV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti, komunikace	
Literární výchova			
Má přehled o nejdůležitějších literárních dílech daného období, srozumitelně reprodukuje přečtený text, rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	Vývoj literatury - bible, staroslověnské písemnictví, vznik česky psané lit., kroniky, Hus, Komenský, renesance a humanismus, barokní lit., romantismus, kritický realismus	MKV: Multikulturalita EGS: Evropa a svět nás zajímá OSV: Rozvoj schopností poznávání HV	Užívání encyklopedií, slovníků, využití internetu; návštěva divadelního představení
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, používá termíny, umí je charakterizovat.	Dějiny dramatu – dramatizace textu, scénář	MKV: Multikulturalita EGS: Evropa a svět nás zajímá OSV: Rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace VV, HV	
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk lit. díla, vlastními slovy interpretuje smysl díla, rozlišuje obrazná pojmenování.	Obrazná pojmenování Způsoby interpretace literárních děl	OSV: Rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Jazyková výchova			
Rozlišuje významové vztahy ve větě a v souvětí, porovná souvětí souřadné a podřadné, zdůvodní interpunkci, shrne zásady shody PO - PS, provede rozbor věty jednoduché a souvětí, vyhledá samostatné větné členy, najde princip uspořádání slov v české větě.	Skladba, jazykový projev a výpověď - stavba věty jednoduché, základní větné členy, rozvíjející větné členy, druhy přívlastku, interpunkce, přístavek, shoda přísudku s podmětem, věty dvojčlenné a jednočlenné, samostatné větné členy (oslovení, vsuvka), větný ekvivalent, věty kladné a záporné, pořádek slov v české větě, věta a souvětí, opakování a procvičování druhů vedlejších vět, souvětí podřadné a souřadné, významový poměr mezi větami souřadně spojenými	OSV: Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, řešení problémů, rozhodovací dovednosti AJ, NJ - pořádek slov ve větě	Používání jazykových příruček, práce se slovníky
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Tvarosloví - slovní druhy, podstatná jména a jejich dělení, přídavná jména, zájmena, číslovky	OSV: Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, řešení problémů, rozhodovací dovednosti	https://www.mojecestina.cz/
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazemech.	Tvoření slov - skladba slova, zkracování slov, obohacování slovní zásoby	EGS: Evropa a svět nás zajímá OSV: Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, řešení problémů, rozhodovací dovednosti AJ - přejímání slov	https://www.skolasnadhledem.cz/game/995
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití, využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	Zvuková stránka jazyka, obecně o jazyce	MDV: Vliv médií OSV: Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, řešení problémů, rozhodovací dovednosti D	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
	Komunikační a slohová výchova		
Rozlišuje jednotlivé funkční styly a slohové postupy, vhodně je užívá při vlastní tvořivé práci.	Funkční styly, slohotvorní činitelé, slohové postupy	OSV: Rozvoj schopností poznávání, řešení problému	Kreativita a tvůrčí psaní
Interpretuje událost, která se odehrála, reprodukuje přečtený příběh nebo děj filmu formou ústní nebo písemnou.	Vypravování - volba vhodných jazykových a kompozičních postupů; povídka	EV: Vztah člověka k prostředí EGS: Evropa a svět nás zajímá OSV: Sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, řešení problému	
Najde principy uspořádání kompozice popisu, vyhledá podstatné znaky popisovaného objektu, vytvoří ucelený text.	Popis statický, dynamický, prostý, odborný, umělecký a subjektivně zabarvený (líčení)	OSV: Rozvoj schopností poznávání, řešení problému PČ - popis pracovního postupu	
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Výkladové postupy	OSV: Sebepoznání a sebepojetí, řešení problému	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Úvaha , úvahový postup v uměleckém stylu	MKV: Kulturní difference OSV: Sebepoznání a sebepojetí, řešení problému	
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči, zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Mluvené jazykové projevy Čtení – analytické a hodnotící	OSV: Sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problému	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Publicistika , úvodník, komentář, sloupek, fejeton Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu	MDV: Fungování a vliv médií ve společnosti, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení i jejich autora OSV: Řešení problému	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Literární výchova			
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové lit., rozpozná základní rysy individuálního stylu autora.	Česká a světová literatura XX. Století – přednes vhodných literárních textů, záznam a reprodukce hlavních myšlenek	OSV: Rozvoj schopností poznávání	Užívání encyklopedií, slovníků, využití internetu; návštěva divadelního představení
Porovnává různá ztvárnění námětu v lit., dramatickém a filmovém zpracování, tvoří vlastní literární text.	České divadlo a film	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vliv médií	
Posoudí souvislost historie a literatury.	Válka v literatuře - lit. jako odraz doby	EGS: Jsme Evropané D	
Vyhledává informace v různých informačních zdrojích	Vědecko - fantastická lit.	OSV: Řešení problému	

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK - 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Přispívá k chápání a objevování dalších skutečností, pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí i jejich odlišné kulturní tradice.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk je na 1. stupni vyučován již od 1. ročníku

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	3	3	3	11

Vzdělávací obsah předmětu směřuje k:

- získávání zájmu o studium anglického jazyka a vytváření pozitivního vztahu k předmětu.
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností, využití komunikace v anglickém jazyce.
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených
- znalostí
- poznání kultury anglicky mluvících zemí, vyhledávání nejdůležitějších
- informací a práce s nimi.
- formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; komunikace; kooperace; kreativita; řešení problémů; sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena; rozhodovací dovednosti
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět
- **MKV:** lidské vztahy; kulturní difference; multikulturalita; etnický původ
- **MDV:** interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- **EV:** lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- **VDO:** občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- učitel podporuje žáky k vyhledávání a porovnávání informací
- učitel používá vhodné učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje přístup k informačním zdrojům
- učitel motivuje žáky k řešení problémů různými metodami
- učitel zadává úkoly přiměřené věku žáků
- učitel provádí se žáky rozbor daného tématu
- učitel klade vhodné otázky

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- učitel vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky
- učitel vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány ve dvojicích, skupinách, apod.
- učitel umožňuje prezentaci žáků nebo jednotlivce

Kompetence sociální a pracovní

- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- učitel podněcuje žáky k argumentaci
- učitel klade důraz na dodržování pravidel ve skupině

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků
- učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- učitel pomáhá při cestě ke správnému řešení
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- učitel kontroluje práci žáků

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- učitel podněcuje žáky k využívání digitálních zařízení při učení, při zapojení do života a do společnosti
- učitel klade důraz na získávání a vyhledávání dat, informací a digitálních obsahů
- učitel pomáhá vytvářet a upravovat digitální obsah, kontroluje správné vyjadřování žáků za pomoci digitálních prostředků
- učitel dbá na to, aby žáci chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- učitel upozorňuje na situace s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví žáků

STANDARDY ANGLICKÝ JAZYK

1. STUPĚŇ – ročník 5.

Tematický okruh: Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním

Očekávaný výstup: Žák Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.

Indikátory:

- V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
- Žák rozumí krátkým pokynům v učebnici.

Očekávaný výstup: Žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.

Indikátory:

- Žák rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
- Žák rozumí jednoduchým číselným údajům.

Očekávaný výstup: Žák rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.

Indikátory:

- Žák v jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.
- Vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.
- Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.

Očekávaný výstup: Žák vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.

Indikátory:

- V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
- Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.

Tematický okruh: Produktivní řečové dovednosti – psaní

Očekávaný výstup: Žák sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.

Indikátory:

- Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi.
- Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení.
- Vyplní osobní údaje ve formuláři.

Očekávaný výstup: Žák reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace

Indikátory:

- Písemně převypráví jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.
- Shrne písemně jednoduchý obsah krátké slyšené konverzace.

Očekávaný výstup: Žák obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.

Indikátory:

- Svými slovy vyjádří smysl textu.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk - 1. a 2. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Napodobuje výslovnost.	Základní výslovnostní návyky Číslovky 1 -10	EGS : Evropa a svět nás zajímá	Rytmizace jednoduchých říkanek s pohybovým vyjádřením
Rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Barvy	MKV : Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání	Nácvik výslovnosti pomocí písniček, říkanek
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Slovní zásoba z tematických celků : domov, rodina, škola, zvířata, jídlo, části těla, hračky, názvy významných dnů	Čj, M, VI, Prv, Hv, Vv	Zpěv jednoduchých písniček s dramatizací, využití jednoduchých komiksů, pohádka
Rozumí jednoduchým pokynům.	Slovní zásoba- žáci si osvojí a základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	Projekty: Halloween,Christmas, Easter	Práce s obrázky a flash kartami
Reaguje adekvátně na pokyny.	Souhlas, nesouhlas		Použití autentických materiálů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk - 3. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	Slovní zásoba- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí používat základní slovní zásobu	EGS : Evropa a svět nás zajímá, zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích. MKV : Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	Rytmizace jednoduchých říkánek s pohybovým vyjádřením Zpěv písniček, nácvik jednoduchých rozhovorů s dramatizací,
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Čj, M, Prv, Hv, Vv	Nácvik gramatických dovedností hrou a tvořivými aktivitami
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Tematické okruhy –škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, dopravní prostředky, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), zvířata		Využívání audiovizuálních pomůcek Používání názorných pomůcek

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk - 4. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností .	číslovky 20 - 100; slovní zásoba z tematických celků: domov, škola, volný čas, jídlo, zvířata, bydliště, kalendářní rok (svátky), příroda, počasí	EGS : Objevujeme Evropu a svět - Česká republika, Velká Británie; základní informace uvědomění si odlišností, významné dny	Využití názorného materiálu, audiovizuálních pomůcek
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MKV : Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	Nácvik výslovnosti pomocí písniček, říkanek, jazykolamů
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	I can..Can you..? Can he/she	EV : Ekosystémy	Uplatnit formu hry v nácviku slovní zásoby, gramatiky
Odpovídá na jednoduché otázky, týkající se jeho samotného.	Where'sthe...?Isthere../Are there..? It'sin,on, behind,under..	Čj, M, VI, Př, Hv, Vv	Dramatizace rozhovorů, říkanek apod.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Where'sthe..? It'snext to/opposite..Turn right/left..	Projekty: Halloween, Christmas, Easter, Our house, My friend	
	I'vegot a headache, Go to bed....Eat/don'teat..Drink/don't drink	Soutěže: Anglický pětiboj	
Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině	Přítomný čas průběhový		
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností .	číslovky 20 - 100; slovní zásoba z tematických celků: domov, škola, volný čas, jídlo, zvířata, bydliště, kalendářní rok (svátky), příroda, počasí		
Zeptá se, kolik je hodin; poskytne požadovanou informaci.	What's the time?...It's six, half past six..When is..?		
Popíše každodenní činnosti; zeptá se, kdo co dělá	Přítomný čas prostý		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk - 5. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
<u>Poslech s porozuměním:</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností .	číslovky 1 - 100, slovní zásoba z tematických celků: rodina, domov, škola, volný čas, oblékání, povolání, lidské tělo, jídlo, nákupy, příroda a počasí, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roč. období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata	EGS : Evropa a svět nás zajímá, Velká Británie - základní informace o britské škole; anglicky mluvící země - základní údaje	Využití názorného materiálu - pozvánka
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		MKV : Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	Nácvik výslovnosti pomocí písniček, říkanek, jazykolamů
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Sloveso to be, havegot; modální sloveso must, can	OSV : Poznávání lidí, komunikace	Uplatnit formu hry v nácviku slovní zásoby, gramatiky - sms, vzkaz, žádost, email
<u>Mluvení:</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov předložky; zájmena this/these, that/those; vazba thereis/are; rozkazovací způsob	EV : Vztah člověka k prostředí	Dramatizace rozhovorů, říkanek apod.

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
<u>Čtení s porozuměním:</u> Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Slovní zásoba- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí používat základní slovní zásobu, práce se slovníkem	Čj, M, Z, Př, Hv, Vv	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Přítomný čas prostý	Communication, My world, Free time, Places, People	
<u>Psaní:</u> Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Vyplní osobní údaje do formuláře.			

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK - 2.stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Osvojování jazyka snižuje jazykové bariéry ,zvyšuje mobilitu jednotlivce, přispívá k poznání odlišností ve způsobu života lidí a jejich odlišné kulturní tradice.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	3	3	3	3	12

Vzdělávací obsah předmětu směřuje k:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v anglickém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznávání kultury v anglicky mluvících zemích, vyhledávání důležitých informací a práce s nimi
- pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život
- formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance
- k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; komunikace; kooperace; kreativita; řešení

problémů; sebepoznání a sebezpojetí; psychohygiena; řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- **EV:** základní podmínky života; ekosystémy; vztah člověka k prostředí; lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **MDV:** interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět
- **VDO:** Občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- učitel podporuje žáky k vyhledávání a porovnávání informací
- učitel používá vhodné učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje přístup k informačním zdrojům
- učitel motivuje žáky k řešení problémů různými metodami
- učitel zadává úkoly přiměřené věku žáků
- učitel provádí se žáky rozbor daného tématu
- učitel klade vhodné otázky

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- učitel vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky
- učitel vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány ve dvojicích, skupinách, apod.
- učitel umožňuje prezentaci žáků nebo jednotlivce

Kompetence sociální a pracovní

- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- učitel podněcuje žáky k argumentaci
- učitel klade důraz na dodržování pravidel ve skupině
- učitel vede žáky k vzájemnému hodnocení, podněcuje pozitivní hodnocení

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků
- učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- učitel pomáhá při cestě ke správnému řešení
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- učitel kontroluje práci žáků

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- učitel podněcuje žáky k využívání digitálních zařízení při učení, při zapojení do života a do společnosti
- učitel klade důraz na získávání a vyhledávání dat, informací a digitálních obsahů
- učitel pomáhá vytvářet a upravovat digitální obsah, kontroluje správné vyjadřování žáků za pomoci digitálních prostředků
- učitel dbá na to, aby žáci chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- učitel upozorňuje na situace s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví žáků
- učitel dbá na etické jednání a sdílení informací v digitálním prostředí

STANDARDY ANGLICKÝ JAZYK

2. STUPEŇ

UČIVO (slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů) oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy

domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky - fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce

- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy

- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby - stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu) - pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu

- Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu.

Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.

- Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů.
- V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.

- Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.

Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzaci.

- Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.
- Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách.
- Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.

Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.

- V textech rozumí významu klíčových slov.

Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.

- Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.

- Sestaví písemné sdělení související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola.
- Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.

Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.

- Opisem vyjádří větu či krátký text.
- Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.

Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.

- Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.
- Ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.

Vyžádá jednoduchou informaci.

- Vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni.
- V reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.

- S kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat).
- Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích.
- Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk - 6. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vyslovuje a čte nahlas jednoduché texty.	Slovní zásoba z tematických celků: rodina, domov, škola, zdraví, jídlo, pití, volný čas, zeměpisné údaje	EGS : Evropa a svět nás zajímá	Využití audio a video techniky
Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat.	Základní společenské obraty a fráze, asertivní chování – přijetí pochvaly, požádání o laskavost omluva, reakce na omluvu, prosba, žádost o pomoc, blahopřání	MKV : Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	Využití výukových programů
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Řadové číslovky, psaní a čtení dat	OSV : Rozvoj schopností poznávání	Využití obrazového materiálu
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici, vyhledává odpovědi na otázky.	Členy, předložky	Čj, M, Z, Př, Hv, Vv	Zařazení říkanek, písniček, jazykolamů
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.			
Sestaví jednoduché sdělení o sobě, rodině, bydlišti.	Osobní zájmena, předmětový pád zájmen; ukazovací zájmena this/these, that/those	Pojekty: My family; My favourite animal; , Life in the past; My country; Entertainment	
Reaguje na jednoduché písemné sdělení, vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Some/any Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, vyjádření množství	Soutěže: Olympiáda v anglickém jazyce	
Vyžádá jednoduchou informaci. Má základní poznatky o zemích, ve kterých se hovoří anglicky.	Přídavná jména - stupňování (2. a 3. stupeň), as-as Minulý čas prostý		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk - 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí krátkým a jednoduchým textům a vyhledává v nich požadované informace. Vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Základní společenské obraty a fráze, slovní zásoba z tematických okruhů	EGS : Evropa a svět nás zajímá - Významné osobnosti Velké Británie, Kanada, USA - New York	Využití audio, video techniky
Orientuje se v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů. Zapojí se do dialogu.	Přítomný čas prostý a průběhový	MKV : Kulturní difference	Využití výukových programů
Rozumí slovům a větám, které se vztahují k běžným tématům.	Členy, předložky, určování směrů a polohy	VDO : Společnost a stát	Využití práce na PC
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Modální slovesa must - have to, can, should	OSV : Mezilidské vztahy	
Vyhledává základní informace a myšlenky v textu.	Přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti	Čj, Z, D, Př, Hv	
Formuluje prosbu, žádost, rozkaz. Učiní nabídku či návrh. Je schopen udělit radu.	Minulý čas prostý a průběhový	Projekty: Family life, Life in the future, Capital city, Ideal city, Famous people in our country	
Vyjádří se o svých nejbližších plánech.	Vazba – be going to	Já –potenciální vzor pro druhé – smysl a cíl mého života, mé schopnosti , zdravý způsob života	
Jednoduše vyjádří svůj názor.	Budoucí čas will	Soutěže: Olympiáda v anglickém jazyce, Anglický slavík	
Napiše stručný osobní dopis. Používá slovník. Má základní poznatky o anglicky mluvících zemích.			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk - 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Přítomný, minulý čas prostý a průběhový. Budoucí čas.	EGS : Evropa a svět nás zajímá - The United Kingdom, Australia	Využití časopisu R&R pro rozšíření slovní zásoby
Rozumí obsahu promluvy a konverzace.	Slovesa, která nemají průběhové tvary (stative verbs)	MKV : Etnický původ	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Modální slovesa v minulém čase had to/ could	VDO : Občan, občanská společnost a stát	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase. Domluví si setkání, společný program. Vyjádří radost, nelibost, co by rád a co by chtěl. Vypráví jednoduchý příběh či událost.	Modální slovesa v budoucím čase will be able to/ will have to Předpřítomný čas; since/ for; too/ enough Vyjádření So do I/ Nor do I	EV : Základní podmínky života MV : Vnímání mediálních sdělení Asertivní chování - přijatelný kompromis, otázka po důvodu, řešení konfliktů	
Užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení, odmítnutí, politování, omluvu, prosbu.		Čj, Z, D, Př, Hv	
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a osvojovaných témat. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		Projekty: Project about jobs; Fashion magazine; Teenage life in our country Biography of a pop, sports, film star	
Vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.		Making project about environmental problems	
Má všeobecnější přehled o životě v anglicky mluvících zemích.		Soutěže: Olympiáda v AJ, Anglický slavík	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk - 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny zřetelně a pomalu.	Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci v rámci probíraných tematických okruhů. Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti. Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	EGS : Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět	Využití časopisu pro rozšíření slovní zásoby
	Tvoření otázek, vztažná zájmena, vztažné věty, užití přítomných časů	EV : Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy nebo konverzace, který se týká osvojovaných témat	Užití minulých časů, předpřítomný čas, dovětky, podmiňovací způsob	VDO : Občan, občanská společnost a stát	
Zeptá se na základní informace. Adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Frázová slovesa	MKV : Kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase.	Podmínkové věty 1. a 2. typ	MV : Vnímání mediálních sdělení	
Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Zvratná a zdůrazňovací zájmena	Čj, Z, D, Př, Hv, Vv	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Počitatelnost podstatných jmen, členy určité a neurčité		
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a osvojovaných témat Pracuje se slovníkem, vyhledává klíčová slova. Pochopí hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů. Má všeobecnější přehled o životě v anglicky mluvících zemích.	Užití -ing tvaru nebo infinitivu po některých slovesech	Projekty: Project about jobs Fashion magazine The perfect place to live Biography of a pop, sports, film star Making project about environmental problems Soutěže: Olympiáda v AJ, Anglický slavík	

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK - 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Osvojování jazyka snižuje jazykové bariéry, zvyšuje mobilitu jednotlivce, poznává odlišnosti ve způsobu života lidí a jejich odlišné kulturní tradice.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	2	2	2	6

Vzdělávací obsah předmětu směřuje k:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v německém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury v německy mluvících zemích, vyhledávání důležitých informací a práce s nimi.
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život
- formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV: rozvoj schopností poznávání; komunikace; kooperace; kreativita; řešení problémů; sebepoznání a sebepojetí; psychohygiena; řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- **EV:** základní podmínky života; ekosystémy; vztah člověka k prostředí; lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **MDV:** interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět
- **VDO:** Občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- učitel podporuje žáky k vyhledávání a porovnávání informací
- učitel používá vhodné učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje přístup k informačním zdrojům
- učitel motivuje žáky k řešení problémů různými metodami
- učitel zadává úkoly přiměřené věku žáků
- učitel provádí se žáky rozbor daného tématu
- učitel klade vhodné otázky

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- učitel vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky
- učitel vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány ve dvojicích, skupinách, apod.
- učitel umožňuje prezentaci žáků nebo jednotlivce

Kompetence sociální a pracovní

- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- učitel podněcuje žáky k argumentaci
- učitel klade důraz na dodržování pravidel ve skupině

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků
- učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- učitel pomáhá při cestě ke správnému řešení
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- učitel kontroluje práci žáků

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k využívání digitálních zařízení při učení, práci i při zapojení do života školy a do společnosti
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení si
- pracovních postupů a tím ke zkvalitnění výsledků své práce
- učitel s žáky předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i
- zdraví ostatních
- učitel vysvětluje žákům etické chování při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk - 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov; slovní zásoba- osvojení a použití v komunikačních situacích a tématech: rodina a přátelé, domov, škola a školní potřeby, jídlo ,nakupování, zvířata, nálady, pocity, barvy, hračky, základní zeměpisné údaje	EGS : Evropa a svět nás zajímá	Využití názorného materiálu
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu.	Pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, reakce na pokyny, určování času; tykání a vykání	MKV : Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	Nácvik výslovnosti pomocí písniček, říkanek, jazykolamů
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Podstatná jména: členy určité a neurčité; množné číslo; skloňování	OSV : Poznávání lidí, komunikace	Dramatizace rozhovorů
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	Slovesa: sein, haben - časování; rozkazovací způsob; pravidelné časování v přítomném čase	EV : Vztah člověka k prostředí	
Vyhledává potřebnou informaci. Písemně obměňuje krátké texty.	Zájmena: osobní, přivlastňovací; skloňování; záporné keín	Čj, M, Z, Př, Hv, Vv	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vyplní základní údaje o své osobě ve formuláři. Používá dvojjazyčný slovník. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Slovesa: sein, haben - časování; rozkazovací způsob; pravidelné časování v přítomném čase. Věta jednoduchá. Tvorba otázky a záporu . Pořádek slov ve větě	Projekty: Zhotovení mapy s názvy států; Rodinná fotografie	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk - 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Slovní zásoba- osvojení a použití v komunikačních situacích a tématech: rodina, domov a bydlení, škola, cestování, kalendářní rok, obec, denní režim, určování času, nakupování, jídlo; základní zeměpisné údaje	EGS : Evropa a svět nás zajímá	Využití audio, video techniky
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Pozdrav, poděkování, představování, omluva, blahopřání, prosba, žádost, setkání, společenský program Předložky, se 3. a 4. pádem Modální sloveso müssen Slovesa s odlučitelnými předponami	MKV : Kulturní difference	Využití výukových programů
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Podstatná jména: složená, základní tvary v množném čísle	VDO : Společnost a stát	Využití práce na PC
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, promluvy, jednoduché konverzace.	Nepravidelná slovesa	OSV : Mezilidské vztahy	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	Zájmena: neurčité man	Čj, Z, D, Př, Hv	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Pořádek slov ve větě	Projekty: Moje rodina, Můj denní program	
Používá dvojjazyčný slovník.	Řadové číslovky, datum, časové údaje		
Má základní poznatky o německy mluvících zemích.	Zeměpisné názvy	Soutěže: Olympiáda v německém jazyce	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk - 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Slovní zásoba- osvojení a použití v komunikačních situacích a tématech: lidské tělo a zdraví, orientace ve městě a na vesnici, dopravní prostředky, příroda a počasí, kalendářní rok, oblékání a móda, nakupování, zdraví, zvyky a tradice, svátky, prázdniny a cestování, povolání, základní zeměpisné údaje	EGS : Evropa a svět nás zajímá	Využití audio, video techniky
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Omluva, blahopřání, prosba, žádost, setkání, společenský program, žádost o pomoc, službu, informaci	MKV : Kulturní difference	Využití výukových programů
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	Složená podstatná jména, základní tvary v množném čísle Rozkazovací způsob, weh tun	VDO : Společnost a stát	Využití práce na PC
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.		OSV : Mezilidské vztahy	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Zájmena: neurčité man	Čj, Z, D, Př, Hv	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Modální sollen, wollen, mögen, müssen	Projekty: Můj volný čas, Zdraví	
Převypráví stručně ústně i písemně obsah přiměřeně náročného textu.	Préteritum sein a haben Perfektum pravidelných a nepravidelných sloves		
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Řadové číslovky, datum, časové údaje	Soutěže: Olympiáda v německém jazyce	
Používá dvojjazyčný slovník. Má základní poznatky o německy mluvících zemích.	Zeměpisné názvy		

Předmět: **RUSKÝ JAZYK - 2. stupeň**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk zaujímá v současném vzdělávacím systému důležité postavení, neboť dobré cizojazyčné vzdělání je nezbytné a považuje se za podstatný znak všeobecné kulturnosti. Hlavní cíl výuky předmětu ruský jazyk je osvojení komunikativních dovedností, ve vybavení žáků takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožní správně vnímat různá sdělení v cizím jazyce, porozumět jim a účinně uplatňovat výsledky svého poznávání. Žáci mají především získat dobré základy ruského jazyka a vytvořit si kvalitní výchozí předpoklady pro další studium a rovněž komunikaci v tomto jazyce v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování jazyka snižuje jazykové bariéry, zvyšuje mobilitu jednotlivce, poznává odlišnosti ve způsobu života lidí a jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět Ruský jazyk je realizován v 7., 8. a 9. ročníku a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Předmět další cizí jazyk je vyučován v jazykových učebnách, v klasických třídách i v multimediální a počítačové učebně s možností využití digitálních technologií.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	2	2	2	6

Vzdělávací obsah předmětu směřuje k:

- posílení vědomí důležitosti jazykového vzdělání v současném světě
- možnosti poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí z rusky mluvících zemí, poznávat jejich kulturní tradice a zvyky
- nácviku modelových situací
- rozvoji základních řečových dovedností, tj. poslechu, čtení, mluvení a psaní
- upevňování slovní zásoby a základních frází, k nácviku jednoduchých monologů a dialogů v běžných komunikačních situacích
- získávání zájmu o studium cizího jazyka
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty ruském jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; komunikace; kooperace; kreativita; řešení problémů; sebepoznání a sebepojetí; psychohygiena; řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kreativita
- **EV:** základní podmínky života; ekosystémy; vztah člověka k prostředí; lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **MDV:** interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět
- **VDO:** Občanská společnost a škola
- **MKV:** Multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel podporuje rozvoj tvořivého myšlení žáků, vede žáky k propojování získaných poznatků do širších celků
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- učitel vede žáky k práci s informačními zdroji, k samostatné práci s dvojjazyčnými i výkladovými slovníky
- učitel vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka
- učitel vede žáky, aby si vybírali a využívali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede k přesnému, logicky a gramaticky správnému vyjadřování potřeb, prožitků i ke sdělování názorů
- učitel umožňuje přístup k informačním zdrojům, při výuce využívá digitální techniku, začleňuje práci ve skupinách
- učitel motivuje žáky k řešení problémů různými metodami
- učitel zadává úkoly přiměřené věku žáků
- učitel provádí se žáky rozbor daného tématu
- učitel klade vhodné otázky

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k přesnému, logicky a gramaticky správnému vyjadřování potřeb, prožitků i ke sdělování názorů.
- učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- učitel vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky

- učitel vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány ve dvojicích, skupinách, apod.
- učitel umožňuje prezentaci žáků nebo jednotlivce
- učitel nabízí žákům dostatek možností k porozumění rusky vedenému rozhovoru a psaným jednoduchým textům, vede žáky, aby
- komunikovali na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a pracovní

- učitel vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování před menším nebo větším kolektivem
- učitel směřuje žáky ke spolupráci a upevňování dobrých vztahů s druhými lidmi
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- učitel podněcuje žáky k argumentaci
- učitel klade důraz na dodržování pravidel ve skupině

Kompetence občanské

- učitel žákům zprostředkuje obeznámení s historií, kulturními tradicemi, zvyky, běžným životem a zeměpisnými reáliemi rusky mluvících zemí
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků
- učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- učitel pomáhá při cestě ke správnému řešení
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- učitel kontroluje práci žáků

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- učitel podněcuje žáky k využívání digitálních zařízení při učení, při zapojení do života a do společnosti
- učitel klade důraz na získávání a vyhledávání dat, informací a digitálních obsahů
- učitel dbá na to, aby žáci chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- učitel upozorňuje na situace s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví žáků

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk - 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou. Používá základní slovní zásobu. Vyjadřuje se v jednoduchých větách a frázích.	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Skloňování vybraných podstatných a přídavných jmen		Využití názorného materiálu
Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje. Užívá gramaticky správných tvarů ve větách.	Pozdravy a rozloučení, představování se, seznamovací fráze, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, reakce na pokyny	MKV: Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	Nácvik výslovnosti pomocí písniček, říkanek, jazykolamů
Navazuje kontakt s konkrétní osobou. Vyžádá jednoduchou informaci.	Časování některých sloves v jednotném čísle v přítomném čase, v minulém čase, slovesné vazby odlišné od češtiny, vyjádření záporu Základní číslovky 1 - 20, názvy dnů v týdnu	OSV: Poznávání lidí, komunikace	Dramatizace rozhovorů
Rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl.	Tematické okruhy slovní zásoby: představení se, pozdravy, základní zdvořilostní fráze volnočasové aktivity škola, školní předměty rodina, rodinní příslušníci, vybraná povolání bydlení, jeho popis a vybavení		Využití nahrávek rodilých mluvčích
Orientuje se v obsahu jednoduchého textu.	Zájmena: osobní, přivlastňovací; skloňování vybraných tvarů osobních a přivlastňovacích zájmen	Čj, M, Z, Př, Hv, Vv	
Vyhledává odpovědi na otázky.	Věta oznamovací a tázací		
Vyhledává potřebnou informaci. Písemně obměňuje krátké texty. Vyplní základní údaje o své osobě. Používá dvojjazyčný slovník.	Základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR	EGS: Evropa a svět nás zajímá	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk - 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Čte s porozuměním texty na dané téma, vytváří jednoduché rozhovory.	Další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět	EGS : Evropa a svět nás zajímá	Říkaneky, hádanky
Komunikuje v jednoduchých větách, používá správné gramatické tvary.	Podstatná jména po číslovkách, osobní a přivlastňovací zájmena		
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Užívá ve větách vhodné vazby. Vyhledává ve slovníku.	Slovní zásoba jednotlivých tematických celků a její využití v běžných řečových situacích	OSV : Poznávání lidí, komunikace	Formulář
Používá správné gramatické tvary, využívá je ve větách.	Upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě		
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Základní geografické a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky Základní informace o životě v Rusku		
Užívá ve větách správné gramatické tvary. Vyvozuje gramatické jevy z čteného textu.	I. a II. časování sloves, zvrtná slovesa, vybrané slovesné vazby.		
Pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu, rozpozná téma, hlavní myšlenku	Stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu, jeho reprodukce	MKV : Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	Využití názorného materiálu
Zvládá samostatně opravit gramatické chyby, vnímá rozdíly ve zvrtnosti sloves v RJ a ČJ.	Skloňování vybraných přídavných jmen Osobní a ukazovací zájmena		
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Číslovky 1 – 100, 1000 Příslovce	VDO : Občanská společnost a škola	Využití názorného materiálu
Používá správné gramatické tvary, převádí slovesa do minulého času ve vyprávění. Zvládne napsat několik vět o své škole.	Řadové číslovky Předložkové vazby odlišné od češtiny		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk - 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Slovní zásoba: Město, orientace ve městě, jak se kam dostat, způsoby dopravy ve městě .Dopravní prostředky.	OSV : Poznávání lidí, komunikace	Využití názorného materiálu - plány města
Využívá ve větách vhodné vazby, komunikuje v jednoduchých větách. Vytváří rozhovory na dané téma. Čte a rozumí samostatnému textu, zvládne napsat několik vět o svém městě.	Časování sloves jezdit, pomoci. Infinitivní věty typu: Jak se dostat k ... Samostatná četba textu s porozuměním.	EGS : Evropa a svět nás zajímá	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Skloňování podstatných jmen 3.stupeň přídavných jmen		Využití názorného materiálu.
Správně přeloží jednoduché věty, vypráví i napíše krátké pojednání o daném tématu	Časování sloves - minulý a budoucí čas sloves		
Vyhledává a jednoduše prezentuje své poznatky o daných městech, pojmenuje nejznámější památky. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Slovní zásoba: Cestování, Moskva, Petrohrad, historické a kulturní památky, orientace na mapě	EGS : Evropa a svět nás zajímá	Obrazový materiál
Překládá věty z českého do ruského jazyka, používá správné gramatické tvary, vyhledává neznámé výrazy a fráze ve slovníku.	Nesklonná podstatná jména, vazby s předložkami Slovní zásoba lidské tělo, zdraví, jídlo		
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Svátky a oslavy, blahopřání	EGS : Evropa a svět nás zajímá .	Obrazový materiál, CD, mapa Prahy
Ústně i písemně překládá cvičení, orientuje se v základních gramatických jevech.	Ustálená slovní spojení		

Předmět: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Anglický jazyk poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Osvojování jazyka snižuje jazykové bariéry, zvyšuje mobilitu jednotlivce, poznává odlišnosti ve způsobu života lidí a jejich odlišné kulturní tradice. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávací obsah předmětu Konverzace v anglickém jazyce směřuje k:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v anglickém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury v anglicky mluvících zemích, vyhledávání důležitých informací a práce s nimi.
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život
- formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; komunikace; kooperace; kreativita; řešení problémů; sebepoznání a sebepojetí; psychohygiena; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **EV:** základní podmínky života; ekosystémy; vztah člověka k prostředí; lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **MDV:** interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět
- **VDO:** Občanská společnost a škola

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukováním.	Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura a sport, pocity a nálady, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, nákupy a móda, příroda a město, počasí, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie anglicky mluvících zemí.	OSV : Rozvoj schopnosti poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika	Využití audio a video techniky, PC
Stručně vyjádří svůj vlastní názor ústně i písemně.	Slovní zásoba – rozšířená slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci vztahující se k tematickým okruhům. Práce se slovníkem	EV : Ekosystémy; Základní podmínky života	
Využívá četby různých materiálů k získání nových poznatků a obohacení a prohloubení slovní zásoby.	Základní vztahy: existenciální (Kdo?); prostorové (Kde, kam?); časové (Kdy?); kvalitativní (Jak, Jaký, Který?); kvantitativní (Kolik?)	MDV : Práce v realizačním týmu	
Pracuje se slovníkem a dalšími příručkami.	Rozšiřování a prohlubování vědomostí a dovedností v oblasti tvarosloví a skladby		
Zná nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka.	Základní zeměpisné údaje a sociokulturní prostřední příslušných jazykových oblastí a České republiky	Čj, M, Z, D, Př, Ch, Hv, Vv, Ov	
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.	Nácvik jednoduchých řečových dovedností formou rozhovoru	Projekty: dle výběru žáků	

Předmět: KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Osvojování německého jazyka snižuje jazykové bariéry, zvyšuje mobilitu jednotlivce, poznává odlišnosti ve způsobu života lidí v německy mluvících zemích a jejich odlišné kulturní tradice. Cílem výuky konverzace v německém jazyce je rozvíjení komunikačních schopností žáků a zlepšení vyjadřovacích schopností v cizím jazyce. V hodinách se žáci seznamují a zdokonalují ve vyjadřování na daná témata. Výuka probíhá v učebně cizích jazyků a při tvorbě projektů a práci s dostupnými výukovými programy také v učebně informatiky. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávací obsah předmětu Konverzace v německém jazyce směřuje k:

- k pozitivní motivaci žáka o studium cizího jazyka
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v německém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury v německy mluvících zemích, vyhledávání důležitých informací a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život
- formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- hraní scének a tvoření dialogů k probíraným konverzačním tématům

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; komunikace; kooperace; kreativita; řešení problémů; sebepoznání a sebepojetí; psychohygiena; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **MKV:** lidské vztahy; multikulturalita
- **MDV:** tvorba mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět
- **VDO:** Občanská společnost a škola, stát

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Konverzace v německém jazyce

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukováním.	Rozšířená slovní zásoba k tematickým okruhům : domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, péče o zdraví, stravování, město a orientace ve městě, oblékání, nakupování, počasí, doprava a cestování, povolání, zvířata, kalendářní rok	OSV : Rozvoj schopnosti poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Komunikace, hodnoty, postoje	Využití audio a video techniky, PC
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Jednoduchá sdělení: oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování, prosba, žádost, přání, blahopřání žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas, nesouhlas, setkání, společenský program	MDV : Tvorba mediálního sdělení	
Používá jednoduché obraty vyjadřující svolení, nabídku, odmítnutí, politování, omluvu, prosbu apod.	Nácvik jednoduchých řečových dovedností formou scének a rozhovoru		
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích, návrh, rada	Tvorba otázek, krátké odpovědi, nácvik frází		
Využívá četby různých materiálů k získání nových poznatků a obohacení a prohloubení slovní zásoby.	Reálie německy mluvících zemí; minulý čas pravidelných sloves	Čj, Z, D, Př, Hv, Vv, Ov	
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova	Rozšiřování a prohlubování vědomostí a dovedností v oblasti tvarosloví a skladby		
Zná nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka.	Základní zeměpisné údaje a sociokulturní prostřední německy mluvících zemí	EGS : Objevujeme Evropu a svět	

Předmět: KONVERZACE V RUSKÉM JAZYCE

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Osvojování ruského jazyka snižuje jazykové bariéry, zvyšuje mobilitu jednotlivce, poznává odlišnosti ve způsobu života lidí v rusky mluvících zemích a jejich odlišné kulturní tradice. Cílem výuky konverzace v ruském jazyce je rozvíjení komunikačních schopností žáků a zlepšení vyjadřovacích schopností v cizím jazyce. V hodinách se žáci seznamují a zdokonalují ve vyjadřování na daná témata. Výuka probíhá v učebně cizích jazyků a při tvorbě projektů a práci s dostupnými výukovými programy také v učebně informatiky. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávací obsah předmětu Konverzace v ruském jazyce směřuje k:

- k pozitivní motivaci žáka o studium cizího jazyka
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v ruštině
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury v rusky mluvících zemích, vyhledávání důležitých informací a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život
- formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- hraní scének a tvoření dialogů k probíraným konverzačním tématům

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; komunikace; kooperace; kreativita; řešení problémů; sebepoznání a sebepojetí; psychohygiena; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **MKV:** lidské vztahy; multikulturalita
- **MDV:** tvorba mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět
- **VDO:** Občanská společnost a škola, stát

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Konverzace v ruském jazyce

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukováním.	Rozšířená slovní zásoba k tematickým okruhům: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, péče o zdraví, stravování, město a orientace ve městě, oblékání, nakupování, počasí, doprava a cestování, povolání, zvířata, kalendářní rok	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání; sebepoznání a sebepojetí; komunikace, hodnoty, postoje	Využití audio a video techniky, PC
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Jednoduchá sdělení: oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování, prosba, žádost, přání, blahopřání žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas, nesouhlas, setkání, společenský program		
Používá jednoduché obraty vyjadřující svolení, nabídku, odmítnutí, politování, omluvu, prosbu apod.	Nácvik jednoduchých řečových dovedností formou scének a rozhovoru		
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Tvorba otázek, krátké odpovědi, nácvik frází		
Využívá četby různých materiálů k získání nových poznatků a obohacení a prohloubení slovní zásoby.	Reálie ruský mluvčích zemí	Čj, Z, D, Př, Hv, Vv, Ov	
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova	Rozšiřování a prohlubování vědomostí a dovedností v oblasti tvarosloví a skladby		
Zná nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka.	Základní zeměpisné údaje a sociokulturní prostřední ruský mluvčích zemí	EGS: Objevujeme Evropu a svět	

6.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Je předpokladem úspěšného pokračování ve studiu na středních školách a je nezbytná pro další rozvoj žáka.

Vzdělávací obsah této oblasti je realizován ve všech ročnících na 1. stupni a ve všech ročnících na 2. stupni v předmětu Matematika.

Žáci si osvojují potřebné dovednosti různými formami činností. Učí se využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukové počítačové programy). K vyhledávání potřebných informací využívají Internet a další pomůcky. , vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cíle vzdělávací oblasti vycházející z RVP

- Ve vzdělávací oblasti se směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí naplňováním podporování těchto dovedností u žáků:
- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Předmět: MATEMATIKA - 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Matematika je předmět, který je chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání 1.stupně je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci v něm získávají početní dovednosti v oboru přirozených čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech, bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu směřuje k rozvíjení vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika je na 1.stupni rozdělen na tyto tematické okruhy (čísla a početní operace, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a v prostoru). Přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají tyto formy a metody práce, například: frontální výuka, skupinová a kooperativní výuka, partnerská výuka, samostatná práce žáků, projektová tematická výuka, metody slovní, názorně demonstrační, dovednostně - praktické, aktivizující.

Předmět matematika se vyučuje na 1.stupni v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku v těchto hodinových dotacích týdně:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	4	5	5	5	5	24

Vzdělávání v předmětu matematika směřuje k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopnosti poznání, cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, cvičení sebekontroly a sebeovládání, kreativita, vzájemné poznávání ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání soutěže, konkurence, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
- **EV:** vztah člověka k prostředí, řešení odpadového hospodářství, ochrana přírody obce, zajišťování ochrany životního prostředí v obci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel seznamuje žáky s různými metodami poznání matematiky a jak je využívat v praktickém životě
- učitel rozvíjí u žáků paměť a logické myšlení
- učitel seznamuje žáky s několika různými postupy řešení
- učitel používá při výuce matematické termíny, znaky, symboly
- učitel rozvíjí kreativitu a učební dovednosti žáků potřebné k samostatnému učení
- učitel používá vhodné učební pomůcky
- učitel věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí u žáků přesné a logicky uspořádané vyjadřování v matematice
- učitel dává prostor pro samostatné řešení zadaných problémů
- učitel vytváří u žáků schopnost stručně a přehledně sdělovat postup
- učitel seznamuje žáky s historií matematiky
- učitel vytváří u žáků schopnost aplikovat matematické postupy v praxi

Kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá dostatečné množství vyřešených úloh
- učitel nabízí žákům problémové úlohy a úlohy z běžného života
- učitel zadává dostatek úloh k samostatnému řešení
- učitel zadává úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností
- učitel předkládá modely matematických postupů a vede žáky k jejich porozumění a správnému používání

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává dostatek úloh pro skupinu žáků a dává žákům prostor objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu
- učitel rozvíjí u žáků dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- učitel vytváří partnerské vztahy učitel – žák a vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- učitel uplatňuje individuální přístup jak talentovaným žákům, tak i žákům s poruchami učení

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k plnění svých povinností, k uplatňování svých práv a k respektování práv druhých
- učitel podporuje u žáků rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- učitel klade důraz na soustavnou sebekontrolu při každém kroku postupu, na respektování věkových, intelektových, sociálních a etnických zvláštností žáků

Kompetence pracovní

- učitel motivuje žáky k samostatnosti, vytrvalosti a přesnosti
- učitel seznamuje žáky se zpracováním dat získaných pozorováním a měřením a s používáním vhodných materiálů, nástrojů a technologie
- učitel vytváří u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušeností
- učitel rozvíjí smysl pro povinnost
- učitel podporuje u žáků pozitivní vztah k práci
- učitel vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí

Kompetence digitální

- učitel podporuje používání digitálních zařízení
- učitel vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či problém použít
- učitel pomáhá žákům získávat, vyhledávat a posuzovat data, informace a digitální obsah
- učitel podněcuje žáky k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učitel zdůrazňuje, že digitální technologie usnadňují, zefektivňují pracovní postupy a zkvalitňují výsledky práce
- učitel upozorňuje na situace s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- učitel dbá na etické jednání a sdílení informací v digitálním prostředí

STANDARDY MATEMATIKA

1. STUPEŇ – 5. ročník

Tematický okruh: Číslo a početní operace

Očekávaný výstup: Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.

Indikátory:

- žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky
- žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu
- žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek
- žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek

Očekávaný výstup: Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

Indikátory:

- žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel
- žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády
- žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojčíferným číslem
- žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku
- žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel

Očekávaný výstup: Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

Indikátory:

- žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy
- žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě
- žák porovnává čísla do milionů
- žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování
- žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel
- žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích
- žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku

Očekávaný výstup: Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru

Indikátory:

- žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy)
- žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací
- žák zformuluje odpověď k získanému výsledku
- žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života)
- žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření

Tematický okruh: Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávaný výstup: Žák vyhledává, sbírá a třídí data

Indikátory:

- žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.)
- žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria
- žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů

Očekávaný výstup: Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Indikátory:

- žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu
- žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram
- žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.)
- žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %)
- žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech

Tematický okruh: Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup: Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce

Indikátory:

- žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice)
- žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran
- žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru

- žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice)
- žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec)
- žák narýsuje kružnici s daným poloměrem
- žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran
- žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic
- žák dodržuje zásady rýsování

Očekávaný výstup: Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
Indikátory:

- žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru
- žák s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku)
- žák porovnává obvody rovinných útvarů
- žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky
- žák určí délku lomené čáry graficky i měřením
- žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)

Očekávaný výstup: Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice
Indikátory:

- žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině
- žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti
- žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou

Očekávaný výstup: Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Indikátory:

- žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků
- žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů
- žák používá základní jednotky obsahu (cm², m², km²) bez vzájemného převádění

Očekávaný výstup: Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Indikátory:

- žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě)
- žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru
- žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky

Tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávaný výstup: Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Indikátory:

- žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy
- žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy
- žák vyhodnotí výsledek úlohy

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika - 1. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Číslo a početní operace			
Poznává jednotlivá čísla do 20 na základě názoru, používá matematické názorné pomůcky	Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru, využívání názorných pomůcek - počítadlo, kostky dominové karty apod.	OSV: Rozvoj schopností poznávání, pozornost a soustředění, cvičení zapamatování, řešení problémů, kooperace, komunikace, cvičení sebekontroly a sebeovládání, kreativita, vzájemné poznávání ve třídě	
Používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Přirozená čísla 0 - 20, počítání po jedné, počítání předmětů		
Čte a zapisuje přirozená čísla do 20	Čtení a zápis čísel 0 - 20		
Porovnává přirozená čísla do 20 Poznává české mince do 20	Porovnávání čísel v daném oboru, postavení čísla v číselné řadě, větší, menší, rovná se, pojmy před, za, hned před, hned za		
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa, znázorňování čísel, určování čísel na číselné ose, porovnávání čísel, sčítání a odčítání čísel pomocí číselné osy		
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky Seznamuje se se sčítáním, odčítáním do 20 s přechodem desítky	Vyvození sčítání a odčítání na názorných příkladech, sčítání, odčítání do 20 bez přechodu desítky Sčítání, odčítání s přechodem desítky		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Slovní úlohy z praktického života	EV: Vztah člověka k prostředí, ochrana přírody obce	

Očekávané výstupy:žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Závislosti a práce s daty			
Orientuje se v čase, určí části dne, rozliší denní činnosti podle času	Orientace v čase, určování časové jednotky - hodina, den, měsíc, rok	Propojení s vědami	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života, řeší jednoduché slovní úlohy	Určení data a zápis - číselně, slovně, řešení slovních úloh		
Doplňuje posloupnosti čísel, orientuje se na číselné ose, určí místo v řadě	Vztahy o několik více, méně, číslovky řadové		
Geometrie			
Rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary	Základní geometrické útvary - čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník		
Porovnává velikosti útvarů	Významy slov velký x malý, krátký x dlouhý, nejmenší, největší, stejný		
Rozezná ve svém okolí, modeluje základní rovinné útvary	Vyhledávání zákl. rovinných útvarů ve svém okolí, jejich modelování, práce se stavebnicemi	Propojení s pracovní činností	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika - 2. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Čísla a početní operace			
Používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Počítání prvků v souboru do 20 Vytváření představ jednotlivých čísel do 100 na základě názoru Počítání do 100 s určením správného počtu, zápisy a čtení čísel	OSV: Rozvoj schopností poznávání, pozornosti a soustředěnosti, cvičení dovedností, dovednost zapamatování, řešení problému	
Určuje posloupnost jednotlivých čísel do 100	Tabulka čísel do 100		
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čtení, psaní a porovnávání čísel do 100 s využíváním matematických znaků a symbolů	OSV: Kooperace a kompetice, práce ve skupinách	
Užívá (najde a zapíše) lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Postavení čísla v číselné řadě - pojmy před, za, hned před, hned za Orientace na číselné ose		
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Poznává české mince a bankovky Uvede příklad využití platební karty	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku Sčítání a odčítání do 100 s přechodem přes desítku (20+30, 45+8) Počítání s použitím závorek Násobení a dělení 1 - 5		
Pojmenuje členy u jednoduchých matematických operací (sčítání a odčítání)	Sčítanec, sčítanec, součet Menšenec, menšitel, rozdíl		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Orientuje se v čase - dokáže určit hodiny, minuty	Základní převody času (měsíc, den, hodina, minuta) Určování času na hodinách ručičkových i digitálních		
Řeší samostatně jednoduché slovní úlohy a provádí zápis Odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	Čtení slovních úloh s porozuměním a jejich řešení		
Dokáže určit místo v řadě, číselky řadové	Tabulky sčítání, odčítání, násobení, dělení		

Očekávané výstupy:žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
U daného čísla určuje počet desítek a jednotek	Název číslic v desítkové soustavě		
Řeší samostatně jednoduché slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Využívání početních situací v praktických činnostech	OSV: Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje, popíše základní rovinné útvary	Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	OSV: Rozvoj schopností poznávání	
Rozezná a pojmenuje jednoduchá tělesa	Krychle, kvádr, koule, válec, kužel		
Měří, rýsuje, popisuje, odhaduje a porovnává velikost úsečky na centimetry	Rýsování úseček, měření pomocí pravítka, porovnávání pomocí proužku papíru a měření na centimetry Zápis úsečky, zápis porovnávání úseček pomocí porovnávacích znamének	OSV: Kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situace soutěže, konkurenci	
Rýsuje, popisuje přímky, lomenou čáru, body	Přímka, body, lomená čára		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika - 3. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Číslo a početní operace			
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném oboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV: Rozvoj schopností poznávání- cvičení pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100 z paměti i písemně	OSV: Sociální rozvoj- kooperace a kompetence-práce ve skupině OSV: Morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Používá násobilku k řešení úloh Dělí do 100 se zbytkem Určí počet daného čísla do 1000 Zaokrouhluje na desítky, stovky	Násobilka a dělení do 100 Zaokrouhluje na desítky, stovky Dělení se zbytkem Přirozená čísla 0 - 1000 Zaokrouhlování		
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose, vyhledá, zapíše, porovná	Číselná osa, znázornění čísel Určování čísel na číselné ose Porovnávání čísel pomocí číselné osy		
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - využívá matematické znaky, z paměti sčítá a odčítá jednoduché příklady do 1000	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1000 Sčítání a odčítání z paměti		
Zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu, využívá komutativnosti	Násobení dvojciferných čísel jednociferným Písemné sčítání dvou trojciferných čísel		
Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy Vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi	Řešení slovních úloh se dvěma početními výkony Využívání početních situací v praktických činnostech Práce ve skupině		

Očekávané výstupy:žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - zná jednotky času: hodina, minuta, vteřina	Orientace v čase, propojení s prvoukou. Měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností		
Provádí odhady předběžného výsledku měření	Provádění jednoduchých převodů času-praktické využití v TV, Vědách	EV: Vztah člověka k prostředí, řešení odpadového hospodářství, ochrana přírody obce, životní prostředí obce	
Doplňuje tabulky součtů, rozdílů, součinů, podílů	Práce s tabulkami, diagramy		
Geometrie v rovině a prostoru			
Rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádru	Základní rovinné útvary (trojúhelník, obdélník, čtyřúhelník, mnohoúhelník)		
Porovnává velikosti útvarů měřením a odhaduje délku úsečky - určí shodnost a neshodnost stran, provádí jednoduché převody, narýsuje a změří úsečky Vypočítá obvod obrazce sečtením délek jeho stran	Různá měřidla délky, měření úseček, jednotky délky: mm, cm, dm, m; přímka, úsečka, bod, průsečík, kružnice, kruh Vzájemná poloha přímek - různoběžky, rovnoběžky Rýsování Obvod rovinného útvaru		
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Základní rovinné útvary (kvádr, válec) Modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika - 4. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Čísla a početní operace			
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1 000 zpaměti i písemně Velká násobilka Násobení jednociferným a dvojciferným činitelem Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky Vytváření představ o jednotlivých Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1 000 000 Sčítání a odčítání zpaměti Násobení, dělení Jednotky délky - mm, cm, dm, m, km Jednotky hmotnosti - g, kg, t Převody jednotek Doplňování tabulek Řešení slovních úloh Jednoduchá měření	OSV: Rozvoj schopnosti poznání, cvičení soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, cvičení sebekontroly a sebeovládání, kreativita, vzájemné poznávání ve třídě rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Sčítání, odčítání písemně do 1 000 000, násobení a dělení do 1 000 000, písemné algoritmy početních operací		
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce Odhad a kontrola výsledků Práce s kalkulaátorem		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Práce s tabulkami, zápisy, řešení Názorné sestavení grafů, zapisování a vyhodnocení na základě údajů v tabulce		

Geometrie v rovině a prostoru			
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník Konstrukce čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kružnice		
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Grafický součet a rozdíl úseček Obvod mnohoúhelníku (sečtením délek jeho stran)		
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Rovnoběžky, kolmice		
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Obsah, jednotky obsahu		
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osově souměrné útvary Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika - 5. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Číslo a početní operace			
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru, přirozená čísla 0 - 1 000 000, určování čísel v řadě po jednotkách, stovkách, tisících, desetitisících, postavení čísla v řadě čísel Sčítání a odčítání přirozená dvojciferná čísla do 1 000 000 z paměti i písemně, písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem, pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky, písemné dělení jednociferným dělitelem, násobilka a dělení v oboru násobilky	OSV: Rozvoj schopnosti poznání, cvičení pozornosti, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Pamětné i písemné sčítání a odčítání		
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhlování do 1 000 000, odhady		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací, sčítání a odčítání z paměti, formulování odpovědí k získanému výsledku, tvoření slovních úloh k matematickému vyjádření		
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Zlomky		
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Desetinná čísla		
Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Záporná čísla		

Závislosti, vztahy a práce s daty			
Vyhledává, sbírá a třídí data	Práce s daty	OSV: Cvičení sebekontroly a sebeovládání	
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Tabulky, grafy, diagramy	OSV: Cvičení sebekontroly a sebeovládání	
Geometrie v rovině a prostoru			
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Konstrukce trojúhelníku a rýsování trojúhelníku se třemi zadanými délkami stran, trojúhelníková nerovnost, konstrukce čtverce a obdélníku s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic; rýsování kružnice s daným poloměrem; dodržování zásad rýsování		
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Grafické sčítání a odčítání a porovnávání úsečky, určení délky lomené čáry graficky i měřením Obvod a obsah čtverce a obdélníku; určení obvodu rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) pomocí čtvercové sítě nebo měřením; určení obsahu rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců obdélníku a trojúhelníku pomocí čtvercové sítě; porovnávání obsahů rovinných útvarů pomocí čtvercové sítě; používání základních jednotek obsahu (cm^2 , m^2 , km^2) bez vzájemného převádění		
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Rýsování rovnoběžek a kolmic vedoucích daným bodem k zadané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou		
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Pomocí čtvercové sítě nebo měřením; určení obsahu rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců obdélníku a trojúhelníku pomocí čtvercové sítě; porovnávání obsahů rovinných útvarů pomocí čtvercové sítě; používání základních jednotek obsahu (cm^2 , m^2 , km^2) bez vzájemného převádění Prostorové útvary, kvádr, krychle		
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osová souměrnost		

Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Řeší jednoduché praktické úlohy a problémy, které jsou do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Vyhledávání potřebných údajů a vztahů v textu úlohy, zvolení vhodných postupů pro řešení úlohy, vyhodnocení výsledku úlohy		

Předmět: MATEMATIKA - 2. stupeň**Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět matematika se vyučuje samostatně. Je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Umožňuje zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Souvisí s jinými předměty, hlavně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Podle charakteru učiva se v předmětu využívají různé metody a formy práce, hlavně frontální výuka s nástěnnými mapami a modely těles, skupinová práce, práce na počítači.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	4	5	5	5	19

Vzdělávání v předmětu matematika směřuje k:

- osvojení matematických pojmů, matematických postupů
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- logickému a kritickému myšlení, usuzování
- využívání matematiky v reálných situacích

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **MDV:** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

V matematice nejsou průřezová témata: EV, EGS, MKV, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci využívají informace, rozvíjí schopnost samostatné práce
- učitel uspořádává učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- učitel vede žáky k používání matematické terminologie
- učitel vede žáky k používání znalostí z jiných předmětů
- učitel systematicky oceňuje dobrou práci žáků – přesnost, vytrvalost, duševní činorodost, koncepční schopnost; netoleruje ledabylost a malou snahu

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává žákům úkoly, které vedou k tvořivému myšlení, logickému uvažování
- učitel poskytuje žákům pomoc a zpětnou vazbu při hledání formulace problému a jeho řešení
- učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí a znalostí
- učitel podporuje hledání různých způsobů řešení problémů
- učitel zdůrazňuje nutnost kontroly správnosti řešení

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke správnému používání matematické terminologie a symboliky
- učitel vede žáky k výstižnému formulování svých myšlenek
- učitel učí žáky naslouchat druhým, diskutovat, respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

- učitel volí vhodné úlohy při práci ve skupině
- učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat
- učitel učí žáky vzájemně si pomáhat
- učitel učí žáky hodnotit práci svou i celé skupiny
- učitel oceňuje projevy úcty k práci druhých

Kompetence občanské

- učitel podporuje zodpovědný vztah k plnění povinností, ke studiu
- učitel vede žáky k tomu, aby respektovali ostatní i jejich názory

Kompetence pracovní

- učitel rozvíjí u žáků grafický projev
- učitel vede žáky k účelnému využívání kalkulačků

Kompetence digitální

- učitel učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učitel učí žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učitel učí žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učitel vede žáky k tomu, aby využívali digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- učitel vede žáky k tomu, aby chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovali se s novými technologiemi, kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání
- učitel vede žáky k tomu, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

STANDARDY MATEMATIKA

2. STUPĚŇ – 9. ročník

Tematický okruh: Číslo a proměnná

Očekávaný výstup: Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.

Indikátory:

- Žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly
- Žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly
- Žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů
- Žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné
- Žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin)
- Žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě
- Žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly)
- Žák určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci

Očekávaný výstup: Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

Indikátory:

- Žák zaokrouhluje čísla s danou přesností
- Žák využívá pro kontrolu výsledků odhad
- Žák účelně a efektivně využívá kalkulátor

Očekávaný výstup: Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

Indikátory:

- Žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel)
- Žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel
- Žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100)

- Žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti
- žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti

Očekávaný výstup: Žák využívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

Indikátory:

- Žák využívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem
- Žák navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část

Očekávaný výstup: Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

Indikátory:

- Žák využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích
- Žák stanoví poměr ze zadaných údajů
- Žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu
- Žák umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů
- Žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku
- Žák řeší modelováním situace vyjádřené poměrem

Očekávaný výstup: Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

Indikátory:

- Žák vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu
- Žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ
- Žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ
- Žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část

Očekávaný výstup: Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním)

Indikátory:

- Žák řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných
- Žák tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných
- Žák využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně)
- Žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných
- Žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$
- Žák sestaví číselný výraz podle slovního zadání

Očekávaný výstup: Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Indikátory

- Žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů
- Žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav
- Žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých
- Žák ověří správnost řešení slovní úlohy
- Žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu
- Žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru

Očekávaný výstup: Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Indikátory

- Žák vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel
- Žák využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- Žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy

Tematický okruh: Závislost, vztahy a práce s daty

Očekávaný výstup: Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

Indikátory:

- Žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu

- Žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) Žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy
- Žák zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy
- Žák pracuje s intervaly a časovou osou
- Žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak
- Žák převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem
- Žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost

Očekávaný výstup: Žák porovnává soubory dat

Indikátory:

- Žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy
- Žák interpretuje výsledky získané porovnáváním souborů dat

Očekávaný výstup: Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

Indikátory:

- Žák vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy
- určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice
- Žák využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost

Očekávaný výstup: Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

Indikátory:

- Žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice
- Žák vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí
- Žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak
- Žák přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak
- Žák vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými

Očekávaný výstup: Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Indikátory:

- Žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy
- Žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů
- Žák vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace

Tematický okruh: Geometrie v rovině a prostoru

Očekávaný výstup: Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

Indikátory:

- Žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely
- Žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh
- Žák řeší geometrické úlohy početně
- Žák využívá matematickou symboliku

Očekávaný výstup: Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

Indikátory

- Žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh
- Žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků
- Žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)

Očekávaný výstup: Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

Indikátory

- Žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut)
- Žák využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku
- Žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru

- Očekávaný výstup: Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
Indikátory:
- Žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě
 - Žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu
 - Žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu
 - Žák používá a převádí jednotky délky
 - Žák používá a převádí jednotky obsahu
- Očekávaný výstup: Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
Indikátory:
- Žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice)
 - Žák využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh
- Očekávaný výstup: Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary
Indikátory:
- Žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku)
 - Žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí
 - Žák určí počet řešení konstrukční úlohy
 - Žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
- Očekávaný výstup: Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
Indikátory:
- Žák využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků
 - Žák využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků
 - Žák určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak

Očekávaný výstup: Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
Indikátory:

- Žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný
- Žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru
- Žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný
- Žák určí střed souměrnosti
- Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti

Očekávaný výstup: Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
Indikátory:

- Žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule)
- Žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka
- Žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech
- Žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles

Očekávaný výstup: Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
Indikátory:

- Žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule)
- Žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles
- Žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles
- Žák používá a převádí jednotky objemu

Očekávaný výstup: Žák načrtne a sestrojí síť základních těles
Indikátory:

- Žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava
- Žák rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel)
- Žák načrtne a sestrojí síť základních těles

Očekávaný výstup: Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
Indikátory:

- Žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno
- Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání

Očekávaný výstup: Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Indikátory:

- Žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy
- Žák volí vhodné matematické postupy

Tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávaný výstup: Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

Indikátory:

- Žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy
- Žák zvolí vhodný postup řešení
- Žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku
- Žák zformuluje odpověď na zadaný problém

Očekávaný výstup: Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Indikátory:

- Žák určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině
- Žák popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině
- Žák využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: MATEMATIKA 6. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Provádí početní operace v oboru desetinných čísel, porovnává je, zaokrouhluje, umí určit rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě.	Desetinná čísla		
Rozlišuje pojmy prvočíslo, složené číslo, násobek, dělitel, zná kritéria dělitelnosti, určí nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, využívá tyto vědomosti při řešení jednoduchých slovních úloh z praxe.	Dělitelnost přirozených čísel	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání	
Rozliší základní rovinné útvary, jako jsou přímka, polopřímka, úsečka, úhel. Umí je načrtnout, sestrojít. Při jejich popisování používá matematickou symboliku.	Rovinné útvary	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání	
Změří velikost úhlu úhломěrem. K výpočtu velikosti úhlu využívá některých jeho vlastností (shodnost, součet úhlů v trojúhelníku, čtyřúhelníku). Rozezná druhy úhlů (přímý, pravý, tupý, ostrý), úhly vrcholové a vedlejší, souhlasné, střídavé, umí sestrojít osu úhlu.	Úhly		
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar.	Osová souměrnost		
Rozliší základní prostorové útvary: kvádr, krychle. Odhadne a vypočte jejich objem a povrch. Načrtne a sestrojí jejich síť a obraz v rovině.	Prostorové útvary	OSV: Kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: MATEMATIKA 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky Rozšiřující učivo
Provádí početní operace v oboru celých čísel, rozlišuje kladná a záporná čísla, orientuje se na číselné ose, určí absolutní hodnotu čísla.	Celá čísla	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání	Výpočty složitějších příkladů se závorkami
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel, určí čitatele, jmenovatele zlomku; porovnává zlomky, upraví zlomky na základní tvar, převádí zlomky větší než jedna na smíšené číslo a naopak, zná pojem složený zlomek.	Zlomky		Výpočty složitějších příkladů se závorkami
Umí vyjádřit vztah celek - část procentem, zlomkem. Rozumí pojmům základ, procentová část, počet procent, umí vypočítat každý z nich na základě znalosti ostatních dvou. Zná rozdíl mezi procenty a promile. Rozumí pojmům úvěr, úrok, úroková část. Umí řešit příklady s jednoduchým úrokováním.	Procenta Finanční matematika		Využití znalosti procent k orientaci ve finančním světě (půjčky, osobní bankrot)

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky Rozšiřující učivo
Umí vyjádřit vztah celek - část poměrem, desetinným číslem. Upraví poměr na základní tvar. Využívá poměr, měřítko v jednoduchých slovních úlohách z praxe. Řeší úlohy pomocí úměrnosti, trojčlenkou.	Poměr		
Uvede některé příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti. Rozezná na příkladech o jakou úměrnost se jedná. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem v pravoúhlé soustavě souřadnic. Dokáže vyřešit jednoduché slovní úlohy z praxe pomocí přímé, nepřímé úměrnosti.	Úměrnost, přímá a nepřímá úměrnost	OSV: Kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Rozliší základní rovinné útvary, jako jsou trojúhelník, čtyřúhelník (rovnoběžník, lichoběžník), pravidelný mnohoúhelník. Vypočte obsah a obvod těchto útvarů. Umí je načrtnout, sestrojít. Při jejich popisování používá matematickou symboliku.	Rovinné útvary	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
K argumentaci a při výpočtech užívá věty o shodnosti trojúhelníků.	Shodnost trojúhelníků		
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar.	Středová souměrnost		Posunutí a otáčení
Rozliší základní prostorové útvary: kolmý hranol. Odhadne a vypočte jeho objem, načrtne a sestrojí jeho síť a obraz v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Při výpočtech účelně využívá kalkulátor.	Prostorové útvary	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Řešení slovních úloh na výpočet hmotnosti jehlanu

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: MATEMATIKA 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky Rozšiřující učivo
Určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí tabulek, na kalkulačce. Využívá mocniny a odmocniny, Pythagorovu větu při řešení slovních úloh z praxe. Čte a zapisuje mocniny s přirozeným mocnitelem. Zapíše číslo pomocí mocnin deseti. Provede základní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem.	Mocniny a odmocniny		Mocniny se záporným celým mocnitelem
Ví, co je číselný výraz, umí vypočítat jeho hodnotu. Orientuje se v pojmech proměnná, výrazy s proměnnou, umí dosadit a vypočítat hodnotu výrazu s proměnnou. Ví, co je jednočlen, umí určit jednotlivé členy mnohočlenu. Provádí početní operace s výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení, vytýkání).	Výrazy		
Dovede řešit lineární rovnice, provede zkoušku. Používá rovnice při řešení slovních úloh. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Rovnice	OSV: Kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Lineární nerovnice
Orientuje se v základních pojmech statistiky četnost, aritmetický průměr, relativní četnost.	Základy statistiky		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky Rozšiřující učivo
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Konstrukční úlohy	OSV: Kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Popis konstrukce pomocí značek a symbolů
Rozliší základní rovinné útvary: kružnice, kruh. Vypočte obsah a obvod těchto útvarů. Umí je načrtnout, sestavit. Při jejich popisování používá matematickou symboliku.	Rovinné útvary	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Rozliší základní prostorové útvary: rotační válec. Odhadne a vypočte jeho objem a povrch, načrtne a sestaví jeho síť a obraz v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Při výpočtech účinně využívá kalkulátor.	Prostorové útvary	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Řešení slovních úloh na výpočet hmotnosti válce

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: MATEMATIKA 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozumí pojmu lomený výraz, určí podmínky pro řešení. Umí lomené výrazy sčítat, odčítat, násobit, dělit. Vypočte hodnotu výrazu po dosazení, provede kontrolu správnosti úpravy.	Lomené výrazy		
Dovede řešit lineární rovnice, provede zkoušku. Řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli, ověřuje správnost řešení zkouškou. Řeší soustavy rovnic se dvěma neznámými, provádí zkoušku. Používá rovnice a soustavy rovnic při řešení slovních úloh. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Rovnice, soustavy rovnic	OSV: Kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozšiřující učivo : nerovnice
Uvede některé příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti. Umí je znázornit nákresem, schématem, diagramem, grafem, tabulkou. Vyjádří funkční vztah úměrnosti tabulkou, rovnicí, grafem v pravouhlé soustavě souřadnic. Dokáže vyřešit jednoduché slovní úlohy z praxe pomocí lineární funkce.	Funkce, lineární funkce	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozšiřující učivo : intervaly

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. Dokáže vyřešit jednoduché slovní úlohy z praxe pomocí goniometrických funkcí.	Goniometrické funkce		
Rozliší základní prostorové útvary: jehlan, rotační kužel, koule. Odhadne a vypočte objem a povrch těchto prostorových útvarů. Načrtne a sestrojí jejich síť a obraz v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Prostorové útvary	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Umí řešit příklady s jednoduchým úrokováním. Orientuje se v základních informacích o daních. Umí využít tyto poznatky v praxi.	Finanční matematika	MDV: Kritické čtení a vnímání	

Předmět: MATEMATICKÝ SEMINÁŘ

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Matematický seminář vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Mohou si jej vybrat žáci osmé a deváté třídy a je dotován 1 hodinou týdně. Učivo v Matematickém semináři je ve svých tématech zaměřeno na úlohy zajímavé, praktické, vycházející ze života. Mělo by tedy přispět nejen k prohloubení základního učiva, ale také k pochopení souvislostí mezi jednotlivými oblastmi matematiky. Velká pozornost je věnována i úlohám rozvíjejícím prostorovou představivost, logickému myšlení. V neposlední řadě se Matematický seminář věnuje matematickým hrám, kde se rozvíjí myšlení žáků zábavnou formou.

Tato vzdělávací oblast souvisí s jinými předměty, hlavně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Podle charakteru učiva se v předmětu využívají různé metody a formy práce, hlavně frontální výuka s nástěnnými mapami a modely těles, skupinová práce, práce na počítači. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávání v předmětu matematický seminář směřuje k:

- osvojení a prohloubení matematických pojmů, matematických postupů
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- rozvíjení grafické zručnosti a prostorové představivosti žáků
- logickému a kritickému myšlení, usuzování
- využívání matematiky v reálných situacích
- aktivitě žáků a kladení otázek

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **MDV:** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

V matematickém semináři nejsou průřezová témata: EV, EGS, MKV, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky používat obecně užívané znaky, termíny a symboly, vyžaduje práci v dohodnuté kvalitě a dodržování pravidel
- učitel vede žáky k osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů prostřednictvím numerických výpočtů

- učitel vede žáky k řešení aplikovaných úloh z běžného života a jejich využití v praxi
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci využívají informace, rozvíjí schopnost samostatné práce
- učitel vede žáky k používání znalostí z jiných předmětů
- učitel systematicky oceňuje dobrou práci žáků – přesnost, vytrvalost, duševní činnost, koncepční schopnost; netoleruje ledabylost a malou snahu
- učitel učí žáky dobře si zorganizovat čas, v hodinách jim umožňujeme uvolnit se, relaxovat

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává žákům úkoly, které vedou k tvořivému myšlení, logickému uvažování
- učitel poskytuje žákům pomoc a zpětnou vazbu při hledání formulace problému a jeho řešení
- učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí a znalostí
- učitel zdůrazňuje nutnost kontroly správnosti řešení
- učitel vybízí žáky, aby si nejprve kladli otázku k řešení problému, následně plánovali úkol a postup řešení, odhadovali výsledky a umožňujeme jim hodnotit úspěšnost dosaženého závěru (případně na základě rozboru chyb jim pomáhá ukazovat cestu ke správnému řešení)
- učitel vede žáky k poznání, že volbou různých postupů lze dospět k výsledku různými způsoby
- učitel rozvíjí u žáků důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti i pocit zodpovědnosti při úkolech, kdy žáci spolupracují

Kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce a vede je k respektování, případně přijetí, pohledů, názorů a závěrů lišících se od jejich vlastních
- učitel učí žáky a důsledně od nich vyžaduje přesné a stručné vyjadřování pomocí matematického jazyka a symboliky a vede je ke zdokonalování jejich grafického projevu

Kompetence sociální a personální

- učitel volí vhodné úlohy při práci ve skupině
- učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat
- učitel učí žáky vzájemně si pomáhat
- učitel učí žáky hodnotit práci svou i celé skupiny
- učitel oceňuje projevy úcty k práci druhých

Kompetence občanské

- učitel podporuje zodpovědný vztah k plnění povinností, ke studiu
- učitel vede žáky k tomu, aby respektovali ostatní i jejich názory

Kompetence pracovní

- učitel rozvíjí u žáků grafický projev
- učitel vede žáky k účelnému využívání kalkulačtoru
- učitel vede žáky při plánování úkolů a postupů, ke správnému využívání různých zdrojů informací, techniky a vybavení školy

Kompetence digitální

- učitel učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učitel učí žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učitel učí žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učitel vede žáky k tomu, aby využívali digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- učitel vede žáky k tomu, aby chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovali se s novými technologiemi, kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání
- učitel vede žáky k tomu, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: MATEMATICKÝ SEMINÁŘ

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Provádí početní operace v oboru celých čísel, rozlišuje kladná a záporná čísla, orientuje se na číselné ose, určí absolutní hodnotu čísla.	Celá čísla	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání	
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel, určí čitatele, jmenovatele zlomku; porovnává zlomky, upraví zlomky na základní tvar, převádí zlomky větší než jedna na smíšené číslo a naopak, zná pojem složený zlomek.	Zlomky		
Umí vyjádřit vztah celek - část procentem, zlomkem. Rozumí pojmům základ, procentová část, počet procent, umí vypočítat každý z nich na základě znalosti ostatních dvou. Zná rozdíl mezi procenty a promile.	Procenta		
Uvede některé příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti. Rozezná na příkladech o jakou úměrnost se jedná. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem v pravoúhlé soustavě souřadnic. Dokáže vyřešit jednoduché slovní úlohy z praxe pomocí přímé, nepřímé úměrnosti.	Úměrnost, přímá a nepřímá úměrnost	OSV: Kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí tabulek, na kalkulačce, využívá Pythagorovu větu při řešení slovních úloh z praxe. Čte a zapisuje mocniny s přirozeným mocnitelem. Zapíše číslo pomocí mocnin deseti. Provede základní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem.	Mocniny a odmocniny		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Ví, co je číselný výraz, umí vypočítat jeho hodnotu. Orientuje se v pojmech proměnná, výrazy s proměnnou, umí dosadit a vypočítat hodnotu výrazu s proměnnou. Ví, co je jednočlen, umí určit jednotlivé členy mnohočlenu. Provádí početní operace s výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení, vytýkání).	Výrazy		
Dovede řešit lineární rovnice, provede zkoušku. Používá rovnice při řešení slovních úloh.	Rovnice	OSV: Kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Rozumí pojmu lomený výraz, určí podmínky pro řešení. Umí lomené výrazy sčítat, odčítat, násobit, dělit. Vypočte hodnotu výrazu po dosazení, provede kontrolu správnosti úpravy.	Lomené výrazy		
Uvede některé příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti. Umí je znázornit nákresem, schématem, diagramem, grafem, tabulkou. Vyjádří funkční vztah úměrnosti tabulkou, rovnicí, grafem v pravoúhlé soustavě souřadnic. Dokáže vyřešit jednoduché slovní úlohy z praxe pomocí lineární funkce.	Funkce, lineární funkce	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

6.3. Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika umožňuje všem žákům získat elementární dovednosti pro orientaci v moderních informačních technologiích, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto je jednak navýšen počet hodin výuky informatiky pro mladší věk žáka, jednak jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Dovednosti získané v této vzdělávací oblasti umožní žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Níže uvádíme tabulku náběhu vzdělávání informatiky. Jednotlivá políčka jsou vyznačena barevně. Modrá znamená přechodnou fázi, kdy někteří žáci v takto označených ročnících neprojdou celým obsahem nové informatiky a výuka je v nich zahajována zcela bez návaznosti na předchozí ročníky. Pro modře označené ročníky a školní roky je i v tabulkách výstupů a učiva vyznačeno přechodné období, to znamená, že pro žáky jsou na toto období modře vyznačené výstupy nepovinné a nejsou předmětem hodnocení na vysvědčení. Žáci tedy v určitých ročnících a v určitém období naplňují jen některé výstupy informatiky.

Tabulka postupného náběhu vzdělávání informatiky

ročník	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
1								
2								
3	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně
4	zahájení bez návaznosti	návaznost na 3	návaznost na 3	návaznost na 3	Návaznost na 3	návaznost na 3	návaznost na 3	návaznost na 3
5	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4	návaznost na 3,4	návaznost na 3,4	návaznost na 3,4	návaznost na 3,4	návaznost na 3,4	návaznost na 3,4
6	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5
7	zahájení bez návaznosti	návaznost na 6	návaznost na 5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 3,4,5,6	návaznost na 3, 4,5,6	návaznost na 3,4,5,6	návaznost na 3,4,5,6
8	zahájení bez návaznosti	návaznost na 7	návaznost na 6,7	návaznost na 5,6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 3,4,5,6,7	návaznost na 3,4,5,6,7	návaznost na 3,4,5,6,7
9	zahájení bez návaznosti	návaznost na 8	návaznost na 7,8	návaznost na 6,7,8	návaznost na 5,6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8	návaznost na 3,4,5,6,7,8	návaznost na 3,4,5,6,7,8

Realizace v předmětech

Vzdělávací oblast Informatika je uplatňována na prvním stupni v předmětu Práce s počítači ve 3., 4. a 5.ročníku a na 2.stupni v předmětu Informatika a výpočetní technika ve všech ročnících.

Žákům, kteří zvolí počínaje 6. ročníkem zaměření s rozšířenou výukou informatiky, umožní dosáhnout úrovně potřebné pro úspěšné studium na středních školách zaměřených k tomuto oboru.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Ve vzdělávací oblasti se směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Předmět: Práce s počítači - 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. Tato vzdělávací oblast umožní všem žákům orientaci ve světě informací, tvořivě s informacemi pracovat a využívat je v osobním životě. Získané dovednosti povedou k efektivnímu uplatnění žáka v budoucí profesní i zájmové činnosti.

Organizační a časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	-	-	1	1	1	3

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.
- V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.
- Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.
- Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **EV:** zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišování závažnosti ekologických problémů a poznávání jejich propojenosti, možnosti řešení, navazování kontaktů v této oblasti a vyměňování informací v rámci kraje, republiky atd.
- **MDV:** využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Rozhodování o věcné správnosti a přesnosti sdělení kritickou analýzou existujících textů, vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat veškeré údaje.
- **EGS:** získávání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech
- **MKV:** zabývání se vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci využívají informace, rozvíjejí své schopnosti samostatné práce
- umožňuje žákům osvojit si odbornou terminologii z dané oblasti

- vede žáky k používání znalostí z jiných předmětů
- motivuje žáky k celoživotnímu učení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení
- vede žáky k výstižnému formulování svých myšlenek
- učí žáky naslouchat druhým, diskutovat, respektovat názory druhých
- klade důraz na kulturní úroveň komunikace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává žákům úkoly, které vedou k tvořivému myšlení, logickému uvažování
- vede žáky k využívání získaných vědomostí a znalostí
- podporuje hledání různých způsobů řešení problémů
- zdůrazňuje nutnost kontroly správnosti řešení
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- volí vhodné úlohy při práci ve skupině
- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat
- učí žáky vzájemně si pomáhat
- učí žáky hodnotit práci svou i celé skupiny
- minimalizuje používání frontální metody výuky a podporuje vzájemnou spolupráci žáků.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali ostatní i jejich názory
- netoleruje záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům.

- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- seznamuje žáky s zásadami ochrany duševního vlastnictví
- neustále monitoruje chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímá účinná opatření.
- využívá pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP a uplatňuje individuální přístup k žákům.
- učí žáky rozumně a zodpovědně využívat informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince.
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace.
- buduje přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vede žáky používat při práci vhodné nástroje a technologie
- vede žáky k ochraně svého zdraví při práci
- vede žáky k šetrnému zacházení s výpočetní technikou

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; vede žáky k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posouzení, spravování a sdílení data, informací a digitálního obsahu, k tomu, aby žák zvolil postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinuje různé formáty, k vyjadřování pomoci digitálních prostředků
- vede žáky využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, k seznamování se s novými technologiemi, ke kritickému hodnocení jejich přínosu a k reflektování rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí, k etickému jednání

Vzdělávací oblast: Informatika			
Vyučovací předmět: Práce s počítači - 3. ročník			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Základy algoritmizace s robotickou hračkou			
sestaví postup pro robota, aby došel k cíli opraví chybný postup pro robota přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici sestavuje různé postupy ke stejnému cíli	Bee-bot: základní ovládání - kap. 3.2 Ovládání, str. 33–36 Hledání postupu k zadanému cíli - str. 41–43, 50–51, 53–58 Hledání nejkratší cesty - str. 48, 49, 52 Více cest vede k cíli - str. 45 Hledání koncového a počátečního stavu Čtení a psaní kódu - str. 59–61 Tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi -	metodika Algoritmizace s využitím robotických hraček pro děti do 8 let (https://imysleni.cz/ucebnice/rozvoj-informatickeho-mysleni-s-vyuzitim-robotickych-hracek-v-materske-skole-a-na-1-stupni-zs) Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse	robotická hračka Bee- bot
Algoritmizace a programování			
přímo objekt a vede jej k cíli krok za krokem vytvoří postup pro objekt ke splnění úkolu hledá různé postupy vedoucí k cíli hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy vyhledá a opraví chybu v postupu používá posloupnost příkazů	Přímé řízení objektu, čtení a interpretace záznamu pohybu Pořadí a jeho plánování, opakující se vzory, kroky, postupy Pravidla tvorby algoritmu, omezení příkazů, počtu kroků, Stav objektu, změna stavu nástrojem, dostupné nástroje, řetězení nástrojů Program a jeho vlastnosti, vytváření, vykonání, úprava, oprava	programy podporující programování pro děti	
Digitální technologie			
pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí edituje digitální text, vytvoří obrázek přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů, přehrávání zvuku	Učebnice: NS-Zaklady- informatiky.pdf (imysleni.cz)	

Vzdělávací oblast: Informatika			
Vyučovací předmět: Práce s počítači - 4. ročník			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Digitální technologie			
uveďte různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst v textu rozpozná osobní údaje rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje	Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	
Algoritmizace a programování			
sestaví robota podle návodu sestaví program pro robota oživí robota, otestuje jeho chování najde chybu v programu a opraví ji upraví program pro příbuznou úlohu pomocí programu ovládá světelný výstup a motor pomocí programu ovládá senzor používá opakování, události ke spouštění programu	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	robotická stavebnice LeGO WeDo 2.0 nebo mBot učebnice Edukační robotika s LEGO WeDo pro 1. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/edukacni-robotika-s-lego-wedo-2-0-pro-1-stupen-zakladni-skoly) Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse MDV: Využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací	

Data, informace a modelování			
sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Algoritmizace a programování			
ovládá objekt pomocí příkazů a vede ji k cíli vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu hledá vhodný postup za daných pravidel posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu vyhledá a opraví chybu v postupu vytváří různé postupy ke splnění téhož úkolu používá posloupnost příkazů používá opakování příkazů používá podprogramy	Relativní řízení objektu s otáčením Příkazy s parametrem pro nastavení vlastností postavy Programování kreslení geometrických útvarů Vytváření a používání procedur, jejich úpravy a opravy Řešení problémů programováním	Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse programy podporující programování pro děti	

Vzdělávací oblast: Informatika			
Vyučovací předmět: Práce s počítači - 5. ročník			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Informační systémy			
pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	
Algoritmizace a programování (příkazy, opakující se vzory)			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly) Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované do klasifikace, nejsou závazné
Informační systémy			
nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Algoritmizace a programování (vlastní bloky)			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly) Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované do klasifikace, nejsou závazné
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat			
pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Základy programování – postavy a události			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu najde a opraví chyby používá události ke spuštění činnosti postav přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky upraví program pro obdobný problém ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	

Předmět: **INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA** 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Od 6.ročníku je žákům se zájmem o Informatiku nabízena možnost zařazení do skupiny s rozšířenou výukou této oblasti. Počet vyučovacích hodin jednotlivých ročníků se liší podle volby zaměření.

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin bez zaměření	1	1	1	1	4
Počet hodin se zaměřením inf.	2	2	2	2	8

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.
- V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

- Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.
- Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **EV:** zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišování závažnosti ekologických problémů a poznávání jejich propojenosti, možnosti řešení, navazování kontaktů v této oblasti a vyměňování informací v rámci kraje, republiky atd.
- **MDV:** využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Rozhodování o věcné správnosti a přesnosti sdělení kritickou analýzou existujících textů, vlastní produkci a utváření návyku ověřovat veškeré údaje.
- **EGS:** získávání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech
- **MKV:** zabývání se vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci využívají informace, rozvíjejí své schopnosti samostatné práce
- umožňuje žákům osvojit si odbornou terminologii z dané oblasti
- vede žáky k používání znalostí z jiných předmětů
- motivuje žáky k celoživotnímu učení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení
- vede žáky k výstižnému formulování svých myšlenek
- učí žáky naslouchat druhým, diskutovat, respektovat názory druhých
- klade důraz na kulturní úroveň komunikace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává žákům úkoly, které vedou k tvořivému myšlení, logickému uvažování
- vede žáky k využívání získaných vědomostí a znalostí
- podporuje hledání různých způsobů řešení problémů
- zdůrazňuje nutnost kontroly správnosti řešení
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- volí vhodné úlohy při práci ve skupině
- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat
- učí žáky vzájemně si pomáhat
- učí žáky hodnotit práci svou i celé skupiny
- minimalizuje používání frontální metody výuky a podporuje vzájemnou spolupráci žáků.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali ostatní i jejich názory
- netoleruje záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům.
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- seznamuje žáky s zásadami ochrany duševního vlastnictví
- neustále monitoruje chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímá účinná opatření.
- využívá pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP a uplatňuje individuální přístup k žákům.
- učí žáky rozumně a zodpovědně využívat informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince.
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace.
- buduje přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vede žáky používat při práci vhodné nástroje a technologie
- vede žáky k ochraně svého zdraví při práci
- vede žáky k šetrnému zacházení s výpočetní technikou

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; vede žáky k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posouzení, spravování a sdílení data, informací a digitálního obsahu, k tomu, aby žák zvolil postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinuje různé formáty, k vyjadřování pomoci digitálních prostředků
- vede žáky využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, k seznamování se s novými technologiemi, ke kritickému hodnocení jejich přínosu a k reflektování rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí, k etickému jednání

Vzdělávací oblast: Informatika			
Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika 6. ročník – bez zaměření			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Kódování a šifrování dat a informací			
rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	
Práce s daty			
najde a opraví chyby u různých interpretací těchto dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly Samostatná práce, diskuse	
Informační systémy			
popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Programování – opakování a vlastní bloky			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované do klasifikace, nejsou závazné

Vzdělávací oblast: Informatika			
Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika 7. ročník – bez zaměření			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Programování – podmínky, postavy a události			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované do klasifikace, nejsou závazné
Modelování pomocí grafů a schémat			
vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	
Algoritmizace a programování – větvení, parametry a proměnné			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované do klasifikace, nejsou závazné

používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
Digitální technologie, Počítače			
nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad	

Vzdělávací oblast: Informatika			
Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika 8. ročník – bez zaměření			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Programování robotické stavebnice			
podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	Robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3, mBot učebnice Robotika na 2. stupni základní školy s LEGO Mindstorms https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-na-2-stupni-zakladni-skoly-s-lego-mindstorms Praktické činnosti, samostatná práce, projektová výuka, experiment	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované do klasifikace, nejsou závazné
Informační systémy, Hromadné zpracování dat			
při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Tabulkový procesor - kopírování buněk, přesun buněk, operace s řádky a sloupci, řazení podle abecedy a hodnot, grafy, práce s listy	Samostatná práce, problémová výuka, projekt	
Algoritmizace a programování, Programovací projekty			
řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb	učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované

ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly Projekty Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka	do klasifikace, nejsou závazné
---	--	---	---------------------------------------

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika 9. ročník – bez zaměření

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Digitální technologie			
pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (https://opocitacich.cz) Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad	

Závěrečné projekty			
Dokončování programovacích projektů, vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.	Zahrnuje všechny oblasti	Projektová výuka, samostatná/skupinová práce	

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací oblast: Informatika a výpočetní technika 6. ročník – se zaměřením na INF

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Kódování a šifrování dat a informací			
rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	
Práce s daty			
najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly Samostatná práce, diskuse	
Informační systémy			
popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Programování – opakování a vlastní bloky			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	
	Projekty tematické (mezipředmětové vazby)		

Vzdělávací oblast: Informatika			
Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika 7. ročník – se zaměřením na INF			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Programování – podmínky, postavy a události			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované do klasifikace, nejsou závazné
Modelování pomocí grafů a schémat			
vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	
Algoritmizace a programování – větvení, parametry a proměnné			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované do klasifikace, nejsou závazné

používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
Digitální technologie, Počítače			
nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad Projekty tematické (mezipředmětové vazby)	

Vzdělávací oblast: Informatika			
Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika 8. ročník – se zaměřením na INF			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Programování robotické stavebnice			
podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	Robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3, mBot učebnice Robotika na 2. stupni základní školy s LEGO Mindstorms https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-na-2-stupni-zakladni-skoly-s-lego-mindstorms Praktické činnosti, samostatná práce, projektová výuka, experiment	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované do klasifikace, nejsou závazné
Informační systémy, Hromadné zpracování dat			
při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Tabulkový procesor - kopírování buněk, přesun buněk, operace s řádky a sloupci, řazení podle abecedy a hodnot, grafy, práce s listy	Samostatná práce, problémová výuka, projekt	
Algoritmizace a programování, Programovací projekty			
řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb	učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy	v přechodném období výstupy nebudou zahrnované do

ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly Projekty Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka Projekty tematické (mezipředmětové vazby) 2D, 3D modelování, 3D tisk	klasifikace, nejsou závazné
---	--	--	------------------------------------

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika 9. ročník – se zaměřením na INF

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Digitální technologie			
pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (https://opocitacich.cz) Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Závěrečné projekty			
Dokončování programovacích projektů, vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.	Zahrnuje všechny oblasti Projekty tematické (mezipředmětové vazby)	Projektová výuka, samostatná/skupinová práce Rozšiřující učivo - 2D, 3D modelování, 3D tisk	

Předmět: Komunikace a média – 2. stupeň

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Nepovinný vyučovací předmět Komunikace a média se vyučuje samostatně v rámci průřezového tématu Mediální výchova. Výuka probíhá v učebně společenských věd, ale také ve velké míře v učebně s interaktivní tabulí nebo v počítačové učebně, kde žáci využívají vybavení k vlastní tvorbě mediálních obsahů, k úpravám fotografií a videozáznamů... Výjimkou však není ani praktická činnost mimo budovu školy., Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají tyto formy a metody práce: projektová práce na daná témata, skupinová práce (s využitím odborné literatury, encyklopedií, slovníků, časopisů, internetu), tvorba školního časopisu, praktická cvičení s fotoaparátem a videokamerou.. V rámci výuky žáci absolvují i tematicky zaměřené exkurze, např. do redakce, tiskáren, filmového studia....

Obsahové, organizační a časové rozdělení předmětu:

Výuky předmětu se zúčastňují vybraní žáci z kteréhokoliv ročníku 2. stupně na základě vlastní volby. Výuka probíhá v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Vzdělávání v povinně volitelném předmětu Komunikace a média směřuje k:

- kritickému čtení a vnímání mediálních sdělení
- poznání stavby a funkce mediálních sdělení
- rozvoji komunikačních schopností
- k poznání fungování a vlivu médií na společnost
- používání jazyka v podobě psané i mluvené
- schopnosti číst s porozuměním, porozumění informacím a následné práci s nimi
- vnímání mediálních sdělení
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet apod.) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; sebezpoznání a sebezpojetí; psychohygiena; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, etika
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá; jsme Evropané
- **MKV:** kulturní diference; lidské vztahy; multikulturalita
- **EV:** vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

- učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky i moderní výpočetní techniku) a do výuky zařazuje práci s těmito pomůckami
- zprostředkovává žákům informace i návody, kde a jak tyto informace vyhledávat, pochopit a využít v učení i v praktickém životě
- podporuje u žáků sebehodnocení a sebekritiku, ukazuje jim cestu, jak se mohou zdokonalit

Kompetence komunikativní

- podporuje výstižné, souvislé a kultivované vyjádření žáků v písemném i ústním projevu
- podněcuje žáky k naslouchání promluv druhých a k přiměřené reakci na ně, zapojení se do diskuse, obhajobě vlastních názorů a vhodné argumentaci
- pomáhá žákům porozumět různým typům textů a obrazových materiálů

Kompetence k řešení problémů

- učitel motivuje žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, k využívání vlastních zkušeností a k samostatnému řešení
- zadává úkoly, ve kterých si žáci prakticky ověří správnost řešení a sledují vlastní pokrok
- klade důraz na analýzu i žákovských prací a textů

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do výuky skupinové práce a dbá na vytvoření a dodržování pravidel práce ve skupině
- vytváří příjemnou atmosféru

- podporuje vytváření pozitivních představ a sebedůvěry žáků
- uplatňuje individuální přístup k žákům talentovaným i k žákům s poruchami učení

Kompetence občanské

- učitel respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- podněcuje žáky k respektování názorů a přesvědčení druhých lidí
- pomáhá žákům vytvářet pozitivní postoj k uměleckým dílům, podporuje jejich smysl pro kulturu a tvořivost
- zapojuje žáky do kulturního dění

Kompetence pracovní

- učitel rozvíjí u žáků smysl pro povinnost, plnění závazků a dodržování pravidel
- motivuje žáky k využití získaných znalostí a zkušeností
- nabízí žákům projekty a další činnosti
- kontroluje žákovské práce a oceňuje je

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; vede žáky k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učitel vede žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posouzení informací a digitálního obsahu

Průřezové téma: Mediální výchova

Vyučovací předmět: Komunikace a média

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Kriticky čte a vnímá mediální sdělení	rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápaní podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu	ČJ	
Interpretuje vztahy mezi mediálními sděleními a realitou	různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	ČJ, ZO, D	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vnímá stavbu mediálních sdělení	zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií; principy sestavování zpravodajství a jejich (význam a užitečnost), zezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)	ČJ	
Rozezná přínos autora pro vznik a realizaci mediálních sdělení	rozezná postoje a názory autora v mediálním sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	ČJ, ZO	
Pochopí principy fungování a vlivu médií ve společnosti	organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách	ZO, ČJ	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Samostatně tvoří mediální sdělení	tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení, vhodné uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení;	ČJ, ZO	
Pracuje v realizačním týmu	redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
Pracuje se základními prvky filmového záběru (velikost, úhel, obsah) a tvořivě je užívá v jednoduchých praktických cvičeních a námětech	hlavní prvky filmového záběru (velikost, kompozice, úhel pohledu), jejich význam ve vztahu k zobrazovanému obsahu	VV, ČJ	
Uplatňuje své znalosti o podstatě a účinku světla jako důležitého výrazového prostředku	světelná skutečnost a její úpravy pro kinematografické zobrazení; stylizace světelné reality barevná realita, současný a následný kontrast, manipulace s barvami v procesu kinetické reprodukce	VV	
Pracuje samostatně s jednoduchou kamerou (fotoaparátem) a ovládá její (jeho) základní funkce pro svůj tvůrčí záměr	ovládání základních funkcí snímací techniky	IVT	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Na základě zkušeností získaných při práci s kamerou a fotoaparátem rozeznává základní rozdíly mezi zrakovým vjemem jasové reality a její reprodukcí a uplatňuje je ve vlastní tvorbě	základní rozdíly mezi zrakovým vjemem jasové skutečnosti a její reprodukcí, praktická cvičení s kamerou a fotoaparátem	VV	
Uplatňuje jednoduché skladebné postupy a jednoduchý střihový program pro jednoduché filmové vyprávění, využívá přitom materiál vlastní i zprostředkovaný	vytvoření série záběrů se záměrem vazby estetické kvality obrazových prvků záběru a jejich organizace zvuková složka audiovizuálního výrazu a její hlavní elementy tvůrčí syntéza obrazové a zvukové složky	ČJ, VV	
Formuluje názor na vybrané filmové/audiovizuální dílo a porovnává ho s názorem ostatních	projekce a analýzy vybraných filmů základních proudů audiovize	ČJ, VV	
Slovně i písemně se vyjadřuje k vlastnímu záměru a především jeho obsahové struktuře	základní formy scénářistické přípravy a prezentace námětu komunikace vlastních záměrů a námětů v kolektivu, zhodnocení a rozbor vlastní i umělecké produkce	ČJ, VV	

6.4. *Člověk a jeho svět*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je zaměřena na vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Čerpá témata jak z historie tak i současnosti a zaměřuje se na dovednosti potřebné pro praktický život. Rozvíjí sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti. Vede k navázání a udržování uspokojivých vztahů, ke kritickému vnímání vlivů vzorů při vytváření vlastního názoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, **se světem financí**, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

Vzdělávání se opírá o vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Velmi důležité je propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků.

Realizace v předmětech

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je uplatňována na prvním stupni v předmětu Vědy v 1. – 3. ročníku, v předmětu přírodověda a vlastivěda v ročníku 4. a 5.

Cíle vzdělávací oblasti vycházející z RVP

Ve vzdělávací oblasti se směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

naplňováním podporování těchto dovedností u žáků:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- utváření přímých zkušeností žáků v dopravní výchově
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací, rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Předmět: **VĚDY**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

V předmětu Vědy je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku. Vzhledem ke kooperativní projektové výuce a nosnosti tématu toto učivo prolíná celým vyučovacím procesem.

Děti si přinášejí do prvního ročníku z domova a MŠ mnoho vědomostí a znalostí, na kterých stavíme první projekty. Děti se učí pozorovat a prezentovat zjištěné údaje. Spolupracují na pokusech. Získávají zkušenosti stavěné na praktických činnostech. Učí se orientovat nejen v nejbližším okolí, ale i v regionu, republice a Evropě. Postupně dokáží tyto poznatky vyznačit v jednoduchém grafu či mapce. Toto učivo je nosné pro tematické názvy projektů. Na těchto tématech pak žáci procvičují učivo ostatních předmětů. Tato témata se dají přiřadit k tématům průřezovým. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají tyto formy a metody práce, například: vyučování individuální, skupinové, párové, projektové; samostatné práce; výuka ve třídě; vycházky s pozorováním; názorně demonstrační metody; komplexní výukové a dovednostně - praktické metody.

Kromě práce v kmenové třídě a vycházek do okolí se předmět vědy vyučuje v počítačové učebně.

V rámci předmětu vědy se uskutečňují ve všech ročnících projekty dopravní výchovy Děti, pozor, červená!, Bezpečně na prázdniny a projektový den Zdravé zuby.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	2	2	2	-	-	6

Vzdělávání v předmětu věd směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturnímu dědictví
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti, základy sexuální výchovy

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **VDO:** občan, občanská společnost a stát; přijímat odpovědnost za své postoje a činy; občanská společnost a škola – spolupráce školy s institucemi v obci, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě;
- **OSV:** rozvoj schopností poznání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; sebepoznání a sebepojetí: moje psychika, moje vztahy k druhým, moje tělo, můj vztah ke mně samému; seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení; kreativita: nápady, originalita, tvořivost; poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě; mezilidské vztahy: respektování, podpora, pomoc; komunikace: pravda, lež; kooperace; komunikace v různých situacích; řešení problému a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů; hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření podvědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost; psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problémů, hledání pomoci při obtížích
- **EV:** ekosystémy, lidské sídlo, město, vesnice, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí; vztah člověka k prostředí
- **EGS:** objevování místa kde žijeme, města, vlasti, Evropy
- **MKV:** lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování; etnický původ; multikultura; odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k zakládání pokusů
- učitel žákům nabízí různé zdroje informací
- učitel žákům provádí výklad jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech
- učitel uvádí věci do souvislostí

Kompetence komunikativní

- učitel žákům nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku

- učitel žákům poskytuje informační a komunikační prostředky a technologie
- učitel podporuje u žáků vzájemné naslouchání a respektování názorů druhých
- učitel vyžaduje od žáků komunikaci mezi sebou, mezi učitelem a klade důraz na dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí žákům problémové úkoly, předkládá více druhů řešení
- učitel motivuje žáky tyto postupy prakticky ověřovat
- učitel společně se žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení

Kompetence sociální a personální

- učitel respektuje žákům kladení otázek
- učitel zapojuje a motivuje žáky k vytváření pravidel práce v týmu
- učitel nabízí žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení
- učitel poskytuje žákům své zkušenosti

Kompetence občanské

- učitel respektuje žákům možnost volby při rozhodování
- učitel podporuje u žáků dávat věci, jevy do souvislostí
- učitel motivuje žáky chápat základní ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

- učitel poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky
- učitel předkládá žákům různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě
- učitel vyžaduje od žáků dodržování pravidel bezpečného chování ve třídě i v terénu

Kompetence digitální

- učitel učí žáky využívat digitální technologie za účelem usnadnění a zkvalitnění práce
- učitel motivuje žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení a vyžaduje jejich využívání při učení
- učitel společně s žáky hodnotí přínosy a rizika využívání nových technologií
- učitel upozorňuje na situace s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví žáků

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět			
Vyučovací předmět: Vědy - 1. ročník			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Místo, kde žijeme			
Poznává svou školu, prostory, povolání, činnosti Seznamuje se s chodem školy a pravidly chování ve škole	Škola - prostředí školy, orientace ve škole, prostory a lidé ve škole, činnosti ve škole, chování ve vyučování, o přestávce, v různých prostorách školy	OSV: Vzájemné poznávání ve třídě, respektování, podpora, pomoc, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	Akce: Sbíráme starý papír
Zná cestu do školy a zpět Rozezná a používá bezpečnou cestu do školy V běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici Bezpečně překoná silnici	Okolí školy, bezpečná cesta do školy Přecházení - Přecházení silnice bez přechodu a po přechodu Chodník – na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku)	OSV: Děti, pozor, červená! - projektový den	Dopravní výchova
Zná svou adresu, ví, kde žije	Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa		
Lidé kolem nás			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rodina - postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy, rodinné soužití, pomoc v rodině, oslavy a zvyky v rodině		
Seznamuje se s různými druhy povolání lidí Pozná české mince a bankovky	Povolání, zaměstnání, co kdo dělá		
Podílí se na vytváření pravidel soužití ve třídě Začíná si uvědomovat rozdíly mezi spolužáky a snaží se je respektovat	Škola - pravidla soužití, vztahy mezi spolužáky, vzájemná pomoc a respektování	OSV: Mezilidské vztahy: respektování, podpora, pomoc; komunikace, pravda, lež	
Uvědomuje si některá pravidla společenského chování, snaží se je dodržovat	Pravidla společenského chování lidí - pozdrav, poděkování, omluva apod.	MKV: Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování	
Lidé a čas			
Začíná se orientovat v čase V modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem	Určování času - hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, včera, dnes zítra, roční období Cestování – Jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zadržné systémy, výstup/nástup)	VDO: Občanská společnost a škola OSV: Bezpečně na prázdniny! – projektový den	Dopravní výchova

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zařadí časově činnosti během dne	Denní režim , činnosti během dne, jejich časové zařazení /ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, v noci/		
Rozmanitost přírody			
Zná roční období a pojmenuje jejich základní charakteristické rysy - proměny přírody, činnosti dětí, svátky, tradice	Roční období -změny v přírodě, hry, oblečení dětí, svátky a tradice	EV: Vztah člověka k prostředí, základní podmínky života - Den Země - projektový den	
Pojmenuje a roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	Rostliny - stromy, keře, květiny, ovoce, zelenina Živočichové - domácí, hospodářská zvířata, ptáci		
Člověk a jeho zdraví			
Pojmenuje základní části lidského těla	Člověk - základní části těla	OSV: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, můj vztah ke mně samému, etická stránka sexuality	
Uplatňuje správný pitný režim, seznamuje se se zásadami zdravého životního stylu Dodržuje správné hygienické návyky	Péče o zdraví - zdravá výživa, pitný režim, pohyb Osobní hygiena	EV: Vztah člověka k prostředí - Zdravé zuby - projekt	
Rozlišuje nemoc a úraz, pozná projevy běžné nemoci, ví, jak se zachová při drobném zranění V běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici Bezpečně překoná silnici	Nemoc, úraz rozlišení, druhy, přivolání dospělého při úraze, základní ošetření Silnice – na silnici (co se děje na silnici, chůze po silnici, reflexní doplňky)		Dopravní výchova
Poznává zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, určí vhodná místa pro hru a trávení volného času. Rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru	Osobní bezpečí, vhodná a nevhodná místa pro hru, pravidla chování, soužití se spolužáky, šikana, týrání Místo pro hru – kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)	MKV: Lidské vztahy: právo žít společně a podílet se na spolupráci, etnický původ; multikultura	Dopravní výchova
Seznamuje se s pravidly bezpečného chování při setkání s neznámými jedinci, s neznámými předměty	Osobní bezpečí při setkání s neznámými lidmi, s neznámými předměty		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy. V běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici Bezpečně překoná silnici	Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, dopravní značení Kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky) Pojmy v silničním provozu (chodník obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce)	OSV: Děti, pozor, červená! - projektový den	Dopravní výchova
Zná čísla tísňového volání	112, 150, 155, 158		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vědy - 2. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Místo, kde žijeme			
Popíše cestu do školy	Bezpečná cesta do školy , nebezpečná místa v okolí školy, chodník a stezka pro chodce, pravidla a chování na silnici	VDO: Občan, občanská společnost a stát, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, ochrana životního prostředí	Dopravní výchova
Zná blízké okolí školy a dokáže pojmenovat významné objekty v jejího okolí	Obec: významné části obvodu a okolí školy Místa pro hry v okolí školy	OSV: Sociální rozvoj - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace	Dopravní výchova
Popíše cestu do školy, pojmenuje základní dopravní značky a běžné dopravní prostředky	Bezpečná cesta do školy - dopravní značení, nebezpečná místa v okolí školy	OSV: Děti, pozor, červená! Bezpečně na prázdniny!- projektový den	Dopravní výchova
Jednoduše vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem	Základní znaky vesnice, základní znaky města	VDO: Občan, občanská společnost a stát, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, ochrana životního prostředí	
Lidé kolem nás			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků, vztahy mezi nimi a v širších rodinných vztazích	Rodina: postavení jedince v rodině a jeho role, rodinné soužití, pomoc v rodině Komunikace s cizími lidmi - hrozba nebezpečí Využití volného času	EV: Projekt - Den Země	
Rozlišuje různá povolání, jejich význam a potřebu pro život	Práce, řemesla, odpočinek, zábava		

Očekávané výstupy:žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	Podobní a odlišní lidé - barva pleti, místní původ, povahové vlastnosti, jazyk, řeč, nářečí	MKV: Etnický původ, různé národnosti OSV: Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě OSV: Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc	
Lidé a čas			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	Orientace v čase, jednotlivé části dne	VDO: Občanská společnost a škola.	
Rozlišuje různé druhy hodin a určuje celé hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny	Druhy hodin. Určování hodin, čtení hodin		
Rozlišuje děj v minulosti, současnosti a budoucnosti	Minulost a současnost		
Vyjmenuje měsíce v roce a přiřazuje kalendářní měsíce k jednotlivým ročním obdobím			
Dokáže přiřadit ke kalendářním měsícům volnočasové aktivity	Druhy sportu		
Rozmanitost přírody			
Pozoruje přírodu v ročních obdobích Rozlišuje druhy zeleniny - košťálová, kořenová, listová, cibulová, plodová	Zelenina, jejich druhy	EV: Ekosystémy	
Odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	Ovoce, jejich druhy		
Popíše na názoru stavbu rostlin dužnatých a dřevnatých	Stavba rostlin		
Přiřazuje při popisu ovocných plodů správné názvy (dužnina, pecka, semeno, slupka) a ovoce pojmenuje ovocné stromy	Ovoce, ovocné stromy		
Popíše podle obrázku práce na zahradě a v sadu a pojmenuje pracovní nářadí	Využití pracovního nářadí na zahradě a v sadu		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozlišuje zemědělské polní plodiny Pojmenuje zemědělské stroje Vyjmenuje živočichy žijící na louce Rozlišuje práce na poli Zvládá jednoduchou péči o pokojové rostliny	Zemědělské plodiny Ekosystém - louka Setí, sklizeň, žně, výrobky Pokojové rostliny a jejich význam	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Akce: Sbíráme starý papír
Rozlišuje, zná zvířata pro chov v domácím prostředí a popíše jednoduše, jak se o ně staráme	Domácí mazlíčci a jejich péče	EV: Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví	
Rozlišuje a pojmenuje jarní kvetoucí byliny a keře	Jarní rostliny		
Pojmenuje vybrané druhy kvetoucích bylin na louce Pojmenuje podle názvu hmyz vyskytující se na louce	Ekosystém - louka	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině	
Pozná stromy jehličnaté a listnaté Rozlišuje stromy opadavé neopadavé Rozlišuje zvířata a ptáky žijící v lese Rozlišuje ptáky stálé a tažné Pojmenuje podle atlasu hub tři houby jedlé a tři jedovaté	Ekosystém - les Ptáci - způsob života, jejich ochrana a péče Plody lesa a péče o zdraví První pomoc při otravě houbami		
Pojmenuje živočichy žijící ve vodě a v jejím okolí	Ekosystém - rybník, řeka	EV: Ekosystémy: vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina	
Pojmenuje domácí zvířata a ví, pro jaký užitek jsou chována	Užitková zvířata		
Roztřídí známé živočichy z nabídky na savce, ptáky, hmyz	Znaky zvířat		

Očekávané výstupy:žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	Tělo, kostra, smysly Osobní, duševní a intimní hygiena Péče o zdraví	OSV: Sebepoznání a sebezpojení: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem OSV: Psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích OSV: Rozvoj schopností poznání: cviče	
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své, ani zdraví jiných, zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času	Úraz, nemoc Osobní bezpečí: úrazové rizikové faktory		
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	Osobní bezpečí: rizikové faktory při komunikaci s neznámými lidmi Násilí, šikana	OSV: Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích	
Charakterizuje nebezpečná místa v silniční dopravě na cestě do školy a ze školy, uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce.	Jsem chodec, dopravní signalizace, cesta dopravními prostředky Dopravní značení a reflexní oblečení, ochranné prvky	OSV: Děti pozor červená! Bezpečně na prázdniny! Projektové dny	Dopravní výchova
Ví, kdy použít čísla tísňového volání, v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky	Čísla tísňového volání, integrovaný záchranný systém, správný způsob volání na tísňovou linku.	OSV: Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Situace hromadného ohrožení Varovný signál, zkouška sirén		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vědy - 3. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Místo, kde žijeme			
Řekne, napíše celou svou adresu, vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy	Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště	OSV: Sebepoznání a sebezpojetí - moje tělo, moje psychika	
Popíše a vyznačí cestu ze svého bydliště do školy, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí Reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP	Škola - bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace. Pravidla chůze po chodníku, kdo je chodec, dopravní značky	OSV: Sebepoznání a sebezpojetí - moje tělo, psychika, vztahy k druhým	Dopravní výchova
Začlení své město do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí V modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně Rozeznává vybrané značky, bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy Používá reflexní doplňky	Obec (město), minulost a současnost obce Rozdíly mezi městem a vesnicí Exkurze - Ostrava Pravidla chůze po silnici (jednotlivci a skupiny, reflexní doplňky) Přecházení silnice (po přechodu, bez přechodu) Obytná zóna a její pravidla	OSV: Mezilidské vztahy - kooperace, kompetence EGS: Objevování místa, kde žijeme, města vlasti, Evropy	Dopravní výchova
Vyhledává na regionální mapě okolní obce, pracuje s regionální mapou, dává do souvislostí vyčtené údaje - řeky, silnice, obce	Mapa		
Lidé kolem nás			
Rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rodina - postavení jedince v rodině, členové rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy Život a funkce rodiny		
Hovoří o pravidlech chování v rodině, pojmenuje svoji pravidelnou účast na chodu domácnosti	Role v rodině, pravidla chování a soužití v rodině		
Seznamuje se s různými druhy povolání Uvede příklad využití platební karty Zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení	Povolání, zaměstnání	VDO: Občanská společnost a škola: spolupráce školy s institucemi v obci; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytváření sebeúcty a úcty k druhým Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých Zvládá prosociální chování – pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	Sebepoznání, sebehodnocení, sebeovládání Pozitivní hodnocení druhých Elementární prosociálnost – darování, ochota se dělit, povzbuzení, vyjádření soucitu, přátelství		
Zná povolání svých rodičů i blízkých příbuzných a dokáže jednoduše popsat, co se dělá v daném povolání	Fyzická a psychická práce		
Vyvozuje potřebu i význam povolání	Relaxace - volný čas		
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - naslouchá názorům spolužáků i jiných lidí, vychází vstříc přiměřeným požadavkům, umí dávat najevo svůj nesouhlas bez projevu agresivity či ironie	Třída, škola - respektování různých povahových vlastností a dalších odlišností Spolužáci s různým zdravotním postižením		
Lidé a čas			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, používá kalendář	Orientace v čase, časový řád	OSV: Organizace vlastního času	
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky regionu	Jak žili lidé dříve	VDO: Formy participace občanů v politickém životě	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	Současnost a minulost v našem životě - průběh lidského života, generace Režim dne, roční období	MKV: Etnický původ - odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost; lidské vztahy	
Rozmanitost přírody			
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	Současnost a minulost v našem životě - průběh lidského života, generace Denní režim, roční období	MKV: Etnický původ - odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost; lidské vztahy	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky regionu	Jak žili lidé dříve	VDO: Formy participace občanů v politickém životě	
Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích na základě vlastních pozorování	Neživá příroda - podmínky života na Zemi	EV: Ekosystémy - lidské sídlo, město, vesnice	
Vyjmenuje základní podmínky pro život Popíše a jednoduše zakreslí koloběh vody v přírodě Uvědomuje si důležitost vzduchu pro život a co je zdrojem kyslíku, vztah lidí k životnímu prostředí	Voda Vzduch, čistota ovzduší Ochrana životního prostředí	EV: Vztah člověka k prostředí – naše obec; životní styl; prostředí a zdraví	Akce: Sbíráme starý papír
Ví, jaký význam má Slunce pro život na Zemi	Půda	Den Země - projektový den	
Pozoruje délku a intenzitu světla v ročních obdobích	Horniny, nerosty Světlo, teplo Veličiny: délka, hmotnost, objem, teplota, čas		
Uvádí příklady a porovnává kvetoucí a nekvetoucí rostliny, jednoduše popíše rozdíl mezi rostlinami dřevnatými a dužnatými, uvědomuje si odlišnosti hub od rostlin	Živá a neživá příroda Výživa rostlin, chráněné rostliny a živočichové, kvetoucí a nekvetoucí rostliny, dřeviny, byliny, houby		
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle Vysvětlí rozdílnosti člověka od ostatních savců, vnímá rozdíly mezi pohlavím, učí se respektovat odlišné pohlaví	Lidské tělo Stavba těla rostlin, savců, ptáků a člověka		
Uvědomuje si, co je důležité pro zdravý způsob života a co našemu tělu škodí, snaží se dodržovat zásady zdravého způsobu života	Zdravý životní styl	EV: Vztah člověka k prostředí Zdravé zuby - projekt	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vyjmenuje možné návykové látky (alkohol, tabák, léky) Rozlišuje smyslová ústrojí a některé důležité vnitřní orgány, zná jejich funkce	Návykové látky		
Zná rozdíly mezi nemocí a úrazem, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Nemoc a úraz		
V modelových situacích ohrožení bezpečí označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany, vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času	Osobní bezpečí – šikana, týrání, sexuální zneužívání Komunikace s neznámým jedincem, neznámá místa, kontakt se zvířaty a práce s digitálními technologiemi.		
Dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji	Instituce a organizace poskytující pomoc		
V modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách Ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je	Pravidla silničního provozu Hromadné dopravní prostředky, pravidla chování na zastávce Budu cyklista	OSV: Děti, pozor, červená! Bezpečně na prázdniny - projektové dny	Dopravní výchova
Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	Hromadné dopravní prostředky Nástup a výstup		Dopravní výchova
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, respektuje pokyny	Požáry – příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru		
Zachovává chladnou hlavu při cvičeních, nepanikaří	Cvičný poplach		

Předmět: **PŘÍRODOVĚDA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

V předmětu Přírodověda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, děje a jevy, jejich vzájemná vztahy a souvislosti. Poznávají sebe a své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvarů a přírodních jevů. Soustředěně je pozorují a přemýšlí o nich. Nejdůležitější podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Takto získané vědomosti mají trvalý charakter.

Při výuce převládá kooperativní způsob výuky, dále se používají například tyto formy a metody práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem a manipulativy, bádání ve dvojicích – pozorování jevů a předmětů, pokusy, skupinová práce – obměna práce ve dvojicích, týmová kooperativní práce, tematické vycházky s pozorováním.

Přírodověda se vyučuje v kmenových třídách, některé hodiny probíhají ve venkovní učebně, v přírodě a v okolí školy.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	-	-	-	1	2	3

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- utváření pracovních návyků v individuální i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- orientaci ve světě informací
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- rozvoji kritického myšlení a logického uvažování

- utváření ohleduplného vztahu k přírodě a kulturním hodnotám
- objevování nového a zajímavého
- poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí
- vytváření negativního vztahu k návykovým látkám
- základní orientaci v rostlinné a živočišné říši

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **VDO:** Občan, občanská společnost a stát, odpovědnost za své postoje a činy, zejména v ochraně životního prostředí
- **OSV:** Rozvoj osobnostní – cvičení vnímání smyslového, soustředění, řešení problémů
Sebepoznání a pojetí – moje tělo, můj vztah k sobě samému
Seberegulace a sebeorganizace – organizování svého času, plánování
učení a zábavy
Kreativita – nové nápady a tvořivost
Rozvoj sociální – poznávání lidí, mezilidské vztahy, vzájemná komunikace v různých situacích
Kooperační – rozvoj individuálních schopností a dovedností
Rozvoj morální – řešení učebních problémů, vytváření hodnot, postojů, základ pravidel odpovědnosti za své chování.
- **EV:** Ekosystémy: Les, pole, vodní zdroje, lidská sídla, kulturní krajina
Základní životní podmínky: Voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů a přírodních zdrojů
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vlivy průmyslu na životní prostředí, odpady a hospodaření s nimi, ochrana přírody
Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl pečující o zdraví
- **MDV:** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – sociální zkušenosti
Fungování a vliv médií v každodenním životě
- **EGS:** Poznávání evropských a světových souvislostí – myšlení v evropských a globálních souvislostech
- **MKV:** Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně; podílet se na spolupráci; uplatňovat princip slušného chování; ctít základní morální hodnoty; multikulturalita; etnický původ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k zakládání pokusů
- učitel nabízí různé zdroje informací (encyklopedie, přírodopisné knihy a časopisy, internet)
- učitel vede výklad stručně, jasně, srozumitelně a zábavně
- učitel uvádí věci a jevy do souvislostí

Kompetence komunikativní

- učitel nabízí různé texty a záznamy, audio i video techniku
- učitel poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení
- učitel společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení

Kompetence sociální a personální

- učitel umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel týmové práce
- učitel poskytuje žákům prostor pro skupinové a kooperativní učení
- učitel je žákům rádcem a facilitátorem
- učitel umožňuje žákům klást otázky v řízené diskusi

Kompetence občanské

- učitel uznává možnost volby při rozhodování
- učitel připravuje žáky k zodpovědnosti za své rozhodnutí
- učitel seznamuje žáky s požadavky na kvalitní životní prostředí a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- učitel poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky
- učitel předkládá dětem různá rizika a jejich následky

Kompetence digitální

- učitel učí žáky využívat digitální technologie za účelem usnadnění a zkvalitnění práce
- učitel motivuje žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení a vyžaduje jejich využívání při učení
- učitel společně s žáky hodnotí přínosy a rizika využívání nových technologií
- učitel upozorňuje na situace s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví žáků

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda - 4. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozmanitost přírody			
Rozliší vybrané jedovaté a jedlé houby, kulturní a plané rostliny, některé keře, stromy, léčivky a běžné plevely	Poznávání rostlin kulturních, jednoletých, dvouletých, vytrvalých, užitkových, léčivých Plevely a jejich poznávání	EV: Ekosystémy - les, pole, voda EV: Základní podmínky života - voda, půda	
Rozliší některé rostliny podle diakritických znaků, uvede příklady odrůd kulturních rostlin	Rozmanitost rostlin a hub, stavba těla, životní podmínky	EV: Exkurze a výukový program OZO	
Rozliší základní orgány rostlin, jejich funkce	Závislost výskytu rostlin na podmínkách a prostředí Druh a odrůda Rozlišování plevelů, keřů, stromů		
Uvede rozdíly mezi výživou hub a zelených rostlin	Poznávání rostlin a hub v naší přírodě		
Pozoruje přírodniny Krátko pohovoří o přípravě rostlin a živočichů na zimu	Příprava živočichů na zimu		
Prakticky změří hmotnost tělesa na váhách Prakticky změří objem objemným válcem Prakticky změří teplotu teploměrem Prakticky změří čas hodinkami nebo stopkami	Měření vlastností látek Praktické měření hmotnosti, objemu, času, teploty, rozpuštění látek	OSV: Komunikace v různých situacích, péče o dobré vztahy mezi dětmi	
Zachází správně s kompasem a magnety	Magnet, magnetická síla, kompas		
Rozliší horniny a nerosty, některé z nich pozná a pojmenuje Vysvětlí vznik půdy	Vlastnosti půdy, vody, vzduchu, hornin a nerostů		
Popíše některé změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne nebo roku	Změny neživé přírody Roční období, délka dne		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Pozoruje život rostlin a živočichů v přírodě v zimě, vyvodí z pozorování jednoduché závěry Vede si o pozorování stručný záznam	Živočichové v přírodě v zimě (stavba těla, způsob života, význam pro člověka) Domácí zvířata - kočka, pes		
Rozliší základní ekosystémy (les, potok, rybník, louka, zahrada, pole) Uvede jejich základní charakteristiku	Rozmanitost života ve vybraných přírodních celcích (např. les, pole, louka, voda, zahrada, pole)		
Rozpozná některé z vybraných jarních rostlin a hub	Nejčastější jarní rostliny, živočichové a houby ve sledovaných přírodních celcích a společenstvech		
Vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody Popíše některé základní práce v zemědělství v našem regionu Vypěstuje některou z běžných zelenin nebo květin	Vzájemná závislost organismů a neživé přírody v přírodních společenstvech Pozorování života jednotlivých organismů, jejich rozlišování Praktická pozorování v přírodě, vycházky Vlivy člověka na přírodní společenstva	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV: Lidské aktivity - Zdravé zuby - projekt	Akce: Sbíráme starý papír

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda - 5. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozmanitost přírody			
Vnímá planetu Zemi jako součást vesmíru, vyjmenuje planety sluneční soustavy, vysvětluje na základě elementárních poznatků o Zemi rozdělení času na den a noc a střídání ročních období	Vesmír, pozorování vesmíru, hvězdy, souhvězdí Země a Měsíc a jejich pohyb Sluneční soustava, planety Den a noc Roční období	EV: Základní životní podmínky Den Země - projektový den EV: Exkurze a výukový program OZO	
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, pozoruje podmínky života ve vztahu k podnebí a počasí	Voda, vzduch, koloběh vody v přírodě, proudění vzduchu, střídání dne a noci, roční období. Podnebí a počasí. Význam rostlin a živočichů na Zemi, přizpůsobení rozdílným přírodním podmínkám – podnebné pásy a přírodní oblasti	EV: Les, pole, vodní zdroje, lidská sídla, kulturní krajina. Základní životní podmínky: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů a přírodních zdrojů. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vlivy průmyslu na životní prostředí, odpady a hospodářství	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě, zná konkrétní činnosti člověka v přírodě - těžba nerostů, zemědělství, průmysl	Ochrana přírody, chráněná území ČR	VDO: Ochrana životního prostředí EV: Den Země - projektový den	Akce: Sbíráme starý papír
Provádí jednoduché pokusy, vysvětluje výsledky pokusů, pozoruje a třídí látky - voda, nerosty, horniny, vzduch	Vlastnosti látek, rozlišení látek Pokusy s vodou, půdou, vzduchem.	EV: Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, lidská sídla, kulturní krajina. Základní životní podmínky: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů a přírodních zdrojů.	
Třídí organismy a rostliny do známých skupin, zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách	Živočiškové a jejich rozmanitost, vybraní zástupci obratlovců a bezobratlých, rostliny - třídění podle charakteristických znaků, zástupci rostlin Rostliny a živočiškové biotů – polární oblasti, tundra, tajga, listnaté a smíšené lesy, travnaté oblasti, tropické lesy, pouště	EV: Základní životní podmínky Den Země - projektový den	

Očekávané výstupy:žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Člověk a jeho zdraví			
Využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života, popisuje základní stavbu lidského těla, rozlišuje etapy lidského života, orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození	Stavba těla , základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, základy lidské reprodukce Zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, nemoci přenosné a neprenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí a úrazů	OSV: Sebepojetí a sebezpoznání, moje tělo a můj vztah k sobě samému EV: Lidské aktivity - Zdravé zuby – projekt MKV: Multikulturalita, etnický původ	
V modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným	Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích Označování nebezpečných látek	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
V modelových situacích předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky, závislosti, hrací automaty a počítače, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním. Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. Uplatní základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	První pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku.		Dopravní výchova
Bezpečně ovládá pravidla pro chodce a cyklisty, poznává vztahy účastníků silničního provozu	Chování na chodníku a na silnici, přecházení silnice, výbava jízdního kola a cyklisty, bezpečná jízda, křižovatky, další dopravní značky, cestování dopravními prostředky, hromadná doprava		Dopravní výchova
V modelových situacích vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě, snaží se předcházet nebezpečí a v krizových situacích vyvodí správné řešení. Uplatňuje účelné způsoby chování ve zdraví ohrožujících situacích a v modelových situacích simulující mimořádné události;	Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích, řešení krizových situací	Děti, pozor, červená! - projektový den	Dopravní výchova
Ovládá zásady bezpečného chování v době volna a cestování Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Dodržování pravidel při volnočasových aktivitách souvisejících se silničním provozem	Bezpečně na prázdniny – projektový den	Dopravní výchova

Předmět: **VLASTIVĚDA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

V předmětu Vlastivěda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných třech okruzích z pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas. Vzhledem ke kooperativní projektové výuce a nosnosti tématu toto učivo prolíná celým vyučovacím procesem.

Žáci pozorují a pojmenovávají věci, jevy a děje, vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Získávají zkušenosti stavěné na praktických činnostech a zkušenostech. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákům zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Na základě poznávání nejbližšího okolí chápou organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší vlasti a k Evropě. Seznamují se s problémy současnosti. Poznávají, jak se život a věci vyvíjejí, jakým změnám podléhají v čase. Poznávají historii a současnost České republiky i v kontextu Evropy.

Předmět Vlastivěda je vyučován jako samostatný předmět ve 4. a v 5. ročníku, vždy po 2 hodinách týdně. Navazuje na předmět Vědy z 1. období. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají tyto formy a metody práce, např.: výuka ve třídě, vycházky s pozorováním, exkurze, návštěvy muzeí a jiných institucí, názorně demonstrační, komplexní výukové, dovednostně - praktické atd.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	-	-	-	2	2	4

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojených tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k okolí
- utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **VDO:** principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, demokratické způsoby řešení konfliktů, formy participace občanů v politickém životě, občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy; občan, občanská společnost a škola, demokratické vztahy ve škole
- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového poznání, soustředění, řešení problémů; sebepoznání a sebepojetí; moje tělo, vztahy k druhým lidem; seberegulace a sebeorganizace; organizace vlastního času, plánování učení; psychohygiena; organizace vlastního času, kreativita; nápady, originalita, tvořivost; poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace; řešení problému a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etiketa
- **EV:** ekosystémy: les, pole, vodní zdroje; lidské sídlo, kulturní krajina; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- **MDV:** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, vliv médií v životě
- **EGS:** objevujeme Evropu a svět, objevování města, kraje, kde bydlíme, vlast, Evropa
- **MKV:** kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikultura, principy solidarity, princip sociálního smíru

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k zakládání pokusů
- učitel nabízí různé zdroje informací
- učitel provádí jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech výklad, vede je k užívání obecně platných termínů, k nalézání souvislostí mezi poznatky a využití v praxi
- učitel podporuje u žáků využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- učitel nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku, poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie
- učitel podporuje u žáků naslouchání a respektování názorů druhých
- vyžaduje od žáků komunikaci mezi sebou a učitelem

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení
- motivuje žáky tyto postupy prakticky ověřovat
- učitel spoluvytváří pravidla kritérií a hodnocení

Kompetence sociální a personální

- učitel umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel
- učitel poskytuje prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení
- učitel je rádcem, vede žáky k efektivní spolupráci

Kompetence občanské

- učitel předkládá možnost volby při rozhodování, umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytuje mu účinnou pomoc dle svých možností
- učitel podporuje žáky k zodpovědnosti za svá rozhodování, k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- učitel poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky
- učitel předkládá různá rizika a následky, vyžaduje od žáků zodpovědný přístup
- učitel klade důraz na dodržování bezpečného chování
- učitel motivuje žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- učitel připravuje k výuce prezentace tak, aby žák dokázal s nimi samostatně pracovat, tak si zjednodušil své pracovní postupy a pomocí názorné výuky vede k objasnění i rozšíření učiva.
- učitel s dětmi diskutuje o nebezpečí digitálních technologií, o negativních dopadech na tělesné a duševní zdraví. Využívá neziskových organizací se zajímavými programy o nebezpečí internetu.
- učitel zadává úkoly k vyhledávání informací k danému učivu.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda - 4. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Místo, kde žijeme			
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Poznává světové strany Přiřadí světové strany na mapě, zorientuje mapu	Okolní krajina: • světové strany • mapa ČR	OSV: Sociální rozvoj - - mezilidské vztahy práce v týmu, ve skupině	
Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky Seznámí se s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny	Obec, město, místní krajina	Obec jako základní jednotka samosprávy VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Vyhledává typické regionální zvláštnosti osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska historického, politického, správního a vlastnického Poznává mapu České republiky, sousední státy, nejvyšší pohoří, řeky, nížiny	Mapa České republiky Povrch Vodstvo Působení lidí na krajinu a životní prostředí		
Region, ve kterém žijí, kulturní a průmyslové centrum regionu, obyvatelé, krajiny, města, průmysl Exkurze zajímavých míst	Regiony ČR – surovinové zdroje, výroba, služby a obchod Praha a její zajímavosti	VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Regiony ČR	EGS: Objevování města, kraje kde bydlíme, naše vlast	
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Poznává polohu a významné historické postavení hlavního města Prahy	Naše vlast - základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly	VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole, při vhodných podmínkách školy prokáže bezpečný pohyb na kole, chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu, Rozeznává vybrané značky	Technika jízdy, přeprava zavazadel Místo pro jízdu na kole/stezka pro cyklisty, obytná zóna/ Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění, objíždění Vedení kola, kde si hrát, značky	OSV: Děti, pozor, červená- projektový den OSV: Bezpečně na prázdniny-projektový den	Dopravní výchova
Lidé kolem nás			
Dodrжуje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie etické zásady, předcházení konfliktů	VDO: Občanská společnost a škola Demokratické vztahy ve škole OSV: Psychohygiena OSV: Sebepoznání a sebepojetí MKV: Mezilidské vztahy	
Lidé a čas			
Objasní historické důvody pro zařazení některých státních svátků a významných dnů	Současnost a minulost v našem životě: významné dny a státní svátky	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Pracuje s časovými údaji, orientuje se v čase, rozumí dějinám jako časovému sledu událostí Orientuje se v kalendáři	Orientace v čase, určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendář, letopočet Dějiny jako časový sled událostí		
Využívá knihoven, sbírek muzeí a archívů jako zdroje informací ke zdůvodnění základního významu chráněných nemovitých i movitých kulturních památek	Památná místa v regionu	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik Srovnává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti Seznamuje se s nejstarší historií českého národa	Současnost a minulost v našem životě Báje, mýty a pověsti z našich dějin Lovci mamutů Příchod Slovanů Velká Morava Přemyslovci Lucemburkové, Karel IV. Husitství Habsburkové		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda - 5. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu Zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole, při vhodných podmínkách školy prokáže bezpečný pohyb na kole, chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu. Rozlišuje dopravní značky. Dokáže řešit jednoduché křižovatky.	Obec, ČR Mapa, orientační body Řešení křižovatek	VDO: Občan, občanská společnost a stát Děti pozor, červená – projektový den Bezpečně na prázdniny – projektový den.	Dopravní výchova (<i>vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění volnočasových aktivit</i>)
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Mapa ČR - zemský povrch, nížiny, pohoří, vodstvo Světové strany Regionální turistická mapa	EV: Ekosystémy - Den Země - projektový den	
Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky, Evropy	ČR na mapě Evropy a světa	OSV: Rozvoj schopností poznávání	
Vyhledává typické regionální zvláštnosti osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	ČR- hl. město a další významná města, kraje, regiony Povrch, vodstvo CHKO Kultura		
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	ČR- člen OSN, NATO, EU Evropa - střediska cestovního ruchu Státy Evropy, regiony ČR Kontinenty	EGS: Objevujeme Evropu a svět EGS: Evropa a svět nás zajímá	
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Státní správa a samospráva (třídní, místní, krajská) Státní symboly Armáda ČR	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Den Země - projektový den MKV: Princip sociálního smíru a solidarity	

Očekávané výstupy:žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientace v časech, letopočtech Státní svátky a významné dny	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Využívá knihoven, sbírek muzeí, archivů a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody a kulturních památek Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území	Regionální památky, péče o památky (UNESCO) Lidé a obory zkoumající minulost		
Rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Tricetiletá válka J.A. Komenský Marie Terezie Josef II. Národní obrození Revoluční rok 1848 České země ve 2. polovině 19. století (kulturní a hospodářský rozvoj) Vznik Rakousko-Uherska První světová válka, vznik ČSR První republika- T.G. Masaryk Život mezi dvěma válkami Protektorát Čechy a Moravy Druhá světová válka Život pod II. světové válce Rok 1989 – Sametová revoluce	MDV: Fungování a vliv médií ve společnosti VDO: Občan, občanská společnost a stát. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.	www.pametnároda.cz

6.5. *Člověk a společnost*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** je zaměřena na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjení právního vědomí, pocitu odpovědnosti a sounáležitosti k evropským tradicím a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávacího okruhu je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Realizace v předmětech

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizována pouze na 2.stupni v předmětech Zdravý občan a Dějepis.

Předmět Zdravý občan je integrovaným předmětem vzdělávací oblasti Člověk a společnost a části vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Cíle vzdělávací oblasti vycházející z RVP

- ve vzdělávací oblasti se směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí naplňováním podporování těchto dovedností u žáků:
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru

- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Předmět: **ZDRAVÝ OBČAN**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Zdravý občan v sobě integruje předměty Výchova ke zdraví a Výchova k občanství. Je vyučován nejen v klasické třídě, ale i v odborné učebně společenských věd či v učebně s interaktivní tabulí.

Podle cílů vzdělávání a charakteru učiva se ve výuce tohoto předmětu využívají různé formy a metody práce, např.: frontální výuka s vhodným využitím demonstračních pomůcek, map, odborné literatury, projektové práce na daná témata, skupinové práce (s využitím např.: odborné literatury, encyklopedií, internetu...), exkurze, návštěvy úřadů a institucí....

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	2	1	2	1	6

Vzdělávání v předmětu ZDRAVÝ OBČAN směřuje k:

- preventivní ochraně zdraví
- vytváření dovedností odmítat škodlivé látky
- postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- formování a prohlubování základních hygienických, stravovacích a pracovních návyků
- orientaci ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- předcházení nemocem a úrazům
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- seznámení žáků se vztahy v rodině a širších společenstvích
- orientaci v hospodářském životě
- získávání orientace v úkolech důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády
- seznámení s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života

- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- orientaci v problematice peněz a cen
- k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- získávání orientace v základních otázkách lidské sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- poskytování první pomoci dle jejích pravidel a zásad

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita, obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích ...
- VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...
- EV – člověk a příroda, zásahy člověka do přírodních poměrů, chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MKV – světová náboženství, schopnost zapojovat se do diskuze, kulturní difference, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity, sbližování a prolínání kult. vlivů v různých obdobích, náš etnický původ, předsudky a stereotypy ve vnímání cizích kultur, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,...
- EGS – integrace Evropy, osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané ...
- MDV - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, argumentace a výrazové prostředky komerční i politické reklamy,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- důsledně užívá správnou terminologii
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

- vytváří podněty a situace, při kterých žáci sami docházejí k řešení a závěrům
- zadává i takové úkoly, jejichž řešení lze dosáhnout různými způsoby

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje do výuky diskuzi
- učí žáky argumentovat
- seznamuje žáky s různými typy textů, úředních dopisů a formulářů
- využívá informačních a komunikačních prostředků
- vytváří příležitosti vedoucí k žákovské interpretaci či prezentaci textů, grafů, obrazových materiálů, tabulek a projektů
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří situace podporující komunikaci mezi žáky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV
- technika, skupinové práce, kooperativní postupy...)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami po kritickém zhodnocení faktů či logickém
- uvažování docházejí k závěrům a řešením
- vede žáky k práci s fakty a argumenty
- umožňuje žákům volný přístup k pomůckám a materiálům obsahujícím potřebné
- informace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- vytváří situace, jež prohlubují pozitivní klima ve třídě

Kompetence občanské

Učitel:

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- vede žáky k tomu, aby byli ohleduplní k ostatním
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svojí činnost nebo její výsledky
- vyžaduje dodržování obecně platných zásad slušného chování
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- ukazuje žákům, jak lze využít obecné znalosti v běžné praxi
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti, dopravních předpisů, vyhlášek a zákonů
- vytváří žákům modelové situace k řešení praktických problémů
- vede žáky ke správnému používání techniky a přístrojů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, k předcházení situacím s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- ukazuje žákům jak využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- umožňuje žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků

Vzdělávací oblasti: Člověk a zdraví a člověk a společnost			
Vyučovací oblast: Zdravý občan 6. ročník			
Očekávané výstupy : žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurse, kurzy projekty	Poznámky
Uvědomí si rozdílné prožívání času Dokáže vyhodnotit méně důležité a důležitější činnosti Umí s časem správně zacházet Dokáže vysvětlit, čím jsou přírodní cykly způsobeny Chápe závislosti člověka na přírodě v návaznosti na vegetační cyklus přírody	Člověk v rytmu času	OSV: osobnostní rozvoj-psychohygiena, sociální rozvoj- poznávání lidí, mezilidské vztahy EVVO: vztah člověka k prostředí	
Dokáže vysvětlit pojem domov Uvědomuje si význam rodiny pro vývoj člověka Na příkladech dokládá význam spolupráce při řešení úkolů v rodině Rozeznává typy rodin Jmenuje a vysvětlí funkce rodiny	Rodinný život		Projekt: Můj rodokmen
Osvojí si správné postupy přípravy na vyučování Chápe význam vzdělání pro budoucí život Uvědomuje si potřebu dodržování pravidel společného života lidí Navrhuje způsoby řešení neshod a konfliktů nenásilným způsobem	Život ve škole	VDO: občanská společnost a škola MKV: lidské vztahy	
Uvědomuje si význam úcty ke kulturním památkám Učí se schopnosti vystoupit proti vandalismu	Z historie	D, Z	
Porozumí základním pojmům, popíše základní funkce složek státní moci Charakterizuje demokratický systém	Má vlast	VDO: občan, občanská společnost a stát VDO: principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Zná zásady první pomoci	První pomoc	Př	
Jmenuje a vyhledá v kalendáři významné dny a svátky a dokáže je spojit se zvyky a tradicemi	Kalendář		Projekt: Zvyky a tradice v zemích EU

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vysvětlí pojmy zdraví, zdravý životní styl, prevence, výchova ke zdraví Rozumí vazbě mezi zdravím a nemocí Rozlišuje pozitiva a negativa určitého životního stylu lidí pro zachování zdraví	Rozvoj osobnosti Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	Př	
Objasňuje vlastními slovy nebezpečí spojená s krizovými situacemi, včetně oblasti šikanování Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, při mimořádných událostech V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí Diskutuje nad posouzením možných následků krizových situací a navrhuje konstruktivní řešení Vyhledá kontaktní adresy a telefony na zařízení pro pomoc v krizi ve svém okolí Vyjadřuje vlastními slovy cíle a obsah "Úmluvy o právech dítěte"	Osobní bezpečí	OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj - mezilidské vztahy, kooperace, morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Vzdělávací oblasti: Člověk a zdraví a člověk a společnost
Vyučovací oblast: Zdravý občan 7.ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Chápe a vysvětlí pojem národa. Zná některá zajímavá a památná místa našeho státu.	Národ - kořeny národa, historie národa - národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo)	OSV: Osobnostní rozvoj- sociální rozvoj EGS: Objevujeme Evropu a svět MKV: Multikulturalita EV: Vztah člověka k prostředí MDV: Práce v realizačním týmu D, Př, Vv, Hv,Čj, Z	Projekt: Naše slavné osobnosti, Naše významná místa, Proslulá umělecká díla
Na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů vypjatého nacionalismu. Vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají.	Vlast	OSV: Osobnostní rozvoj- sociální rozvoj EGS: Objevujeme Evropu a svět MKV: Multikulturalita MDV: Práce v realizačním týmu D, Vv, Hv,Čj, Z	
Zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací a je schopen je realizovat v praxi. Zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva. Zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace a zásady chování po vyhlášení evakuace, dokáže se podle nich chovat.	Mimořádné situace improvizovaná ochrana havárie s únikem nebezpečné látky klasifikace mimořádných událostí varovný signál a jiné způsoby varování základní úkoly ochrany obyvatelstva evakuace činnost po mimořádné události prevence vzniku mimořádných událostí	OSV: Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VDO: Občan a stát MKV: Lidské vztahy EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Př,Ch	
Chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům, je schopen navrhnout konkrétní postupy ochrany památek.	Naše obec, náš region, náš kraj - zajímavá a památná místa - ochrana kulturních památek a přírodních objektů - zodpovědnost za životní prostředí	OSV: Osobnostní rozvoj- sociální rozvoj EGS: Objevujeme Evropu a svět MKV: Multikulturalita EV: Vztah člověka k prostředí D, Př, Vv, Hv,Čj, Z	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat.	Hospodářský život, hospodaření s penězi, rozpočet majetek, vlastnictví, ochrana majetku Ekonomické hodnoty – vztah mezi ekonomikou a etikou	M	
Rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními. Samostatně zvládá základní postupy včetně základů obvazové techniky. Poskytne nezbytnou 1.pomoc i při vážnějších poraněních. Orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti. Posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy. Orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání. Vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob. Navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy. Rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor.	Výživa a zdraví základní postupy 1. pomoci, obvazová technika 1.pomoc v improvizovaných podmínkách přivolání lékaře poruchy příjmu potravy mentální anorexie, bulimie výživa a civilizační nemoci zásady zdravé výživy, pitný režim sexuální dospívání a reprodukční zdraví sexuální zneužívání vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	OSV: Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj MKV: Lidské vztahy EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí PŘ,CH	
Porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí). Projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly. Respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti . Vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí. Orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí . Charakterizuje prostředky masové komunikace. Posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění.	Kultura - rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury - hodnoty a tradice - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - masová kultura, masmédia (prostředky masové komunikace, vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí)	OSV: Osobnostní rozvoj- sociální rozvoj EGS: Objevujeme Evropu a svět MKV: Multikulturalita MDV: Práce v realizačním týmu, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Vzdělávací oblasti : Člověk a zdraví a člověk a společnost
Vyučovací oblast : Zdravý občan 8.ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu). Vysvětlí, jaké výhody a nevýhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů. Charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce.	Právní základy státu - znaky státu typy a formy států - státní občanství ČR - složky státní moci, jejich orgány a Instituce, obrana státu	VDO: Občan a stát, principy demokracie EGS: Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané MKV: Princip sociálního smíru a solidarity D	
Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů . Stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR.	Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR)	VDO: Občan a stát, principy demokracie MKV: Princip sociálního smíru a solidarity D,Z	
Uvede zdravotní rizika spojená s alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví. Používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky.	Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí - návykové látky a zákon - zdravotní a sociální rizika - zneužívání návykových látek - odmítání návykových látek - pozitivní životní cíle a hodnoty - návykové látky a bezpečnost v dopravě - návykové látky a zákon - reklamní vlivy - počítače a hazardní hry , gamblérství - linky důvěry, krizová centra - krizové situace : šikanování, týrání, sexuální zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení	OSV: Prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování VDO: Projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV: Vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí Př,Ch,F,M	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zná základní informace o sexualitě. Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování Osvojí si pojmy z oblasti sexuality. Zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den. Zná základní pravidla hygieny pohlavního styku. Uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod. Orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální,...). Vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu. Pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití.	Sexuální výchova - význam sexuální výchovy, fakta o sexualitě - intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, hygiena pohlavního styku - dětská gynekologie - předčasná sexuální zkušenost a její rizika (strom rozhodování) - sexuální orientace - potřeba citu a lásky u tělesně a smyslově postižených - početí, těhotenství, porod - antikoncepce, předčasné ukončení těhotenství - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity ochrana před přenosnými chorobami cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	VDO: V samostatném a odpovědném řešení problémů, angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování OSV: Obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích EGS: Osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí. Uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva. Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva. Vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu. Uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři). Orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. Rozliší protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Právo a spravedlnost - lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv - právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis - publikování právních předpisů - protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnosti; postihy, protiprávního jednání) - právo v každodenním životě (člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající)	OSV: Sociální rozvoj VDO: Občanská společnost a škola , občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV: Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity MDV: Tvorba mediálního sdělení	
Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Psychická onemocnění Násilí mířené proti sobě samému Rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) Násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání Trestná činnost, Dopink ve sportu		

Vzdělávací oblasti : Člověk a zdraví a člověk a společnost
Vyučovací oblast : Zdravý občan 9.ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování je tolerantní k menšinám. Rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést. Uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty. Vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry..) Navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat. Vyjádří své možnosti, jak pomoci v situacích ohrožení obrany státu.	Člověk hledá společenství Podobnost a odlišnost lidí Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Problémy lidské nesnášenlivosti Vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) Mezilidská komunikace a její projevy lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti) Otevřená komunikace – úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách. Positivní vzory versus pochybné idoly Senzibilizace pro rozlišování vzorů Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace Respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie Chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích Dopad vlastního jednání a chování	OSV: Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj MKV: Kulturní diference, multikulturalita, lidské vztahy Čj, Cj	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti Uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti Dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, Uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, Uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu na příkladu chování kupujících a prodávajících Vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH Popíše vliv inflace na hodnotu peněz Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje Uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví - peníze – funkce a podoby peněz, formy hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání	M	Finanční gramotnost

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska. Pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné. Seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus. Uvědomí si význam vůle. Dokáže posilovat své volní jednání. Získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání. Uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat. Zamýšlí se nad smyslem lidského života . Dokáže pochopit, proč má lidský život smysl v konání dobra a prospěchu nejen v osobním, ale i obecném.	Člověk hledá sám sebe - člověk jako osobnost - charakter, charakterové vlastnosti, svědomí - sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika - vůle, volní jednání City a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citu, výrazovost) Sociální pozice, sociální role Životní cíle, aspirace, plánování života Hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita) Životní názor (víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost) Jedinečnost a identita člověka Rozvoj sebevědomí, Hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagementsebepoznání a sebepojetí Vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhající a prosociální chování	OSV: Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj MKV: Kulturní diference, multikulturalita, lidské vztahy Čj, Cj	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uvede příklady některých globálních problémů současnosti Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů Uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Člověk hledá svůj svět významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro život lidstva) - globalizace (projevy, klady a zápory) - mezinárodní vztahy	OSV: Osobnostní rozvoj- sociální rozvoj VDO: Formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS: Evropa a svět nás zajímá- objevujeme Evropu a svět- jsme Evropané MKV: Kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV: Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	

Předmět: DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje samostatně v rámci vzdělávací oblasti. Je vyučován nejen v klasické třídě, ale i v odborné učebně společenských věd či v učebně s interaktivní tabulí.

Podle cílů vzdělávání a charakteru učiva se ve výuce tohoto předmětu využívají různé formy a metody práce, např.: frontální výuka s vhodným využitím demonstračních pomůcek, atlasů a map, projektové práce na daná témata, skupinové práce (s využitím např.: odborné literatury, encyklopedií, internetu...), exkurze, prohlídky muzeí a galerií....

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	2	1	2	1	6

Vzdělávání v předmětu DĚJEPIS směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií evropských a světových dějin
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,...
- VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...
- EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...

- MKV – světová náboženství, sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky a stereotypy ve vnímání cizích kultur, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,...
- EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- důsledně užívá správnou terminologii
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vytváří podněty a situace, které vedou k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje do výuky diskuzi
- učí žáky argumentovat
- seznamuje žáky s různými typy textů a s prací s historickými dokumenty
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika, skupinové práce, kooperativní postupy...)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami po kritickém zhodnocení faktů či logickém uvažování docházejí k závěrům a řešením

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- vytváří situace, jež prohlubují pozitivní klima ve třídě

Kompetence občanské

Učitel:

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- ukazuje žákům, jak lze využít dějepisné znalosti v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- ukazuje žákům jak využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- umožňuje žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- umožní žákům pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací oblast: Dějepis 6.ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vytvoří časovou přímku, dokáže do ní zaznamenat data v řádné posloupnosti pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány. Orientuje se v historickém čase. Dokáže pracovat s pojmy prostor, čas. Rozliší historické prameny podle původu a způsobu využití. Pojmenuje instituce, kde jsou tyto shromažďovány. .	Úvod do studia dějepis Význam zkoumání dějin Zdroje získávání informací o dějinách, historické prameny		
Rozliší rozdíly mezi různými názory na původ člověka. Podle popisu rozezná jednotlivá vývojová stadia člověka. Dokáže vysvětlit rozdíly ve způsobu života lidí v jednotlivých stádiích i jejich společné rysy.	Vznik a původ člověka Starší doba kamenná	OSV: komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů EV: člověk a příroda Z, Vv, Př	
Vysvětlí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství. Vysvětlí podmínky vzniku řemesel.	Mladší doba kamenná	OSV: kreativita EV: lidské aktivity a problémy, živ. prostředí (zemědělství a životní prostředí) Z, Př, Vv	
Na příkladech vysvětlí podmínky vzniku řemesel a obchodu. Vysvětlí rozdíly ve vlastnostech kovů a tím důvody rozšíření železa.	Doba kovů Rozvoj řemesel a obchodu Rozpad rodové společnosti	Z, Ch, Zo,	
Vysvětlí na příkladech nerovnoměrnost vývoje v různých oblastech a tím i kulturní rozmanitost světa.	Naše země v pravěku	Vv, Zo	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vysvětlí na příkladech souvislost přírodních podmínek a místem vzniku nejstarších států. Popíše podle osnovy vznik státu a otrokářské společnosti . Pomocí příkladů dokáže popsat projevy náboženských představ člověka.	Starověk, starověké státy	EV: příroda a první civilizace Zo, Z, Vv, Př	
Na příkladech vysvětlí vznik a podstatu antické demokracie a dalších způsobů vlády v antickém Řecku.	Antické Řecko	VDO: demokracie, despocie, tyranie MKV: sblížování a prolínání kult. vlivů v období helénismu Vv, Zo, Čj	
Na příkladech vysvětlí různé formy státní moci. S pomocí map vysvětlí vývoj a rozmach římské říše. Podle osnovy vysvětlí vliv křesťanství na vznik prvních feudálních států.	Antický Řím Počátky křesťanství Naše země v době římské	VDO: království, republika, císařství, občanská práva EGS: integrace Evropy, vliv Říma na ranně feudální státy Vv, Čj, Zo, Z	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací oblast: Dějepis 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vysvětlí státopornou úlohu panovnických dynastií. Na příkladech vysvětlí společenské uspořádání raně feudálního státu. Na příkladech vysvětlí, jak obohatily orientální kultury Evropu. Pomocí obrázků charakterizuje dobový životní styl.	Raný středověk První státní útvary na našem území Křížové výpravy Vznik raně středověkých států ve střední Evropě Románská kultura	EGS: formování evropských států, klíč. události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy MKV: náš etnický původ EV: historické památky Z, Vv, Hv, Zo	
Dokáže rozeznat politické, sociální a kulturní změny na přelomu raného a vrcholného středověku a dokumentovat je na vhodných příkladech. Pomocí příkladů dokáže vysvětlit rozmach českého státu a jeho příčiny. Pomocí obrázků a vhodných příkladů charakterizuje dobový životní styl.	Vrcholný středověk Český stát za posledních Přemyslovců Český stát za Lucemburků Gotická kultura Husitství	VDO: Magna charta 1215 – vznik parlamentu MKV: předsudky, stereotypy kat. církve, husitství EV: historické památky Čj, Hv, Vv, Zo	
S pomocí osnovy vysvětlí okolnosti vzniku středoevropského soustátí.	Pozdní středověk Doba poděbradská Doba jagellonská	EGS: mírový plán Jiřího z Poděbrad Z, Zo, Vv, Hv, Čj	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací oblast: Dějepis 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Pomocí obrázků a vhodných příkladů charakterizuje dobový životní styl. Vysvětlí změny v myšlení lidí na počátku novověku a jejich příčiny.	Humanismus, renesance	Vv, Zo, Hv, Čj, Cj	
S pomocí mapy popíše průběh, trasy a důvody zámořských objevů.	Zámořské objevy	MKV: poznávání nových kultur Z, Zo	
S pomocí osnovy vysvětlí příčiny a cíle reformace. Na příkladech vysvětlí pojem absolutní moc, absolutismus. S pomocí osnovy a příkladů vysvětlí postavení českých zemí v Evropě, příčiny a důsledky náboženské nesnášenlivosti.	Počátky novověku Vznik absolutních monarchií Český stát před třicetiletou válkou Třicetiletá válka	EGS: Reformace, objevení Ameriky a jeho důsledky MKV: náboženská tolerance a nesnášenlivost Z, Zo, Čj	
S pomocí příkladů a obrázků popíše znaky baroka a rokoka.	Baroko, rokoko	Vv, Hv, Čj	
Na příkladech vysvětlí situaci v českých zemích po třicetileté válce.	Upevňování moci Habsburků po třicetileté válce	VDO: rekatolizace, nevolnictví Z, Čj, Zo	
Vysvětlí pojem osvícenství, na příkladech ukáže, proč je myšlenkovým předělem. Podle osnovy vysvětlí rozpory mezi absolutismem a potřebami hospodářského rozvoje zemí. S pomocí mapy vysvětlí pojem kolonie, na příkladech zdůvodní potřebu boje za svobodu.	České země za Marie Terezie a Josefa II. Revoluce ve Francii Vznik USA Rozmach Velké Británie	VDO: ústava, lidská práva EGS: společné znaky revolucí v USA, FR. A Británii Z, Zo, Čj	
Na konkrétních příkladech vysvětlí příčiny a důsledky rozmachu průmyslu.	Průmyslová revoluce, změny v životě lidí		
S pomocí příkladů a obrázků popíše znaky klasicismu a romantismu.	Klasicismus a romantismus	Vv, Hv, Čj	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Na příkladech českého národního obrození popíše vznik novodobých národů .	Národní a osvobozenécké hnutí v Evropě Utváření novodobého českého národa Revoluce 1848 v Evropě a v českých zemích	VDO: občanská společnost MDV: NO – obroda čes. jaz., knihy, noviny... Z, Zo,Č j, Vv	
Podle osnovy vysvětlí snahy o vznik národních celků.	Sjednocení Itálie a Německa	Z, Zo	
Rozliší rozdíly mezi severem a jihem USA a tím vysvětlí příčiny tamní občanské války. Vysvětlí pojem rasismus.	Občanská válka v USA	MKV: rasismus, otrokářství Z, Zo	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací oblast: Dějepis 9.ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vysvětlí příčiny kolonialismu a imperialismu a příčiny vedoucí k 1. světové válce	Kolonialismus, Evropa před 1. světovou válkou	MDV: propaganda VDO: mnohonárodnostní stát, tolerance, volební systém, formy vlády	
Vysvětlí příčiny a důsledky první světové války. Podle osnovy vysvětlí okolnosti vzniku samostatného Československa, jeho vnitřní situaci a mezinárodní vztahy.	První světová válka Vznik ČSR, hospodářsko- politický vývoj republiky, národnostní a sociální složení obyvatel	MDV: propaganda VDO: mnohonárodnostní stát, tolerance, volební systém, formy vlády EGS: 1.sv.válka-mezník vývoje, vznik SN Z, Zo	
Vysvětlí na příkladech změny v mezinárodních vztazích způsobené vznikem komunistického režimu, vypjatého nacionalismu a rasismu. Podle osnovy nalezne souvislosti mezi špatným stavem ekonomiky a rozšířením extremistických názorů.	Vznik a vývoj Sovětského svazu v meziválečném období Počátky fašismu Světová hospodářská krize a její důsledky	MDV: propaganda VDO: mnohonárodnostní stát, tolerance, volební systém, formy vlády MKV: rasismus, nacionalismus, šovinismus Z, Zo	
Na příkladech vysvětlí rozmanitost projevů kultury.	Kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války	Vv, Čj, Hv	
Podle osnovy a mapy vysvětlí vývoj situace Československa v závěru 30. let 20. stol., vznik druhé republiky a zánik Česko -Slovenska.	Cesta k Mnichovu Mnichovská dohoda a její důsledky Druhá republika	MDV: propaganda MKV: rasismus, nacionalismus, šovinismus, lidská solidarita s pronásledovanými EGS: Mnichovská dohoda, politika apeceamentu Z, Čj, Zo	
Dokáže na příkladech rozlišit různé interpretace historických faktů a odhadnout příčiny těchto rozdílů. Získá z historických dokumentů povědomí o hrdinství účastníků boje proti fašismu.	Druhá světová válka Protektorát Protifašistický odboj	MDV: propaganda VDO: totalitní režim, holocaust OSV: projekty (alternativně- protif. odboj, holocaust, osvobození ČSR...)	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Podle osnovy vysvětlí poválečný vývoj v Československu vedoucí až k nástupu komunistického režimu.	Československo v l. 1945 - 1948 Nástup totalitního režimu po r. 1948	MDV: propaganda VDO: totalitní režim EGS: vznik a úloha OSN Z, Zo	
Na příkladech vysvětlí znaky totalitních systémů. Podle učebnice ukáže příčiny vzniku a problémů bipolárního světa. Vysvětlí nutnost respektování identity lidského jedince.	Studená válka Komunistický režim v Československu Rozdělení světa do vojenských bloků Rozpad koloniálního systému	VDO: Československo a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77 EGS: Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva EV: zásahy do přírod. poměrů (SSSR, třetí svět) Z, Zo	
Na příkladech vysvětlí podle osnovy postupný rozpad východního bloku, situaci v Československu v r. 1989 a na počátku 90. let, vznik České republiky.	Krise sovětského impéria Sametová revoluce Rozpad Československa, vznik České republiky	VDO: formy vlády EGS: revoluce 1989 Z, Zo	
Pomocí příkladů z tisku a literatury doloží vliv médií na každodenní život.	Problémy současného světa	MDV: sdělovací prostředky a politika Zo, Čj, Vv, Hv	
Vysvětlí důvody vedoucí k začleňování ČR do nových mezinárodních vztahů.	Evropská integrace a globalizace	EGS: začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU Z, Zo	

6.6. *Člověk a příroda*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je zaměřena na otázky a témata spojená se zkoumáním přírody. Žáci jsou vedeni k porozumění zákonitostem přírody a přírodních jevů i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Přírodu poznávají jako celek v důsledku cíleného propojování poznatků v jednotlivých předmětech. Podporováno je kritické myšlení, vztah k ekologii a propojování poznatků praktickými ukázkami a dovednostmi.

Realizace v předmětech

Vzdělávací obsah této oblasti je realizován ve všech ročnících na 2. stupně v předmětech Fyzika, Přírodopis a Zeměpis a v 8. a 9. ročníku v předmětu Chemie.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět realizovanou v ročnících 1. stupně.

V rámci nabízených volitelných předmětů si žáci mohou na základě volby rozšířit dovednosti v kompetence v předmětech Biologická praktika, Fyzikální praktika, Chemická praktika a Zeměpisný seminář.

Cíle vzdělávací oblasti vycházející z RVP

- Ve vzdělávací oblasti se směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí naplňováním podporování těchto dovedností u žáků:
- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Předmět: **FYZIKA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět navazuje na výuku matematiky, prvouky, vlastivědy a přírodovědy na prvním stupni.. Obsahově se fyzika člení do několika oblastí, které pokrývají široké spektrum přírodních jevů. Vyučování fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, nabízí dobrodružství poznávání a chápání okolního světa. Dává jim potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim tak lépe se orientovat v běžném životě.

Hlavní důraz při výuce je kladen na praktické činnosti realizující se formou pokusů, experimentů či měření a co nejuzší propojení s podmínkami v reálném životě. Fyzika se snaží podporovat samostatné a otevřené myšlení žáků, umožňuje jim kriticky se zamýšlet nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory. V neposlední řadě vede žáky k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírodního prostředí a rozvíjení environmentálního povědomí.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	1	2	2	1	6

Minimálně jedna vyučovací hodina fyziky týdně probíhá ve speciální učebně fyziky

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají tyto formy a metody práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce, laboratorní práce.

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k:

- porozumění přírodním jevům, jejich zákonitostem, souvislostem
- postupnému osvojení fyzikálních pojmů, odborné terminologie
- orientování se v běžném životě, využívání současných technologií
- rozvíjení a upevňování dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti
- samostatnému a otevřenému myšlení žáků
- zamýšlení se nad zadanými problémy, které souvisí s přírodními jevy
- vyjadřování vlastních názorů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; komunikace
- **MDV:** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- **EV:** lidské aktivity; vztah člověka k prostředí

Ve fyzice se nejsou zastoupena průřezová témata: EGS, MKV, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k samostatnému měření, porovnávání naměřených hodnot
- učitel učí žáky vyhledávat, třídit a propojovat informace
- učitel vede žáky k používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá úkoly, při kterých se žáci učí praktické řešení
- učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí a znalostí
- učitel podporuje různé způsoby řešení problémů
- učitel podporuje spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k písemnému i ústnímu formulování svých myšlenek
- učitel učí žáky naslouchat druhým, diskutovat, respektovat názory druhých
- učitel nabízí žákům různé typy textů, záznamů, materiálů, informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učitel rozvíjí u žáků spolupráci, učíme je vzájemně si pomáhat
- učitel učí žáky respektovat, hodnotit práci svou i celé skupiny

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie
- učitel učí je odpovědnosti za kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- učitel učí žáky používat bezpečně pracovní nástroje
- učitel vede žáky k dodržování bezpečného chování při práci s přístroji, zařízeními

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a technologií
- učitel vede žáky k získávání a vyhledávání dat a informací z různých zdrojů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			
Vyučovací předmět: Fyzika 6. ročník			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky – rozšiřující učivo
Změří a zapíše vhodně zvolenými měřidly délku, objem, hmotnost, teplotu, čas. Dokáže posoudit, jak se změnila délka či objem tělesa při zahřívání a ochlazení těles, uvede příklady. Podle vzorce vypočítá hustotu tělesa. využití v praxi. Vyhledává v tabulkách u vybraných látek hodnoty hustoty a orientuje se v jejich hodnotách.	Látky a tělesa, měřené veličiny	OSV: Rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace	https://www.skolasnadhledem.cz
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.	Látky a tělesa, skupenství látek	CH	<u>RNDr. Vladimír Vaščák – osobní stránky učitele z Moravy (vascak.cz)</u>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky – rozšiřující učivo
Rozhodne, zda těleso vzhledem k jinému tělesu koná pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, křivočarý. Podle vzorce pro dráhu, rychlost a čas rovnoměrného pohybu vypočítá jednotlivé veličiny	Pohyby těles	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Newtonovy zákony
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směr a výslednici.	Síly, gravitační pole a gravitační síla Síly, tlaková síla a tlak, třecí síla, výslednice dvou sil stejných a opačných směrů		Měření síly, otáčivé a deformační účinky síly
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	Mechanické vlastnosti tekutin, Pascalův zákon, hydrostatický a atmosférický tlak	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Umí vyhledávat informace na internetu a pracovat z různými typy zdrojů.
Vypočítá velikost vztlakové síly podle vzorce.	Archimédův zákon	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.		OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	Elektromagnetické a světelné děje, vlastnosti světla	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Rozšiřující učivo
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	Přeměny energie		
Vyhledává v tabulkách u vybraných látek hodnoty teploty tání a varu a orientuje se v jejich hodnotách.	Energie, přeměny skupenství	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tepelná výměna, výpočet tepla
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Energie, formy energie	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	Elektromagnetické a světelné děje, elektrický obvod	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ohmův zákon

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky – rozšiřující učivo
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí šíření zvuku. Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	Zvukové děje, vlastnosti zvuku	OSV: Rozvoj schopností poznávání EV: Lidské aktivity, vztah člověka k prostředí	
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	Vesmír, sluneční soustava	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Hvězdy a planety

Předmět: FYZIKÁLNÍ SEMINÁŘ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzikální seminář je vyučován jako povinně volitelný předmět v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka probíhá v učebně fyziky. K dosažení vzdělávacích cílů se v tomto předmětu využívají různé metody a formy práce, hlavně praktické činnosti spojené s pozorováním, náročnějším měřením a pokusy spojené s vyhodnocováním jejich výsledků a vyvozováním závěrů. Rozvíjí logické a tvůrčí myšlení řešením problémových úloh. Vytváří možnosti obhajovat výsledky své práce, využívat je v orientaci v běžném životě.

Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávání v předmětu Fyzikální seminář směřuje k:

- pozorování, měření a experimentální činnosti žáků
- řešení problémových úloh
- práci s informacemi při řešení úkolů
- diskusím
- zpracování referátu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; komunikace
- **MDV:** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- **EV:** lidské aktivity; vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k samostatnému měření, porovnávání naměřených hodnot
- učitel učí žáky vyhledávat, třídit a propojovat informace
- učitel vede žáky k používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá úkoly, při kterých se žáci učí praktické řešení
- učitel vede žáky k využívání získaných vědomostí a znalostí
- učitel podporuje různé způsoby řešení problémů
- učitel podporuje spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky naslouchat druhým, diskutovat, respektovat názory druhých
- učitel nabízí žákům různé typy textů, záznamů, materiálů, informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učitel rozvíjí u žáků spolupráci, učí je vzájemně si pomáhat
- učitel učí žáky respektovat, hodnotit práci svou i celé skupiny

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie

Kompetence pracovní

- učitel učí žáky používat bezpečně pracovní nástroje
- učitel vede žáky k dodržování bezpečného chování při práci s přístroji, zařízeními

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a technologií
- učitel vede žáky k získávání a vyhledávání dat a informací

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzikální seminář

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky – rozšiřující učivo
Změří různými měřidly délku, umí naměřené hodnoty zapsat, určí přesnost měření. Určí různými způsoby objem pevných a kapalných těles, hodnoty zapíše. Z naměřených hodnot hmotnosti a objemu tělesa vypočte jeho hustotu, porovná s hodnotami uvedenými v tabulkách. Sleduje, zapíše, graficky znázorní změnu teploty vody při zahřívání a ochlazování. Změří velikost síly siloměrem	Měření fyzikálních veličin.	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Změří velikost síly siloměrem
Určí síly, které působí na těleso, jejich velikost, směr. Určí výslednici při skládání sil stejných, opačných i různoběžných směrů.	Síly, skládání sil.	OSV: Komunikace	
Pracuje s grafy, které znázorňují pohyb.	Pohyb těles.	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	<u>RNDr. Vladimír Vaščák – osobní stránky učitele z Moravy (vascak.cz)</u>
Zná základní schematické značky sestaví el. obvod podle nákresu.	Elektrický obvod.		

Předmět: CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie se vyučuje samostatně v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka probíhá v odborné učebně. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny - dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné. Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně získané základní poznatky využili i v jiných předmětech a v mnohostranných oborech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka).

K dosažení vzdělávacích cílů jsou v tomto předmětu využívány tyto formy a metody práce: frontální výuka s demonstračními pokusy a nástěnnými obrazy, projektové práce na daná témata, skupinová práce (s využitím chemikálií, odborné literatury, encyklopedií, časopisů, internetu), laboratorní práce, exkurze.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	0	2	2	4

Vzdělávání v předmětu Chemie směřuje k:

- poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- prohlubování zájmu o přírodu a přírodní vědy
- vytváření vztahu mezi člověkem a životním prostředím
- logickému myšlení a k utváření vlastních názorů, definic a postojů
- řešení problémů a správnému jednání v praktických situacích, vysvětlování a zdůvodňování chemických jevů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV** : řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace, mezilidské vztahy, kreativita, komunikace
- **MV** : interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení
- **EGS** : Evropa a svět nás zajímá
- **EV** : základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, základní podmínky života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

- učitel podněcuje žáky k pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- učitel klade důraz na správné používání chemických termínů, symbolů a značek
- učitel dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- učitel nabízí žákům různé aktivizující metody, které přibližují základní poznatky z chemie a jejich využívání v životě člověka

Kompetence komunikativní

- učitel vyžaduje správné užívání chemických symbolů a značek
- učitel podněcuje žáky k logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učitel předkládá úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- učitel umožňuje žákům využívání všech dostupných informačních a komunikačních médií
- učitel užívá práce kooperativní a kompetitivní

Kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá dostatečný počet námětů k samostatnému uvažování a k řešení problémů souvisejících s bezpečným užíváním chemických látek
- učitel dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- učitel napomáhá žákům promýšlet pracovní postupy praktických cvičení
- učitel vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe
- učitel klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
- učitel podněcuje žáky k samostatnému pozorování vlastností látek, chemických reakcí a k jejich vyhodnocování praktických závěrů pro

současnost a budoucnost

- učitel učí žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje práci ve skupině, vede žáky ke spolupráci ve skupině
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učitel podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- učitel vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje od žáků dodržování pravidel slušného chování
- učitel respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků
- učitel předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- učitel demonstruje žákům chování v krizových situacích (přivolání pomoci a poskytnutí první pomoci)
- učitel seznamuje žáky se zásadami chování občanů při úniku nebezpečných látek

Kompetence pracovní

- učitel kontroluje práce žáků
- učitel rozvíjí u žáků smysl pro efektivní práci
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- učitel vyžaduje dodržování pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí)
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi
- učitel učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat

Kompetence digitální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah
- učitel vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a technologií
- učitel umožňuje žákům využívat aplikace při učení
- učitel vede žáky k získávání a vyhledávání dat a informací

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Dodržuje bezpečnost při práci s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost.	Zásady bezpečné práce	Př	
Uvede příklady nebezpečných látek a zásady bezpečné práce s nimi Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím nesmí pracovat Rozliší označení nebezpečných látek.	Nebezpečné látky a přípravky	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Zdůvodní zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu.	První pomoc při úrazu v laboratoři	Př	
Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. Rozezná třídy nebezpečnosti hořlavin.	Hořlaviny	F, ZO	
Navrhne příklady chemického děje a objasní, čím se zabývá chemie.	Chemické děje		
Rozliší fyzikální tělesa a látky Rozliší vybrané látky podle jejich různých vlastností. Navrhne a provede jednoduché chemické pokusy týkající se vlastností látek a zaznamená jejich výsledek	Látky a tělesa	OSV: Kooperace, mezilidské vztahy F	
Rozezná základní druhy směsí (např. suspenzi, emulzi, pěnu, ...) a uvede jejich příklady z běžného života Vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek). Prakticky připraví roztok daného složení	Směsi a roztoky	M	
Rozpozná skupenství látek a jejich změny. Rozliší směsi a chemické látky.	Skupenství a jejich přeměny	F	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech. Rozliší základní stavbu atomu. Rozezná pojem kation a anion. Nakreslí schéma atomů s pomocí PSP.	Částicové složení látek: Atomy, molekuly	F	
Porovná princip usazování, filtrace a krystalizace Sestaví filtrační aparaturu. Prakticky provede oddělování složek směsi pomocí vybrané oddělovací metody Navrhne postup oddělování složek směsi v běžném životě.	Oddělovací metody	OSV: Kreativita	
Rozezná a uvede názvy vody ve třech skupenstvích. Zhodnotí význam vody pro život na Zemi. Objasní rozdíly mezi vodou destilovanou, užitkovou, pitnou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití. Objasní výrobu pitné vody od jejího zdroje až po použití v domácnosti	Voda	MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahů mediálních sdělení a reality Př, Z, F	
Charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku vzduchu. Vytvoří a formuluje své vlastní definice pojmů : teplotní inverze a smog.	Vzduch	EGS: Evropa a svět nás zajímá EV: Základní podmínky života Z, F	
Používá značky a názvy zadaných chemických prvků. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků. Rozčlení prvky v periodické soustavě prvků na kovy a nekovy. Vytvoří a formuluje vlastní definici protonového čísla.	Periodická soustava prvků (PSP)		
Rozliší vybrané kovy a nekovy, uvede jejich vlastnosti a praktické využití Najde vybrané kovy a nekovy v PSP.	Chemické prvky	OSV: Komunikace EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi Vyhledá názvy a vzorce významných solí užívaných v běžném životě.	Neutralizace, soli	Uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. Vyhledá názvy a vzorce významných solí užívaných v běžném životě.	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozezná nejznámější zástupce vybraných chemických sloučenin. Porovná vlastnosti a použití vybraných chemických sloučenin. Posoudí význam vybraných chemických sloučenin a vysvětlí jejich vliv na život. prostředí. Provádí bezpečné ředění kyselin a rozpouštění hydroxidů Navrhne první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami	Chemické sloučeniny: oxidy, halogenidy, kyseliny, hydroxidy	MV: Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Př	
Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů. Změří pH roztoků univerzálním indikátorovým papírkem. Orientuje se na stupnici pH.	Indikátory, pH		
Odvodí složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny. Určí oxidační čísla atomů prvků v daných sloučeninách. Vybírá správné zakončení přídatných jmen náležící příslušným oxidačním číslům. Zapíše z názvů chemického vzorce sloučenin a naopak ze vzorců jejich chemické názvy.	Chemické sloučeniny a jejich názvosloví	Odvodí složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny. Určí oxidační čísla atomů prvků v daných sloučeninách. Vybírá správné zakončení přídatných jmen náležící příslušným oxidačním číslům. Zapíše z názvů chemického vzorce sloučenin a naopak ze vzorců jejich chemické názvy.	
Shrne význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí. Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv.	Průmyslová hnojiva		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozezná výchozí látky a produkty chemické reakce. Prakticky provede jednoduché chemické reakce. Vyhledá příklady chemických reakcí používaných v praxi. Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	Chemické reakce	OSV: Mezilidské vztahy M	
Objasní atomovou a molekulovou hmotnost s využitím PSP Vypočítá látkové množství. Vypočítá koncentraci roztoku.	Chemické výpočty		
Posoudí, které ze známých reakcí patří mezi oxidace a redukce. Stanoví výroby, které jsou založeny na principu redoxních reakcí.	Redoxní		
Shrne princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství. Vyvodí význam pojmu koroze. Navrhne způsoby ochrany ocelových výrobků před korozi.	Výroba železa a oceli, koroze	Z	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vymezí podstatu galvanických článků a elektrolýzy a vyhledá příklady jejich praktického využití.	Galvanický článek, elektrolýza		
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a odhadne příklady těchto paliv. Navrhne příklady produktů průmyslového zpracování ropy Vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem.	Paliva, ropa	EV: Základní podmínky života	
Rozliší základní skupiny uhlovodíků podle charakteristických znaků Kategorizuje vybrané uhlovodíky podle typu vazby a řetězce. Uvede vzorce, názvy, zdroje, vlastnosti a použití nejznámějších zástupců jednotlivých uhlovodíků.	Uhlovodíky: alkany, alkeny, alkyny, areny	MV: Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	
Rozliší uhlovodíky a deriváty uhlovodíků. Kategorizuje vybrané deriváty uhlovodíků podle charakteristických znaků derivátů uhlovodíků. Uvede vzorce, názvy, zdroje, vlastnosti a použití nejznámějších derivátů uhlovodíků. Rozezná a vyvodí vzorce zástupců jednotlivých skupin derivátů uhlovodíků.	Deriváty uhlovodíků: halogenové deriváty, alkoholy, fenoly, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny, estery		
Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny Uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka Posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy.	Přírodní látky: sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny	Z, Př	Možná exkurze do pivovaru.

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Orientuje se v koncových produktech biochemických zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.			
Porovná plasty s dalšími látkami. Uvede příklady plastů, jejich názvů, vlastností a použití. Prověří vlastnosti vybraných plastů. Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí. Rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání Doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka.	Plasty a syntetická vlákna	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby. Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi. Zhodnotí využívání surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.	Biotechnologie	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí Př	
Zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů. Posoudí jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka.	Chemie a životní prostředí	EV: Vztah člověka k prostředí MV: Tvorba mediálního sdělení Př, Z	

Předmět: **PŘÍRODOPIS**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje samostatně v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět je vyučován v klasické třídě, ale také v odborné učebně environmentálního centra. Tato učebna je členěna na vlastní učebnu a laboratoř. Žáci se řídí řádem učebny a laboratoře, jehož dodržování je závazné.

Do vyučovacího předmětu Přírodopis je integrována část výstupu z vyučovacího předmětu Zeměpis.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají tyto formy a metody práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami a nástěnnými obrazy, projektové práce na daná témata, skupinová práce (s využitím přírodnin, odborné literatury, encyklopedií, časopisů, internetu), laboratorní práce, přírodovědné vycházky s pozorováním okolí školy, exkurze.

Obsahové, organizační a časové rozdělení předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	2	2	1	1	6

Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k:

- poznávání přírody jako celku
- prohlubování zájmu o přírodu a přírodní vědy
- pozorování stavby živých organismů
- chápání souvislostí mezi člověkem a přírodou
- vytváření vztahu mezi člověkem a životním prostředím
- aplikaci přírodovědných poznatků v běžném životě
- logickému myšlení a k utváření vlastních názorů, definic a postojů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; komunikace; kooperace; kreativita; řešení problémů; sebezpoznání a sebepojetí; psychohygiena; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **EV: základní** podmínky života; ekosystémy; vztah člověka k prostředí; lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **MDV:** interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- **EGS:** jsme Evropané; objevujeme Evropu a svět
- **MKV:** etnický původ; lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel podporuje žáky ve vyhledávání, třídění, pozorování a propojování informací souvisejících s přírodovědnou tematikou
- učitel používá vhodné učební pomůcky (např. nástěnné obrazy, encyklopedie, modely, přírodniny)
- učitel zařazuje práci s přírodninami

Kompetence komunikativní

- učitel preferuje komunikaci mezi učitelem a žákem a žáky navzájem
- učitel užívá práce kooperativní a kompetitivní
- učitel nabízí žákům příležitost k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků nebo jednotlivce
- učitel nabízí možnost, aby žáci sami mohli zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence k řešení problémů

- učitel motivuje žáky k samostatnému řešení problémů různými metodami
- učitel zadává úkoly přiměřené věku žáků
- učitel provádí se žáky rozbor daného problému

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje práci ve skupině, vede žáky ke spolupráci ve skupině
- učitel klade důraz na dodržování stanovených pravidel ve skupině
- učitel vytváří situace, v nichž si žáci spontánně vzájemně pomáhají

Kompetence občanské

- učitel aktivně žáky zapojuje do vytváření vlastní odpovědnosti za kvalitní životní prostředí
- učitel vyžaduje od žáků dodržování pravidel slušného chování
- učitel respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

- učitel kontroluje práce žáků
- učitel rozvíjí u žáků smysl pro efektivní práci
- učitel nabízí praktické úkoly, při kterých žáci využívají svých teoretických znalostí

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k vyhledávání a ověřování informací z různých digitálních informačních zdrojů
- učitel vede žáky k rozvíjení komunikace pomocí online nástrojů
- učitel rozvíjí u žáků schopnosti kreativního využívání digitálních technologií například prostřednictvím tvorby webových stránek, videoklipů, koláží na dané přírodopisné téma a podobně
- učitel nabízí žákům k využití webové stránky a mobilní aplikace s přírodovědným zaměřením, které mohou sloužit například k určování různých druhů organismů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis 6. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vybere, co patří mezi základní projevy a podmínky života, zdůvodní své rozhodnutí a prověří své poznatky. Posoudí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci. Sestaví jednoduché potravní řetězce.	Výživa, dýchání, růst rozmnožování	OSV: Komunikace, kooperace, rozvoj schopností poznávání	
Orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Vývoj života	EGS: Jsme Evropané (významní objevitelé a klíčové mezníky v objevech)	
Navrhne rozdíl mezi základními ději v rostlině při pozorování, vytvoří svou vlastní definici těchto dvou pojmů. Vyhledá využití základních dějů v praktickém životě (pěstitelství).	Fotosyntéza, dýchání	EV: Základní podmínky života	
Používá práce s lupou, mikroskopem, atlasem a klíčem a dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování přírodnin. Připraví jednoduchý mikroskopický preparát.	Praktické metody používané v Př	OSV: Rozvoj schopností poznávání (důležité postupy práce)	
Zdůvodní kladný a záporný význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka na příkladech z běžného života. Pochopí rozdíl mezi bakterií a virem.	Viry, bakterie	OSV: Psychohygiena (ochrana před nemocemi, hledání pomoci při potížích)	
Na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument a reducent. Objasní kladný a záporný význam kvasinek pro člověka.	Jednobuněčné řasy, houby, živočichové	EV: Ekosystémy (význam lesa, ubývání lesních porostů, les v našem okolí)	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozliší základní stavbu hub s plodnicí a hub bez plodnice. Popíše jednotlivé části plodnice. Rozezná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicí podle charakteristických znaků. Navrhne zásady při sběru hub. Objasní způsoby výživy hub a posoudí význam hub v ekosystémech a v potravních řetězcích. Aplikuje práci s atlasem při určování hub.	Houby bez plodnic a s plodnicemi	OSV: Kreativita, kooperace, komunikace, poznávání lidí ve skupině, psychohygiena Inf	projektová práce ve skupinách
Posoudí výskyt a význam lišejníků v životním prostředí. Vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin.	Lišejníky	EV: Základní podmínky života (lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší) Ch	
Rozliší základní znaky nižších rostlin. Určí názvy vybraných zástupců nižších rostlin pomocí klíčů a atlasů. Rozpozná vybrané zástupce nižších rostlin. Aplikuje praktické metody při zkoumání nižších rostlin (např. zrněnky). Třídí organismy do jednotlivých taxonomických jednotek. Navrhne způsob zařazení vybraných organismů do přehledu, své poznatky porovná s odbornou literaturou. Orientuje se v daném přehledu organismů (taxonomie).	Zelené, hnědé a červené řasy		
Popíše podle vybraných zástupců vnější a vnitřní stavbu těla jednotlivé třídy členovců. Zařadí vybrané zástupce do jednotlivých tříd členovců.	Členovci (Pavoukovci, Korýši)		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Popíše vnější stavbu vybraných živočichů určité systematické skupiny s použitím odborné terminologie. Vysvětlí vnitřní stavbu a funkci orgánů vybraných živočichů určité systematické skupiny. Porovná znaky a stanoví charakteristiku vybrané systematické skupiny. Rozliší podle charakteristických znaků plže, mlže a hlavonožce. Rozliší suchozemské a vodní druhy. Vysvětlí význam žížaly v přírodě.	Mnohobuněční živočichové (žahavci, ploštenci, kroužkovci, měkkýši, hlísti)	Inf	projektová práce: měkkýši
Rozliší proměnu dokonalou a nedokonalou. Orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a zařadí vybrané druhy. Zhodnotí kladný a záporný význam hmyzu. Určí a zařadí vybrané druhy živočichů do systémů bezobratlých s pomocí atlasů a klíčů. Zhodnotí význam jednotlivých skupin bezobratlých v přírodě i pro člověka.	Hmyz	EV: Základní podmínky života (narušení rovnováhy v přírodě při přemnožení hmyzu) EGS: Objevujeme Evropu a svět (chráněné rostliny a živočichové) Ch, Inf	projektová práce: řády hmyzu podle možností entomologická exkurze

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Objasní od buněk přes tkáně stavbu živočišných orgánů. Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců obratlovců. Objasní funkci určitých částí charakteristických pro jednotlivé skupiny (např. paryby- struna hřbetní, ryby - plynový měchýř, obojživelníci - kožní dýchání, plazi - suchá kůže, ptáci - rýdovací pera). Uřídí a zařadí vybrané druhy živočichů do systému obratlovců s pomocí atlasů a klíčů.	Obratlovci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	EV: Základní podmínky života (biologická ochrana druhu) Z, Inf	
Zhodnotí význam jednotlivých skupin obratlovců v přírodě i pro člověka (chov domestikovaných zvířat, péče o domácí zvířata). Vymezí hospodářsky významné druhy živočichů (např. skot, drůbež). Vyhledá v literatuře živočichy, kteří šíří infekční choroby a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Význam a ochrana živočichů	MDV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (interpretuje zprávy o živočišné říši z médií a porovná s odbornou literaturou)	Podle organizace exkurze do zoo
Popíše vývoj rostlin.	Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš	EV: Ekosystémy (ochrana přírody)	
Rozezná nižší a vyšší rostlinu. Objasní pojmy: výtrusné rostliny kapradiny, plavuně, přesličky, mechorosty. Semenné rostliny - nahosemenné, krytosemenné. Uřídí vybrané druhy výtrusných rostlin a rozliší je na mechorosty a kaprad'orosty. Zhodnotí význam výtrusných rostlin v přírodě.	Výtrusné rostliny: Mechorostry, kaprad'orosty		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vyhledá rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami. Určí vybrané druhy nahosemenných rostlin (borovice, smrk, jedle, modřín) podle charakteristických znaků.	Nahosemenné rostliny		
Objasní od buněk přes pletiva stavbu rostlinných orgánů. Popíše stavbu kořene, stonku, listu, květu. Objasní jejich funkci. Rozezná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů rostlinného těla. Najde souvislost mezi květem a květenstvím, květem a plodem. Určí vybrané druhy plodů. Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin.	Kořen, stonek, list, květ, květenství, plod		
Vyhledá rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami. Objasní pojmy: jednoděložné a dvouděložné rostliny. Rozliší základní systematické čeledi rostlin podle morfologických znaků. Vyhledá názvy vybraných rostlin a zařadí do systému rostlin pomocí atlasů a klíčů. Založí herbář.	Krytosemenné rostliny	EV: Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologické problémy) Inf	podle možností botanická exkurze
Rozezná hospodářsky významné druhy rostlin např. obilniny, léčivé rostl. Zhodnotí význam rostlin a jejich ochranu.	Význam a ochrana rostlin	EV: Lidské aktivity a problémy živ. prostředí (vzhledem k zvyšujícímu se průmyslu - globalizace)	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozliší na základě pozorování zvířat základní projevy chování. Navrhne postupy, jak se chovat ve styku se živočichy. Napíše zprávu, jak se zvířata mohou přizpůsobovat danému prostředí a objasní jejich způsob života.	Projevy chování živočichů	OSV: Sebepoznání a sebepojetí, kreativita, komunikace,	
Rozezná na obrázcích základní lidské rasy. Stanoví podle obrázků charakteristické znaky lidských ras.	Lidské rasy	MKV: Etnický původ princip sociálního smíru a solidarity (odstranění diskriminace)	
Objasní základní pojmy související s lidským tělem: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus. Najde polohu orgánů související s danou orgánovou soustavou lidského těla. Objasní stavbu a funkci jednotlivých orgánů v daných orgánových soustavách. Analyzuje vzájemnou souvislost mezi orgánovými soustavami lidského těla.	Orgánové soustavy: Opěrná, pohybová, kožní, oběhová, trávicí, dýchací, vylučovací, nervová, smyslová, soustava žláz s vnitřní sekrecí, pohlavní	MKV: Lidské vztahy (základy sexuální výchovy) Inf	podle možností anatomická exkurze nebo přednáška
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po smrt. Rozliší období lidského života a porovná jejich charakteristické znaky.	Ontogeneze člověka: vývin jedince po narození		
Stanoví význam dědičnosti a proměnlivosti organismu.	Úvod do genetiky		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozliší pojmy: nerost a hornina. Rozezná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek a uvede jejich význam. Orientuje se ve stupnici nerostů.	Mineralogie: Nerosty - vlastnosti, třídění, práce se stupnicí tvrdosti	EGS: Evropa a svět nás zajímá (místa, artefakty v Evropě a ve světě) F, Ch	
Rozezná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek a uvede jejich význam. Rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše jejich vznik.	Petrologie: Horniny - vlastnosti, třídění, vznik		
Klasifikuje vnitřní a vnější geologické děje a zdůvodní, co je jejich příčinou a co je jejich důsledek. Vyjmenuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a objasní ochranu před nimi.	Vnější a vnitřní geologické děje Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	Z	podle možnosti geologická exkurze nebo přednáška
Vytvoří a formuluje své vlastní definice základních ekologických pojmů (např. ekosystém, populace, společenstvo, migrace, stanoviště, biom). Analyzuje na základě příkladu ekosystému princip existence živých a neživých složek přírody. Vymezí podmínky a vysvětlí princip fotosyntézy, vyvodí podmínky potlačující tento proces. Porovná výskyt vybraných organismů vzhledem k prostředí a podmínkám.	Základy ekologie: Základní ekologické pojmy, abiotické a biotické podmínky života, význam jednotlivých abiotických podmínek života	EGS: Životní prostředí EV: Základní podmínky života (voda a ovzduší a jejich ochrana, biodiverzita) Ch	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uspořádá hlavní ekosystémy na mapě světa. Navrhne jednoduché potravní řetězce v různých ekosystémech a objasní jejich podstatu a význam v ekosystémech. Objasní, jaký vliv má podnebí a počasí v různých ekosystémech.	Ekosystémy Podnebí a počasí ve vztahu k životu v ekosystémech	OSV: Komunikace, kooperace, kreativita, řešení problémů EV: Lidské aktivity a problémy živ.pros, vztah člověka k prostředí Z, Ch	projektová práce ve skupinkách
Vysvětlí základní kladné a záporné vztahy mezi populacemi. Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí, sleduje aktuální stav životního prostředí na Ostravsku. Srovná důsledky společenských a přírodních vlivů na životní prostředí, uvede konkrétní příklady.	Ochrana přírody a životního prostředí: Vztah člověka (společnosti) a prostředí	EV: Lidské aktivity a problémy živ.pros.(odpady a hospodaření s odpady, změny v krajině, ochrana)	
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy. Rozliší hlavní půdní typy a půdní druhy v přírodě ČR.	Pedologie: Složení půdy, vlastnosti, typy a význam	EV: Základní podmínky života (ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí), lidské aktivity a problémy, živ. prostředí (zemědělství a životní prostředí)	
Porovná různé typy krajiny jako součást pevninské části. Uvede znaky, které jsou pro konkrétní krajinu specifické. Porovná funkce krajin	Krajina	EV: Ekosystémy (kulturní krajina) Z	
Vybere konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek.	Přírodní a společenské prostředí		

Předmět: **ZEMĚPIS**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis se vyučuje samostatně v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících druhého stupně. Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Část výstupu z vyučovacího předmětu zeměpis (životní prostředí) je integrován do vyučovacího předmětu přírodopis.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají například tyto formy a metody práce : frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, projektové práce s využitím map, atlasů, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu, encyklopedií, statistických údajů, využívání videokazet a nahrávek z televizních pořadů. K procvičování učiva je využívána i výpočetní technika prostřednictvím výukových programů. Rovněž jsou zařazovány zeměpisné vycházky do okolí s pozorováním a exkurze.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	2	2	1	2	7

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a podpoře ochrany životního prostředí
- pochopení vlivu hospodářské činnosti člověka na přírodu
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa, pochopení vzájemných vztahů mezi různými regiony světa a národy
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě
- pochopení zákonitostí živé a neživé přírody

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **VDO:** občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie
- **OSV:** rozvoj schopností poznávání, seberegulace; sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace; kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje
- **EV:** ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- **MDV:** kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
- **EGS:** objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané
- **MKV:** kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

Učitel :

- motivuje žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- podporuje žáky v používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- klade důraz na využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel :

- podporuje žáky v komunikaci mezi sebou a učitelem a v dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učí žáky naslouchat a respektovat názor druhých, vhodně na ně reagovat, zapojovat se do diskuse
- umožňuje žákům interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem v písemné i mluvené podobě
- nabízí žákům možnost obhájit svůj názor

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- motivuje žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- dává žákům možnost k argumentaci, diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků

- umožňuje žákům práci s různými časopisy, encyklopediemi apod.
- vede žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- zařazuje skupinové vyučování, vede žáky ke spolupráci ve skupině
- dává žákům možnost podílet se na příjemné atmosféře při práci v týmu, upevňování mezilidských vztahů
- rozvíjí u žáků schopnost respektovat různá hlediska při diskuzích a debatách ve třídě
- klade důraz na utváření pocitu odpovědnosti za své jednání
- vytváří situace, v nichž si žáci vzájemně pomáhají a jsou schopni sami o pomoc požádat
- vede žáky k dodržování dohodnutých postupů, termínů

Kompetence občanské

Učitel :

- rozvíjí u žáků správný náhled na různé rasové, etnické a sociokulturní skupiny
- upevňuje u žáků chápání společenských norem a principů
- vede žáky k uplatňování svých práv a plnění svých povinností
- vyžaduje od žáků dodržování pravidel slušného chování
- objasňuje žákům naše tradice kulturní i historické dědictví
- napomáhá žákům utvářet osobní představy o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel :

- přispívá u žáků k rozvíjení schopností a reálných možností v rámci získaných vědomostí a dovedností při profesní orientaci
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu

Kompetence digitální

Učitel :

- vede žáky k využívání digitálních technologií, zdrojů dat a informací
- vyžaduje od žáků osvojení dovedností při tvorbě webových map, grafů tabulek a schémat
- rozvíjí u žáků schopnost prezentovat a sdílet výsledky své práce (Story Maps)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis 6. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země. Vyjadřuje příslušnost planety Země jako součást vesmíru a sluneční soustavy. Chápe postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy. Používá v praktických příkladech kulatost planety Země. Hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy z oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi.	Postavení Země ve vesmíru a pohyby Země Tvar	OSV: Komunikace, naslouchání. MV: Snímky z kosmu. EV: Základní podmínky života F, D, ZO	Geomédia- You tube, Ulož.to, Google, Seznam, Bing, Unsplach, Pixabay Pexels, Wikipedie, Zemevevesmiru.cz, časopis Vesmír. Hry-geography.oklep.cz, pomu.cz/hry/zemepis, Test park
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii, GPS. Dělí mapy podle obsahu na všeobecně zeměpisné a tematické. Pracuje s globusem jako zmenšeným modelem Země.	Glóbus a mapa	OSV: Rozvoj schopností poznávání M, D MV: Geomédia-Interaktivní atlas od mapy.cz, Neapord, You tube, Wikipedie, Google, Seznam, Earth Wind Map, Bing, Silcom-multimedia.cz, projektsypo.cz/blog/51 (příběhové mapy), zachranzemepis.cz	Webová mapa. Navigace k určování zeměpisné polohy, trasy pochodu a jízdy, radarová data.
Pracuje se zeměpisnými souřadnicemi při určování zeměpisné polohy jednotlivých lokalit na Zemi. Orientuje se při určování časových pásem a přechodech datové meze na Zemi.			

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Definuje pojem krajinná sféra, dělí ji na 2 základní složky - přírodní (fyzickogeografickou) a člověkem vytvořenou (socioekonomickou) složku. Rozdělí krajinnou sféru na dílčí části, orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry.	Krajinná sféra Země	Př	MV: skompasem.cz/kartografie/fyzická-geografie, You tube, Wikipedie, Google, Katastr nemovitostí, Seznam, Eurostat, Duck Duck Go, Bing, GIS portál.cz
Objasní stavbu zemského tělesa. Posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností. Vysvětlí, co je zemětřesení a sopečná činnost a jakými způsoby může vznikat. Vysvětlí vlastními slovy zásady chování při vybraných přírodních katastrofách. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Litosféra	Př	
S porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře. Vymezí a vyhledává na mapách různé podnebné pásy a porovnává je. Pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště.	Atmosféra	EV: Základní podmínky života Př, F	MV: Meteostat, Earth Wind Map, Eurostat, Český statistický úřad, You tube, Google, Bing, Duck Duck Go, uciononline.com, zachranzemepis.cz, unium.cz, časopisy viz. Litosféra.

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Seznámí se s rozložením vody na Zemi. Porozumí a vyhledává na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtoké oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže. S porozuměním používá pojmy: pramen a ústí řeky, průtok, říční síť, hlavní tok, povodí, úmoří, rozvodí. Objasní důsledky nedostatku vody na život lidí - neúroda, hlad.	Hydrosféra	EV: Základní podmínky života	MV: Časopisy viz Litosféra, You tube, Ulož.to, Earth Wind Map, Wikipedie, Google, Seznam, Bing, Duck Duck Go, Intersucho
Popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmem humus, eroze půdy. Vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě.	Pedosféra	EV: Základní podmínky života	MV: Český statistický úřad, Eurostat, You tube, Ulož.to, Google, Seznam, Bing, zachranzemepis.cz, Časopisy viz. Litosféra
Objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce. Vymezí geografická šířková pásma na Zemi. Seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí.	Biosféra	EV: Ekosystémy Př	MV: You tube, Google, Ulož.to, Wikipedie, Seznam, Enviromental Justice Atlas, Škola hrou, časopisy viz.Litosféra zachranzemepis.cz/promeny
Určí geografickou polohu a vyhledává na mapách polární oblasti. Uvede význam Arktidy a Antarktidy. Seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí. Posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí.	Zeměpis světadílů - polární oblasti	EV: Ekosystémy, základní podmínky života	MV: You tube, Google, časopisy viz. Litosféra, Enviromental Justice Atlas, Škola hrou,, zachranzemepis.cz, pomu.cz/hry/zemepis

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí. Proveďte regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytýčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů. Vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států a oblastí.	Zeměpis světadílů - Afrika, Austrálie a Oceánie Poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, hospodářství, obyvatelstvo a zajímavosti . Orientace na mapách. Uplatnění komplexní prosociálnosti – informovanost o situaci zemí třetího světa.	MKV: Kulturní diference, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity, lidské vztahy	MV: You tube, Google, Bing, Wikipedie, Statistika, časopisy viz. Litosféra, skolaci.com/Afrika, Skolniallassveta.cz, Slepemapy.cz, geografienasbavi.cz, zachranzemepis.cz, datakabinet.cz/kartografie/, omska.cz, Google Arts and Culture, Experiments

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů. Vyhledává a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města. Vyhledává na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry. Vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech. Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí. Pracuje s mapovými atlasy, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Zeměpis světadílů - Amerika, Asie, Evropa Amerika - státy Severní, Jižní, Střední Ameriky Asie - jihozápadní, střední, jižní, jihovýchodní, východní, Rusko - Asijská část Evropa - severní, jižní, střední, západní, východní, jihovýchodní Orientace na mapách	OSV: rozvoj schopností, poznávání, kreativní myšlení VDO: formy vlády, orientace ve světě EGS: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV: kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, sociální smír a solidarita EV: ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV: fungování a vliv médií ve společnosti vztah mediálních sdělení a reality, Př, D, M, Ch, Zo	You tube, Ulož.to, Interaktivní atlas (mapy.cz), Neapord, Wikipedie, časopisy Lidé a Země, Země světa, National Geographic, Statistika, zachranzemepis.cz, diagram.cz, pomu.cz, Google Arts and Culture, Experiments, Europeana

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			
Vyučovací předmět: Zeměpis 8. ročník			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku. Popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací. Určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství. Porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství. Vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států. Uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje.	Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa. Statistika. Životní prostředí.	MKV : Historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik OSV : Vztahy mezi lidmi, odpovědné řešení problémů, diskuse na dané téma EV: Vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody EGS: Život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost sv. hospodářství na těžbě ner. surovin, vyčerpatelnost ner. surovin, šetření MDV: Zdroje informací, aktuality. Př, D, Cj, Ch, INF	
Orientuje se na politické mapě světa. Uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy. Rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění. Uvádí příklady různé míry demokracie ve světě. Lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě. Uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení.	Státy světa, hlavní mezinárodní, politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	VDO: Prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa OSV: Řešení problémových úkolů – formulace svého názoru, naslouchání, argumenty MKV: Politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu EGS: Mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu MDV: Aktuality, zdroj informací, M, D, Cj, INF	You tube, Ulož.to, Interaktivní atlas (mapy.cz), Neapord, Wikipedie, Google, Seznam, časopisy Lidé a Země, National Geography

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení. Zhodnotí na konkrétním případě odpovědné a neodpovědné jednání ve vztahu ke krajině a k životnímu prostředí na lokální, regionální a globální úrovni.	Globální problémy současného světa Uplatnění komplexní prosociálnosti – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám.	ENV: Vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj EGS: Globalizace, globální úroveň uvažování, důsledky globálních problémů pro každého z nás OSV: Vlastní zodpovědnost při řešení problémů, komunikace, kompromis Projekt – Globální problémy Př, D, Ch, INF, F	MV: Geomédia-YouTube, Neapord, Google, Seznam, časopisy Lidé a Země, National Geography, Geografické rozhledy, Earth Wind Map, Bing, Duck Duck Go, Wikipedie
Rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady. Posuzuje působení přírodních krajinnotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí. Zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady. Zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni. Navrhne možná řešení problematiky životního prostředí. Provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů. Porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj.	Krajina - prostředí, typy krajin Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí	EV: Ochrana krajiny, trvale udržitelný rozvoj MDV: Kritické vyhodnocení informací , EGS: Globální úroveň životního prostředí, možnosti zlepšení OSV: Osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí Př	Geomédia-zachranzemepis.cz, Earth Wind Map, YouTube, Google, Neapord, GIS portál.cz, Wikipedie, Bing, Enviromental Justice Atlas
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací. Aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky pochodové osy Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí	EV: Pohyb v přírodě MDV: Sběr, třídění, zpracování informací. EGS: Živelné pohromy, nebezpečí terorismu Bezpečný pobyt v přírodě	Praktická topografie, orientace v terénu. Aktivní využití map, cestovní průvodce, pracuje s internetem a při vyhledávání informací.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací oblast: Zeměpis 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Určí zeměpisnou polohu ČR. Vyhodnotí zeměpisnou polohu ČR podle různých kritérií. Porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států. Popíše pomocí obecně zeměpisné mapy a tematických map vznik a vývoj reliéfu, vyhledává horopisné celky. Přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů a dalších informačních zdrojů.	ČR - zeměpisná poloha, rozloha, vývoj území ČR, členitost povrchu, přírodní poměry Orientace na mapě ČR		MV: Statistika, Interaktivní atlas (mapy.cz), Neapord, You tube, Wikipedie, Google, Ulož.to, Intersucho, GIS portál.cz, Česká geologická služba (ČGS)
Charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo. Zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost. Orientuje se na mapě v říční síti na území ČR. Uvědomuje si využití vodních nádrží, podzemních vod.	ČR - vodstvo, půdy, ochrana přírody		MV: Interaktivní atlas (mapy.cz), unium.cz, zachranzemepis.cz, geografie.oklep.cz/czech/hra, silcom-multimedia.cz, Škola hrou, Test park, časopis Geografické rozhledy, Český statistický úřad, Google
Vyhledává, dopíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatel v ČR. Vyhledává na mapách největší a nejvýznamnější sídla v ČR a určí jejich lokalizační faktory. Srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatel ČR se sousedními státy.	ČR - obyvatelstvo a sídelní poměry		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vyhledává aktuální demografické údaje, týkající se místního regionu, pokouší se o prognózu.			
Porovnává na přiměřené úrovni hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu. Rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR. Charakterizuje hospodářství ČR po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod. Zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky.	Rozmístění hospodářských činností ČR		MV: You tube, Wikipedie, Google, Seznam, Český statistický úřad, Test park, GIS portál.cz
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR, hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářské zvláštnosti, kulturní zajímavosti regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost. Využívá cestovní průvodce, pracuje s dalšími materiály včetně internetu při vyhledávání cestovních informací.	Regiony ČR		MV: You tube, Interaktivní atlas (mapy.cz), Neapord, GIS portál.cz, Český statistický úřad, Test park, Google Arts and Culture
Vymezí a lokalizuje místní region. Zjistí historii, statistické údaje vztahující se k přírodním, hospodářským a kulturním poměrům místního regionu a možnosti dalšího rozvoje. Hodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Pracuje aktivně s mapou místního regionu.	Místní region		MV: You tube, Google, Neapord, Wikipedie, Český statistický úřad, Statistika, Katastr nemovitostí, časopis Geografické rozhledy, Google Arts and Culture, GIS portál.cz, Muzeum internetu, Interaktivní atlas (mapy.cz), Seznam.cz,

Předmět: CHEMICKÁ PRAKTIKA

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Chemická praktika je vyučován jako povinně volitelný předmět v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět je vyučován v odborné učebně. Součástí je řád učebny, jehož dodržování je pro všechny žáky závazné. Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně získané základní poznatky využili i v jiných předmětech a v mnohostranných oborech lidské činnosti.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají například tyto formy a metody práce: skupinová práce, samostatná práce, projektové práce na daná témata, laboratorní práce, exkurze. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávání v předmětu Chemická praktika směřuje k:

- poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- prohlubování zájmu o přírodu a přírodní vědy
- prohloubení teoretických znalostí a praktických dovedností získaných v hodinách Chemie
- vytváření vztahu mezi člověkem a životním prostředím
- aplikaci přírodovědných poznatků v běžném životě
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi
- samostatnému zpracování jednotlivých dílčích závěrů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; komunikace, kooperace, kreativita, řešení problémů, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **EV:** vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **MDV:** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

Učitel :

- podněcuje žáky k pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- klade důraz na správné používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence komunikativní

Učitel :

- předkládá úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- vyžaduje správné užívání chemických symbolů a značek
- umožňuje žákům využívání všech dostupných informačních a komunikačních médií
- umožňuje prezentaci práce žáků nebo jednotlivce
- nabízí možnost, aby žáci sami mohli zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- napomáhá žákům promýšlet pracovní postupy praktických cvičení
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
- podněcuje žáky k samostatnému pozorování vlastností látek, chemických reakcí a k jejich vyhodnocování praktických závěrů pro současnost a budoucnost
- provádí se žáky rozbor daného problému

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- zařazuje práci ve skupině, vede žáky ke spolupráci ve skupině
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- klade důraz na dodržování stanovených pravidel ve skupině

Kompetence občanské

Učitel :

- vyžaduje od žáků dodržování pravidel slušného chování
- učitel seznamuje žáky se zásady chování občanů při úniku nebezpečných látek
- aktivně žáky zapojuje do vytváření vlastní odpovědnosti za kvalitní životní prostředí
- respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

Učitel :

- kontroluje práce žáků
- rozvíjí u žáků smysl pro efektivní práci
- nabízí praktické úkoly , při kterých žáci využívají svých teoretických znalostí
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat

Kompetence digitální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah
- vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a technologií
- umožňuje žákům využívat aplikace při učení
- vede žáky k získávání a vyhledávání dat a informací

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemická praktika

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Dodrжуje bezpečnost při práci s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Rozliší označení nebezpečných látek.	Bezpečnost práce	OSV: Rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Navrhne a provede jednoduché chemické pokusy týkající se vlastností látek a zaznamená jejich výsledek.	Rozlišování látek	OSV: Kooperace, komunikace, kreativita	
Rozezná a připraví základní druhy směsí (např. suspenzi, emulzi, pěnu, ...) a uvede jejich příklady z běžného života. Prakticky připraví roztok daného složení.	Tvorba směsí	EV: Základní podmínky života	
Rozliší filtraci, destilaci, krystalizaci. Seznámí se s dalšími oddělovacími metodami - např. chromatografie, sublimace, extrakce. Prakticky provede oddělování složek směsi pomocí vybrané oddělovací metody.	Oddělovací metody	OSV : Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek). Objasní atomovou a molekulovou hmotnost s využitím PSP. Vypočítá látkové množství a látkovou koncentraci.	Chemické výpočty	M	
Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů. Změří pH roztoků univerzálním indikátorovým papírkem. Orientuje se na stupnici pH.	Určování pH anorganických a organických kyselin a hydroxidů	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Prakticky zkoumá vybrané kovy a nekovy, anorganické a organické sloučeniny. Ověřuje si získané vědomosti experimentem.	Chemické prvky Chemické sloučeniny – anorganické, organické		
Prakticky zkoumá běžné potraviny a určuje zda se jedná o sacharidy, tuky či bílkoviny.	Sacharidy, cukry, tuky	MDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Prověří vlastnosti vybraných plastů. Porovná plasty s dalšími látkami.	Plasty a syntetická vlákna	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MDV : Tvorba mediálního sdělení	

Předmět: BIOLOGICKÁ PRAKTIKA

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Biologická praktika je vyučován jako povinně volitelný předmět v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět je vyučován v odborné učebně environmentálního centra. Tato učebna je členěna na vlastní učebnu a laboratoř. Součástí je řád učebny a laboratoře, jehož dodržování je pro všechny žáky závazné.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají například tyto formy a metody práce: skupinová práce (s využitím přírodnin, odborné literatury, encyklopedií, časopisů, internetu), samostatná práce, projektové práce na daná témata, laboratorní práce, přírodovědné vycházky s pozorováním okolí školy, exkurze. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávání v předmětu Biologická praktika směřuje k:

- poznávání přírody jako celku
- prohlubování učiva získané v předmětu Přírodopis
- praktické pozorování stavby živých organismů
- chápání souvislostí mezi člověkem a přírodou
- vytváření vztahu mezi člověkem a životním prostředím
- aplikaci přírodovědných poznatků v běžném životě
- logickému myšlení a k utváření vlastním názorů, definic a postojů
- samostatnému zpracování jednotlivých dílčích závěrů
- získávání odborných znalostí formou her a experimentů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; komunikace; kooperace; kreativita; řešení problémů; psychohygiena; řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- **EV: základní** podmínky života; ekosystémy; vztah člověka k prostředí; lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **MDV:** interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje žáky k vyhledávání, třídění, pozorování a k propojování informací
- používá vhodné učební pomůcky (např. nástěnné obrazy, encyklopedie, modely, přírodniny)
- zařazuje především praktickou práci s přírodninami

Kompetence komunikativní

Učitel:

- preferuje komunikaci mezi žákem a žákem a učitelem a žákem
- užívá práci ve skupinách, projektové práce
- nabízí žákům vyslovit možnou hypotézu jak v písemné tak i v mluvené formě
- nabízí možnost, aby žáci sami mohli zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k samostatnému řešení problémů různými metodami
- zadává úkoly přiměřené věku žáků
- provádí se žáky rozbor daného problému, ujasňuje si s žáky co je hlavní a vedlejší otázka

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině, vede žáky ke spolupráci ve skupině
- klade důraz na dodržování stanovených pravidel ve skupině
- vytváří situace, v nichž si žáci spontánně vzájemně pomáhají

Kompetence občanské

Učitel:

- směřuje žáky k vnímání životního prostředí
- aktivně žáky zapojuje do vytváření vlastní odpovědnosti za kvalitní životní prostředí
- vyžaduje od žáků dodržování pravidel slušného chování
- respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- kontroluje práci žáků
- rozvíjí u žáků smysl pro efektivní práci
- nabízí praktické úkoly, při kterých žáci využívají svých teoretických znalostí
- nabízí nové nástroje a techniky při zkoumání a pozorování

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ověřování informací z různých digitálních informačních zdrojů
- vede žáky k rozvíjení komunikace pomocí online nástrojů
- rozvíjí u žáků schopnosti kreativního využívání digitálních technologií například prostřednictvím tvorby webových stránek, videoklipů, koláží na dané přírodopisné téma a podobně
- nabízí žákům k využití webové stránky a mobilní aplikace s přírodovědným zaměřením, které mohou sloužit například k určování různých druhů organismů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda			
Vyučovací předmět: Biologická praktika			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky + digitální gramotnost
Používá práce s lupou, mikroskopem, atlasem a klíčem a dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování přírodnin. Připraví jednoduchý mikroskopický preparát. Provede jednoduchý pokus a jeho záznam do laboratorního protokolu.	Praktické metody používané v Př	OSV: Rozvoj schopností poznávání (důležité postupy práce) OSV: Komunikace, kooperace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Shromažďuje, zpracovává a uchovává rostlinný a živočišný materiál pro pozorování.	Přírodní materiál	OSV: Psychohygiena Ch, Pč	<i>Vycházky do přírody.</i>
Pozoruje základní projevy rostlin. Stanoví důkaz vybraných látek v rostlinném těle. Připraví z nich jednoduchý mikroskopický preparát.	Vlastnosti a životní projevy rostlin	EV: Základní podmínky života	
Sbírá rostliny podle ročního období. Založí herbář. Zhodnotí význam rostlin a jejich ochranu. Vyhledá ohrožené druhy rostlin v okolí školy.	Rostliny v okolí školy	EV: Ekosystémy Ze	<i>Vycházky do přírody.</i>
Pozoruje složení těla živočichů. Srovnává stavbu těla bezobratlých a obratlovců. Pozoruje životní projevy vybrané druhy živočichů v okolí školy.	Vlastnosti a životní projevy živočichů	Žluté jsem přeformulovala, pojem obratlý živočich je velmi nešťastný.	<i>Vycházky do přírody.</i>
Zaznamenává chování vybraných druhů živočichů. Zhodnotí význam živočichů a jejich ochranu.	Živočichové v okolí školy		
Pracuje s Červenou knihou ohrožených druhů. Vyhledává aktuální informace o životním prostředí. Přináší novinky z různých zdrojů o přírodě ČR a světa. Navrhne vlastní řešení krizových situací v přírodě.	Životní prostředí nejen v ČR	OSV: Kreativita, kooperace, komunikace MDV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality EV: Ekosystémy EV: Vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Předmět: ZEMĚPISNÝ SEMINÁŘ

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Zeměpisný seminář se vyučuje samostatně jako povinně volitelný předmět pro žáky šestých, sedmých a osmých ročníků. Tento předmět se nebude týkat všech žáků, ale především těch, kdo má o zeměpis hlubší zájem. Předmět je vyučován v odborné učebně. Řád učebny je nedílným vybavením učebny, dodržování pravidel pro každého žáka je závazné.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají například tyto formy a metody práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, projektové práce s využitím map, atlasů, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu, encyklopedií, statistických údajů, využívání videokazet a nahrávek z televizních pořadů. Důraz bude kladen při rozšiřování znalostí především na využití výpočetní techniky v zeměpise a práci s výukovými programy. Budou zařazena praktická cvičení, práce s mapou a podle možností vycházky, případně exkurze na zajímavá místa apod. V tomto semináři se prohlubují některá témata z hodin zeměpisu. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávání v předmětu zeměpisný seminář směřuje k:

- prohlubování praktických, pozorovacích a podobných aktivit žáků
- získávání a rozvíjení dovedností v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- prohlubování aktuálních témat, jako např. globální problémy, světové obyvatelstvo, cestovní ruch, globalizace současného světa, světové organizace aj.
- pochopení vlivu hospodářské činnosti člověka na přírodu
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě
- získávání digitálních kompetencí pomocí práce s mapovými servery, prohlížeči geoprostorových dat, ovládání zařízení pracujících s GPS (aplikace Google Earth, ArcGIS Explorer), geografické zobrazování informací ve formátech 2D a 3D

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **VDO:** občanská společnost a škola, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- **OSV:** osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj
- **EV:** ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **MDV:** práce v realizačním týmu, kritické čtení
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
- **MKV:** kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- podporuje žáky v používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- poskytujeme žákům možnost obhájit vlastní názor
- učí žáky naslouchání a respektování názorů druhých a vhodně na ně reagovat
- podporuje žáky v komunikaci mezi sebou a učitelem, dodržování předem stanovených pravidel komunikace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- umožňuje žákům práci s různými zdroji informací, např. časopisů, encyklopedie apod.
- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost respektovat různá hlediska při diskuzích a debatách ve skupině, vzhledem k věkové odlišnosti žáků
- směřuje žáky ke spolupráci ve skupině a zodpovědnost za svou práci
- vytváří situace, v nichž si žáci vzájemně pomáhají a jsou schopni o pomoc požádat

Kompetence občanské

Učitel:

- upevňuje u žáků chápání společenských norem a principů
- klade důraz na dodržování pravidel slušného chování
- objasňuje žákům naše tradice kulturní i historické
- rozvíjí u žáků správný náhled na různé rasové, etnické a sociokulturní skupiny

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využití získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu

Kompetence digitální

Učitel :

- vede žáky k rozšiřování a prohlubování poznatků získaných během studia s využitím digitálních technologií, zdrojů dat a informací
- vede žáky k osvojování dovedností hledat geografická data pro tvorbu map a jiných geomédií (grafy, tabulky, schémata), práce s webovou mapou, fotografiemi, videi aj. animacemi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpisný seminář

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vymezí globální problémy , hledá jejich příčiny, diskutuje o o možných důsledcích a hledá řešení. Zhodnotí na konkrétním případě odpovědné a neodpovědné jednání ve vztahu ke krajině a k životnímu prostředí na lokální, regionální a globální úrovni. Zvládnutí obsluhy aplikací pro tvorbu webových map (Googl maps, mapy.cz), jejich správu, prezentaci a sdílení (Story Maps).	Globální problémy současného světa	OSV: Komunikace, kooperace, rozvoj schopností poznávání EGS: Globalizace, globální úroveň uvažování, důsledky globálních problémů pro každého z nás MDV: geomédia- Český statistický úřad, Enviromental Justice Atlas, GIS portál	
Orientuje se na politické mapě světa.	Divy světa		
Lokalizuje vybrané objekty, shromažďuje informace z různých zdrojů.	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině - orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, GPS	Projekt OSV: Kreativita, komunikace, psychohygiena, kooperace EGS: Evropské civilizace, životní styl, zvyky a tradice MDV: Zpravodajství, fakta, zdroj informací, geomédia- Český statistický úřad, Eurostat, Google, Duck Duck Go, Seznam, Bing	
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Využití technologií-počítač, GIS software, mobil, GPS přístroje ve spojení s geodaty.	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině - orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky. Navigace k určování polohy, trasy pochodu nebo jízdy, radarová data.	EV: Pohyb v přírodě MDV: geomédia- Google Earth, ArcGIS Explorer	
Využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a dalšími materiály při vyhledávání informací . Aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Problematika regionů a jejich rozvoje, sběr informací, metod, správy a analýzy geografických dat vzhledem k environmentálním rizikům.	MDV: Sběr, třídění, zpracování informací. Geomédia- Meteostat, Google, Seznam EV: Živelné pohromy OSV: Řešení problémů a rozhodovací schopnosti	

6.7. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura je nezbytná pro vyrovnaný harmonický rozvoj osobnosti žáka. Vzdělávací obsah této oblasti umožňuje rozvíjet estetické cítění, podporuje vztah k tradicím a přispívá k rozvoji tvořivosti, vnímavosti k umění a kultuře i k sobě samému i k okolnímu světu.

Na 1. stupni se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

Na 2. stupni se uplatňuje širší pohled na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), multimediální tvorba i různorodé hudební směry.

Realizace v předmětech

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizovaná na 1. i 2. stupni v předmětech Výtvarná výchova a Hudební výchova.

V rámci nabízených volitelných předmětů si žáci mohou na základě volby rozšířit dovednosti v kompetence v předmětu Výtvarné činnosti.

Cíle vzdělávací oblasti vycházející z RVP

- Ve vzdělávací oblasti se směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí naplňováním podporování těchto dovedností u žáků:
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. stupeň**Charakteristika vyučovacího předmětu**

Předmět hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět. Vyučuje se v odborné učebně hudební výchovy, učebně s interaktivní tabulí , počítačové učebně nebo v kmenové třídě, v teplých letních dnech i na hřišti školy.

Hudební výchova podněcuje žáky k tomu, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávat se s hudbou. Vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a jejímu využívání jako prostředku komunikace.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Při výuce hudební výchovy se používají například tyto formy a metody práce: frontální nácvik písní s hudebním doprovodem, skupinové činnosti při nácviku rytmu, zpěv ve dvojicích, poslech hudebních ukázek, pěvecké soutěže, dramatizace písní, návštěva divadla – opery, operety nebo muzikálu. Každoročně je pořádána pěvecká celoškolní přehlídka ve zpěvu „Skřivánek“.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	1	1	1	5

Vzdělávání v předmětu hudební výchovy směřuje k:

- rozvoji hudebního sluchu
- rozvoji hudebního a emocionálního citění
- objeovávání souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením
- postupnému vyjádření a upevňování základních pěveckých návyků
- práci s hudebně nerozvinutými žáky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **VDO:** principy demokracie, tolerance, spravedlnost, respekt k druhým, ohleduplnost
- **OSV:** rozvoj schopnosti poznání, seberegulace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, hodnoty, postoje, vzájemné poznávání ve skupině, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
- **EV:** vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- **MDV:** mediální komunikace a práce médií, média jako zdroj prožitků, zapojení do mediální komunikace
- **EGS:** globální myšlení a mezinárodní porozumění v hudbě
- **MKV:** kulturní diferenciaci, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k vyhledávání, k shromažďování, třídění a porovnávání informací
- učitel podporuje u žáka používání odborné terminologie
- učitel vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- učitel pomáhá žákům posoudit vlastní pokrok a určit překážky

Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí u žáka dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učitel motivuje k naslouchání a respektování druhých
- učitel vede k interpretaci různých forem hudebního vyjádření žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje u žáků vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- učitel rozvíjí u žáka odpovědi na otevřené otázky
- učitel se věnuje práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- učitel vybízí ke skupinovému a inkluzivnímu vyučování
- učitel vede k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

- učitel motivuje žáky k dodržování pravidel slušného chování
- učitel vyžaduje od žáků, aby brali ohled na druhé
- učitel vede žáky k lásce k tradicím

Kompetence pracovní

- učitel motivuje k dodržování pravidel bezpečného chování při manipulaci s jednoduchými hudebními nástroji
- učitel vybízí k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- učitel klade důraz na získávání a vyhledávání dat, informací a digitálních obsahů
- učitel upozorňuje na situace s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví žáků

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova - 1. období

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zpívá v jednohlase	Zásady hlasové hygieny - dechová, hlasová, artikulační cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu,	OSV: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti; cvičení dovedností zapamatování	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Lidová píseň Umělá píseň Populární píseň pro děti Melodizace říkadel	OSV: Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině MDV: Mediální komunikace a práce médii, média jako zdroj prožitků EGS: globální myšlení a mezinárodní porozumění v hudbě	
Rytmizuje jednoduché texty	Rytmické činnosti: rytmus, metrum, doprovod písňe Hra otázka - odpověď Rytmizace říkadel Ostinátní rytmičké doprovody (Orfovy hud. nástroje)	OSV: Komunikace: řeč zvuků a slov	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Rytmizace říkadel Ostinátní rytmičké doprovody (Orfovy hud. nástroje) Lidová píseň	OSV: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Poslechové činnosti: sluchová analýza průběhu melodie písňe, skladby Hudební forma: kánon Skladba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	OSV: Psychohygienu: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění-relaxace MKV: kulturní diferenciacie, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů Rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu hudby	Hudebně teoretické znalosti: takt 4/4=C, taktování 2/4, 3/4 taktu, hodnoty not a pomlk (čtvrt'ová, půlová, celá, osminová), psaní not na linky, do mezer; pojmy repetice, legato, zesilovat, zeslabovat		
Reaguje pohybem na znějící hudbu	Hudebně pohybové činnosti: hudebně pohybové a taneční hry Orientace v prostoru, pohyb ve dvojicích;	OSV: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Instrumentální činnosti: jednoduché ostinátní doprovody na dětské nástroje Orfova instrumentáře		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova - 2. období

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Hlasová hygiena - Dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozsah, vokály, frázování) Lidová píseň (dvojhlas kánon, držené tóny, lidový dvojhlas,	OSV: Rozvoj schopnosti poznání, seberegulace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, hodnoty, postoje	
Využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Rytmizace textu Hudební styly a žánry - hudba pochodová, taneční, ukolébavka apod.	VDO: Principy demokracie, tolerance, spravedlnost, respekt k druhým, ohleduplnost	
Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Jednoduché doprovody písní - (Orffův instrumentár)		
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Orientace v základních hudebních prostředcích (rytmus, melodie, dynamika, tempo), kánon		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Sluchová analýza dur, moll trojzvuku (kvintakordu), sluchové rozlišení melodické, rytmické, tempové a dynamické změny, kvalita tónů - barva, síla, výška, délka Hudební pořady pro děti v médiích nebo živě na koncertech Zajímavosti ze života hudebních skladatelů	EGS: Globální myšlení a mezinárodní porozumění v hudbě EV: Vztahy k prostředí v různých oblastech světa	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Lidový tanec Improvizace pohybem (lidová píseň, klasická i populární hudba)	MKV: Kulturní diferenciaci, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity	
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Základní čtení partitury (takt, předznamenání, klíč, tempo), čtení a zápis rytmického schématu jednoduché písně Jednoduché rytmické doprovody na Orffovy nástroje Tvoření vlastních jednoduchých doprovodů	MDV: Mediální komunikace a práce médií, média jako zdroj prožitků, zapojení do mediální komunikace	

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA 2.stupeň**Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje samostatně v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět je vyučován v odborné učebně hudební výchovy, v učebně s interaktivní tabulí nebo v počítačové učebně.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají tyto formy a metody práce: frontální výuka s hudebními ukázkami a nástěnnými obrazy, projektová práce na daná témata, skupinová práce (s využitím odborné literatury, encyklopedií, časopisů, internetu). V rámci výuky žáci taktéž navštěvují koncerty a divadelní představení.

Obsahové, organizační a časové rozdělení předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	1	1	1	1	4

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v hudebních stylech a žánrech minulosti i současnosti
- pochopení hudební kultury různých národů a národností
- celkovému rozvoji žákovy hudebnosti

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání; sebezpoznání a sebezpojetí; psychohygienu; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, etika
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá; jsme Evropané
- **MKV:** kulturní difference; multikulturalita
- **EV:** vztah člověka k prostředí
- **MDV:** fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

- učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- podněcuje žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich následnému využití
- používá vhodné učební pomůcky
- podporuje znalost termínů a hudebních symbolů

Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí u žáků porozumění různým typům hudebních záznamů a obrazových materiálů
- podporuje výstižné vyjadřování a vzájemné naslouchání žáků, jejich zapojení do diskuse a obhajobu vlastního názoru včetně vhodné argumentace

Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje u žáků vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- učitel rozvíjí u žáka odpovědi na otevřené otázky
- učitel se věnuje práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- učitel vybízí ke skupinovému a inkluzivnímu vyučování
- učitel vede k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

- učitel motivuje žáky k dodržování pravidel slušného chování
- učitel vyžaduje od žáků, aby brali ohled na druhé
- učitel vede žáky k lásce k tradicím

Kompetence pracovní

- učitel motivuje k dodržování pravidel bezpečného chování při manipulaci s jednoduchými hudebními nástroji
- učitel vybízí k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- učitel klade důraz na získávání a vyhledávání dat, informací a digitálních obsahů
- učitel upozorňuje na situace s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví žáků

Vzdělávací oblast: Člověk a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova 6. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu.	Základní hudební pojmy - opakování a procvičování učiva z nižších ročníků	OSV: Sebepoznání a sebezpojetí	klíče, noty, pomlky, stupnice
Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	Lidová píseň, lidový dvojhlas	EGS: Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost OSV: Kooperace ČJ, VV	sběratelé lid. slovesnosti, ilustrace k písni
Posoudí význam výrazových prostředků.	Hudební výrazové prostředky (melodie, harmonie, rytmus, dynamika, barva)	OSV: Komunikace - řeč těla, zvuků	
Reprodukuje písně, vytváří jednoduché doprovody.	Vánoční zvyky, koledy	OSV: Kreativita, kooperace D	křesťanské tradice
Pojmenuje a rozliší základní hudební nástroje.	Hudební nástroje hrající v symfonickém orchestru (nástrojové skupiny)	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání	
Najde princip uspořádání jednotlivých hlasů.	Partitura	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání	
Rozliší lidovou a umělou píseň.	Proměna písně	MDV: Vztah mediálního sdělení a reality	
Porovná hudební žánry.	Hudba na jevišti - opera, opereta, muzikál, hudební revue	OSV: Řešení problému ČJ	libreto
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Národní divadlo	OSV: Řešení problému EV: Vztah člověka ke kulturní památce VV	
Rozpozná základní lidové tance, pojmenuje je, na základě individuálních schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	Hudba a tanec - balet, výrazový tanec, lidové tance	OSV: Kreativita TV	hudebně pohybová činnost
Vyvodí klady a zápory básně a melodramu.	Hudba a slovo - melodram, scénická hudba	OSV: Řešení problému ČJ Vodník Z. Fibicha a K. J. Erbena	Vodník Z. Fibicha a K. J. Erbena

Vzdělávací oblast: Člověk a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky, vyhledává souvislosti mezi hudbou a literaturou.	Písň lidové, umělé, milostné, pracovní, obřadní, oslavné, sběratelé lidových písní, lidová píseň a vážná hudba	MKV: Kulturní diference OSV: Rozvoj poznávacích schopností, kooperace EGS: Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost ČJ	sběratelé lid. slovesnosti
Rozlišuje správné a špatné pěvecké návyky, dodržuje pravidla hlasové hygieny.	Lidský hlas - dělení zpěvních hlasů, hlasová hygiena	OSV: Rozvoj poznávacích schopností	
Na základě individuálních schopností a dovedností reprodukuje různé motivy, témata.	Polyfonie - kánon, fuga	OSV: Kreativita, rozvoj poznávacích schopností	
Posoudí klady a zápory "všudypřítomné" hudby, diskutuje o zneužívání drog některými hudebníky.	Hudba jako kulisa, hudba a drogy	MDV: Vnímání mediálního sdělení OSV: Komunikace, kooperace RV	prevence - návykové látky
Rozpozná některé z tanců	Hudba a pohyb - pantomima, lidový tanec, balet, moderní výrazový tanec, společenské tance	OSV: Kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace - neverbální sdělování, kooperace TV	hudebně pohybová činnost
Orientuje se v proudu znějící hudby. K hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku.	Programní hudba - symfonie, symfonická báseň Koncert, sonáta, sonátová forma	EV: Vztah člověka k prostředí OSV: - rozvoj poznávacích schopností VV	výtvarné zpracování Smetanovy Vltavy
Porovná slyšenou hudbu.	Hudba duchovní a světská - kantáta a oratorium	OSV: Komunikace, hodnoty, postoje, rozvoj poznávacích schopností	
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Taktování	OSV: Kreativita, sebepoznání a sebepojetí	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zhodnotí vliv médií.	Muzikál	MDV: Vliv médií na kulturu OSV: Rozvoj poznávacích schopností, hodnoty, postoje	
Orientuje se v oblasti současného hudebního dění.	Fenomén „hudební festival“ (artificiální a nonartificiální formy)	MKV: Kulturní difference, multikulturalita OSV: Rozvoj poznávacích schopností, hodnoty, postoje	
Orientuje se v proudu znějící hudby, srovnává charakteristické výrazové prostředky hudby rozdílných kultur, rozpozná specifické hudební nástroje daných kultur.	Etnická hudba (historický kontext, geografická diferenciace, nástroje), World Music	MKV: Kulturní difference, multikulturalita MDV: Vliv médií na kulturu OSV: Rozvoj poznávacích schopností, hodnoty, postoje	

Vzdělávací oblast: Člověk a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Srovná hudbu vážnou a populární	Hudba vážná a populární - charakteristické znaky	OSV: Řešení problému, rozvoj schopností poznávání	
Zhodnotí jednotlivé etapy vývoje, rozčlení typické ukázky.	Vývoj světové populární hudby - jazz, blues, spirituály, ragtime, swing, rock'n'roll, rock, disco, punk, metal, pop, folk...	MDV: Vliv médií na kulturu, vnímání mediálních sdělení MKV: Kulturní difference, vztahy mezi kulturami OSV: Rozvoj schopností poznávání AJ - texty písní	prevence - acid music (taneční droga)
Využívá své individuální schopnosti při hudebních aktivitách, provádí jednoduché hudební improvizace.	Písně lidové, umělé - zdokonalování pěveckých dovedností, tvorba doprovodů pomocí Orffova instrumentáře	OSV: Kreativita, kooperace, mezilidské vztahy	
Na základě individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do stylového období; vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Vývoj světové vážné hudby - středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba XX. století; významné osobnosti	EGS: Jsme Evropané OSV: Řešení problému, rozvoj schopností poznávání MKV: Multikulturalita D, ČJ, OV, VV, ČJ	umělecké slohy, životopis

Vzdělávací oblast: Člověk a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Na základě individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do stylového období; vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Vývoj české vážné hudby - středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba XX. století; významné osobnosti	EV: Vztah člověka a prostředí MKV: Kulturní difference EGS: Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané OSV: Rozvoj schopností poznávání, řešení problémů, hodnoty, postoje, etika ČJ, D, VV	propojení hudby s literaturou, Národní divadlo
V rámci svých schopností a dovedností reprodukuje různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Opakování - rytmus, metrum, tempo, takt, rytmižace, taktování	OSV: Sebepoznání, sebepojetí, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace	
Porovná skladby české a světové populární hudby, rozliší ukázky stěžejních etap vývoje.	Česká populární hudba - návaznost na světovou populární hudbu	MDV: Vliv médií na kulturu, vnímání autora mediálního sdělení MKV: Kulturní difference EGS: Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané OSV: Rozvoj schopností poznávání, řešení problémů	prevence - taneční droga

Předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. stupeň**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět. Vyučuje se v kmenové třídě, v prostorách chodeb školy nebo v přírodě.

Výtvarná výchova vychází z dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a vytváří tvořivý přístup při tvorbě, interpretaci a vnímání, který umožňuje žákovi uplatňovat jedinečné pocity a prožitky.

V činnostech si žáci osvojují potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí fantazii a prostorovou představivost a smysl pro originalitu a vlastní výraz. Při výuce se používají například tyto formy a metody práce: frontální nácvik různých technik, skupinové práce, práce ve dvojicích, výtvarné soutěže, návštěva galerií s aktivními činnostmi, vycházky s pozorováním.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	1	2	2	7

Vzdělávání v předmětu výtvarné výchovy směřuje k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- rozvoji výtvarného a emocionálního citění
- chápání umění a kultury v její provázanosti
- učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- rozvíjení tvůrčího potenciálu
- kultivovanému projevu
- k možnosti aktivního překonávání stereotypů
- osobní účasti v procesu tvorby
- tvořivému přístupu ke světu.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **VDO:** principy demokracie, tolerance, spravedlnost, respekt k druhým, ohleduplnost
- **OSV:** rozvoj schopnosti poznávání, rozvoj smyslového vnímání; rozvoj kreativity, rozvíjení dovednosti zabývat se vlastnostmi smyslově poznávané reality, hlouběji je poznávat, vyhledávat odpovídající vyjadřovací prostředky pro jejich vyjadřování, tvořivý přístup; sebepoznání a sebepojetí, vytváření si vlastních představ, vzpomínek, obrazů, další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti; poznávání lidí, komunikace, kooperace, postoje
- **EV:** základní podmínky života, vztahy k prostředí v různých oblastech života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, ekosystémy
- **MDV:** interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá, rodinné příběhy a zážitky z dovolené, objevujeme Evropu
- **MKV:** mezilidské vztahy, tolerance, empatie, kulturní diferenciacie, jedinečnost každého člověka, principy solidarity, multikultura

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- učitel pomáhá žákům posoudit vlastní pokrok a určit překážky
- učitel podporuje u žáků používání odborné terminologie

Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí dovednost vyslechnout názor ostatních
- učitel rozvíjí u žáků vědomé používání postupů, technik a materiálů pro vlastní tvůrčí vyjádření
- učitel vede k tvořivému hledání různých způsobů vizuálního vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- učitel motivuje k samostatnému hledání a řešení problému výtvarných úkolů
- učitel pobízí k experimentování a k nacházení osobitého a individuálního řešení zadaného úkolu
- učitel podporuje u žáka vědomí odpovědnosti za vlastní dílo

Kompetence sociální a personální

- učitel podporuje u žáků práci ve skupině
- učitel učí vyslovovat a obhajovat svůj vlastní názor, pochopit a respektovat názor druhých

Kompetence občanské

- učitel motivuje k lásce k tradicím
- učitel motivuje k ohleduplnosti
- učitel vyžaduje od žáků dodržování základních pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- učitel rozvíjí u žáka vnímání tvorby vlastní i druhých
- učitel vytváří možnosti pro osvojení vlastních dovedností i pro samostatnou práci
- učitel podporuje u žáků bezpečně poznávat materiály určené k samostatné tvorbě.

Kompetence digitální

- učitel pomáhá v inspiraci vhodným užitím digitální techniky
- prostřednictvím výtvarných webů seznamuje s význačnými uměleckými díly například virtuálním procházením galerií a význačných staveb

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova - 1. období

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozeznává a používá barvy v základní škále a jejich odstíny Rozeznává plošné a základní prostorové tvary	Barevný svět a míchání základních barev a jejich barevných odstínů, teplé a studené barvy Věci kolem nás - hledání barvy, tvary, linie, textury povrchu	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání a smyslového vnímání EV: Základní podmínky života	Dopravní výchova Děti, pozor, červená! Bezpečně na prázdniny
Na základě pozorování vyjadřuje skutečnost	Malujeme, modelujeme, kreslíme - svět kolem nás	OSV: Sebepoznání a sebepojetí, vytváření si vlastních představ, vzpomínek, obrazů další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti	
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností vjemů zážitků a představ	Zážitky z každodenního života s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování Malba štětcem, houbou, prsty, ...kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávající stopu	EGS: Evropa a svět nás zajímá, rodinné příběhy a zážitky z dovolené EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Malování pocitů z hudby, nálady Denní a roční doby, proměny počasí	OSV: rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastních i druhých OSV: Psychohygiena Kreativita	
Rozpozná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla, dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav, vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla. Jednoduše sdělí svůj názor	Barvy a linie, veselé a smutné tváře a postavy, veselý a smutný den... Moje oblíbené pohádkové knížky, večerníčky, animované filmy a postavičky,... Společné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin, společná práce na instalaci výtvarných prací	EGS: Objevujeme Evropu EV: Ekosystémy	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Při skupinové práci i při práci ve dvojicích dovede vyslechnout a respektovat názor na své i cizí dílo a aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě Vyjadřuje city v jednoduchých situacích Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	Sebehodnocení, kolektivní práce a její hodnocení Pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav, hněvu Tvořivost v mezilidských vztazích, schopnost spolupráce	OSV: Kooperace a kompetice	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura			
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova - 2. období			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozeznává, pojmenuje a aktivně užívá, barvy v základní škále, kterou má k dispozici, vnímá a pojmenuje odlišné odstíny (světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy), které porovnává a rozlišuje	Malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů Malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické a sochařské techniky, práce individuální, ve dvojici, ve skupině	OSV: Rozvoj schopností poznávání, rozvoj smyslového vnímání	
Používá základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření Charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch linie, objekt a dovede je přenést do vizuálně obrazného světa Využívá různé nabídnuté materiály, techniky a formáty	Společná trojrozměrná práce Svět kolem nás, osobitě vyjadřování na dané téma	OSV: Kreativita: rozvíjení dovednosti zabývat se vlastnostmi smyslově poznávané reality, hlouběji je poznávat, vyhledávat odpovídající vyjadřovací prostředky pro jejich vyjadřování	
Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost Vnímá a řídí pohyb vlastního těla, využívá tělo jako vyjadřovací prostředek	Vyjádření osobních zážitků a zkušeností Já a moji blízcí, vztahy mezi lidmi Živé obrazy Moje tělo Pohyb míče, bruslení, dopravní prostředky	OSV: Sebepoznání a sebepojetí, další poznávání specifických rysů vlastní osobnosti v interakci s realitou a jejími zájmy OSV: Sebepoznání a sebepojetí, uvědomování si jedinečnosti vlastního osobitého vnímání a vlastní schopnosti vyjádření	
Užívá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Namaluj svoji písničku (rytmus, melodie, zvuky hudebních nástrojů, nálada textu) Zaznamenej pohyb Kdybych byl někdo jiný, tak kdo (ptáci, zvířata, hmyz, experimenty s vyjadřováním ostatních vjemů)	OSV: Kreativita: tvořivý přístup Každé dítě má jiné genetické schopnosti bez ohledu na etnický původ, a proto náš ŠVP je nastaven na rovné příležitosti pro všechny žáky bez ohledu na etnikum.	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci Dovede vyjádřit situaci, změnu, situace, děj, příběh	Moje okolí, zážitky, zkušenosti, přírodní prostředí a prostředí vytvořené člověkem Ilustrace Obrázkové písmo Komiksový příběh	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV: Vztah člověka k prostředí	
Seznamuje se a porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Jaká díla nás obklopují, rozhovory o obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí Co se mi líbí, hodnocení a úsudky o dílech vlastních i cizích	MKV: Kulturní diferenciaci: jedinečnost každého člověka MKV: Lidské vztahy: tolerance, empatie - citlivost vůči jinému OSV: Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem	
Vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry Vyslechne a toleruje odlišný názor, argumentuje v debatě Vytvoří vlastní originální postavu či příběh	Můj oblíbený ilustrátor, malíř, dílo, ... Proč se mi líbí	MDV: Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti OSV: Komunikace: dovednosti pro neverbální sdělování	

Předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2. stupeň**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován samostatně v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura. Výuka probíhá v jednotlivých učebnách, v pracovně s multifunkční tabulí, v učebnách výpočetní techniky, mimo budovu školy (studijní práce v plenéru), případně v prostorách galerií a jiných výstavních ploch.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v předmětu využívány tyto formy a metody práce: samostatná práce, kolektivní práce, skupinová práce, projektové vyučování, výklad spojený s vizualizací.

Práce žáků jsou nedílnou součástí výzdoby školního prostředí.

Obsahové, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	2	1	2	1	6

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova směřuje k:

- rozvíjení představivosti žáka
- podpoře tvůrčích činností, smyslové citlivosti a citového prožitku
- užití různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání, komunikace a sebepoznání
- vytváření vztahu mezi člověkem a životním prostorem, ve kterém žije

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** poznávání; kreativita; sebepoznání a sebepojetí; komunikace;
- hodnoty, postoje, praktická etika; řešení problémů a rozhodovací
- dovednosti; kooperace a kompetice
- **EV:** vztah člověka k přírodě; ekosystémy; lidské aktivity a problémy
- životního prostředí
- **EGS:** Evropa a její kulturní dědictví
- **MDV:** vliv médií na vnímání světa; tvorba mediálního sdělení
- **MKV:** lidské vztahy; multikulturní působení výtvarného umění

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám organizovat vlastní činnost
- využívá kladné hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence komunikativní

- učitel vytváří dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, technickými a výtvarnými prostředky)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování i nezdařených názorů)

Kompetence k řešení problému

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly přiměřené věku a schopnostem žáka

Kompetence sociální a personální

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- učitel podporuje občanské cítění žáků
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů, či jiného vybavení
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- vede žáka ke snaze dokončit započatou práci, nepodceňovat nic, co mu může poskytnout prožitek z manuální i duševní činnosti či jejich spojení

Kompetence digitální

- učitel pomáhá v inspiraci vhodným užitím digitální techniky
- prostřednictvím výtvarných webů vysvětluje historii výtvarného umění, seznamuje s význačnými uměleckými díly například virtuálním procházením galerií a význačných staveb

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova 6. a 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zaznamenává podněty z představy a fantazie Vnímá možnost mimojazykového vyjádření.	Tematické práce Výtvarné hry, otisky, vliv náhody na dílo Ilustrace	OSV: Rozvoj smyslového vnímání a kreativity. Sebevyjádření Čj - sloh (obrazová osnova)	
Rozlišuje pojmy kresba a malba. Zobrazuje skutečnost pomocí linie, nebo barevných ploch.	Kresba a její možnosti - tužka, dřívko, pero Malba - práce z představy, volná témata, soutěže. Koláž Studie přírodnin		
Chápe a vysvětlí základy teorie barev.	Výrazové možnosti barvy. Vyjádření pocitů pomocí barev. Abstrakce Dekoratívni členění plochy. Rytmyzace Lidové umění		
Prohlubuje poznatky z dějin umění v návaznosti na dějepisnou látku.	Pravěké umění - frotáž Egyptská výtvarná kultura Antické umění	ES: Porozumění významu kulturního dědictví jako zdroje poznání Čj - literatura	
Rozeznává jednotlivé architektonické slohy.	Románský sloh Gotický sloh		
Zkoumá vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů a vhodně je využívá.	Pastel a jeho vlastnosti, reakce s vodou. Pastel voskový, suchý, olejový. Monotyp. Textilní koláž	EV: Člověk a prostředí	
Vytváří jednoduché výtvarné instalace, chápe pojem trojrozměrnost.	Prostorové vytváření. Výtvarné práce v materiálu. Vyklápění. Leporelo		
Užívá obrazná vyjádření a znaky k zaznamenání vlastní zkušenosti.	Písmo. Hry s písmeny. Pravidla tvorby písma Symetrie a asymetrie		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova 8. a 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Využívá své psychické vyspělosti a zručnosti ke zdokonalování se v jednotlivých výtvarných technikách.	Výtvarné vyjádření skutečnosti - malba v plenéru, zátiší. Malířské techniky - akvarel, tempera Portrét. Studie lidské postavy	OSV: Rozvoj smyslového vnímání a kreativity. Hv Sebevyjádření a sebehodnocení. Čj-sloh	
Prohlubuje poznatky z dějin umění v návaznosti na dějepisnou látku. Rozeznává jednotlivé architektonické slohy.	Renesance a manýrismus Baroko a rokoko Klasicismus a empír Moderní umění	ES: Porozumění významu kulturního dědictví jako zdroje poznání	
Chápe základy perspektivy a pokouší se o její zachycení.	Základy perspektivy - krajina, ulice Geometrická tělesa. Vytvoření objemu pomocí světla a stínu	EV: Člověk a prostředí M	
Hledá výtvarně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, hmotu, strukturu.	Mandala		
K výtvarné tvorbě užívá některé moderní metody uplatňované v současném výtvarném umění.	Počítačová grafika. Animace. Komiks. Logo. Vizitka. Grafitti	MEV: Vliv médií na vkus společnosti. Inf	
Zkoumá vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů a vhodně je využívá.	Grafické techniky. Papírořez.	Iniciativa a tvořivost – nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině.	
Poznává tvorbu některých umělců a snaží se jí porozumět, respektovat, posuzovat.	Pojem užité umění. Design. Plakát. Fotografie		
Uplatňuje osobitost a subjektivitu ve své práci.	Prostorové práce. Výtvarný objekt		

Předmět: VÝTVARNÉ ČINNOSTI

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarné činnosti je vyučován jako povinně volitelný předmět v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura. Výuka probíhá v jednotlivých učebnách, v pracovně s multifunkční tabulí, v učebnách výpočetní techniky, mimo budovu školy (studijní práce v plenéru), případně v prostorách galerií a jiných výstavních ploch.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají například tyto formy a metody práce: skupinová práce (s využitím přírodnin, odborné literatury, encyklopedií, časopisů, internetu), samostatná práce, projektové práce na daná témata, laboratorní práce, přírodovědné vycházky s pozorováním okolí školy, exkurze. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávání v předmětu Výtvarné činnosti směřuje k:

- k získání zájmu o umění
- podpoře tvůrčích činností, smyslové citlivosti a citového prožitku
- rozšíření využití různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání, komunikace a sebepoznání
- vytváření vztahu mezi člověkem a životním prostorem, ve kterém žije

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** sebevyjádření
- **EV:** Člověk a prostředí
- **EGS:** Porozumění významu kulturního dědictví

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám organizovat vlastní činnost
- využívá kladné hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnosti

Kompetence komunikativní

- učitel vytváří dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, technickými a výtvarnými prostředky)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování i nezdařených názorů)

Kompetence k řešení problému

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly přiměřené věku a schopnostem žáka

Kompetence sociální a personální

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- učitel podporuje občanské cítění žáků
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů, či jiného vybavení
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- vede žáka ke snaze dokončit započatou práci, nepodceňovat nic, co mu může poskytnout prožitek z manuální i duševní činnosti či jejich spojení

Kompetence digitální

- učitel pomáhá v inspiraci vhodným užitím digitální techniky
- prostřednictvím výtvarných webů vysvětluje historii výtvarného umění, seznamuje s význačnými uměleckými díly

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací oblast: Výtvarné činnosti 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uplatňuje subjektivitu	Tematické práce	OSV: Sebevyjádření	
Samostatně pozoruje a porovnává pozorované objekty.	Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru		
Vidí a hledá kompozičně zajímavé obrazy.	Studie přírodnin, práce v krajině, zátiší...	EV: Člověk a prostředí	
Všimá si zajímavých detailů.	Linie, textury, kontrast, rytmus..	HV	
Vědomě vnímá i mimovizuální podněty k vlastní tvorbě.	Malba. Symbolika barev. Experimentování s barvou. Zachycení smyslového prožitku	HV	
Podílí se na práci v týmu. Respektuje názory druhých.	Výtvarné zpracování příběhu, děje. Koláž	ČJ - sloh	
K tvorbě užívá některé moderní metody.	Počítačová grafika - plakát, etiketa návrh interiéru, CD přebal, písmo, design	INF	
Respektuje povahu materiálu.	Výtvarné práce v materiálu - papírořez, textil, drát, prostorové vytváření		
Respektuje a oceňuje tradice a kulturní dědictví.	Tradiční techniky	EGS: Porozumění významu kulturního dědictví	
Učí se pozitivně hodnotit umělecké dílo.	Zkušenosti z výstav. Digitální fotografie		

6.8. *Člověk a zdraví*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je nezbytná pro vyrovnaný harmonický rozvoj osobnosti žáka.

A naučit se ovlivňovat a dosahovat stav tělesné, duševní a sociální pohody. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví směřuje vzdělávání především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích a osvojují si dovednosti a způsoby bezpečného chování.

Důraz je kladen především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy.

Realizace v předmětech

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována v předmětu Tělesná výchova ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Výstupy oblasti Výchova ke zdraví jsou zařazeny jako součást předmětu Zdravý občan, který je postaven na prolínání vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a Člověk a společnost.

Cíle vzdělávací oblasti vycházející z RVP

- Ve vzdělávací oblasti se směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí naplňováním podporování těchto dovedností u žáků:
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je neodmyslitelnou součástí celkového vzdělávání žáků a rozvíjí vzdělávání v oblasti Člověk a zdraví.

Žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, také pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Hlavně však TV umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět TV na 1.st. je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně. Ve druhém pololetí 2. ročníku a v prvním pololetí 3. ročníku probíhá plavecký kurz (celkem 40 hodin vždy 20 hodin v pololetí), probíhají Školy v přírodě, sportovní soutěže.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se v předmětu využívají tyto formy a metody práce, například rozhovor, instruktáž, předvádění a pozorování, vysvětlování, napodobování, soutěživé hry, kruhový výcvik, štafeta, kolektivní hry, práce v týmu.

Výuka TV probíhá ve dvou tělocvičnách a na školním hřišti. Dětem se zájmem o sport a nadaným sportovcům se nabízí zapojení do kroužků, sportovních her a doporučení k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech. Řád tělocvičny a hřiště je nedílnou součástí výukových prostor a dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

V rámci tělesné výchovy je v každém ročníku pořádán školní výlet.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5	celkem
Počet hodin	2	2	2	2	2	10

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova směřuje k:

- získání dobrého pocitu na základě řízeného i spontánního pohybu jak ve skupině, tak i v samostatné činnosti.
- nácviku jednodušších pohybových dovedností.
- přípravě pro složitější pohybové dovednosti jednotlivce a pro řešení některých herních činností družstva.
- nácviku rozvoje obratnosti a rychlosti-zejména rekreační.
- poznávání souvislosti mezi zaměřením pohybového režimu a změnou pohybových schopností.
- přípravě na testování pohybových schopností R(rychlost), S(síla), V(vytrvalost), O(obratnost)
- sebezáchovným dovednostem jako je zvládnutí vlastní váhy(šplh), a zvládnutí sebezáchrany plaváním
- přípravě pro složitější pohybové dovednosti, profilových sportů školy
- nácviku pohybových dovedností ve školních a mimoškolních soutěžích
- získávání dobrého pocitu na základě plnění motivujících pohybových úkolů
- nácviku rozvoje R.O. Síly (užité k překonávání překážek a šplhu) a běžecké vytrvalosti
- Pochopení vztahu mezi cílenou zátěží a zlepšením pohybových schopností
- Wellnes - vnitřní motivaci nabídkou a vlastním výběrem pohybových (rekreačních) činností v některých hodinách
- nácviku dovedností použitelných v krizových situacích sebeobrany a záchrany včetně plavání
- vnímání estetiky a rytmizace pohybu a přípravě na hodnocení vlastního i pozorovaného sportovního výkonu
- profil. činnosti - atletický trojboj, turnaj ve vybíjené, branný běh, vybíjená, přehazovaná, minikopaná, košíková, drobné hry

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **VDO:** Občanská společnost a škola
- **OSV:** Rozvoj schopnosti poznávání; sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; psychohygiena; poznávání lidí; Sociální rozvoj – kooperace a kompetice, práce ve skupině, kreativita – rozvoj základních rysů kreativity; komunikace; řešení problémů a rozhodovací schopnost; mezilidské vztahy
- **MDV:** Kritické předávání a sledování mediálních sdělení
- **EV:** Vztah člověka k prostředí, řešení odpadového hospodářství, ochrana přírody obce, zajišťování ochrany životního prostředí v obci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Výuka tělesné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a zdraví přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

- učitel vede žáky zejména v oblasti motorického učení k algoritmizaci nácviku pohybových dovedností
- učitel vede žáky k práci ve dvojicích podle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem“

Kompetence komunikativní:

- učitel vyžaduje od žáka splnění pohybového úkolu
- učitel nabízí audio i videotechniku, poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky
- učitel vede žáky k naslouchání a respektování názoru druhých, ke komunikaci mezi sebou a učitelem a dodržování předem stanovených pravidel

Kompetence k řešení problémů:

- učitel spoluvytváří pravidla a kritéria hodnocení
- učitel řeší s žáky dle nabídky variant vlastním výběrem možnosti pohybového režimu i mimo hodiny TV, aby došlo ke zlepšení úrovně R.S.O.V.(rychlost, síla, obratnost, vytrvalost)

Kompetence sociální a personální:

- učitel vede žáky k pochopení svých schopností a dovedností
- učitel spoluvytváří pravidla práce v týmu
- učitel poskytne pomoc
- učitel klade důraz na upevňování dobrých vztahů mezi žáky

Kompetence občanské:

- učitel vede žáky ke schopnosti domluvy a respektování individuálních odlišností
- učitel dává možnost volby při rozhodování, posiluje u žáka pocit zodpovědnosti za svá rozhodnutí, dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní:

- učitel poskytuje žákům nářadí a náčiní a vyžaduje jejich správné používání

- učitel předkládá různá rizika a následky, vede žáky k zodpovědnému přístupu
- učitel vyžaduje od žáků dodržování bezpečnosti
- učitel posiluje u žáků vytrvalost, přesnost a samostatnost

Kompetence digitální:

- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií při sledování a záznamu sportovních výkonů a získávání informací o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - 1. období

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Orientuje se ve známém prostředí školy	Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a jiná cvičení		
Reaguje na základní pokyny učitele Samostatně se převléká do cvičebního úboru	Průpravná cvičení, zadávání úkolů a cviků		
Respektuje pravidla jednoduchých her a tělovýchovných aktivit	Sportovní, pohybové hry	OSV: Rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, poznání lidí, komunikace, řešení problémů a rozhodovací schopnost	
Zná základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu	Sportovní, pohybové hry		
Dovede pomoci s úklidem náradí a náčiní	Gymnastika		
Zvládá základní způsoby chytání a házení míče	Sportovní, pohybové hry		
Vyjadřuje jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec		
Zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků, dovede pojmenovat základní gymnastické náradí	Gymnastika	MDV: Kritické předávání a sledování mediálních sdělení	
Provádí kotoul vpřed, snaží se o přesné provádění pohybů	Gymnastika	OSV: Rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace.	
Upravuje prostředí na atletická cvičení (doskočiště), vydává povely pro start	Atletika		
Hraje minimálně pět různých pohybových her, dovede samostatně vyjádřit pohybem předmět, zvíře, tvar, náladu	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti		Dopravní výchova Děti, pozor, červená! Bezpečně na prázdniny

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Používá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel	Sportovní hry		
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při plavání, uvědomuje si nebezpečí plavání v neznámé vodě, nebojí se vody, plave	Plavání		
Zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu	Turistika	VDO: Občanská společnost a škola Školní výlet - projekt	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - 2. období

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Základy SG - kotoul vzad, roznožka, skrčka přes kozu Rytmiická cvičení, polkový a valčíkový krok Rozvoj různých forem R.S.O.V. Atletika	OSV: Sebepoznání a sebepojetí OSV: Mezilidské vztahy - Děti, pozor, červená - projekt	
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Přímivé cviky, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení pro zahájení činnosti i pro ukončení, uklidnění Posilovací cviky	OSV: Seberegulace a sebeorganizace	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojovaných pohybových her	Pohybové hry, průpravné úpoly Soutěže družstev	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání	
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v případě úrazu spolužáka	Informace o bezpečnosti a hygieně Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu před pohybovou činností	OSV: Psychohygiena	
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Sportovní hry Spolupráce ve hře	OSV: Poznávání lidí	
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Míčové hry Wellnes Pravidla her soutěží a závodů Turnaje "mistrů"	VDO: Občanská společnost a škola	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály Organizace prostoru a činností ve známém prostředí "Úkolová" cvičení	OSV: Komunikace	
Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Sportovní hry se zjednodušenými pravidly	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednost	
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Sledování základních výkonů a jejich záznam Atletické testy Šplh		
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Vybrané míčové hry jako příprava na reprezentaci třídy a školy Atletický trojboj		
Uplatňuje pravidla slušného chování v dopravních prostředcích při přesunu; zvládá pohyb v mírně náročném terénu; chová se ohleduplně k přírodě	Turistika a pohyb v přírodě	VDO: Občanská společnost a škola Školní výlet - projekt	

Předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA 2. stupeň**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova je vyučován samostatně v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Od šestých tříd se výuka tělesné výchovy dělí na skupiny chlapců a dívek. Výuka probíhá ve dvou tělocvičnách a na školním hřišti. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s žáky používá v plné míře veškeré dostupné náčiní a nářadí. Žákům se zájmem o sport a nadaným sportovcům nabízíme zapojení do kroužků, sportovních her a doporučení k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech.

Obsahové, organizační a časové rozdělení předmětu:

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	2	2	2	2	8

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova směřuje k:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- rozvíjení pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- získávání kladného vztahu k fyzickým aktivitám a sportu a k vytváření návyků zdravého životního stylu
- dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair-play
- rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání a rozvíjení zájmu o sport
- vzbuzení zájmů o tělesný pohyb

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **VDO:** občanská společnost a škola
- **OSV:** sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **MKV:** lidské vztahy
- **EV:** vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků
- umožňuje žákům porovnávat své pohybové výkony s předchozími
- vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí žáky cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- nabízí možnost, aby žáci sami mohli zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku
- učí žáky reagovat na základní povely a pokyny

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- zadává úkoly přiměřené věku žáků

- provádí se žáky rozbor daného problému
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním
- napomáhá žákům hledat vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnutých postupů
- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- kontroluje práce žáků
- rozvíjí u žáků smysl pro efektivní práci
- nabízí praktické úkoly, při kterých žáci využívají svých teoretických znalostí
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- učitel vytváří situace, v nichž si žáci spontánně vzájemně pomáhají

Kompetence digitální

Učitel :

- zadává úkoly, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah
- vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a technologií
- vede žáky k získávání a vyhledávání dat a informací

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova 6. a 7. ročník dívky

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Úvod do TV - bezpečnost při pohybové činnosti, organizace výuky, pravidla, hygiena, první pomoc	OSV: Sebepoznání a sebepojetí Př MKV: Lidské vztahy	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Preventivní pohybová činnost		
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.	Správné držení těla, správné zapojení dechu, celkové posilování svalového aparátu		
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Význam pohybu pro zdraví Rozvoj vytrvalosti Zvyšování kloubních pohybů Kondiční testy	OSV: Seberegulace a sebeorganizace	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	Sestavy pro rozcvičení Strečink		
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím.	Drogy a jiné škodliviny	OSV: Psychohygiena Zo	
Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek	EV: Vztah člověka k prostředí	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Zvládá podle svých předpokladů potřebné dílčí dovednosti. Spolupracuje při výuce a tréninku. Uplatňuje záchranu a pomoc při náročnějších cvicích. Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu pohybovému provedení. Pravidelně a aktivně zařazuje účelné pohybové činnosti. Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti.	Akrobacie - kotouly vpřed a vzad, stoje na rukou s pomocí, přemety stranou Přeskok - roznožka, skrčka Kruhy - kotoul vpřed a vzad, komíhání s obraty, seskok Hrazda - vzpory na rukou, kotouly, výmyk, přešvihy, Kladina - náskok, chůze, obraty, Šplh na tyči Cvičení s náčiním - míče, švihadla, tyče Trampolína Úpoly - přetahy, přetlaky Estetické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	OSV: Kreativita OSV: Poznávání lidí OSV: Mezilidské vztahy OSV: Komunikace	
Aktivně se seznamuje se základními pravidly hry, zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Aktivně pomáhá při přípravě a organizaci hry, při utkáních získává sebedůvěru, učí se samostatnosti, ohleduplnosti. Učí se základům hry, vytváří jednoduché kombinace hry. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zvládá pohybové dovednosti, osvojuje si specifické HČJ. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody a turistické akce, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Sportovní hry - vybíjená, přehazovaná, košíková(driblink, dvojtakt, střelba, přihrávka, nácvik herní činnosti), odbíjená(vrchní a spodní odbití obouruč, spodní podání) Doplňkové sportovní hry - např. ringo, házená, floorball, badminton, soft tenis Lyžování , snowboarding	OSV: Kooperace a kompetice OSV: Řešení problému a rozhodovací OSV: Komunikace VDO: Občanská společnost a škola	odbíjená - 7.ročník lyžování, snowboarding - 7.ročník - dle podmínek

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zvládá podle svých předpokladů techniku i taktiku rychlého a vytrvalého běhu v terénu i na dráze, techniku hodů míčkem z rozběhu, techniku skoku do dálky.	Atletika - průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, rychlé běhy na krátkou trať, rychlé starty, běh v terénu do 12 minut, vytrvalý běh na dráze do 1500 m, hod kriketovým míčkem, skok do dálky		
Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti v bězích a skocích, samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti.			
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Komunikace v TV		
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrany přírody při sportu.	Historie a současnost sportu Reálné a zobrazené vzory – pozitivní vzory	Zo	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Statistická zjištění - měření délky, rychlosti	F	
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Práce s výsledkovou listinou	Inf	
Uvědomuje si odpovědnost za svoji ochranu, chápe pojem efektivní jednání a vzájemnou pomoc za běžných rizik a mimořádných událostí.	Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	Sportovně-branný den

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova 6. a 7. ročník chlapci

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Úvod do TV - bezpečnost při pohybové činnosti, organizace výuky, pravidla, hygiena, první pomoc	OSV: Sebepoznání a sebepojetí MKV: Lidské vztahy Př	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Preventivní pohybová činnost		
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.	Správné držení těla, správné zapojení dechu, celkové posilování svalového aparátu		
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Význam pohybu pro zdraví Rozvoj vytrvalosti Zvyšování kloubních pohybů Kondiční testy	OSV: Seberegulace a sebeorganizace	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	Sestavy pro rozcvičení Strečink		
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím.	Drogy a jiné škodliviny	OSV: Psychohygiena Zo	
Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek	EV: Vztah člověka k prostředí	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti.	Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Zvládá podle svých předpokladů potřebné dílčí dovednosti. Spolupracuje při výuce a tréninku. Uplatňuje záchranu a pomoc při náročnějších cvicích. Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu pohybovému provedení. Pravidelně a aktivně zařazuje účelné pohybové činnosti. Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti.	Akrobacie - kotouly vpřed a vzad, stoje na rukou s pomocí, přemety stranou Přeskok - roznožka, skrčka Kruhy - kotoul vpřed a vzad, komíhání s obraty, seskok Hrazda - vzpory na rukou, kotouly, výmyk, přešvihy Šplh na tyči Cvičení s náčiním - míče, švihadla, tyče Trampolínka Úpoly - přetahy, přetlaky	OSV: Kreativita OSV: Poznávání lidí OSV: Mezilidské vztahy OSV: Komunikace	
Aktivně se seznamuje se základními pravidly hry, zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Aktivně pomáhá při přípravě a organizaci hry při utkáních získává sebedůvěru, učí se samostatnosti, ohleduplnosti. Učí se základům hry, vytváří jednoduché kombinace hry. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zvládá pohybové dovednosti, osvojuje si specifické HČJ. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Zorganizuje samostatně i v týmu turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Sportovní hry - vybíjená, přehazovaná, košíková(driblíng, dvojtakt, střelba, přihrávka, nácvik herní činnosti), odbíjená(vrchní a spodní odbití obouruč, spodní podání) Doplňkové sportovní hry (např. minikopaná, floorball, fotbal, házená, baseball) Lyžování , snowboarding	OSV: Kooperace a kompetice OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti OSV: Komunikace VDO: Občanská společnost a škola	odbíjená - 7. ročník lyžování, snowboarding - 7.ročník - dle podmínek

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zvládá podle svých předpokladů techniku i taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu i na dráze, techniku hodů míčkem z rozběhu, techniku skoku do dálky. Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti v bězích a skocích, samostatně volí a uplatňuje rozvojové činnosti.	Atletika - průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, rychlé běhy na krátkou trať, rychlé starty, běh v terénu do 12 minut, vytrvalý běh na dráze do 1500 m, hod kriketovým míčkem, skok do dálky		
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Komunikace v Tv		
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrany přírody při sportu.	Historie a současnost sportu Reálné a zobrazené vzory – pozitivní vzory	ZO Př	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Statistická zjištění - měření délky, rychlosti	F	
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Práce s výsledkovou listinou	Inf	
Uvědomuje si odpovědnost za svoji ochranu, chápe pojem efektivní jednání a vzájemnou pomoc za běžných rizik a mimořádných událostí.	Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	Sportovně-branný den

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova 8. a 9. ročník dívky

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Úvod do TV - bezpečnost při pohybové činnosti, organizace výuky, pravidla, hygiena, první pomoc	OSV: Sebepoznání a sebepojetí Př MKV: Lidské vztahy	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Preventivní pohybová činnost		
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.	Správné držení těla, správné zapojení dechu, celkové posilování svalového aparátu		
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Zvyšování kloubní pohyblivosti Význam pohybu pro zdraví Kondiční testy vytrvalosti	OSV: Seberegulace a sebeorganizace	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly.	Sestavy pro rozcvičení Strečink		
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím.	Drogy a jiné škodliviny	OSV: Psychohygiena ZO	
Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek	EV: Vztah člověka k prostředí	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti.	Pohybové hry- závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Zvládá podle svých předpokladů potřebné dílčí dovednosti. Spolupracuje při výuce a tréninku. Uplatňuje záchranu a pomoc při náročnějších cvičích. Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu pohybovému provedení. Pravidelně a aktivně zařazuje účelné pohybové činnosti. Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti. Podle svých předpokladů zlepšuje techniku všech osvojených dovedností.	Akrobacie - kotouly vpřed a vzad do zášvihu, kotoul letmo, stoj na rukou, přemety stranou: vlevo, vpravo Přeskok - roznožka, skrčka s oddáleným můstkem Kruhy - kotoul vpřed a vzad, komihání s obraty, seskok Hrazda - vzpory na rukou, výmyk, přešvihy, závěsem v podkolení švih do vzporu, podmet Kladina - náskok, chůze, obraty, poskoky, rovnovážná cvičení, tvorba vlastních sestav Šplh na tyči a na laně Cvičení s náčiním - míče, švihadla, tyče Trampolínka Úpoly - přetahy, přetlaky, pády vpřed, vzad a stranou Estetické a kondiční cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem	OSV: Kreativita OSV: Poznávání lidí OSV: Mezilidské vztahy OSV: Komunikace	
Aktivně se seznamuje se základními pravidly hry, zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Aktivně pomáhá při přípravě a organizaci hry, při utkáních získává sebedůvěru, učí se samostatnosti, ohleduplnosti. Učí se základům hry, vytváří jednoduché kombinace hry. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zvládá pohybové dovednosti, osvojuje si specifické HČJ.	Sportovní hry - vybíjená, přehazovaná, košíková(driblink, dvojtakt, střelba, nácvik útočných obranných kombinací), odbíjená(vrchní a spodní odbítí obouruč, vrchní podání, lob) Doplňkové sportovní hry - např. basseball, ringo, házená Doplňkové sportovní hry - např. ringo, házená, badminton, soft tenis, floorball	OSV: Kooperace a kompetice OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti OSV: Komunikace VDO: Občanská společnost a škola	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.			
Zvládá podle svých předpokladů techniku i taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu i na dráze, techniku hodů míčkem z rozběhu, techniku skoku do dálky. Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti v bězích a skocích, samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti.	Atletika - průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, rychlé běhy na krátkou trať, rychlé starty, běh v terénu do 20 minut, běh v zatáčce, štafetová předávka, štafetový běh, vytrvalý běh na dráze do 1500 m, hod kriketovým míčkem, vrh koulí, skok do dálky		
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Komunikace v Tv		
Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrany přírody při sportu.	Historie a současnost sportu	ZO Př	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Statistická zjištění - měření délky, rychlosti	F	
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Práce s výsledkovou listinou	Inf	
Uvědomuje si odpovědnost za svoji ochranu, chápe pojem efektivní jednání a vzájemnou pomoc za běžných rizik a mimořádných událostí.	Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	Sportovně-branný den

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací oblast: Tělesná výchova 8. a 9. ročník chlapci

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uplatňuje vhodně a bezpečně chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Úvod do TV - bezpečnost při pohybové činnosti, organizace výuky, pravidla, hygiena, první pomoc	OSV: Sebepoznání a sebepečení MKV: Lidské vztahy Př	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Preventivní pohybová činnost		
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	Správné držení těla, správné zapojení dechu, celkové posilování svalového aparátu		
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Význam pohybu pro zdraví Rozvoj vytrvalosti Zvyšování kloubních pohybů Kondiční testy		
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	Sestavy pro rozcvičení Strečink	OSV: Seberegulace a sebeorganizace	
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím.	Drogy a jiné škodliviny	OSV: Psychohygiena ZO	
Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek	EV: Vztah člověka k prostředí	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Zvládá podle svých předpokladů potřebné dílčí dovednosti. Spolupracuje při výuce a tréninku. Uplatňuje záchranu a pomoc při náročnějších cvičích. Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu pohybovému provedení. Pravidelně a aktivně zařazuje účelné pohybové činnosti. Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti. Podle svých předpokladů zlepšuje techniku všech osvojených dovedností.	Akrobacie - kotouly vpřed a vzad do zášvihu, kotoul letmo, stoj na rukou, přemety stranou: vlevo, vpravo Přeskok - roznožka, skrčka s oddáleným můstkem Kruhy - kotoul vpřed a vzad, komíhání s obraty, seskok, svisy Hrazda - vzpory na rukou, výmyk, přešvihy, závěsem v podkolení švih do vzporu, podmet, Šplh na tyči a na laně Cvičení s náčiním - míče, švihadla, tyče Trampolínka Úpoly - přetahy, přetlaky, pády vpřed, vzad a stranou	OSV: Kreativita OSV: Poznávání lidí OSV: Mezilidské vztahy OSV: Komunikace	
Aktivně se seznamuje se základními pravidly hry, zvládá v souladu s individuálními předpoklady. Aktivně pomáhá při přípravě a organizaci hry při utkáních získává sebedůvěru, učí se samostatnosti, ohleduplnosti. Učí se základům hry, vytváří jednoduché kombinace hry. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zvládá pohybové dovednosti, osvojuje si specifické HČJ. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Sportovní hry - Košíková(driblink, dvojtakt, střelba, přihrávka, nácvik útočných a obranných kombinací), odbíjená(vrchní a spodní odbítí obouruč, vrchní podání, lob, smeč, nácvik herních kombinací) Doplňkové sportovní hry - ringo, házená, sálová kopaná, fotbal, floorball, baseball	OSV: Kooperace a kompetice OSV: Řešení problému a rozhodovací dovednosti OSV: Komunikace VDO: Občanská společnost a škola	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.			
Zvládá podle svých předpokladů techniku i taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu i na dráze, techniku hodů míčkem z rozběhu, techniku skoku do dálky. Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti v bězích a skocích, samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti.	Atletika - průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, rychlé běhy na krátkou trať, rychlé starty, běh v terénu do 20 minut, běh v zatáčce, štafetová předávka, štafetový běh, vytrvalý běh na dráze do 1500 m, hod kriketovým míčkem, vrh koulí, skok do dálky		
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Komunikace v Tv		
Naplní ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrany přírody při sportu.	Historie a současnost sportu	ZO	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Statistická zjištění - měření délky, rychlosti	M	
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Práce s výsledkovou listinou	Inf	
Uvědomuje si odpovědnost za svoji ochranu, chápe pojem efektivní jednání a vzájemnou pomoc za běžných rizik a mimořádných událostí	Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	Sportovně-branný den

Předmět: POHYBOVÉ HRY 2. stupeň

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Předmět Pohybové hry je vyučován jako povinně volitelný předmět v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Výuka pohybových her se dělí na skupinu chlapců a dívek. Výuka probíhá ve velké tělocvičně a na školním hřišti. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Žákům se zájmem o sport a nadaným sportovcům nabízíme zapojení do kroužků a doporučení k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávání v předmětu Pohybové hry směřuje k:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- získávání kladného vztahu k fyzickým aktivitám a sportu a k vytváření návyků zdravého životního stylu
- zvyšování tělesné zdatnosti a upevňování zdraví
- utváření kladného vztahu k pohybovým činnostem formou sportovních her
- dodržování sportovní etikety, pravidel a jednání fair-play
- rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání a rozvíjení zájmu o sport
- zvyšování úrovně pohybových schopností a dovedností

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **MKV :** lidské vztahy
- **EV:** vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- nabízí možnost, aby žáci sami mohli zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- zadává úkoly přiměřené věku žáků
- provádí se žáky rozbor daného problému
- napomáhá žákům hledat vhodné taktiky v kolektivních sportech

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnutých postupů

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- kontroluje práce žáků
- rozvíjí u žáků smysl pro efektivní práci
- nabízí praktické úkoly, při kterých žáci využívají svých teoretických znalostí
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Učitel :

- zadává úkoly, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah
- vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a technologií
- vede žáky k získávání a vyhledávání dat a informací

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Pohybové hry chlapci

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování při sportování v tělocvičně a na hřišti. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Zná a reaguje na smluvené povel, gesta a signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a obuv. Jedná v duchu fair-play.	Bezpečnost při sportování	OSV: Kreativita OSV: Poznávání lidí OSV: Mezilidské vztahy OSV: Komunikace EV : Vztah člověka k prostředí	
Aktivně se seznamuje se základními pravidly hry. Poznává a označuje zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, usiluje o jejich zlepšení. Aktivně pomáhá při přípravě a organizaci hry, při utkáních získává sebedůvěru, učí se samostatnosti, ohleduplnosti. Učí se základům hry, vytváří jednoduché kombinace hry. Dohodí se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zvládá podle svých předpokladů potřebné dílčí dovednosti. Spolupracuje při výuce a tréninku. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Basketbal - herní činnosti jednotlivce (dribling při běhu, přihrávka na místě i v pohybu, střelba z místa i v pohybu, uvolňování hráče bez míče i s míčem, dvojtakt), herní kombinace, utkání Volejbal - herní činnosti jednotlivce (základní postoj, vrchní odbití jednoruč i obouruč, spodní odbití obouruč, podání, lob, smetč), herní kombinace, základní herní systémy, utkání Házená - herní činnosti jednotlivce (přihrávky, dribling, trojtakt, střelba), herní kombinace, utkání Vybíjená - házení a chytání míče, různé obměny hry Fotbal - herní činnosti jednotlivce (přihrávky, střelba, odebírání míče, činnost brankáře, uvolňování, obcházení soupeře), herní kombinace- útočné a obranné, utkání Florbal - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání	OSV: Kooperace a kompetice OSV: Řešení problému a rozhodovací OSV: Komunikace MKV : Lidské vztahy	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví			
Vyučovací předmět: Pohybové hry dívky			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování při sportování v tělocvičně a na hřišti. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a obuv. Jedná v duchu fair-play.	Bezpečnost při sportování	OSV: Kreativita OSV: Poznávání lidí OSV: Mezilidské vztahy OSV: Komunikace EV : Vztah člověka k prostředí	
Aktivně se seznamuje se základními pravidly hry. Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, usiluje o jejich zlepšení. Aktivně pomáhá při přípravě a organizaci hry, při utkáních získává sebedůvěru, učí se samostatnosti, ohleduplnosti. Učí se základům hry, vytváří jednoduché kombinace hry. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zvládá pohybové dovednosti, osvojuje si specifické herní činnosti jednotlivce. Zvládá podle svých předpokladů potřebné dílčí dovednosti.	Basketbal - herní činnosti jednotlivce (dribling při běhu, přihrávka na místě i v pohybu, střelba z místa i v pohybu, uvolňování hráče bez míče i s míčem, dvojtakt), herní kombinace, utkání Volejbal - herní činnosti jednotlivce (základní postoj, vrchní odbití jednoruč i obouruč, spodní odbití obouruč, podání, lob, smeč), herní kombinace, základní herní systémy, utkání Házená - herní činnosti jednotlivce (přihrávky, dribling, trojtakt, střelba), herní kombinace, utkání Přehazovaná - házení a chytání míče, utkání Vybíjená - házení a chytání míče, různé obměny hry Fotbal - herní činnosti jednotlivce (technika úderu, přihrávky, střelba), herní kombinace, utkání	OSV: Kooperace a kompetice OSV: Řešení problému a rozhodovací OSV: Komunikace MKV : Lidské vztahy	
Spolupracuje při výuce a tréninku. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Ringo - házení a chytání kroužku, hra s jedním i se dvěma kroužky Softbal - technika odpalu, chytání míčku		

6.9. Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce vede žáky k získání základních uživatelských dovedností a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Nedílnou součástí této vzdělávací oblasti je také možnost využít kariérové poradenství pro žáky 2. stupně.

Tato vzdělávací oblast je zaměřena na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Jejím principem je tvůrčí práce a spolupráce.

Žáci se učí se využívat různé pracovní prostředky při dodržení zásady bezpečné práce.

Realizace v předmětech

Vzdělávací obsah této oblasti je realizován ve všech ročnících na 1. stupni a ve všech ročnících na 2. stupni v předmětu Pracovní činnosti.

V rámci předmětu Pracovní činnosti v 9. ročníku jsou zařazena témata související s volbou povolání.

V rámci nabízených volitelných předmětů si žáci mohou na základě volby rozšířit dovednosti v kompetence v předmětu Technické činnosti.

Cíle vzdělávací oblasti vycházející z RVP

Ve vzdělávací oblasti se směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí naplňováním podporování těchto dovedností u žáků:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Pracovní činnosti je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělena na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v odborných pracovnách (školní dílny, cvičná kuchyňka) a na školním pozemku.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	1	1	1	5

Vzdělávání v předmětu pracovní činnosti směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti při plnění zadaných úkolů
- uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při práci, k vynakládání úsilí
- potřebné sebedůvěře, ke správnému postoji k hodnotám práce člověka
- získání základní orientace v různých oborech lidské činnosti

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; dobrá organizace času; rozvoj kreativity; tvořivost; řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
- **EV:** zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; průmysl a životní prostředí; prostředí a zdraví
- **MKV:** naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel přesně stanoví postup a výsledek samostatné práce
- učitel žákům nabízí různé zdroje informací
- učitel umožňuje žákům získávat různými způsoby informace o dalším studiu a povoláních

Kompetence komunikativní

- učitel podporuje u žáků vzájemné naslouchání a respektování názorů druhých
- učitel vyžaduje od žáků komunikaci mezi sebou při společné práci
- učitel klade důraz na dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace

- učitel průběžně seznamuje žáky s potřebnými postupy práce

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí žákům problémové úkoly, předkládá více druhů řešení
- učitel motivuje žáky tyto postupy prakticky ověřovat
- učitel společně se žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení

Kompetence sociální a personální

- učitel přesně vymezí rozsah práce pro skupinu žáků
- učitel pomáhá rozdělit pracovní role ve skupině
- učitel poskytne pomoc, pokud o ni žáci požádají
- učitel výstižně a objektivně zhodnotí práci skupiny i jednotlivých členů

Kompetence občanské

- učitel při vhodných příležitostech seznamuje žáky s problémy životního prostředí
- učitel vštěpuje žákům správné principy chování

Kompetence pracovní

- učitel poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky
- učitel seznámí žáky s bezpečností práce, s řádem odborných pracoven, dílen i pozemků
- učitel dbá na to, aby používané nástroje byly bezpečné

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k využívání digitálních zařízení při učení, práci i při zapojení do života školy a do společnosti. Žák následně samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- učitel s žáky předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím s negativním dopadem na jejich tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních
- učitel vysvětluje žákům, že při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají vždy eticky.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti -1. období			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Práce s drobným materiálem			
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Pracuje podle jednoduchého slovního návodu a předlohy Seznamuje se s různými nástroji Udržuje čistotu a pořádek na svém pracovišti	Práce s papírem, kartonem - překládání, skládání, mačkání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování Práce s přírodninami - ohýbání, spojování, navlékání, propichování, svazování, lisování, stříhání, lepení Práce s textilem - stříhání, základy šití Práce s model. hmotou - válení, hnětení, tvarování	OSV: Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dobrá organizace času, rozvoj kreativity; tvořivost, rozvoj sociálních dovedností	Dopravní výchova Děti, pozor, červená! Bezpečně na prázdniny
Konstrukční činnosti			
Zvládá základní, jednoduché dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Práce se stavebnicemi plošnými, prostorovými a konstrukčními	MKV: Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	Dopravní výchova Děti, pozor, červená! Bezpečně na prázdniny
Pěstitelské práce			
Provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování Pečuje o nenáročné rostliny	Péče o pokojové rostliny, jednoduché pěstitelské činnosti přiměřené věku, výživa rostlin	Propojení s prvoukou EV: Zemědělství a životní prostředí ekologické zemědělství Projekt - Den Země	
Příprava pokrmů			
Připraví tabuli pro jednoduché stolování Chová se vhodně při stolování	Stolování - vybavení kuchyně, potřeby pro stolování, úklid, chování při svačině ve třídě, při obědě	Propojení s prvoukou	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce			
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti - 2.období			
Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Práce s drobným materiálem			
Vytváří přiměřenými pracovními postupy a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Vlastnosti různých materiálů Práce s papírem, kartonem, s přírodninami, s textilem, s modelovací hmotou, plastelínou, keramickou hlinou Funkce a užití jednoduchých pracovních pomůcek a nástrojů Jednoduché pracovní postupy, organizace práce	OSV: Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dobrá organizace času, rozvoj kreativity; tvořivost, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci	
Využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic Udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce Poskytne první pomoc při úrazu	Lidové zvyky, tradice, řemesla Zásady bezpečnosti a hygieny, pořádek na pracovním místě Konstrukční činnosti První pomoc při úrazu	Propojení s přírodovědou	
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Práce se stavebnicemi - sestavování stavebnicových prvků, montáž, demontáž	MKV: Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem	
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, vlastní fantazie	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem, práce podle vlastních představ Vytváření prostorových kompozic	Propojení s matematikou	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Zásady hygieny a bezpečnosti práce První pomoc při úrazu	Propojení s přírodovědou	
Pěstíelské práce			
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny Provádí jednoduché pěstíelské činnosti	Pěstování a ošetřování pokojových rostlin Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	Propojení s přírodovědou EV: Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a životní prostředí, prostředí a zdraví Projekt - Den Země	

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Vede samostatně pěst. pokusy a pozorování Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pokusy a pozorování Správná volba pomůcek a nástrojů		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce Poskytne první pomoc při úrazu	Zásady hygieny a bezpečnosti práce První pomoc při úrazu		
Příprava pokrmů			
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	Vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, technika v kuchyni, historie, význam	Propojení s přírodovědou	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm	Jednoduché pokrmy-saláty, pomazánky apod.		
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Pravidla správného stolování ve třídě, v jídelně, doma, v restauraci Jednoduchá úprava stolu		
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	Hygiena a bezpečnost při práci v kuchyni		
Poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	První pomoc při úrazu		

Předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI 2. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

RVP ZV v oblasti Člověk a svět práce nepojmenovává vyučovací předmět. Proto jsme vybrali pro tento vyučovací předmět pro 1. a 2. stupeň název Pracovní činnosti. Na 2. stupni tento vyučovací předmět zahrnuje 3 tematické okruhy vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy: Práce s technickým materiálem, Pěstitelské práce a chovatelství a Příprava pokrmů. Je-li to organizačně možné, upřednostňujeme dělení skupin na chlapce a dívky s tím, že se více doby věnuje tématům těmto skupinám bližším.

Tematický okruh Svět práce vyučujeme jako samostatný předmět Volba povolání, a to povinně pro 9. ročník s časovou dotací jedna hodina týdně.

Výuka pracovních činností probíhá v učebně dílen, ve cvičné kuchyni a z části na školním pozemku. Řád dílen a cvičné kuchyně je nedílnou součástí vybavení učeben a dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

K dosažení vzdělávacích cílů podle charakteru učiva jsou v tomto předmětu využívány následující formy a metody práce: frontální výuka s pomůckami, nástroji, náradím a obrazovým materiálem, skupinová práce s využitím vzorkovnic, přístrojů, nástrojů, náradí a internetu, školní soutěže, exkurze a projekty. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	1	1	1	0	3

Vzdělávání v předmětu pracovní činnosti směřuje k :

- získávání pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společenských výsledků práce
- osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, organizování a plánování práce a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- získávání vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznávání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, a rozvíjení podnikatelského myšlení

- orientaci v různých oborech lidské činnosti a k osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění a pro volbu vlastního profesního zaměření

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** řešení problémů a rozhodovací dovednosti; kreativita; seberegulace a sebeorganizace; rozvoj schopností poznávání; komunikace; psychohygiena
- **VDO:** občan, občanská společnost a stát
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá
- **MKV:** lidské vztahy; kulturní difference
- **EV:** ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel podporuje žáky k vyhledávání a využívání vhodných informačních zdrojů, způsobů a metod pro efektivní práci
- učitel motivuje k organizování a plánování jejich vlastní činnosti
- učitel předkládá žákům poznatky, které se učí kriticky posuzovat
- učitel klade důraz na správné používání nástrojů, náradí a přístrojů při práci
- učitel používá vhodné učební pomůcky (např. vzorkovnice, nástěnné obrazy, kuchařky)
- učitel podporuje rozvíjení podnikatelského myšlení, schopnost orientace v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci

Kompetence komunikativní

- učitel nabízí žákům příležitost k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu a odborné terminologii, souvislému vyjadřování a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu, věcné a přesné argumentaci
- učitel volí úkoly vedoucí žáky ke spolupráci, naslouchání a respektování názoru druhých, interpretaci či prezentaci technických výkresů nebo zobrazení, postupů a závěrů

Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje u žáků schopnost pochopení problému, vyhledávání vhodných informací, diskuse o možnostech řešení, formulování hypotézy k předkládaným úkolům a jejího ověření praktickou činností
- učitel motivuje ke kritickému myšlení, ke schopnosti hájit svá rozhodnutí, k samostatnému řešení daného problému

- učitel podporuje schopnost využívat znalosti a zkušenosti získané ve vyučovacích hodinách, pozorovat a chápat analogii mezi obecnými zákonitostmi a praktickým životem

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří situace ke kooperaci v rámci skupiny na základě vymezených pravidel, upevňuje dobré mezilidské vztahy, je schopen poskytnout pomoc a také o ni požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- učitel podporuje sebedůvěru, aktivitu a invenci nápadů

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje respektování názorů druhých, přistupování k pracovní činnosti z hlediska šetrného zacházení s materiálním vybavením školy včetně náradí a nástrojů, správné zacházení s nimi
- učitel klade důraz na ochranu zdraví žáků a jejich spolužáků
- učitel vybízí k uvědomování si svých práv a povinností při dílenských činnostech, v kuchyňce i na školním pozemku
- učitel podněcuje žáky k dodržování řádu učeben
- učitel u žáků probouzí zájem o dění ve světě vědy a techniky

Kompetence pracovní

- učitel seznamuje s pravidly bezpečného chování v učebně dílen a cvičné kuchyně
- učitel vyžaduje používání vhodných pracovních pomůcek vedoucích k stanovenému cíli
- učitel svým působením směřuje žáky ke schopnosti adaptace na změněné nebo nové pracovní podmínky
- učitel vyžaduje efektivní práci s materiálem a šetrné zacházení s nářadím
- učitel při hodnocení činnosti vede žáky k uvědomování si úspěchů i nedostatků, s následným návrhem řešení

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k využívání digitálních zařízení při učení, práci i při zapojení do života školy a do společnosti; žák následně samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- učitel s žáky předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- učitel vysvětluje žákům, že při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají vždy eticky.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti 6.ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Seznámí se s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce.	Organizace a bezpečnost práce	EV: Péče o životní prostředí, ekologické problémy Zo	
Získá teoretické vědomosti z nauky o materiálu .Osvojí si zásady poskytnutí první pomoci při úrazu.	Vlastnosti materiálu(dřevo, kov, plast) Užití v praxi		
Získává schopnost náčrtu jednoduchého výrobku.	Úloha techniky v životě člověka Zneužití techniky a životní prostředí Technika	F, M, Př	
Osvojí si základní postupy při opracování dřeva (měření, orýsování, řezání, broušení, vrtání).	Technické náčrty a výkresy Technické informace		
Zvolí a použije vhodné pracovní nástroje a nářadí.	Pracovní postupy Zhotovení výrobků ze dřeva, kovu, plastů	OSV: Stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu	
Navrhne vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných pokojových a venkovních rostlin. Pěstuje a ošetřuje vybrané pokojové květiny, které využívá pro výzdobu tříd, učeben a chodeb školy. Používá pro pěstování vhodný pracovní oděv a nářadí. Provádí údržbu použitého nářadí. Dodržuje zásady bezpečné práce. Poskytne první předlékařskou pomoc při úrazu.	Základní podmínky pro pěstování rostlin (okrasné rostliny, pokojové květiny)	OSV: Komunikace, kreativita, řešení problémů Př, Zo, Ch EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti 7. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Sestrojí jednoduchý technický výkres a orientuje se v něm.	Technické kreslení: rovnoběžné a pravoúhlé promítání Jednoduché pracovní operace a postupy	EV: Energetická náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí	
Má představu o způsobu výroby železa, oceli a některých barevných kovů.	Druhy barevných kovů a jejich využití.	VDO: Osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, poskytne nebo přivolá první pomoc	
Osvojí si základní postupy při opracování dřeva, plastu a kovu	Pracovní postupy: zhotovení výrobků ze dřeva, kovu a z plastu		
Seznámí se s principy výroby a zpracování plastických hmot včetně jejich vlastností.	Umělé hmoty: výroba a vlastnosti Pracovní postupy: tvarování plastů užití plastů a jejich recyklace	Další	
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, zná zásady poskytnutí první pomoci.	Péče o čistotu a pořádek v okolí školy Trávníky, atrium, školní hřiště	EV: Konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí	
Rozlišuje vybrané druhy zeleniny orientuje se ve výsadbě a výsevu vybraných druhů zeleniny. Vyhledává vhodné způsoby zpracování zeleniny.	Zelenina		
Rozlišuje rostliny pěstované pro své účinky.	Léčivé rostliny, koření		
Prokáže své základní znalosti při chovu drobných zvířat. Užívá správných zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. Poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty.	Chovatelství		

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Orientuje se v návodech běžných domácích spotřebičů. Provádí drobnou domácí údržbu. Dodržuje zásady bezpečnosti práce při zacházení s pomůckami, nástroji a náradím a zařízením v domácnosti.	Provoz a údržba domácnosti		
Rozezná čisticí prostředky a pochopí, jaký dopad může mít jejich nadměrné používání na životní prostředí. Pochopí důležitost třídění odpadu.	Odpady a jejich třídění	EV: Vztah člověka k životnímu prostředí	
Ovládá jednoduché ruční postupy. (šití, vyšívání....)	Ruční práce		
Při práci s elektrospotřebiči pracuje podle pravidel bezpečnosti, poskytne první pomoc při úrazu v domácnosti včetně úrazu elektrickým proudem.	Elektrotechnika v domácnosti		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti 8. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu.	Organizace a bezpečnost práce	VDO: Dodržování předpisů a norem, poskytnutí nebo přivolání první pomoci	
Rozumí technickému výkresu a je schopen použít návod pro zhotovení výrobku.	Technické kreslení, pravoúhlé promítání na tři průmětny.	M	
Vyrobí jednotlivé části výrobku, z jednotlivých částí je schopen sestavit hotový výrobek.	Jednoduché pracovní operace a postupy		
Ovládá postupy opracování kovu s vhodným výběrem pracovních nástrojů a nářadí.	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty)		
Dodržuje hygienická pravidla a předpisy ve cvičné kuchyni. Dbá na bezpečnost při práci a při obsluze základních kuchyňských spotřebičů. Aplikuje techniky a pravidla předlékařské první pomoci při úrazu ve cvičné kuchyni.	Základní vybavení cvičné kuchyně		
Připraví samostatně jednoduché pokrmy podle receptu v souladu se zásadami zdravé výživy. Používá vhodné postupy k přípravě pokrmů. Organizuje a plánuje pracovní postupy a posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	Příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné přípravy		
Je schopen provést sebehodnocení a určit své charakteristické znaky.	Sebehodnocení Sebepoznání (osobní zájmy, cíle, tělesný a zdravotní stav, vlastnosti a schopnosti)		
Získává přehled o požadavcích na zvolené povolání (kvalifikační požadavky). Seznamuje se s náplní učebních a studijních oborů.	Kategorizace povolání (druhy pracovišť, pracovních přehledů objektů)	IPS - exkurze	

Předmět: TECHNICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Technické činnosti je vyučován jako povinně volitelný předmět v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Výuka probíhá v učebně dílen. Řád dílen je nedílnou součástí vybavení učebny a dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

K dosažení vzdělávacích cílů a podle charakteru učiva jsou v tomto předmětu využívány tyto formy a metody práce, například : frontální výuka s pomůckami, nástroji, nářadím a obrazovým materiálem, skupinová práce s využitím vzorkovnic, přístrojů, nástrojů, nářadím a internetu, školní soutěže, exkurze a projekty. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávání v předmětu Technické činnosti směřuje k :

- získávání pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společenských výsledků práce
- rozvinutí již získaných manuálních a praktických dovedností a uplatnění vlastních zkušeností, vědomostí i poznatků v samostatné tvořivé činnosti
- rozvíjení představivosti, technickému a tvořivému myšlení a umožňuje řešit jednoduché technické úkoly, problémy, zhotovovat funkční výrobky, makety, modely, vytvářet a realizovat jednoduché projekty a konstrukce
- poznání nových materiálů, nářadí, nástrojů a pomůcek, moderních pracovních a technologických postupů
- orientaci v různých oborech lidské činnosti a k osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění a pro volbu vlastního profesního zaměření

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** řešení problémů a rozhodovací dovednosti; kreativita; seberegulace a sebeorganizace; rozvoj schopností poznávání; komunikace; psychohygiena
- **VDO:** občan, občanská společnost a škola
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímá
- **EV:** lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel podporuje žáky k vyhledávání a využívání vhodných informačních zdrojů, způsobů a metod pro efektivní práci
- učitel motivuje k organizování a plánování jejich vlastní činnosti
- učitel zadává úkoly s možností volby pracovního postupu
- učitel předkládá žákům poznatky, které se učí kriticky posuzovat
- učitel klade důraz na správné používání nástrojů, náradí a přístrojů při práci

Kompetence komunikativní

- učitel nabízí žákům příležitost k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu a odborné terminologii, souvislému vyjadřování a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu, věcné a přesné argumentaci
- učitel volí úkoly vedoucí žáky ke spolupráci, naslouchání a respektování názoru druhých, interpretaci či prezentaci technických výkresů nebo zobrazení, postupů a závěrů

Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje u žáků schopnost pochopení problému, vyhledávání vhodných informací, diskuse o možnostech řešení, formulování hypotézy k předkládaným úkolům a jejího ověření praktickou činností
- učitel motivuje ke kritickému myšlení, ke schopnosti hájit svá rozhodnutí, k samostatnému řešení daného problému
- učitel rozvíjí u žáků schopnost vyvozovat správné postupy a závěry

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří situace ke kooperaci v rámci skupiny na základě vymezených pravidel, upevňuje dobré mezilidské vztahy, je schopen poskytnout pomoc a také o ni požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- učitel podněcuje vědomí pocitu zodpovědnosti za svou činnost v hodině
- učitel umožňuje pocit úspěchu u všech žáků

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje respektování názorů druhých, přistupování k pracovní činnosti z hlediska šetrného zacházení s materiálním vybavením školy včetně náradí a nástrojů, správné zacházení s nimi,
- učitel klade důraz na ochranu zdraví žáků a jejich spolužáků

- učitel vybízí k uvědomování si svých práv a povinností při dílenských činnostech

Kompetence pracovní

- učitel seznamuje s pravidly bezpečného chování v učebně dílen
- učitel vyžaduje používání vhodných pracovních pomůcek vedoucích k stanovenému cíli
- učitel svým působením směřuje žáky ke schopnosti adaptace na změněné nebo nové pracovní podmínky
- učitel vyžaduje efektivní práci s materiálem a šetrné zacházení s nářadím
- učitel při hodnocení činnosti vede žáky k uvědomování si úspěchů i nedostatků, s následným návrhem řešení

Kompetence digitální

- učitel je vede k využívání digitálních zařízení při učení, práci i při zapojení do života školy a do společnosti; žák následně samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- učitel s žáky předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- učitel vysvětluje žákům, že při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají vždy eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Technické činnosti

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Seznámí se s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce. Osvojí si zásady poskytnutí první pomoci při úrazu.	Organizace a bezpečnost práce, poskytnutí první pomoci	EV: Péče o životní prostředí, ekologické problémy Zo	
Je schopen zhotovit výrobek podle technické dokumentace.	Technické náčrty a výkresy Technické informace s ručním nářadím a pomůckami Práce	M, F	
Osvojí si základní postupy při opracování dřeva, kovu, plastů (měření, orýsování, řezání, broušení, vrtání).	Nové pracovní postupy a technologie zpracování Zhotovování drobných předmětů denní potřeby, bytových doplňků, školních pomůcek, drobné údržbářské práce	VDO: Osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem M	
Seznámí se s prací na modelech.	Modelářský materiál, nářadí a nástroje, technický výkres, technologický postup Práce na modelech	OSV: Stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu M	
Osvojí si postupy při sestavování stavebnic.	Sestavování funkčních modelů strojů a zařízení Stavebnice s konstrukčními prvky, říditelné a ovládatelné modely Prvky automatizace a robotizace	OSV: Komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací schopnosti	
Seznámí se s novými objevy techniky ve společnosti.	Objevy, vynálezy, dějiny techniky Vliv techniky na rozvoj některých oblastí Technické informace a jejich uplatnění ve společnosti. Úloha materiálu v moderní technice, technologii a výrobní proces	EV: Lidské aktivity, vztah člověka k prostředí	

Předmět: DOMÁCNOST

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Domácnost je vyučován jako povinně volitelný předmět v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Výuka probíhá v učebně cvičné kuchyňky. K dosažení vzdělávacích cílů se v tomto předmětu využívají různé metody a formy práce, hlavně praktické činnosti s pomůckami, nástroji a obrazovým materiálem. Volitelný předmět se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně v případě, kdy je zařazen do skladby volitelných předmětů pro daný školní rok.

Vzdělávání v předmětu Domácnost směřuje k:

- získávání pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i
- společenských výsledků práce
- rozvinutí již získaných manuálních a praktických dovedností a uplatnění vlastních zkušeností, vědomostí i poznatků v samostatné tvořivé činnosti
- rozvíjení představivosti, tvořivého myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, k osvojení potřebných poznatků a dovedností

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** řešení problémů a rozhodovací dovednosti; cvičení pozornosti a soustředění; cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; komunikace
- **EV:** vztah člověka k prostředí; lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel podporuje žáky k vyhledávání a využívání vhodných informačních zdrojů
- učitel motivuje k organizování a plánování jejich vlastní činnosti
- učitel klade důraz na správné používání náradí při práci

Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje u žáků schopnost pochopení problému, vyhledávání vhodných informací, diskuse o možnostech řešení
- učitel motivuje ke kritickému myšlení, ke schopnosti hájit svá rozhodnutí, k samostatnému řešení daného problému
- učitel rozvíjí u žáků schopnost vyvozovat správné postupy a závěry
- učitel podporuje schopnost využívat získané znalosti a zkušenosti

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému formulování svých myšlenek
- učitel učí žáky naslouchat druhým, diskutovat, respektovat názory druhých
- učitel volí úkoly, které vedou ke spolupráci, naslouchání a respektování názoru druhých

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří situace ke kooperaci v rámci skupiny na základě vymezených pravidel
- učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat
- učitel učí žáky vzájemně si pomáhat
- učitel učí žáky hodnotit práci svou i celé skupiny

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k tomu, aby respektovali ostatní i jejich názory
- učitel vyžaduje správný přístup k pracovní činnosti z hlediska šetrného zacházení s materiálním vybavením školy, správné zacházení
- učitel klade důraz na ochranu zdraví žáků i jejich spolužáků
- učitel vyžaduje dodržování řádu učebny

Kompetence pracovní

- učitel seznamuje žáky s pravidly bezpečného chování
- učitel vyžaduje efektivní práci s materiálem
- učitel při hodnocení činnosti vede žáky k uvědomování si úspěchů i nedostatků

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií takovým způsobem, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Domácnost 6., 7., 8., 9. ročník

Očekávané výstupy :	žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurse, kurzy projekty	Poznámky
Provádí jednoduché práce s různými materiály. Řeší jednoduché úkoly s vhodným výběrem materiálů. Učí se zhotovit výrobek podle návodu. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.		Pracovní postupy při zhotovování výrobků podle návodu Vlastnosti materiálů	OSV: Cvičení pozornosti a soustředění. Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity Komunikace	
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Připraví jednoduché pokrmy. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.		Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Příprava pokrmů Úprava stolu a stolování	EV: Vztah člověka k prostředí.	
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci. Poskytne první pomoc při úrazu. Správně zachází s pomůckami a zařízením.		Provoz a údržba domácnosti Elektronika v domácnosti	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí.	

Předmět: **VOLBA POVOLÁNÍ 2. STUPEŇ**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Volba povolání se podílí na utváření a rozvíjení dovedností žáků plánovat si významné životní kroky, stanovovat si alternativní životní cíle, nacházet efektivní způsoby dosahování zvolených cílů a konstruktivně se vyrovnávat s osobním neúspěchem. Volba povolání je předmět, který žákům základních škol poskytuje prostor pro poznávání sebe sama, pro kvalifikované rozhodování o svém budoucím povolání a zároveň je vybavuje dovednostmi, jež budou moci využívat v celém svém životě. Pomáhá tak žákům při budování a upevňování jejich širší životní orientace. Spolu s tím rozvíjí komunikativní dovednosti žáků, upevňuje jejich schopnost autoprezentace potenciálním zaměstnavatelům a zvyšuje kulturu jejich osobního projevu.

Součástí výuky je využívání portálů zaměřených na problematiku budoucí volby povolání, vyplňování osobnostních dotazníků, seznámení se s typologií pracovních prostředí a povolání, charakteristika jednotlivých povolání, pomoc při vyplňování přihlášek na SŠ apod.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	0	0	1	1

Vzdělávání v předmětu Volba povolání směřuje k:

vypěstování dovedností u žáků, které jsou nezastupitelné při rozhodování o důležitých životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti
 utváření a rozvíjení praktických dovedností a žádoucích osobních vlastností žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života

přípravě žáků na přechod ze základní školy na školu střední a do zaměstnání, učí je přebírat osobní zodpovědnost za vlastní rozhodování a bez negativních důsledků přecházet z jedné životní fáze do druhé

rozvíjení jejich samostatnosti při rozhodování a upevňuje jejich adaptační schopnosti v nezvyklých životních situacích

chápaní práce a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci a rozvíjení podnikatelského myšlení

orientaci v různých oborech lidské činnosti a k osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění a pro volbu vlastního profesního zaměření

získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě

získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce, osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

získání přehledu o možnostech a možnostech dalšího vzdělávání, jeho náplni, poradenské činnosti v oblasti profesní orientace
získání informací o pracovních příležitostech v regionu, způsobech hledání zaměstnání a s tím spojených dovedností

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV: rozvoj schopností poznávání; komunikace; kooperace; kreativita; řešení problémů; sebepoznání a sebepojetí; psychohygiena; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- EV: základní podmínky života; ekosystémy; vztah člověka k prostředí; lidské aktivity a problémy životního prostředí
- MDV: interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- EGS: Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět
- VDO: občanská společnost a škola
- MKV: lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- učitel vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků v hodinách
- učitel motivuje žáky k organizování a plánování jejich vlastní činnosti
- učitel podporuje rozvíjení podnikatelského myšlení, schopnost orientace v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizace
- učitel vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- učitel podporuje žáky k vyhledávání a porovnávání informací
- učitel používá vhodné učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje přístup k informačním zdrojům
- učitel motivuje žáky k řešení problémů různými metodami
- učitel zadává úkoly přiměřené věku žáků
- učitel klade vhodné otázky
- učitel vede žáky k uvážlivému rozhodnutí, zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- učitel vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky
- učitel vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány ve dvojicích, skupinách, apod.
- učitel umožňuje žákům pracovat s informačními a komunikačními prostředky a technologiemi pro účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a pracovní

- učitel zapojuje žáky do diskusí v malé skupině i k debatě celé třídy
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel podněcuje žáky k argumentaci
- učitel klade důraz na dodržování pravidel ve skupině

Kompetence občanské

- učitel dodává žákům sebedůvěru
- učitel respektuje věkové a intelektuální zvláštnosti žáků
- učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- učitel pomáhá při cestě ke správnému řešení
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- učitel kontroluje práci žáků
- učitel vede žáky k využívání zkušeností a znalostí k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k užívání různých technologií, které by mělo žáky motivovat ke studiu, ale zároveň otevřít cestu k samostudiu a naučit je získávat informace a materiály z různých zdrojů a pracovat s nimi
- učitel směřuje žáky k získávání, vyhledávání různých dat, informací, které žák využívá při konkrétní situaci a účelu
- učitel pomáhá žákům ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, které žákům usnadní zapojení do života školy a do společnosti a rozhodování, která technologie je pro řešení problému vhodné využít.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Volba povolání - 9. ročník

Očekávané výstupy: žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, exkurze, kurzy, projekty	Poznámky
Žáci si uvědomí nutnost poznání své osobnosti pro správnou volbu povolání, hodnotí své zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace	Sebepoznání	osobnostní testy, typologie osobnosti	
Naučí se rozumně volit z daných možností, posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Rozhodování		
Snází se postupně plánovat důležité životní kroky	Akční plánování		
Uvědomuje si nevyhnutelnost změn v životě	Adaptace na životní změny		
Naučí se vyhledávat, třídit a správně využívat potřebné informace, orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí	Informační základna pro volbu povolání	exkurze na IPS v Ostravě, exkurze v podnicích dle nabídky	
Naučí se čelit profesní diskriminaci, prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Rovnost příležitostí na trhu práce	využití výukových jednotek z projektu průřezová témata v Kostce	
Vyhledává důležité informace o různých povoláních a profesích, umí je využít	Orientace v důležitých profesních informacích	využívání internetových portálů	

7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7.1. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žáků školy je chápáno jako prostředek, kterým se sděluje úspěšnost žáka a úroveň získaných dovedností a kompetencí. Při hodnocení se upřednostňuje zásada hodnotit především celkové výsledky a přístup žáka k činnostem při zohlednění objektivních důvodů a příčin.

Obecné zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Při hodnocení a průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat pro určitou indispozici.

Učitel posuzuje při celkové klasifikaci žákovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu.

U žáka s prokazatelnou specifickou vývojovou poruchou učení postupuje učitel v souladu se Zákonem 561/2004 v platném znění.

Při hodnocení žáků učitel především sleduje:

V jaké míře a kvalitě si žák osvojuje poznatky, dovednosti a zručnosti dané povahou jednotlivých vyučovacích předmětů, jak pevně a trvale si osvojuje poznatky podstatné, důležité pro sledování a pochopení dalšího učiva, jak rozumí učivu, jak chápe smysl a význam učiva v širších celcích a zda projevuje zájem o obohacování svých vědomostí a dovedností v některých předmětech a oborech.

Jak dovede žák používat získané vědomosti a dovednosti při řešení úkolů (slovních i písemných), při řešení poznávacích a praktických situací a problémů, jak dovede osvojené a získané vědomosti, dovednosti a postupy demonstrovat na příkladech a aplikovat v podmínkách běžného života.

Jak žák ovládá základní komunikační prostředky, které mu umožňují užívat a uplatňovat získané vědomosti a dorozumívat se ve škole i mimo školu (jak umí naslouchat, jak se umí srozumitelně, souvisle a věcně vyjadřovat, klást otázky, formulovat své myšlenky, zapojovat se do rozhovoru), na jaké úrovni je jeho písemný projev, jakou má slovní zásobu a jak s ní dovede pracovat v jednotlivých předmětech, jak dovede vyprávět, sdělovat své zkušenosti, zážitky, vysvětlovat své názory a pracovní postupy.

Jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení (jak chápe souvislosti věcí, faktů, jevů a procesů, jak dovede třdit, rozlišovat podstatné od nepodstatného, hledat příčiny a následky, jak dovede zdůvodňovat, vyvozovat jednoduché závěry a zobecnění), zda si tvoří o věcech a jevech samostatný úsudek a zda dovede tento úsudek opřít o argumenty.

Jak ovládá důležité učební postupy a způsoby samostatné práce (jak dovede pracovat s učebnicí, pracovními sešity a listy, tabulkami, slovníky, jak dovede vyhledávat informace v různých zdrojích a jednoduchým způsobem je zpracovávat, zda a jak dovede zhotovovat různé nákresy, schémata, grafy, přehledy...).

Jak žák chápe a s jakým porozuměním přijímá mravní a občanské hodnoty, s kterými se setkává v průběhu svého vzdělávání a jsou významné pro jeho rozhodování a jednání v dalším životě (jak si žák utváří kritéria k rozeznávání dobrých a špatných názorů, postojů a činů lidí, v jaké míře je otevřený a vnímavý k hodnotám národního společenství, k národním tradicím a k národní kultuře, jaký má vztah k svému domovu, k přírodě, k životnímu prostředí, jak dovede pečovat o své zdraví).

Jak se žák projevuje, jaké má vlastnosti (jak spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, jak je snaživý, zda dovede spolupracovat ve vyučování, být vstřícný a tolerantní ke svým spolužákům, zachovávat elementární pravidla kulturního chování a lidského soužití).

Zásady pro sebehodnocení žáků

Žáci mají právo na sebehodnocení, které je přirozenou součástí procesu hodnocení.

K sebehodnocení vytváří podmínky škola i vyučující jednotlivých předmětů tím, že poskytují možnosti výběru hodnocení všude tam, kde je to možné - to zvyšuje žakovu motivaci i naději žáka na kvalitní výkon.

Škola zajišťuje pro žáky didaktické testy jako standardizovaný typ školního hodnocení, které se však nevyužívají klasifikačně, ale po rozboru slouží jako podklad k sebehodnocení žáka a zpětné informaci pro učitele.

K sebehodnocení slouží také skupinové, kooperativní a podobné formy práce, při kterých se žák může dobře porovnávat s ostatními.

Žáci mají právo přiměřenou formou se na základě sebehodnocení vyjadřovat k průběžnému i k celkovému hodnocení.

7.2. Způsoby hodnocení

hodnocení za předměty se vyjadřuje klasifikačním stupněm

hodnocení chování se vyjadřuje klasifikačním stupněm

Podrobná kritéria pro hodnocení žáků klasifikačními stupni a hodnocení chování jsou obsažena v pravidlech hodnocení, která jsou nedílnou součástí školního řádu.

Zvláštní způsoby hodnocení

V souladu s platnými pravidly hodnocení lze v objektivních případech na základě písemné žádosti zákonných zástupců a po schválení ředitelkou školy využít slovní hodnocení žáků (zejména u žáků s vývojovými poruchami učení).

Pravidla pro hodnocení výsledků a vzdělávání žáků jsou podrobně rozpracována jako součást školního řádu.

8. Školní preventivní strategie

Školní preventivní strategie je každoročně doplňována Minimálním preventivním programem, jehož součástí je Program proti šikanování a Krizový plán, který minimalizuje škody v případě, že k šikanování ve škole dojde. Školní preventivní strategie je v souladu s metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže.

Školní preventivní strategie je vypracována na základě platné legislativy a doporučených a platných metodických pokynů MŠMT:

Popis aktuální situace

Naše škola je typickou sídlištní školou se všemi problémy vyplývající ze života v oblasti s větší koncentrací lidí. Stále narůstá počet žáků ze sociálně slabých rodin. U dětí z takových rodin se projevuje nejen špatný prospěch a špatná pracovní morálka, ale také špatný přístup rodičů při komunikaci se školou. Také modernizací doby se začaly vyskytovat jiné sociálně patologické jevy, které v dřívějších letech nebyly např. kyberšikana, netolismus, aj.

Dlouhodobé cíle:

- poskytování poradenských služeb metodikem prevence a výchovným poradcem žákům a jejich zákonným zástupcům
- zajišťování poradenských služeb na specializovaných pracovištích (např. PPP) pro žáky, zákonné zástupce a učitele
- spolupráce s rodiči na projektových dnech
- vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času žáků
- využívání zřízené schránky důvěry pro žáky
- průběžné doplňování knih, DVD a vhodných pomůcek a materiálů s preventivní tematikou

Krátkodobé cíle:

- nabízení zajímavých mimoškolních aktivit pro žáky naší školy prostřednictvím školního klubu Šemík
- věnování pozornosti vzdělávacím aktivitám nabízeným učitelům v rámci DVPP
- důsledné řešení všech patologických problémů zaznamenaných ve škole
- monitorování postojů žáků v oblasti prevence
- zaměřování primární prevence na jevy zjištěné dotazníky
- využívání preventivních aktivit a programů speciálně zaměřených na jednotlivé ročníky
- společné řešení výchovných přestupků žáka na výchovné komisi za účasti žáka, rodičů, třídního učitele, výchovného poradce a vedení školy pravidelné schůzky Žákovského parlamentu (žáci od 3. – 9. ročníku)

Cíle strategie budou zaměřeny především na tyto sociálně patologické jevy:

- a) záškoláctví - důsledné kontrolování omluvenek a přesné omlouvání absence, případné sankce za nedodržení předložení omluvenky podle školního řádu, snížit jak neomluvenou tak i omluvenou absenci, zajistí TU, VP, ZŘŠ, ŘŠ. V opakujících se případech i nadále důsledná spolupráce s Policií ČR, OSPOD. Řídit se Metodickým pokynem MŠMT č. j. 10 194/2002-14
- b) šikana - při řešení šikany postupovat v souladu s Krizovým plánem, snížit agresivní potyčky žáků a verbálního napadání mezi žáky, čímž zajistíme bezpečné prostředí v prostorách školy (především na toaletách 2. stupně), aktivně vykonávat dozor na chodbách a toaletách, je potřeba „nahlížet“ i do tříd, zajistí všichni pedagogové
- c) vandalismus – ihned vyvodit důsledky u žáků, kteří záměrně a cíleně poškozují školní majetek, zápis do žakovských deníků, zajistí všichni pedagogové
- d) agrese - usměrňovat chování žáků vzhledem k jejich věku, pravidelně připomínat pravidla chování např. na třídnických hodinách, zajistí TU i ostatní pedagogové

- e) kouření - ihned vyvodit důsledky s přistiženými žáky i s žáky, kteří o kouření věděli, udělit sankce podle školního řádu, zajistit aktivní dozor o přestávkách, nahlížet také na toalety chlapců 2. stupně, zajistí všichni pedagogové
- f) kyberšikana - přísné dodržování pravidla o používání mobilních telefonů ve škole, jak stanovuje školní řád, poučení žáků v úvodních hodinách výpočetní techniky a informatiky (zajistí vyučující ICT), o nepoužívání mobilů v hodinách zajistí TU a ostatní pedagogové

Také ostatní rizikové faktory, které nejsou výše zmíněny, nelze přehlížet a je nutné je zahrnout do školní preventivní strategie:

- a) rasismus, xenofobie – začleňování žáků jiných kultur do třídního kolektivu, zahrnuto do vyučovacích předmětů (ZO, PŘ) podle ŠVP
- b) kriminalita, delikvence – důsledné dodržování pravidel ve školním řádu, besedy s Policií ČR a s Městskou policií
- c) patologické hráčství – poučení žáků, odbornost pedagogů
- d) ohrožování mravní výchovy mládeže – podle věku žáků, zahrnuto do vyučovacích předmětů (ZO) podle ŠVP
- e) drogové závislosti – zahrnuto ve vyučovacích předmětů (ZO, CH, PŘ) podle ŠVP, besedy s odborníky
- f) rizikový sex, HIV/AIDS – podle věku žáků, zahrnuto do vyučovacích hodin (PŘ, ZO) podle ŠVP, besedy s odborníky
- g) domácí násilí – podle věku žáků, zahrnuto do vyučovacích hodin (ZO, VP) podle ŠVP, besedy s odborníky
- h) týrání a zneužívání dětí – podle věku žáků, besedy s odborníky
- i) poruchy příjmu potravy – podle věku žáků, zahrnuto do vyučovacích hodin (ZO, PŘ, PČ) podle ŠVP, besedy s odborníky

K dosažení cílů je nutné spolupracovat jak s žáky, pedagogy ale i s rodiči a odbornými pracovišti.

Spolupráce rodičů a školy

Rodiče našich žáků jsou každoročně seznamováni se školním řádem. Důležité skutečnosti ze školního řádu mají žáci vlepeny v žákovských denících.

Na vyzvání školy rodiče (zákonní zástupci) obvykle do školy docházejí. Rodiče jsou pravidelně informováni o všech problémech s chováním žáků ve škole. Rovněž jsou zváni na výchovné komise, ze kterých je pořizován písemný zápis.

Spolupráce s pedagogickým sborem

Všichni pedagogičtí pracovníci plně respektují preventivní strategii školy a mají podle předmětů a ročníků zařazena témata primární prevence ve svých tematických plánech.

Funguje vzájemná spolupráce a informovanost všech pedagogů. Témata k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže jsou zařazena do třídnických hodin.

Spolupráce s dalšími institucemi

- ✓ Policie ČR
- ✓ Městská policie
- ✓ okresní metodik prevence
- ✓ PPP
- ✓ návštěvy a besedy s odborníky v dané oblasti
- ✓ ÚMOB – OSPOD (odbor sociálně právní ochrany dětí)
- ✓ krizové centrum pro děti a rodinu
- ✓ Fond ohrožených dětí
- ✓ Bílý kruh bezpečí
- ✓ Linka důvěry

Personální zajištění

Na tvorbě preventivního programu se podílí všichni pedagogové školy.

Školní metodik prevence – metodicky vede a koordinuje prevenci na škole, vytváří minimální preventivní program, realizuje preventivní aktivity
Výchovný poradce, školní psycholog, školní speciální pedagog, školní sociální pedagog – intenzivně spolupracují s ŠMP na realizaci preventivních aktivit

Třídní učitelé – spolupracují s ŠMP, VP při realizaci preventivních aktivit

Ředitelka školy – vytváří materiální a personální zabezpečení preventivních aktivit

Ostatní pedagogové se podílí na realizování preventivních aktivit ve svých předmětech

Financování prevence

- z rozpočtu školy
- granty a dotace
- příspěvky žáků a rodičů

Vyhodnocení školní strategie

- po pěti letech zmapování klimatu školy
- porovnání počtu problému sociálně patologických jevů u žáků školy (databáze VP, ŠMP, každoroční vyhodnocení MPP)
- porovnání součtu množství řešených či odhalených případů
- reagovat na “trendy” v oblasti negativních jevů a reagovat na ně

Školní preventivní strategii nelze považovat za definitivní. Naše škola neustále hledá cestu ke zkvalitnění vlivu na naše žáky.

9. Závěr

Školní vzdělávací program „Společně na Horymírce“ jsme tvořili ve školním roce 2005/2006 a 2006/2007. Objem prací byl značný a pedagogové věnovali zpracování programu hodně času a prostoru. Probíhaly vzájemné diskuze a konzultace a postupně se program dotvářel. Současně se uskutečňovalo časově velmi náročné vzdělávání pedagogů 1.stupně v oblasti cizích jazyků a učitelů 2.stupně v rámci projektu EDUNET.

Školní vzdělávací program byl doplněn ve školním roce 2011/2012 k 1.9.2012 o dodatek obsahující další volitelný předmět Konverzaci v německém jazyce a postupy a úpravy ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v souvislosti s realizací projektu OP VK EU peníze do škol.

Další úpravy ŠVP „Společně na Horymírce“ proběhly ve školním roce 2012/2013 na základě nové verze RVP pro základní vzdělávání platné od 1.9. 2013.

Ve školním roce 2014/2015 byla provedena kontrola ŠVP a vzhledem ke stále se zhoršující úrovni matematických znalostí u žáků byly provedeny úpravy v počtech vyučovaných hodin v oblasti Matematiky a její aplikace (posílení celkem o 2 hodiny), Dějepis (snížení o 1 hodinu) a pro předmět Zdravý občan (Výchova k občanství a Výchova ke zdraví) snížení o 1 hodinu. Na 1.stupni byla také provedena změna počtu hodin. Jednou hodinou byl posílen předmět přírodověda ve 4. a 5. ročníku, v českém jazyce v těchto ročnících byla naopak hodina ubrána. Z tohoto důvodu byla provedena úplná aktualizace a vydána s plaností od 1.9.2015 pro 1. a 6.ročník.

Vzhledem k dalším nutným úpravám vyplývajícím z RVP pro ZV k 1.9.2016 jsme k tomuto datu školní vzdělávací program aktualizovali a doplnili.

Ve školním roce 2020/2021 byla provedena revize a aktualizace ŠVP dle nového RVP ZV platného od 1.9.2021. ŠVP jsme doplnili o digitální kompetence ve všech výukových předmětech, provedli jsme revizi výstupů a učiva všech vzdělávacích oblastí. U některých vzdělávacích oblastí byl upraven a zredukován obsah učiva, byly provedeny změny a úpravy v časové dotaci některých předmětů. Na 1.stupni přibyla ve 3.a 4. ročníku 1 hodina informatiky, ve 3. ročníku byla snížena týdenní časová dotace VV na 1 hodinu a PŘV ve 4. ročníku také na 1 hodinu. Na druhém stupni byla přidána 1 hodina matematiky do 9. ročníku pro rozšíření přípravy k přijímacímu řízení na střední školy a v dějepise v 9. ročníku byla hodinová dotace snížena na 1 hodinu týdně. Byla také rozšířena nabídka povinně volitelných předmětů o konverzaci v ruském jazyce a z nabídky byl odebrán předmět technické kreslení z důvodu již nedostupného počítačového programu.

Věříme, že se nám podařilo nejen vytvořit školní vzdělávací program podle zásad vyplývajících z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, ale především program, který bude zaručovat vysokou úroveň výuky žáků v dalších letech. Dobrou zárukou je také to, že učitelé školy jsou vybaveni potřebnými kompetencemi a dovednostmi, na základě kterých jsou schopni obsah školního vzdělávacího programu uvést do praxe.

Již nyní je zřejmé, že každodenní ověřování programu při výuce může být zdrojem dalších nápadů a námětů a je proto pravděpodobné, že se program bude v některých dílčích částech dále rozvíjet.